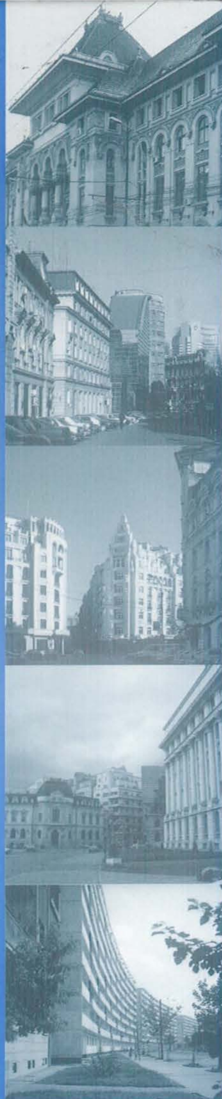

Mariana CELAC
Octavian CARABELA
Marius MARCU-LAPADAT

București

arhitectură și modernitate

un ghid adnotat

Bucharest

architecture and modernity

an annotated guide

ArCuB
SIMETRIA

București
arhitectură și modernitate
un ghid adnotat

Bucharest
architecture and modernity
an annotated guide

Mariana CELAC
Octavian CARABELA
Marius MARCU-LAPADAT

București

arhitectură și modernitate

un ghid adnotat

Bucharest

architecture and modernity

an annotated guide

ARCUB
SIMETRIA

Consultanţi:
Mihai Sorin Rădulescu, Sergiu Celac, Della L. Marcus

Graphic design: Marius Marcu-Lapadat, Octavian Carabela

Redactor: Rodica Ianăşi

Foto credits:
Romeo Belea; Octavian Carabela; Mariana Celac, Mirela Duculescu; Iosif Kiraly; Marius Marcu-Lapadat; Della L. Marcus; Kevin Neel; Emil Barbu Popescu; Sergiu Singer
Arhivele: arh. Constantin Joja; revista Arhitectura; U.A.R.

Îngrijire ediţie bilingvă: Georgeta Carabela

Corectură: Maria Stanciu

Tiparul:

ISBN: 973-85821-9-9

Tipărit cu sprijinul PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BUCUREŞTI ArCuB CENTRUL DE PROIECTE CULTURALE

ArCuB - este o instituţie de cultură aflată sub autoritatea Consiliului General al Municipiului Bucureşti

Cuprins / Content

Cuvânt înainte

Fiecare oraş are propria sa personalitate. Clădirile care îl compun contribuie în bună măsură la felul în care e perceput de cei care îl vizitează, dar şi de către cei care îl locuiesc.

Pentru cei care locuiesc Bucureştiul, lucrarea de faţă ar putea să le ridice ochii de la vremelnicele gropi din asfalt către frumuseţea ori urâciunea unor clădiri mai vechi sau mai noi care le străjuiesc forfota cotidiană. E bine să mai afli câte ceva despre cele ce te înconjoară, cu atât mai mult cu cât fiecăruia ne vine rândul să arătăm şi altora oraşul în care trăim.

Pentru cei care vizitează oraşul, ghidul e cu atât mai util cu cât Bucureştiul e încă departe de a fi un obiectiv turistic de mare căutare, iar lucrările de interes general ce apar în străinătate tratează sumar arhitectura heteroclită a oraşului. În realitate, oraşul are o sumedenie de clădiri semnificative pentru istoria şi devenirea sa, precum şi a noastră, a celor care ne-am născut sau am devenit bucureşteni.

Drept care ne-am asociat cu Editura „Simetria" a Uniunii Arhitecţilor din România şi vă punem la dispoziţie un comentariu profesional al câtorva repere esenţiale din decorul unui oraş în continuă devenire.

În ceea ce mă priveşte, sunt bucureştean prin naştere, dar şi prin convingere. Îmi cunosc ţara şi am trăit şi prin alte oraşe. Am străbătut lumea şi am cunoscut ori vizitat oraşe de tot felul. Sunt multe oraşe, în ţară şi aiurea, care m-au fermecat şi pe care le-aş revedea oricând cu plăcere. Dar, întotdeauna şi de fiecare dată m-am reîntors cu sporită dragoste către Bucureştii pe care îi iubesc – şi nu întâmplător folosesc pluralul literar al oraşului. Sunt nenumărate oraşe într-unul singur. Pentru cine are răbdare şi înţelegere, Bucureştii îşi dezvăluie oricând farmecele şi înţelesurile.

Foreword

Every city has a distinct personality. And to a large extend there are the buildings that define how each place is perceived both by its dwellers and by whoever comes to visit.

Those living in Bucharest, this book might possibly be persuaded by this book to overlook the holes in the asphalted pathways and to consider the old or new buildings that surround the daily swarm, be them beautiful or unappealing. It could be useful to learn things about what is surrounding us, also because each of us is sometime called to show this City to travellers.

For those who visit Bucharest, this guide could prove especially useful in a place that not yet became a truly solicited tourist destination. The general reference books published abroad are only sporadically referring to Bucharest's variegated architecture. In fact, one will find here numerous buildings that are significant not only for the history and the Bucharest coming of age but also for the life of all of us, equally native or adopted Bucharesters.

This is why our Centre in association with "Simetria" Publishing House is now introducing you to a professional commentary about some of the landmarks essential for the cityscape of this ever-changing city.

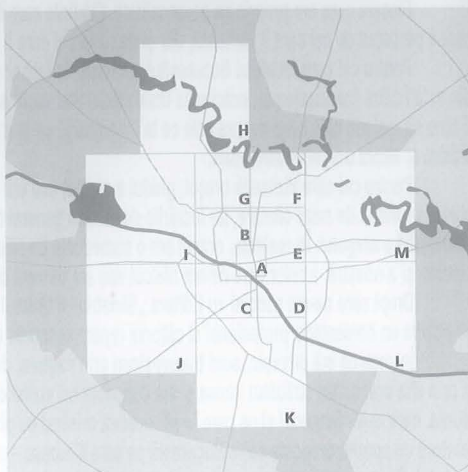
As for myself, I am a Bucharester not only by birth but also by credence. I know well my country and it happen to me to live in other places too. I crossed the world and I have seen all sorts of cities. Many of them, in this country or abroad, enchanted me and I would gladly see them again. But always and every other time when returning home, I found myself more in love with *Bucureşti* - and it is not by chance that I use the literary plural of this City's name. Here one finds many cities in a single one. And for those who are patient enough and perceptive enough, *Bucureştii* will be always willing to unveil their charms and their meanings.

Nicolae Scarlat
Director ArCuB

MOD DE UTILIZARE

În acest ghid au fost incluse 344 de exemple. Ele sunt de trei feluri – fie obiecte de arhitectură, respectiv clădiri (vile, case, blocuri, edificii, structuri inginereşti sau artă monumentală) fie locuri (pieţe, străzi, pieţete, parcuri, scuaruri), fie proiecte (de concurs) sau întâmplări (cutremure, demolări).

Spre deosebire de adresele sau localizările preluate din nomenclatura standard, scrise cu caractere curente, denumirile atribuite ad-hoc în acest ghid sunt incluse între ghilimele. Astfel, Strada Biserica Amzei citează o denumire oficială. În schimb „Piaţeta Colecţiilor" de pildă (la intersecţia Căii Griviţei cu Calea Victoriei) nu există în nomenclatorul străzilor dar e descrisă în această carte ca un loc expresiv şi interesant pentru devenirea oraşului în ultimul secol. Evident, numele dat aminteşte de Muzeul pe a cărui faţadă, recent înnoită, se sprijină una din laturile piaţetei.

Ca în alte lucrări cu care acest ghid adnotat se înrudeşte, oraşul a fost divizat în 14 carouri notate dela A la N. Carourile au întinderi diferite, funcţie de frecvenţa exemplelor din cuprinsul lor incluse în acest ghid. Fiecărui carou ii corespunde un fascicul de carte. Prima pagină a fasciculului, dublă şi pliată, prezintă pe faţă locul caroului în schema oraşului. Pe dosul paginii, pe planul caroului, apar principalele străzi şi situarea exemplelor comentate. În fiecare fascicol exemplele se succed în ordine cronologică dar „pe sărite" pentru că respectă cronologia generală.

Pe cartogramele din acest volum, obiectele sunt semnalate printr-un mic cerc ●, locurile – printr-un mic pătrat ■, proiectele – cu un contur pătratic □, fiecare semn însoţit de numărul de ordine al exemplului 246.

Fiecare exemplu este descris de un „cartuş" care cuprinde:

• Numărul de ordine format din trei cifre; cele 344 exemple au fost numerotate de la (001) la (344) în succesiune cronologică.

• O denumire conformă cu destinaţia de astăzi a clădirii urmată, acolo unde circulă în folclorul citadin sau a putut fi identificată, denumirea sau funcţia iniţială, inclusă între paranteze. «Biblioteca Centrală Universitară (Fundaţiile Regale Carol I)» arată că BCU a început ca sediu al Fundaţiilor Regale. Instituţiile publice sunt semnalate prin denumirea lor oficială. În cazul firmelor, persoanelor sau companiilor, respectul caracterului privat al locului ne-a determinat să dăm doar funcţia prevalentă a clădirii (birouri, sediu de firmă, vilă etc). În indexul cronologic, fiecare exemplu figurează sub denumirea lui actuală. În schimb, indexul alfabetic include şi denumirea actuală (Biblioteca Centrală Universitară) şi cea iniţială (Fundaţiile Regale Carol I).

• Adresa, de regulă redusă la denumirea străzii sau pieţei, lasă pe seama privitorului să găsească clădirea, dacă nu o cunoaşte, cu ajutorul imaginii. Numărul poştal este semnalat doar acolo unde recunoaşterea clădirii ar putea fi dificilă sau confuză

HOW TO USE THIS BOOK

The Guide includes 344 specimens. Those are of different types: samples of architecture (i.e. buildings (residential houses or villas, blocks of flats, public buildings, works of structural engineering or monumental art); places (squares, streets, parks, public gardens); projects (e.g. for presentation at contests); or disruptions (earthquakes, demolition works).

Some of the names attributed in this Guide to specific addresses or locations are placed between inverted comas, as distinct from the names that appear on standard city maps. Thus Strada Biserica Amzei (Amzei Church Street) reproduces an official name, whereas „Piaţeta Colectiilor" (Little Square of the Collections) will not be found on the city map, but is so described in the book as a lovely place that is also illustrative of urban development in the past century. The given name is meant as a reference to the Museum of the Art Collections since its recently restored façade encloses the square on one side.

The city has been divided into 14 sections noted from A to N. The sections are of various sizes, depending on the frequency of specimens included in the Guide. Every section forms a separate chapter of the book. The first page of each chapter is double, folded inwards. The obverse indicates the location of the section on the city map. The reverse shows the section's main streets and the location of select specimens. The specimens in each section are noted in chronological order but not in precise succession because chronology applies to the totality of specimens across various sections.

The objects are indicated on schematic maps by a small circle ●, the places by a small square ■, the projects by a square frame □. Each symbol is marked with the number assigned to that specific specimen 246.

A description of each specimen is given in a separate box comprising:

• A three-digit index number; the 344 specimens are assigned numbers from 001 to 344 in chronological order.

• The current destination or functionality of the building is followed, in parentheses, by the destination, functionality or ownership at the time it was erected (in Romanian), whether officially established or entrenched as such in urban folklore. The description 'Biblioteca Centrală Universitară (Fundatiile Regale Carol I)' 'Central University Library (Royal Foundations Carol I)' indicates that the present Library building originally served as headquarters for the Royal Foundations. Public buildings are described by their official name. In the case of companies or individual owners, only the prevailing function of the building is mentioned ('offices', 'company headquarters', 'private residence', etc.) out of respect for the privacy of those particular locations. The chronological index lists every specimen under its current name. The alphabetical index, however, includes both the current name (e.g. 'Biblioteca Centrala Universitara' 'Central University Library') and the original one ('Fundatiile Regale Carol I' 'Royal Foundations Carol').

• The address mentions, as a rule, only the street leaving it to the viewer to identify the building by referring to the picture. The postal number is given only for those buildings where recognition may be difficult or confusing.

• Dating and authorship. An interval (e.g. 1937–1945) indicates the beginning of the project design, whenever that is known (1937), and the completion of construction work (1945). When a single year is mentioned (e.g. 1974), it usually shows the completion time.

• Datare şi autori; un interval (1937–1945) indică, acolo unde se cunoaşte, începutul proiectării (respectiv 1937) şi încheierea lucrărilor de construcţie (1945). Când apare un singur an (1974, de ex.), datarea se referă în genere la încheierea construcţiei. În acelaşi rând, după datare apar arhitecţii-autori şi, în unele cazuri, principalii colaboratori: ingineri de structură, artişti plastici, restauratori. În cazul lucrărilor mari, realizate de echipe stufoase şi de specialităţi diverse, este numit autorul sau autorii principali (aşa cum apar în revistele perioadei şi în cărţi) şi se semnalează prin „et al" că la elaborarea proiectului au lucrat şi alţii. Nu au fost semnalate institutele de proiectare, societăţile şi atelierele profesionale – patronii vieţii profesionale. Mai multe decenii, creditul a fost rechiziţionat de marile „fabrici de proiecte". În revanşă, am încercat să semnalăm că în spatele fiecărei reuşite – ca şi al fiecărui eşec – în arhitectură există, ca şi în literatură, cinema sau arte vizuale, autori care ar trebui să iasă din anonimat.

Imaginile care însoţesc comentariile sunt, în mare parte, fotografii recente. Dacă din diverse motive (cel mai adesea panouri publicitare care acoperă arhitectura, stâlpi şi cabluri, sârme şi instalaţii aeriene de tot felul, dar şi vigilenţa greu de explicat a agenţilor de pază) nu s-au putut face fotografii noi, împrumuturile din arhive sunt semnalate în josul imaginii printr-un A . Au fost deasemenea folosite punctual desene de autor (planuri, perspective, schiţe de idee, elevaţii) cu intenţia de a ilustra nu numai felul cum lucrează arhitectul, cum avansează un proiect spre realizare în material definitiv dar şi cum a evoluat grafismul arhitectural în ultimul secol, de la peniţa topografică la 3D – CAD.

Un foarte succint comentariu critic însoţeşte toate exemplele, fie că este vorba de locuri, proiecte sau obiecte de arhitectură. În limba engleză, comentariile au fost abreviate la strictul necesar, trecând peste detalii şi precizări poate mai puţin evocatoare.

În ultimele pagini au fost grupate instrumentele de regăsire a informaţiei, anume o listă cronologică a exemplelor, cu autorii, anul realizării şi localizarea în oraş, un index alfabetic de exemple şi un index de autori citaţi în ghid. Cei ce vor avea nevoie de informaţii suplimetare, o vor găsi în selecţia de cărţi şi reviste relevante din bibliografia dela sfârşitul cărţii.

Călătorul găseşte în librăriile bune din cele mai multe oraşe interesante, de la Tallin şi Sofia la San Francisco, ghidul adnotat de arhitectură de care are nevoie când „bate cu piciorul" un loc nou. Formatele acestor cărţi (alungite, să încapă în buzunar), informaţiile principale (localizare, datare, autor, imagine) ca şi organizarea, în foarte mare, a prezentării sunt comune. Diferenţele intervin în periodizare, accesul, modul de interrelaţie între imagine şi text. Dar oricât ar semăna ghidurile între ele, întâlnirea cu un alt oraş – cu lumina, alcătuirea, zgomotele şi umbrele, aromele, feţele, anotimpurile şi arhitecturile sale – rămâne o irepetabilă sărbătoare.

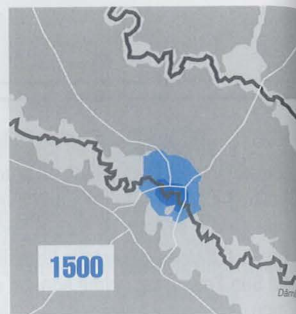
The names of architects are listed after the dating, sometimes accompanied by those of their principal associates: structural engineers, artists, restoration experts. In the case of large projects conducted by teams of experts representing various specialities, mention is made only of the main author (or authors) as it appears in contemporary periodicals or books, while indicating through the addition of *et al* that other professionals were also involved. The book does not provide information on the project design institutes, workshops or companies as employers of professionals who actually do the work. The reason is that, for several decades, the credits for individual authorship is Romania much like in other communist countries were confiscated by the mammoth state-run "project factories". To correct that injustice, we tried to emphasize that every successful accomplishment (or failure for that matter) in architecture – the same as in literature, cinema or visual arts – is attributable to individual authors who should no longer stay anonymous.

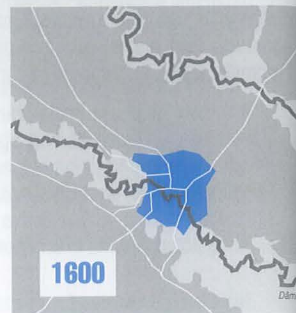
The pictures that illustrate the commentary are, for the most part, recent photographs. Whenever new photos could not be provided for various reasons (most often advertising panels or banners, poles, cables, satellite dishes and other objects obstructing the view, or sometimes the unexplained opposition of security guards), the images borrowed from archive collections are duly credited by a A below. Occasionally, sketches done by the authors were also included (plans, perspectives, project ideas, elevations) to illustrate how an architect works, how an idea eventually gets materialized, and also how the architectural graphic arts have developed over the past century from the topographic pen to 3D – CAD.

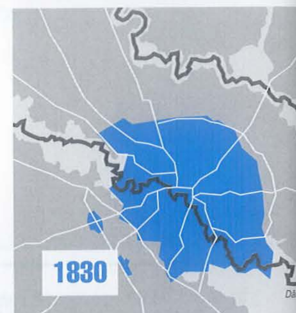
A very brief critical commentary accompanies every specimen, be it a place or location, a project or an architectural object. In the English version the commentaries were abridged to cover only essential information while avoiding less relevant details and explanations.

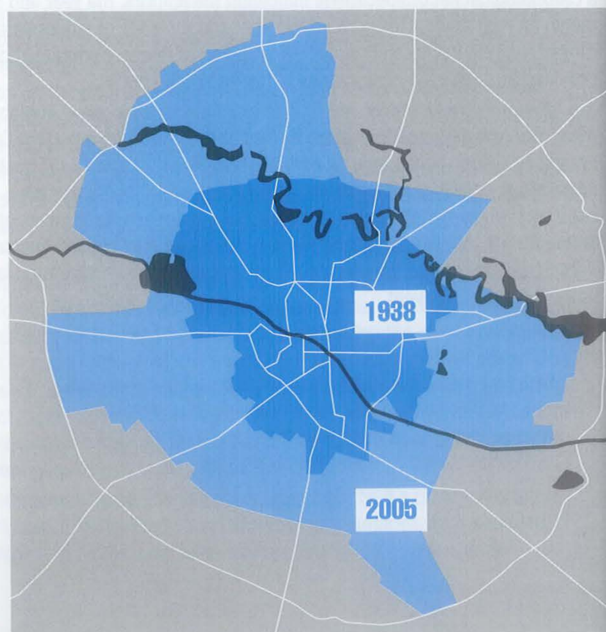
The final pages of the book contain the instruments for information retrieval: a chronological list of specimens indicating the authors, the year and the location on the city maps; an alphabetical index of specimens; and an index of authors mentioned in the guide. For those requiring further information, a selection of relevant sources (books and periodicals) is provided in a selected bibliography at the end of the book.

An interested traveller can find an annotated architectural guidebook in any good bookshop when she or he intends to explore by foot another exciting city from Tallin to Sofia to San Francisco. Those books may be only slight different in terms of format (sometimes designed to fit into a side pocket), the kind of information they offer (location, dating, authors, pictures), or content of presentation (construction periods, solutions for access, interface of images and texts). But no matter how similar those guidebooks may be, any encounter with a new city – its light, structure, noises, fragrances, faces, seasons, and architectural landmarks – is always a uniquely gratifying event.

SECOLUL 20 LA BUCUREŞTI

344 exemple. Bucureştiul construit numără probabil sute de mii de obiecte – case, instalaţii, amenajări – multe dintre ele posibile exemple pentru un compendiu comentat. Nu numai arhitecturi reuşite dar şi antene şi tuneluri, cablărie, conducte şi pieţe monumentale, parcuri industriale, colţuri simpatice, statui, arbori, pasaje denivelate, mahalale zgomotoase şi suburbii suprarealiste ale tranziţiei, compun oraşul aşa cum îl vedem astăzi.

Urbanitatea vizibilă nu e o sumă de izbânzi arhitecturale. Orice oraş avansează prin eşecuri şi încercări, experimentează, construieşte monumente şi nu arareori distruge. De aceea am ales să facem un inventar al contribuţiilor de tot felul, produse ale secolului 20, la imaginea cu care suntem contemporani. Compendiul inventariază cum anume traversează modernitatea acest oraş care, la 1880, era înscris în „inelul principal de circulaţie" – de la Piaţa Victoriei la Văcăreşti şi de la Bariera Vergului la Cotroceni. Avem deci a face cu un „secol" lung, început cândva la 1880 şi care durează până astăzi, dar care a produs mai tot din ceea ce acum este substanţa urbană şi construită, vizibilă a capitalei.

Dintre mulţimea obiectelor care compun Bucureştiul, au fost alese 344. Cu foarte rare excepţii, toate au un autor (chiar dacă este unul „colaborativ", cum se întâmplă cu proiecte de echipă). Ele au fost alese pentru că exprimă spiritul, dilemele şi derapajele acestui secol dar şi pentru că arată cum s-a schimbat modul de a locui, cum s-au specializat sau diversificat funcţiile instituţiilor, clădirile şi echipamentele, cum a evoluat reglementarea trebilor urbane, cum temele încredinţate arhitectului acoperă subiecte atât dediferite cum sunt case noi de locuit, instituţii, recarosare, restaurare, conversia clădirilor vechi, decor, pieţe, statui. Chiar monumentele istorice aşa cum le vedem astăzi încorporează contribuţia unor arhitecţi contemporani. Biserica Sfântul Gheorghe Nou, palatul Mogoşoaia sau Hanul lui Manuc au trecut prin modernitate, au fost reinterpretate sau chiar remodelate de un proiect de arhitect.

Excelenţa arhitecturii a fost unul din criteriile alegerii exemplelor, dar „produsul de serie" sau contribuţia populară la formarea oraşului nu au fost ocolite. Alături de rezultatul unor proiecte notabile figurează locuri, proiecte, dezastre, eşecuri pe care un privitor inocent nu şi le-ar putea explica deşi ele contribuie la definiea oraşului. Contextul peisager, starea edificiilor şi un acces posibil dacă nu lesnicios au fost de asemenea condiţii necesare pentru „admiterea" în compendiu.

THE 20TH CENTURY IN BUCHAREST

344 Specimens. The built area of Bucharest comprises probably hundreds of thousands of objects – houses, installations, urban arrangements – many of which can serve as possible specimens for a reasoned city guide. The city as we see it today consists not only of samples of reasonably good architecture but also of an assortment of aerials or satellite dishes, tunnels, miles of cables and wires, pipelines and sewerage ducts, monumental squares, industrial sites, cozy street corners, statues, trees, flyovers, noisy boroughs and surrealist suburbia populated by the newly rich of the transition period.

The visible cityscape is not a sum total of architectural victories. Any city advances through trial and error, resorts to experiments, builds lasting monuments and, often enough, becomes subject to massive destruction. That is why we have chosen to compile an inventory of all kinds of contributions that conspire to form the overall picture of today's city. This Guidebook provides a record of the city's progress into modernity within the perimeter described by 1880 as 'the main traffic ring' – from Piaţa Victoriei (Victory Square) to Văcăreşti Road and from Bariera Vergului (once a customs point) to Cotroceni. The time span is that of a 'long century' stretching from the late 1880s down to this day, which has produced most of what can now be seen as the planning and construction substance of Romania's capital.

Out of the multitude of 'objects' that make up the city of Bucharest, 344 have been selected for inclusion in this book. With rare exceptions, each of them has an author (even though it may be a collective one, the result of teamwork). They have been singled out because they are expressive of the spirit, the dilemmas and the excesses of that century, and also because they demonstrate how the housing standards have changed over time, how the functionality of institutions, in terms of construction and equipment, has become more specialised or diversified, how the regulation of urban affairs has grown, and how the tasks entrusted to the architect have expanded: new residential buildings, offices, street layout, restoration, conversion of old buildings, landscaping, emplacement of squares or statues. Even some monuments that are now perceived as historical incorporate contributions by modern architects. Biserica Sfantul Gheorghe Nou (St. George The New Church), Mogoşoaia Palace or Hanul lui Manuc (Manuc's Inn) are touched by modernity, as they have been re-interpreted or even re-invented by an architect's design.

Architectural excellence has been one of the criteria applied to the choice of specimens, but standard products or anonymous residents' contributions toward shaping the face of the city have not been ignored either. Notable achievements stand side by side with nondescript places, projects that have never been completed, failures or sheer

Încă o precizare. În cele ce urmează categoria „stil" („stil brâncovenesc", „stil francez", „stil Louis XV" – calificative în uz în publicitatea imobiliară) nu va fi invocată decât cu totul întâmplător. Case eventual fermecătoa[re] realizate cu o notabilă întârziere în timp față de momentul de glorie al unui sau altui idiom istoric au pierdut „la puncte". Pentru a nu folosi termenul „pastișă", „copie" sau „replică" când e vorba de arhitecturi onorabile, comentariile fac referire la revigorare-actualizare (revival istoric), o atitudine stilistică mult frecventată la Bucureșt[i].

Cu siguranță din acest compendiu lipsesc multe case frumoase. Nu numai atât, printre cele 344 exemple se găsesc și case obișnuite, locuri formate în timp, „cubisme", cartiere socialiste, perimetre capitaliste, proiecte-tip, biserici translate dar și evenimente care modifică fizionomia unui oraș cum sunt cutremurele, concursurile fără fin[al] în material definitiv, sau deciziile discreționare ale autorităților. Compendiul propune o imagine implicită printr-o selecție – ghidată de cele câteva criterii pomenite mai sus – pe care întocmitorii și-o asumă în întregime.

Straturile orașului. Oraș tânăr, Bucureștiul a crescut în ultimele șase secole în lunca Dâmboviței, pe locul unei vetre locuite din timpuri preistorice. Nucleul urban inițial trebuie căutat pe malul stâng, unde s-au ridicat primele fortificații, curtea domnească și biserica de la „Curtea Veche". Pe malul drept, pe terasele râului și coline[le], mănăstirile au modulat silueta capitalei.

Orașul a avansat prin pași prudenți, adăugând succesiv, în cercuri concentrice, celule „primare" de vecinătăți-parohii. Primul și cel mai tenace strat, cel postbizantin, ușor de citit și astăzi în cartierele tradiționale, a așezat micile „turme" de case modeste (cum scrie G.M. Cantacuzino) în jurul bisericilor cu turle diminutive.

Un aranjament înrudit cu orașele Orientului mediteranean e manifest în Calea Victoriei de astăzi, sinuoasă, avansând pe o coamă de deal, cu piațete deschise din loc în loc. Este stratul secolului fanariot, un veac pitoresc și viu, care a lansat în oraș gustul pentru grădini, petreceri pe lac, muzică și timpurii aventuri aeronautice, cum făcus[e] Caragea Vodă în 1818 când un balon captiv – „bășica lui Caragea" a fost ridicat la o margine bucureșteană.

O sută de ani mai târziu, un nou strat se adaugă moștenirii istorice a Bucureștiului. Orgolios, european, monumnetal, este stratul venit prin experiența arhitecților formați la *École des Beaux Arts* din Paris. În vara lui 1911

1890 1900 1906 192[7]

disasters. Contextual cityscape, state of the buildings and possible, though not always easy, access have also been use[d] as necessary preconditions for 'admission' of samples into the Guidebook.

And one more thing. The notion of 'style' ('Brancovan style', 'French style', 'Louis XV style' – frequently used descriptions in real estate advertising) is only incidentally referred to in the pages of this book. Otherwise charming houses that were built a long time after a specific historical idiom had its moment of glory have been downgraded for the purpose of this selection. In order not to resort to terms like 'ersatz' or 'copy' or 'replica' when it comes to honourable architectural products, the commentary rather depicts them as 'historical revivals' or 'updated versions'. Such a liberal attitude toward purity of style is often encountered in the streets of Bucharest.

To be sure, many beautiful houses have not made it into this Guidebook. Moreover, one will find ordinary houses among the 344 specimens, places that have acquired a certain physiognomy in time, samples of Cubism, 'socialist neighbourhoods', 'new capitalist' enclaves, standardized designs, churches removed from their original sites. Also included in the book are events that alter the individuality of a city, such as earthquakes, contests that never materialized in a finished product, or discretionary unfortunate decisions by the authorities. The Guidebook thus offers an implicit image of the city by operating a selective pruning – guided as it is according to the above-mentioned summary criteria – for which the authors are prepared to assume the entire responsibility.

The City's Layers. A relatively young city, Bucharest has grown over the past six centuries in the meadows of the Dâmbovița River, on a site that has been inhabited since prehistoric times. The original urban core is to be found on the le[ft] bank, where the early fortifications were built along with the princely compound and the Curtea Veche (Old Court) church. The monasteries raised on the right bank, on the river terraces and low hills, further completed the outlines of the city.

The city developed in cautious steps, adding successive concentric circles of neighbourhood parishes to the original core. The first and sturdiest post-Byzantine layer, which can still be easily spotted in the traditional boroughs, se[t] up 'flocks' of modest dwellings (so described by G.M. Cantacuzino) around churches with diminutive towers.

An arrangement somewhat reminiscent of Oriental Mediterranean cities can be observed along Calea Victoriei (Victory Road) of today meandering across a hilltop with open squares here and there. That was the Phanariot layer

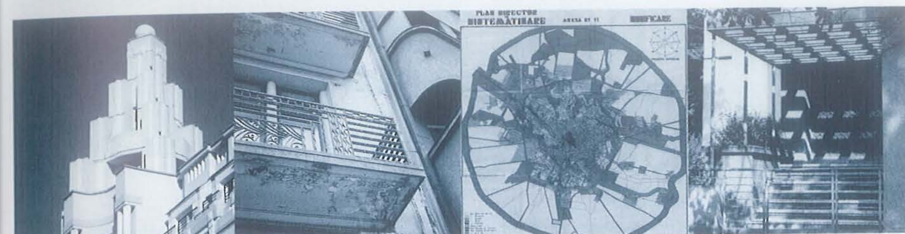
când s-a oprit la București, (mai târziu) celebrul arhitect Le Corbusier a descoperit un oraș cotropit de „ghirlandele știute pe de rost", dar cu o viață intensă „atât de fierbinte încât sângele bate în tâmple și noaptea nu poți dormi".

Bucureștiul – obișnuit să înglobeze experiențe provocatoare și imagini excentrice – a valorificat fără complexe spre folosul farmecului extrovertit și declamator al cartierelor sale, orice sursă și orice model. Ornamentul însoțește arhitectura la orice scară, fie că e vorba de reședințele opulente sau de reluări cu mijloace modeste ale temelor de prestigiu în cartiere de negustori. Ornamentul particularizează un model standard. Cele câteva camere înșiruite de casă vagon în căutarea unei personalități proprii au apelat la medalioane, ancadramente sau căpriori modelați.

Iar arhitecții bucureșteni au exploatat mereu o calitate aparte. O versatilitate fără complexe nu este numai marca celor mai cunoscuți, arhitecții au asociat în chip neașteptat discursuri decorative de facturi diferite. Ornamente de extracție neoromânească sunt inserate pe o arhitectură modernă, altoiuri *Art Déco* pe exemple de cubism epurat sau modernism clasicizant. Grilaje geometrizate însoțesc arhitectura bucureșteană a deceniilor 2 și 3 și fiecare intrare într-un bloc propune o imagine și o tratare care nu se repetă. Chiar ornamentația Casei Scânteii mixează repertoriul renascentist cu simbolurile comunismului ca steaua cu cinci colțuri sau secera și ciocanul. Cameleonism și reprobabil conformism față de gusturi incomplete sau imaginație, suplețe și lipsă de inhibiție față de modele consacrate? Tribut plătit spiritului balcanic al orașului? Ornamentul este încă un strat al orașului, cu rezultate extrem de diverse, mergând de la izbutite sinteze până la compilații naive de cartier.

Cum era Bucureștiul în 1920? „Marea intersecție", punct nodal al orașului, manifestul, angajamentul urbanizării bucureștiului în spiritul lecțiilor Parisului, avea în centru monumentul lui I.C. Brătianu. De la Rosetti la Kogălniceanu, Ministerul Agriculturii, Cercul Militar, Eforia Spitalelor, Primăria, Liceul Lazăr și Cișmigiul fuseseră construite. Fragmente din Calea Victoriei, la CEC și Poșta Mare, în districtul băncilor sau între Capșa și Continental amintesc și astăzi insistent de anii 1920.

Dar axa nord-sud era la începuturile sale, mai importante erau străzile paralele – Dionisie și actuala Mendeleev. Vilele noi, „cădirile de raport" cu două-trei etaje și prăvălii la stradă se făceau în stilul „național modern".

1929 1934 1935 1937

(a time, in the 18th century, when the Ottoman Empire used to appoint rulers in the Romanian Lands from among the Greek aristocracy of the Phanar district of Istanbul), a colourful and lively period, which left the city with a taste for public gardens, festivals by the lakeside and musical events. It was also the time of early aeronautical adventures: in 1818, during the reign of Caragea Vodă, a hot-air balloon was flown on the outskirts of Bucharest.

A hundred years later, a new layer was added to the historical heritage of the city. Architects educated at *École des Beaux Arts* in Paris spearheaded this European-minded, ambitious monumental trend. In the summer of 1911, Le Corbusier, the French architect who was to become famous in the following years, discovered in Bucharest an overabundance of buildings decorated with 'very familiar garlands' and also a city so intensely alive that 'it caused hot throbbing in your temples and kept you awake all night'.

Having become addicted to provocative experiments and eccentric sights, Bucharest was not shy to incorporate all kinds of sources and models in order to impress and make a difference. Ornaments were constant companions of architectural design regardless of the size of the building, applying equally to splendid residential mansions and to lowly merchant quarters displaying humble replicas of time-honoured decorative patterns. It was ornaments that gave individual distinction to standard models, such as tenement houses with a few rooms in a row that were decorated with rosettes, ornate frames or carved rafter ends.

The architects of Bucharest have always striven to produce something special. Most daring versatility was not the exclusive domain of outstanding masters but rather the norm of architectural design, which frequently associated decorative elements taken from strikingly different sources.

Re-interpretations of traditional Romanian motifs were grafted on modernistic structures, as were also elements of *Art Déco* on stylized Cubist or classicised modern architectural models. Geometrical latticework was a staple feature of Bucharest architecture in the second and third decades of the twentieth century and every entrance to a block of flats displayed a character not to be found elsewhere. Even the decoration of Casa Scânteii (a major sample of Stalinist architecture of the early fifties) shows a mixture of Renaissance models and communist symbols such as the five-pointed star or the hammer and sickle. Was it a proof of subservience and sycophantic conformity to half-baked trends or an indication of imaginative and flexible approaches, uninhibited by established patterns? Or was it a tribute paid to the

Oraşul trebuie închipuit fără Palatul Regal, fără Universitate, fără cinema Patria, fără Lido şi Ambasador, fără cinema Scala, fără cartierele sofisticate din nord, fără Bulevardul Mărăşti, fără Academia Militară şi esplanada ei, fără Piaţa Gării de Nord, fără Bulevardul Dacia, fără Arcul de Triumf, fără lacuri şi parcuri, cu Piaţa de la Universitate mărginită de vaste terenuri libere şi pieţele Victoriei, Romană sau o Lahovary de-abea schiţate.

În anii 1930 s-au amenajat lacurile de la Băneasa, Herăstrău, Tei şi Floreasca, pădurea Băneasa, lacul şi pădurea Snagov. Biserica Sfântul Elefterie Nou, Mănastirea Caşin, Palatul Victoria, Palatul Mitropolitan, Ministerul Industriilor şi Palatul Telefoanelor de pe Calea Victoriei, Academia Comercială, Şcoala de Arhitectură, Academia Militară, Facultatea de Drept, Palatul CFR şi colonada monumentală de la Gara de Nord vor intra în viaţa arhitecturală a oraşului între 1920–1940. Noul Palat Regal început după incendiul din 1927 va fi terminat 10 ani mai târziu, odată cu clădirea actualului Senat. Colegiile Mihai Viteazul, Şincai, Caragiale sau Cantemir, Halele Obor sau edificiile administrative din Piaţa Amzei sau din Banu Manta multiplică punctele de interes ale oraşului. Se construiesc cartierele rezidenţiale dar şi cartiere „medii", apartamente în blocurile „cubiste", parcelări modeste, şcoli şi atenee populare şi locuinţe „pentru populaţia nevoiaşă".

„Planul director de sistematizare" al oraşului este întocmit şi publicat în 1935. Viziunea dezvoltată de autorii săi, mai ales în cea ce priveşte migraţia nucleului central al capitalei spre nord, centura plantată şi extinderea capitalei dincolo de lacuri sunt actuale şi astăzi.

Dezvoltarea edilitară şi modernizarea arhitecturală îşi datorează succesul expansiunii activităţilor bancare, creşterii industriale şi investiţiilor, acumulării şi circulaţiei capitalurilor. Consolidarea burgheziei mari şi a clasei de mijloc, creşterea rolului public al intelectualităţii şi fortificarea profesiilor liberale şi tehnice, comenzile statului pentru administraţie şi servicii publice, programele de învăţământ şi asistenţă socială au contribuit esenţial la urbanizarea modernă a Bucureştiului.

1938 1940 1952 1965

Balkan spirit of the city? Whatever the case may be, ornaments form another layer of the cityscape, with outrageously mixed results going from successful synthesis to naïve compilation.

How did Bucharest look like in the 1920s? The principal crossroads - „La Grande Croisee" - at the very centre of the city, marked at the time by a monument honouring the Liberal Prime Minister I.C. Brătianu, was conceived as a manifesto of Bucharest's modern urban development following the planning pattern of Paris. From Rosetti Square to Kogălniceanu Plaza, the premises of the Ministry of Agriculture, Military Circle, Eforia Spitalelor (Hospital Board), City Hall and Liceul Lazăr (Lazăr High School) had already been built, and the Cişmigiu Gardens had been opened to the public. Parts of Calea Victoriei (Victory Road) including the buildings of CEC (Savings Bank) and Poşta Mare (Main Post Office), the banking district and the portion between Capşa Restaurant and Continental Hotel are living reminders of the spirit of the 1920s.

The north-south axis was still in its early days, while parallel streets, such as Dionisie and Mendeleev, were gaining in importance. New villas and two- or three-storied tenement houses with shops on the ground floor facing the main street were generally built in the 'modern national style'. To reconstruct the image of Bucharest in the early 1920s, one should imagine the city without those landmarks that were to be built in the immediately following period: the Royal Palace, the University, Patria and Scala cinema houses, Lido and Ambassador hotels, the sophisticated neighbourhoods in the north, Mărăsti Boulevard, the Military Academy and its esplanade, Piaţa Gării de Nord (North Train Station Square), Dacia Boulevard, Arcul de Triumf (Triumphal Arch); the lakes and parks on the northern and eastern rim did not yet exist in their present form, Piaţa Universităţii (University Plaza) was bordered by vast vacant lots, while Victoriei, Romană and Lahovary squares were still in a planning stage.

In the 1930s the city completed the arrangements around the lakes of Băneasa, Herăstrău, Tei and Floreasca, Băneasa Forest, and the lake and woods of Snagov. New landmarks that were built between 1920 and 1940 included the church of Sfântul Elefterie Nou, Caşin Monastery, Victoria Palace, the Metropolitan Bishop's Palace, the Ministry of Industries and Palatul Telefoanelor (Main Telephone Exchange) on the Victory Road, the Commercial Academy, the School of Architecture, the Military Academy, the Law College, Palatul CFR (the Railways Administration) and the monumental colonnade of the North Railway Station. The construction of the new Royal Palace started after the fire of 1927 and was completed ten years later; the Senate building was finished at about the same time. Other city landmarks included the colleges of Mihai Viteazul, Şincai, Caragiale and Cantemir, Halele Obor (Obor Indoor Markets), and the administrative offices in Piaţa Amzei and Banu Manta square. Luxury residential neighbourhoods were built at that time but also more humble housing developments, Cubist apartment blocks, modest allotments, schools, neighbourhood clubs and dwellings for the poor.

Bucureştean în secolul 21. Să recapitulăm cum arăta oraşul în 1950: fără Intercontinental şi Teatrul Naţional, fără „Şcoala nouă" de arhitectură, fără Politehnică. Pe bulevardele centrale alinierea de imobile moderniste – întreruptă de case mici. Piaţa Romană – vag conturată. Şi fără Balta Albă, fără Drumul Taberei, Berceni sau cartierul Jiului. Fără platformele industriale din Militari şi Pipera. Fără „Calea Victoriei Socialismului" şi fără „Casa Poporului": pe locul lor cartiere de tot felul – a şasea parte din Bucureştiul de la 1900.

În secolul 21, 7 din 10 bucureşteni locuiesc în blocuri în cartierele mari, construite după 1950, odată cu industrializarea forţată, colectivizarea vieţii sociale şi controlul asupra opiniilor individuale. Metafora prăpastiei care separă două lumi, una normală, echilibrată, în oraşul vechi, cultivând repere estetice valabile şi un decor elaborat, cealaltă impusă oraşului nou de un program de inginerie socială – şi spaţială – represivă este adesea invocată pentru a explica patologiile curente ale urbei. La un pol se inventariază virtuţile oraşului tradiţional, farmecul indelibil al casei mici pierdută sub bolta de viţă, amintirea străzii copilăriei, legenda pioasă, când nu e ironică, a „micului Paris". Normalitatea este asociată cu tabieturile convivialităţii familiale, cu relaţii idilice între vecini, în care un balcanism temperat este acceptat doar pentru a da locurilor o tentă exotică. La celălat pol se plasează abandonul esteticii arhitecturale de autoritate istorică pentru un modernism angular, sărăcăcios şi repede degradat, distrugerea unor zone centrale de remarcabilă ţinută. Tranziţia a adăugat evenimente noi acestui peisaj puţin flatant – segregare, ghetouri etnicizate, sărăcie şi violenţă endemice, apartamente „debranşate" şi câinii candidaţi la eutanasie. Iar în nordul peisager – aglomerări suprarealiste înşiruie reşedinţe senioriale pe terenuri mici la străzi înguste, întortocheate şi adesea de pământ bătut.

Aşezat la răscruce de vânturi, zdruncinat la fiecare 30 de ani de un seism notabil, bântuit de incendii şi de iniţiative fără proporţie, prădat de sărăcie şi lipsă de îngrijire, Bucureştiul se dezvăluie ca un loc captivant, neliniştitor, contradictoriu. Între oraşul prozelor fantastice ale lui Mircea Eliade, cel al deboşurilor ilicite descrise de Mateiu Caragiale, al mahalalei întrezărite dincolo de umbra grădinilor boiereşti a lui G.M. Cantacuzino şi

1970 1978 1997 2005

The city's 'master planning scheme' was prepared and published in 1935. The vision developed by its authors, foreseeing the northward migration of the central nucleus, a green belt and the expansion of construction beyond the lakes is still valid today.

The development of urban utilities and upsurge of modern architecture owe a lot to the successful expansion of financial services, industrial and investment activities, and the accumulation and circulation of capital. The strengthening of entrepreneurial spirit and the growth of a native middle class, the enhanced public role of the intellectuals, liberal professions and technology-related skills, the government-funded contracts for administrative reform and public services, educational and social assistance programmes made and essential contribution toward the modern urban development of Bucharest.

Bucharest in the 21st Century. Let us recall the picture of Bucharest by 1950. The Intercontinental Hotel, the National Theatre, the new premises of the School of Architecture and the Polytechnic were not yet there. The central avenues were bordered here and there by modernistic high rises with small houses in between. Piaţa Romană was only half outlined. The massive housing developments of Balta Albă, Drumul Taberei, Berceni and Jiului were not even on the drawing board, and neither were the industrial sites of Militari and Pipera. Pleasant neighbourhoods were still in place, one-sixth of what Bucharest used to be by 1900, soon to be razed down to make room for 'The Avenue of the Victory of Socialism' and the excessive 'People's Palace'.

In the 21st century, 7 out of 10 inhabitants of Bucharest live in blocks of flats concentrated in huge housing developments that have been mostly built since 1950, in step with forced industrialization, collectivization of social life and control over individual views. What we see is a metaphor of the gulf separating two worlds: one is normal and balanced in the old city displaying aesthetic worth and elaborate decorations; the other has been imposed by a deliberately oppressive programme of social, and spatial, engineering.

At one pole we see the virtues of a traditional city, the quiet charm of a cottage overgrown with vine, the residual memory of happy childhood, the pious or slightly derisive legend of 'Little Paris'. The notion of normality was here associated with the quiet bliss of family life, where a mild version of Balkan spirit is accepted only as an additional exotic ingredient for good-natured relations among friendly neighbours.

At the other pole we see a renunciation of historically validated architectural aesthetics in favour of a kind of angular modernity, poorly built and quick to deteriorate, on sites once occupied by remarkably handsome and solid

Bucureştiul modernităţii europenizate distanţele sunt enorme, ca şi între parohiile medievale şi monumnetalistul instituţiilor de la 1900, între exuberanţa decorativă a „şcolii naţionale" şi puritatea provocatoare a manifestului modernist. Distanţe esenţiale despart tendinţele şi experienţa organică a oraşului de programul normativ şi creşterea forţată din perioada postbelică. Fiecare dintre aceste momente au lăsat în ambianţa Bucureştiului o urmă, o prezenţă, un strat.

A reuşit oare Bucureştiul să sudeze aceste straturi atât de diferite într-o experienţă urbană valabilă? Bucureşteanul este supărat pe gropi, pe administraţie, pe lipsa parcajelor, pe urâţenie, pe kitsch. Şi în acelaşi timp schimbă forma ferestrelor la o casă altfel stilată. Lipeşte termopane albe de plastic pe faţade monumentale, vopseşte porţiunea „sa" de faţadă într-o culoare stridentă fără să privească în stânga şi în dreapta, retează arbori seculari sau suportă (eventual ajută) să se prăbuşească o clădire-monument listată pentru a face în locul ei un hotel de „oţel şi sticlă", îşi parchează limuzina pe trotuar, lăsând un culoar de 15 centimetri pentru exerciţiul pietonal.

Bucureştiul poate fi un oraş fascinant, dar el aşteaptă încă solidaritatea locuitorilor săi. Doar spiritul împărtăşit al cetăţii face dintr-un oraş oarecare un mare oraş.

Nici adversitatea mişcărilor tectonice, nici modernizarea rapidă, nici neglijenţa deceniilor de economie centralizată faţă de viaţa oamenilor şi a edificiilor, nici presiunile noilor interese financiare nu au putut dizloca natura atât de specială a Bucureştiului. El şi-a păstrat alcătuirea unică din straturi întrepătrunse, toate lizibile, toate aparente. Ce ar trebui făcut oare pentru a-i apăra surprinzătoarea alcătuire, singulară în familia marilor oraşe, fără a bloca atracţia şi energia devenirii lui viitoare?

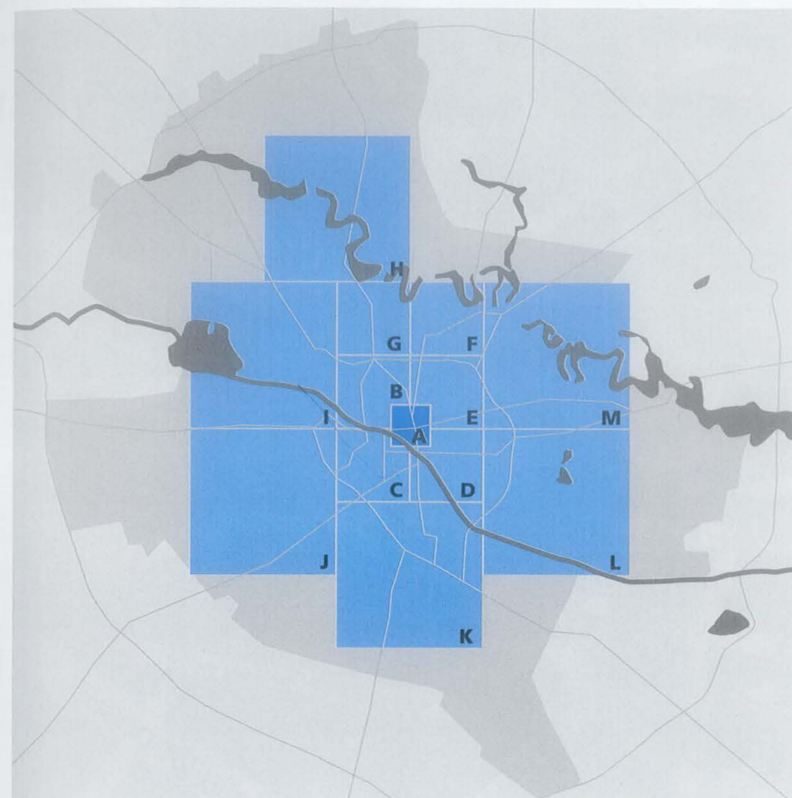
constructions. The transition has added new elements to this unflattering sight: segregation, ethnic ghettos, widespread poverty and violence, families that cannot afford to be connected to basic utilities, stray dogs awaiting to be neutered. In the northern part of the city one can see surrealistic clusters of palatial mansions built along narrow, winding streets, often nothing more than dirt roads.

Blown over by the winds of history, shaken every thirty years by a major earthquake, plagued by fires and idiotic decisions of its city fathers, plundered by poverty and neglect, Bucharest is marching on: an exciting, unsettling, contradictory place. There is a gaping void between the city described in the fantastic tales of Mircea Eliade, in the stories of illicit debauchery of Mateiu Caragiale or in the pictures of the poverty-stricken boroughs beyond the walled gardens of the rich produced by G.M.Cantacuzino and the city of European modernity, the same as between mediaeval parishes, monumental administrative buildings of 1900 or the decorative exuberance of the 'national school' of architecture and the provocative purity of the modernistic manifesto. There is an essential distance between the organic experience of the city's growth and the rules-based programme for forced expansion during the period after World War II. Each of those instances of history has left a trace or a layer in the present cityscape of Bucharest.

One wonders if Bucharest has been successful in melding those disparate layers into a valid and lasting individuality. Bucharest is angry with its potholes, its administration, its scarcity of parking lots. It resents ugliness and kitsch. At the same time, a Bucharester has no qualms about changing the shape of windows in a house that has been otherwise conceived. He gladly fixes white plastic window frames in a monumental façade, paints 'his' portion of the wall in a strident colour without looking left or right, does not mind when a listed building next door is left to crumble down or is deliberately destroyed to make room for a steel-and-glass hotel, cut old trees or parks his car on the sidewalk, leaving only six inches for pedestrian use.

Bucharest can be a fascinating city, but it is still expecting an expression of solidarity from its inhabitants. Only a shared spirit of responsibility can make a large city into a great one.

The unique living soul of Bucharest has not been shattered by a host of adversities, be it earth tremors, rapid modernization, criminal neglect during the decades of centrally planned economy toward people's lives and their urban environment, or the pressure of financial and other vested interests. Against all odds, the city has preserved its specific nature and character in a combination of interlinked layers, all of which are visible and very much alive. It is still an open question what should be done in order to keep its singularity among the great cities of the world without affecting its specific attractiveness and without sapping the energy needed for its journey into the future.

A

Piaţa 21 Decembrie, Universitatea, Districtul bancar, Calea Victoriei, Lipscănie, Curtea Veche, Sfântu Gheorghe, Piaţa Rosetti, Teatrul Naţional, Bulevardul Brătianu

B
E
C
D
Ministerului
Ion Câmpineanu
Batiştei
Bd. N. Bălcescu
Calea Victoriei
Biserica Enei
Pasajul Victoria
Matei Millo
Academiei
Edgar Quinet
Piaţa 21 Dec. 1989
C. Mille
Bd. Regina Elisabeta
Piaţa Universităţii
T. Caragiu
I. Nistor
Bis. Doamnei
Eforie
Doamnei
Ion Ghica
Carada
Lipscani
Mihai Vodă
Stavropoleos
Poştei
Smârdan
Şelari
Blănari
Băcani
Zarafi
Gabroveni
Răureanu
Filitti
Tonitza
Franceză
Covaci
Şepcari
Căldărari
Splaiul Independenţei
Poienaru Bordea
G. Danielopol
Palatul Justiţiei
Sf. Apostoli
Halelor
Piaţa Unirii
M
Bd. I.C.Brătianu
Colţei
Mavrogheni
Pătraşcu Vodă
Băniei
Calea Moşilor
T. Arghezi
Jean Louis Calderon
Dianei
Vasile Lascăr
Speranţei
Nacu
Săgeţii
Bd. Carol I
Piaţa Rosetti
L. Gorgova
Caimatei
Armenească
Calea Moşilor
Dr. R. Cristian
Trei scaune
Bolintineanu
Sfinţilor
Slănic
Cernica
Ivo Andric
Hristo Botev
Negustori
T. Ştefănescu
G.ral Florescu
Zborului
F. Robescu
Calomfirescu
Stelea Spătaru
Sf. Mina
Sfânta Vineri
Bd. Corneliu Coposu
Bărăţiei
Patriei
Iuliu Barasch
Cluceru Udricani
Mămulari
Olteni
M. Clucereasa
Negru Vodă
261
138
137
102
209
241
208
260
269
242
208
080
136
068
341
247
310
088
001
021
100
058
032
157
135
078
206
043
101
014
009
002
297
023
027
086
056
286
257
008
267
326
174
028
020
185
312
120
249
254
094
175
255
253
017
265

001

Piața 21 Decembrie 1989 –„Marea intersecție"/ "La Grande Croisée"

Bulevardele Carol I, Regina Elisabeta (axa est-vest); Brătianu, Bălcescu (axa nord-sud)

Definitivarea axelor nord-sud și est-vest după 1880, urmând scenariul haussmanian de „Mare intersecție" – „La grande croisée" – a încurajat modernizarea urbană de influență pariziană în centrul Bucureștiului. Orizontul perimetral al pieței include prezențe istorice (turla bisericii (secol 18), micul palat și grădina Șuțu (prima jumătate a secolului 19) dar și replici istoriste, prin cupola neoclasică a spitalului Colțea sau coronamentul de renaștere franceză al Ministerului Agriculturii urmate de contribuțiile deceniilor 1920 (fațadele spre piață ale Universității) și 1930 (imobile moderniste sau *Art-déco*). Verticala hotelului Intercontinental și volumul Teatrului Național sunt inserții ale anilor 1970–1980. Situată în centrul geometric al orașului, „Marea intersecție" nu a evoluat într-o o piață monumentală. Ea expune, în tradiția coabitării stilistice caracteristice pentru București, opțiuni estetice și volumetrice dintre cele mai variate, ocolind rigorile unei compoziții urbane disciplinate de reguli ferme. Un memorial din cruci de piatră amintește de evenimentele petrecute aici în decembrie 1989 și în vara lui 1990.

The post-1880 completion of the north-south and east – west axes based on the Haussmann's "grande croisée" scheme was the start of the Paris-influenced urban modernization of central Bucharest. Encircling the square, one finds examples of historical revival (French Renaissance, *Beaux Arts* ecleticism), an 18th century church turret, the small Șutzu Palace and its garden, contributions of 1930s art deco and modernist aesthetics and more recent insertion at the 1970s – Intercontinental and National Theater. This "grande croisée," located in the city's geometric center, did not evolve into a monumental square. It rather displays a wide variety of esthetic and volumetric options, avoiding the rigors of a disciplined urban structure with strict rules. A memorial made of ancient stone crosses stands as a reminder of events that took place here in December 1989 and the Summer of 1990.

002

Palatul BNR - Banca Națională a României / National Bank of Romania

Strada Lipscani 27

1883–1900. Arhitecții Cassien Bernard și Albert Galleron, asistați de Grigore Cerkez și Constantin Băicoianu

Preluând terenul ocupat din secolul 17 de un han, construcția palatului BNR a confirmat mutația intervenită după 1880 în dimensiunea economică și în opțiunile politice naționale odată cu orientarea europeană a culturii – inclusiv a celei arhitecturale. Energica modernizare urbană a centrului va fi ghidată de viziunea arhitecților formați la *École des Beaux Arts* din Paris. Așezat în nucleul istoric, palatul BNR a încurajat coagularea rapidă în această zonă a districtului financiar. Amploarea monumentală, arhitectura de interpretare a Renașterii înalte franceze, un statuar de fațadă de bună calitate (I. Georgescu, Ștefan Ionescu Valbudea) și detaliile impecabil executate continuă în interiorul clădirii, prin holul central, scările monumentale și marile săli ale etajului principal. Pictură murală – de G.D. Mirea, Nicolae Grigorescu (1894), Eugen Voinescu (1893). Conceput pentru o piață importantă dar înconjurat de străzi înguste, palatul poate fi văzut doar din perspectivele tangențiale în lungul străzilor laterale.

The BNR Palace rises where once stood a 17th century inn and can be considered the first major realization in a decisive stage to modernize the city. This construction is confirmation of the mutation that occurred in the second half of 1880s in economics and in national political options, accompanied by an explicitly European orientation in culture, including that of architecture. The energetic urban modernization of the center was guided by the vision of architects educated in Paris at *École des Beaux Arts*. Located in the historic nucleus of the city, the BNR Palace encouraged the rapid formation in this area of what could be now considered the financial district of Bucharest. The monumental stone façade that construes French Renaissance in a Beaux Arts idiom, good statuary (by sculptors I. Georgescu, Ștefan Ionescu Valbudes) and careful detailing continues in sumptuous inner space, with formal lobby, main staiway and vast formal rooms on the main floors. Formal elaborate interiors adorned with mural paintings (by G.D. Mirea, Nicolae Grigorescu, Eugen Voinescu). Designed to dominate a large square but opening on narrow streets remnants of the medieval network of sinuous pathways, this building can actually be seen only in sharp lateral perspectives along lateral streets.

008
Lipscănia. „Orașul vechi"/ Old Merchants' quarter

Străzile Lipscani, Blănari, Nemțească, Gabroveni, Franceză

Imaginea actuală a cartierului comercial ține de atmosfera de „stradă mare" de secol 19. Instalat pe locul Curții Princiare abandonată la sfârșitul anilor 1700, cartierul a conservat desenul străzilor medievale. Pe un parcelar fragmentat, fațade înguste prezintă ornamentică *fin-de-siècle* (arhitecți Onderka, Roznoveanu, Enderle, Gottereau, Petricu) de multe ori grațioasă și îngrijit executată. Expus recent unei eroziuni dramatice și preluat treptat de turism și industria culturală (galerii de artă, antichități, brocantă, cafenele, teatre, festivaluri de stradă). Lucrări de restaurare la fațade pe Splai și pe strada Franceză. Cu un subsol arheologic în parte neexplorat și locuri ce evocă secolul 18 (Hanul lui Manuc, Hanul cu Tei, Hanul Fieschi – restaurate în anii 1970), situat în proximitatea districtului bancar, vechiul cartier comercial Lipscani pare să fi intrat într-un proces viabil de regenerare, spre deosebire de segmentul mult mai deteriorat de la estul bulevardului (străzile Sfânta Vineri, Patria, Sf. Ion Nou, Piața Decebal), unde intervențiile de salvare rămân punctuale.

Today's image of the trade quarter is based on the atmosphere of a "major street" of the 19th century. It was built on the site of the Princely Court abandoned at the end of the 1700s, and has retained the medieval routing of the streets. This quarter was recently exposed to dramatic erosion and gradually taken over by the tourism and cultural industries (art galleries, antique dealers, material stores, coffee shops, theaters, street festivals). The façades along the embankment and on Franceză str. The old Lipscani trade quarter seems to have become part of a viable process of regeneration, with its partially unexplored archeological basement and places reminiscent of the 18th century (Hanul lui Manuc, Hanul cu Tei, Hanul Fieschi – restored in the 1970s), in close proximity to the banking district.

009
Districtul bancar / Banking District

Calea Victoriei, străzile Stavropoleos, Lipscani, Eugen Carada, Doamnei, Ion Ghica

Odată cu construcția Băncii Naționale, Poștei și CEC, în coasta „orașului vechi" apar, la sfârșitul anilor 1800, instituțiile centrale ale unei societăți în expansiune liberală. Într-un perimetru unde cele mai importante clădiri fuseseră hanurile și mănăstirile, fondul tradițional a fost înlocuit cu inițiativele de construcție cerute de un district de bănci, cu edificii monumentale, arhitectură severă în materiale durabile. A supraviețuit însă trama stradală de formație istorică, cu trasee sinuoase și deschideri modeste. În districtul financiar nu vom întâlni piețe sau parvis-uri importante. Imaginea de ansamblu a palatelor trebuie recompusă din fragmentele pe care perspectivele parțiale din străzile laterale le permit.

With the construction of the National Bank, Central Post Office (now the Museum of National History), and CEC palaces, the area is gradually taken over in late 1800 by monumental buildings required by a rapidly developing society, conceived in severe architecture and executed in prestigious materials. Large banks and financial institutions settled within the perimeter of the "old city's" backbone, until then reserved for inns and monasteries. The old network of sinuous streets has been called to accommodate an urban expansion essentially new in character and size. That explains why there are no squares or plazas and the overall images are to be composed from fragments allowed by narrow lateral streets.

014
Pasajul Macca-Vilacrosse / Covered Passageway

Între Calea Victoriei și strada Eugen Carada
1890–1891, Arhitect Felix Xenopol

Între Lipscani și Calea Griviței, numeroase pasaje leagă Calea Victoriei de străzile paralele. Cel mai spectaculos și bine păstrat dintre ele, dublul pasaj Macca-Vilacrosse, cu trasee curbe acoperite cu o elegantă arcatură metalică este folosit sub potențialul său. În anii 1930 arhitecții au inclus în imobilele de raport moderniste pasaje și curți interioare pentru comerț de lux și cafenele.

Between Lipscani and Griviței streets, several passageways, some covered, link Calea Victoriei with parallel streets. Well preserved and spectacular even if nowadays rather shabby and used beneath its commercial potential – this double passage with curved aisles is covered by an elegant arched structure. In the 30s, the architects included in new modernist multistory developments patios and walkways flanked by fancy shops.

017
Palatul de Justiție / The Court of Justice

Splaiul Independenței
1890–1895. Arhitecții Albert Ballu, Ion Mincu (interioare)

O structură foarte amplă cu trepte desfășurate în lungul corpului central al fațadei spre chei semnalează destinația publică a clădirii și mediază între exteriorul urban, arhitectura corpului central tratată ca o replică de Renaștere franceză și vasta sală a pașilor pierduți din interior. Alegoriile statuare din fațadă de Carol și Frederic Storck.
Palatul a fost amplasat pe un teren fragil odată cu regularizarea cursului Dâmboviței și a fost confruntat cu dificultăți tehnice de fundare. Foarte masivă, finisată în piatră de talie, clădirea a suferit la fiecare mișcare seismică importantă. Consolidări succesive au recurs la soluții complicate pentru a conserva paramentul de piatră și decorul interior. Lucrări generalizate de refacere acum în curs.

A very ample construction (a French Renaissance revival). A central element preceded by a monumental stairway signals its public destination and mediates between the open walkway and the entrance towards the vast principal hall inside. Build on the river bank on a fragile ground, this massive stone structure has been repeatedly damaged by periodic seismic tremors. Consecutive consolidation works tried imaginative solutions in order to preserve the valuable façade statuary (by Carol and Frederick Stork) and the interior decoration. A thoroughfull restauration now in progress.

020
Muzeul Național de Istorie (Palatul Poștelor) / National History Museum (formerly Central Post Office)

Calea Victoriei 12
1894–1900. Arhitect Alexandru Săvulescu

Palatul ocupă un perimetru delimitat de străzi în colțul vestic al cartierului istoric, în fața palatului CEC. Arhitectura exprimă cu autoritate funcția publică a clădirii (ca poștă centrală). O colonadă cu ordin doric colosal și cu un portic precede fosta sală a ghișeelor.Treptele, pe toată lungimea colonadei, preiau panta terenului și au fost unul din cele mai animate locuri ale Căii Victoriei până în 1972, când clădirea a revenit Muzeului Național de Istorie. Statuar alegoric de Carol și Frederic Storck. Lucrări de restaurare în curs.

The palace sits on a perimeter delimited by streets in the western corner of the historic quarter, in front of the CEC Palace. The Doric portico gives the impression of a single storey, but there are several masked by decorated plain corner towers. The steps, running along the full length of the colonnade, take on the incline of the land, and were one of the most animated sites along Calea Victoriei until 1972, when the building was turned into the National History Museum. Now under restoration.

021
Ministerul Agriculturii / Ministry of Agriculture

Bulevardul Carol 2
1895. Arhitect Louis Blanc

Arhitectura Ministerului Agriculturii este un alt exemplu de replică de Renaștere franceză, preferată la București la sfârșitul secolului 19. Dispuse în jurul curții de onoare, corpurile Ministerului au două nivele pe un soclu înalt. Detaliile de piatră sculptată la ancadramente și frize se detașează în contrast cromatic din câmpul de cărămidă aparentă. Acoperișul amplu cu pante rapide subliniază afilierea stilistică și contribuie la conturul capricios al coronamentelor din „Marea intersecție". Chiar dacă fațada principală, orientată spre nord, nu e valorată de lumină și umbre, Ministerul Agriculturii deschide segmentul vestic al axei printr-un edificiu expresiv și bine construit.

The architecture of the Ministry of Agriculture is another example of French Renaissance revival architecture favored for several public buildings in Bucharest in late 1800. The monumental façade in brick and ashlar stone with good sculpted detailing is crowned by a steep roof – now part of the dented skyline of *La Grande Croisée*. Although the light does not do justice to the building's volume unfolding around a well proportioned *cour d'honneur* (it faces north), the Ministry of Agriculture opens authoritatively the Carol Boulevard to the west of *La Grande Croisée* with an expressive and well constructed edifice.

A

023

Palatul CEC / Central Savings Bank

Calea Victoriei 11
1900. Arhitect Paul Gottereau

Palatul CEC este poate singura clădire de mari dimensiuni din districtul financiar ce admite o bună vedere frontală prin strada Stavropoleos. Cupolele pe un plan octogonal şi mai ales elementul central – un arc susţinut de perechi de coloane – au fost imitate chiar de construcţii modeste. Materiale trainice şi un finisaj de excepţie în faţade continuă în interior cu o sală a ghişeelor în care istoriografia de arhitectură a întrevăzut o referinţă posibilă la volumul navei centrale a unei mari bazilici bizantine. Mari compoziţii murale de Mihai Menelas Simonidi în sălile principale.

The Savings Bank Palace is one of the few important buildings in the financial district that benefits of a favorable frontal view from Stavropoleos Street. Durable materials and exceptional finishing of the façade continues into the interior. Even modest builders have imitated widely its main porch with an arch sustained by double composite columns. The shape of the interior central domed hall (surrounded by teller windows) suggested to some historians a possible resemblance with the central nave of a large Byzantine basilica.

027

Strada Stavropoleos Street

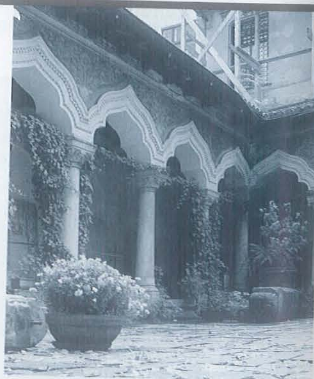
Scurtul traseu pe strada Stavropoleos între Smârdan (o uliţă tipică pentru Lipscănie) şi Calea Victoriei oferă una din cele mai coerente imagini urbane în cartierul istoric. Cu fronturi continui, de excelentă calitate şi expresie şi un capăt de perspectivă de forţa faţadei CEC, strada Stavropoleos ilustrează contribuţia reglementărilor urbanistice introduse la mijlocul secolului 19 la consolidarea oraşului modern. La imaginea străzii, disciplinată de o cornişă continuă, participă faţada secundară a palatului Chrissoveloni (1925–1928, arhitecţii O. Schmidiegen, G.M. Cantacuzino) şi, pe partea opusă, arhitectura monumentală a Muzeului de Istorie (1900, arhitect Al. Săvulescu). O singură pauză în alinierea de faţade înalte – biserica Stavropoleos şi curtea interioară cu turnul clopotniţă şi grilajul desenate de Ion Mincu. O prezenţă pitorească – „Carul cu bere" (1875, arhitect Siegfried Kofczinsky). Faţada „gotică" de berărie „bavareză" a supravieţuit fără alterări împreună cu interiorul bine executat.

The short walk along Stavropoleos Street between Smârdan Street (a typical Lipscani alley) and Calea Victoriei provides one of the most coherent urban images in the historic quarter. With continuous frontages, quality architecture and an impressive perspective towards CEC Building, Stavropoleos Street is an illustration of how urban regulations introduced in the middle of the 19th century contributed to the consolidation of the modern city. This street contains a picturesque "Bavarian" beer hall, known as "Carul cu bere" ("The Beer Barrel"), whose "gothic" façade and painted interior have been faithfully and skillfully preserved.

028

Restaurarea Mănăstirii Stavropoleos Restoration

Strada Stavropoleos 4
1899–1901. Curtea interioară, corpul lateral şi clopotniţa – arh. Ion Mincu
2003–2005. Restaurare, funcţionalizare – arhitect Aurelian Trişcu; pictor Dan Mohanu (restaurarea picturii)

Odată cu lucrările întreprinse aici la începutul secolului 20, la îndemnul entuziast al arhitectului, biserica Stavropoleos a devenit sursa principală de inspiraţie şi un „model-tip" pentru ideile lui Ion Mincu despre caracterul naţional în arhitectură. Contemporană cu restructurarea întregului cartier, intervenţia lui Ion Mincu a adăugat clopotniţa, un corp etajat destinat vieţii mănăstireşti cu un *chiostro* în care au fost transferate dimensiunea şi detaliile micii biserici brâncoveneşti (1724–1731). În ultimii ani la Stavropoleos a fost reluată viaţa monahală. Interesante şi sensibile lucrări de restaurare care au în vedere şi preocupările culturale ale aşezământului – restaurare de cărţi şi manuscrise bisericeşti, muzică veche şi cânt gregorian.

As the work started at the beginning of the 20th century, and spurred on by the enthusiastic architect Ion Mincu, the small Stavropoleos Church (1724–1731, of Brancovan period) became the primary source of inspiration and a "model" for architect's vision of the national character of architecture. Monastic life at Stavropoleos resumed in later years hosting also a center in post-Byzantine studies (ancient music, manuscript restoration, and dialog between the church and laity). Interesting and sensitive restoration work is in progress.

032

Piaţa Universităţii / University Square

Bulevardul Elisabeta, între Piaţa 21 Decembrie şi strada Academiei

Un largo la vest de „Marea intersecţie", exemplu rar pentru Bucureşti de coeziune stilistică şi urbanistică. Deschisă în 1857 odată cu lucrările pentru primul corp al Universităţii bucureştene (arhitect A. Orăscu), piaţa e mărginită la vest de o faţadă de expresie eclectică (1894, arhitect Felix Xenopol). La sud, un hemiciclu cuplează clădirea BCR (1906, arhitect Oscar Maugsch) cu edificiul neoclasic (1935, arhitect G.M. Cantacuzino) înscris în intenţia compoziţională (şi pe fundaţia neterminată) iniţială. La nord piaţa e limitată de faţada Universităţii (1921–1934, arhitect Nicolae Ghika-Budeşti). Patru statui fixează caracterul locului: principele Mihai Viteazul (1876, sculptorul Carrier-Belleuse) şi cărturarii Ion Heliade-Rădulescu (1882, Ettore Ferrari), Gheorghe Lazăr (1886, Ion Georgescu) şi Spiru Haret (1935, Ion Jalea). Prin perspective laterale la piaţetă participă Biserica Rusă şi arborii mari din grădina palatului Suţu.

The large passage to the west of the "Grande Croisée" is a rare example in Bucharest of stylistic and urban cohesion, and was opened in 1857 at the same time as the work on the first building of Bucharest University (Architect A. Orăscu). Facing the University, two buildings of different periods form a hemicycle: BCR (1906, by O. Maugsch) and a later neoclassical edifice (1935, by G.M. Cantacuzino, built on foundations previusly laid). Four statues set the tone of the spot: Prince Mihai Viteazul, and three educationists: Ion Heliade-Rădulescu, Gheorghe Lazăr and Spiru Haret. To the side of the square one finds the Russian Church and the large trees of the Suţu Palace garden.

043

Biserica Rusă / Russian Church

Strada Ion Ghica 9
1903–1909. Arhitect V.A. Preobrajenski

Pe un plan în cruce greacă – un spaţiu compact cu un acces plasat în diagonală faţă de axul principal est-vest al bisericii – arhitectul a tratat elevaţiile în spiritul împrumuturilor istorice caracteristice pentru şcoala regionalistă rusă la sfârşitul secolului 19. Cupolele în formă de ceapă cu torsade, culorile vii şi aşezarea degajată pe un teren cu arbori creează un capăt de perspectivă pitoresc din Piaţa Universităţii. Pictura interioară – N.A. Vasiliev.

On a plan in Greek cross – a compact space with an entrance placed on the diagonal from the canonical orientation of nave's axis (east-west) of Christian-Orthodox church. The architect treated the elevations in the spirit of characteristic features of the Russian regional school at the end of the 19th century (onion shaped domes with torsades, turrets, vivid colors). Picturesque perspective from Universităţii square.

056

Bancă (Banca Berliner Gesellschaft) / Bank

Străzile Lipscani, Stavropoleos
1910–1913. Arhitect necunoscut / Architect unknown
1983–1984. Restaurare – arhitecţii Constantin Rulea, Octav Dimitriu

Situată în faţa Palatului BNR, fosta „Bancă Generală" a trecut printr-o restaurare minuţioasă în anii 1983–1984 pentru a deveni un centru comercial. Publicul a avut acces la interioare elaborate cu pictura murală (după toate aparenţele, de şcoală germană), galerii, pasaje, patio-uri interioare şi treceri între străzile Lipscani şi Stavropoleos. Acum aici funcţionează din nou o bancă.

Facing the BNR Palace, the former "General Bank" underwent a thorough restoration in 1983–1984 to turn it into a commercial mall. After years of improper use, the public got access to the elaborate interior decoration with ample murals (by unknown artists, most probably of German extraction), galleries and passageways between Lipscani and Stavropoleos Streets. Today it is once again being used as a bank.

A

058
Cercul Militar Național / National Officiers Circle

Calea Victoriei și Bulevardul Regina Elisabeta
1910–1923. Arhitecții D. Maimarolu, V. Ștephănescu, E. Doneaud

După abandonul și demolarea mănăstirii Sărindar în 1907, pe terenul eliberat pe Calea Victoriei la întâlnirea cu axa est-vest s-a ridicat Cercul Militar Național. Pe un program stufos (multiple săli de întruniri, teatru, bibliotecă, birouri, galerii), arhitectul a propus un volum compact orientat spre Calea Victoriei. O terasă supraînălțată întărește mesajul monumental al clădirii și totodată conține sălile de spectacol. Bastioane circulare la colțuri, bosaj, un soclu solid și temele decorative (acvile, drapele, armurărie) evocă, în manieră *beaux arts*, destinația clădirii. Au participat la rezolvarea unor dificile probleme de fundare și de stabilitate structurală inginerii Anghel Saligny, Elie Radu. Interioarele de arhitecții V. Ștephănescu, E. Doneaud. Pictura interioară – Costin Petrescu. Prin retragerea fațadei de la Calea Victoriei un largo valorifică Grand Hôtel du Boulevard (1865–1867, arhitect Alexandru Orăscu, restaurat în 1980, arhitect N. Pruncu), Hotelului Capitol (1899–1905, trecut prin refaceri succesive) și Casa Capșa. Laturile piațetei au fost închise prin blocurile „Romarta copiilor" (1952, arhitecții C. Moșinschi și D. Slavici) și „Delta Dunării" (1978–1980, arhitect A. Teodorov).

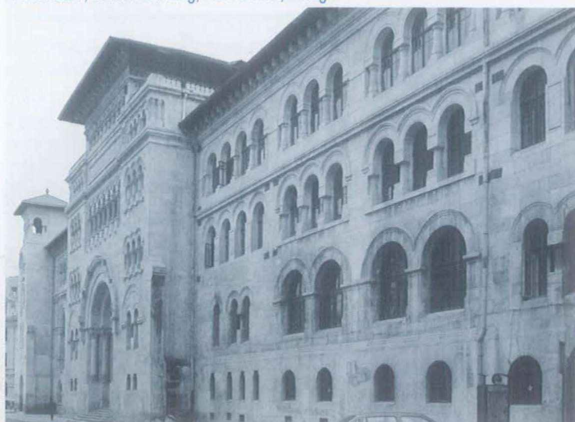
Following the abandoning and demolition of Sărindar Monastery in 1907, the land freed up on Calea Victoriei at the crossing of the east-west axis was used for the construction of the Cercul Militar Național. The building has numerous meeting rooms, a theatre, a library, offices, and art galleries. Its compact volume faces Calea Victoriei, which uses a superelevated terrace to make the building even more imposing, and to provide shelter to the show areas. Circular corner bastions, powerful bossage, a solid plinth, and decorative elements (eagles, flags, armour) all help identify, in a Beaux Arts manner, the destination of the building.

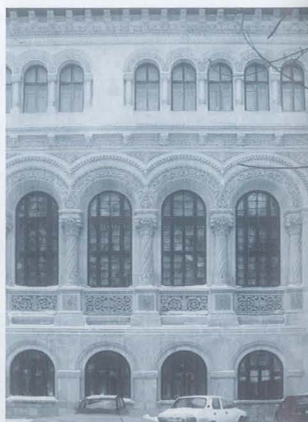
068
Universitatea de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu - „școala veche" / Ion Mincu University of Architecture and Urbanism -"Old School"

Strada Biserica Enei
1912–1927. Arhitect-inginer Grigore Cerkez, arhitect Iorgu Ciortan

Construcția școlii de arhitectură începută înainte de primul război mondial a fost terminată în 1927, cum s-a întâmplat și cu alte inițiative importante ale perioadei. Clădirea, completată cu corpuri noi în anii 1960–1970, ocupă un teren cu o orientare oblică față de bulevard, vecin cu Universitatea, în apropierea „Marii intersecții". „Școala veche" a fost concepută ca un manifest programatic al stilului monumental neoromânesc. Arhitectura asociază elemente spațiale (foișor, logie, colonete scurte), detalii și ornamentică tradiționale cu o compoziție cu un corp central, un portal romanic și o fenestrație regulată sub un acoperiș de ceramică cu pantă importantă. Fațadele (parțial) acoperite cu ornamente sculptate sunt realizate în piatră. Inițiat de Societatea Arhitecților Români un an după înființarea sa, învățământul specializat de arhitectură și-a început activitatea în 1892, a intrat în sistemul instituțiilor de stat în 1906 și a devenit egal în grad cu Universitatea în 1927. Acum funcționează ca Universitate cu facultăți și specializări de arhitectură, urbanism, design, restaurare.

The construction of the School of Architecture, started prior to the First World War, was completed in 1927, as was the case with other important initiatives at the time. The building occupies a piece of land, which faces the boulevard obliquely, beside the University, close to the "Grande croisée". New wings added in 1970s. "The Old School" was conceived as a programmatic manifesto of the monumental neo-Romanian architecture that combines traditional forms and ornamentation with a composition of classical rigor. The abundantly decorated sandstone façades are sculpted. Initiated by the Society of Romanian Architects in 1892, the School of Architecture became a state educational institution in 1906 and reached the University status in 1927. Now "Ion Mincu" University has departments of Architecture, Urban Planning, Restoration, Design.

078
Bancă (Banca Marmorosch Blank) / Bank

Strada Doamnei 4
1915–1923. Arhitect Petre Antonescu

Prin program, clădirea s-a dorit o sinteză a artei construcției pusă în serviciul mesajului de stabilitate pe care o instituție bancară trebuie să îl degaje. Arhitectul a folosit materiale prestigioase (granituri polisate, porfiruri, marmure, blocuri de piatră în bosaje brute, fier forjat, bronz masiv) în finisaje de mare acuratețe. Clasat ca ținând de spiritul neoromânesc, stilismul propus de autor interpretează în tonalitate monumentală o colecție variată de surse – bizantine, gotice dar și de arhitectură din Moldova sau Valahia. În interior finisaje și pictura decorativă a Ceciliei Cuțescu Storck în forme *Art Nouveau* și chiar geometrii *Art Déco* – direcții inovatoare, la data construcției. O extindere spre strada Eugen Carada (1993, arhitect Tiberiu Boitan) pe un teren îngust – prima inserție de expresie contemporană cu fațadă în perete-cortină din centrul vechi.

The building's design and construction was intended to promote a sense of stability, a characteristic which is essential in terms of a banking institution. The architect used very compact and durable materials in highly accurate finishing work. Classified as a neo-Romanian construction, the architectural style includes monumental Byzantine and Gothic elements, references to historic Moldavian and Valachian examples but also *Art Nouveau* and *Art Déco* decoration in the interior. A modern extension (the first building with a curtain wall façade in the banking district) has been added in mid 90s.

080
Bulevardul Carol la Piața Rosetti Square

O piață alungită, la vest de „Marea intersecție". Deschiderea bulevardului și trasarea conturului pieței cu statuia lui C.A. Rosetti în pateul central (1903, sculptorul W.C. Hegel) a precedat configurarea fronturilor arhitecturale. Piața s-a închegat ulterior, în perioada 1915–1935, și reflectă stabilizarea prescripțiilor în materie de urbanism ce au încurajat modelarea disciplinată a punctelor importante din oraș. În pofida diversității arhitecturilor perimetrale, rezultatul este o piață relativ coerentă și expresivă. În timp, în piață au fost construite locuințe și un hotel (1914–1916, arhitect Ion D. Enescu), imobile multietajate de birouri, unele cu etaje flexibile (1923–1924, arhitect Paul Smărăndescu; 1926, arhitecți Virginia Haret și I. Pompilian) sau arhitectură cubistă de imobile de apartamente (1934, arhitecți Ion Davidescu, L. Rosenthal). cu spații comerciale la parter. Arbori mari domină traseul spre est al bulevardului.

This is an oblong plaza, to the west of the "Grande croisée". This square took its actual shape in the 1915–1935 and reflects the authority of the urban planning regulations and admnistrative procedures, which encouraged the disciplined fashioning of several nodal sites around the city. Although the periferal architectures are diverse, the result is a pleasant and expressive square. At the western end, apartment buildings replaced several structures that colapsed during the 1977 earthquake.

086
Sucursala București BNR (Banca Chrissoveloni) / National Bank

Strada Lipscani 16, strada Stavropoleos
1923–1928. Arhitecții G.M. Cantacuzino și August Schmiedigen.

Edificiul, așezat în centrul districtului bancar cu expunere la două străzi (Lipscani și Stavropoleos), este o inspirată interpretare a arhitecturii de Renaștere italiană târzie. O știință remarcabilă a compoziției și sensibilitatea lucidă pentru detaliul istoric a transformat o replică excelent executată într-o lecție valabilă (pentru generații de studenți în arhitectură, care vizitau edificiul în „excursie de studiu") despre formele și programele construcției în Renaștere și despre actualitatea exercițiului istoric pentru practicarea profesiunii de arhitect în lumea contemporană. O restaurarea minuțioasă (arhitecți Gabriel Tureanu, Constantin Rulea), fidelă finisajelor originale (ce au inclus în tratarea interioarelor subtile referințe neoromânești și *Art Nouveau*) a fost făcută în anii 1996–1998 .

The building is set in the centre of the banking district facing onto two streets, and is inspired by late Italian Renaissance architecture. A remarkable mastering of rules and forms of classical composition and lucid sensivity to historic detail transformed an excellently executed replica into a valuable lesson for generations of architecture students who visited the building during "study excursions".

A

A

088

Universitatea din Bucureşti / University of Bucharest

Piaţa Universităţii, Bulevardul Elisabeta 4-12
1914–1934. Arhitect Nicolae Ghika-Budeşti

Aripile „noi" ale Universităţii din Bucureşti au fost adăugate la corpul central construit în 1857–1869 de arhitectul Alexandru Orăscu. Avariat în bombardamentele din 1944, acest corp a fost reconstituit în 1963–1964 iar faţada neoclasică, restaurată şi adaptată la corpurile laterale mai înalte . După extinderea în vocabular compoziţional eclectic de arhitectul Nicolae Ghika-Budeşti, Universitatea ocupă un patrulater alungit, cu o faţadă spre „Marea intersecţie". Arhitectul a rezolvat autonomizarea facultăţilor din acest prim campus bucureştean prin două intrări majore „spate în spate", în axul faţadei lungi, şi altele la colţuri, anunţate de cupolete. Statuar alegoric de bună factură neoclasică de E. W. Becker (1923) pe faţada spre Piaţa Universităţii; frontonul la intrarea din Edgar Quinet, de sculptorul Gheorghe Tudor. Locul a fost consacrat de instituţii de educaţie superioară încă din secolul 18 şi 19 şi a atras şi Şcoalia de Arhitectură, instalată în imediata apropiere. Clădirile Universităţii din Bucureşti şi Şcolii de Arhitectură nu pot fi separate de evenimentele care s-au desfăşurat aici în 1989 şi 1990 şi care au modificat istoria României moderne. Acum faţadele lungi cu treptele expuse la soare ale intrării „Orăscu" şi spaţiile adiacente clădirii sunt preferate de amatorii şi librarii de cărţi vechi. Un început de amenajare a pietonalului pentru anticari pe strada Edgar Quinet ar putea fi subiectul unui interesant concurs de design. În orice caz, ceea ce s-a făcut ar trebui reconsiderat la timp pentru că pare lipsit de subtilitatea pe care locul o aşteaptă.

The "new": Bucharest University wings were added to the central building built in 1857–1869 by Architect Alexandru Orăscu. With the eclectic expansion by Architect Nicolae Ghica Budeşti, the University occupies a four-sided polygon with a façade onto the "Grande croisée". The architect resolved the problem of school autonomy within this first Bucharest campus by incorporating two main "back-to-back" entrances in the long axis of the façade, and others in each of the corners, marked by small cupolas. By virtue of being located in the city's hub, the buildings of Bucharest University and the School of Architecture and Urbanism were inseparably linked with the events that took place here in 1989 and 1990, which changed the history of modern Romania.

094

Imobilele „cu gloriete" / „Gloriette" Buildings

1926. „Agricola Fonciera", Calea Victoriei 2 – arhitect Paul Smărăndescu. „Palatul Adriatica-Trieste", Splaiul Independenţei 1 – arhitect Petre Antonescu

Cele două clădiri de pe latura nordică a Pieţei Naţiunilor Unite (locuinţe, birouri, săli de reuniuni şi magazine) construite în anii 1926 pe latura nordică, cu faţade sculpturale şi siluete tipice şi mai ales glorietele cu coloane de pe terasele superioare au circulat la început ca un fel de imagine de marcă pentru Bucureştiul în modernizare şi au fost reluate, în variate interpretări, la indicaţiile autorităţilor, în coronamentele fronturilor construite în anii 1980 pe noul Bulevard al Unirii.

The two buildings along the northern side of Piaţa Naţiunilor Unite (apartments, offices, meeting rooms and stores) were built in 1926. The images of their typical silhouettes (crowned by belvederes with columns on the upper terraces) circulated in the 30s as a symbol for modernizing Bucharest. At the urging of the authorities, variations on 'belvedere" themes have been incorporated in the treatment of the main Boulevard in the "New Civic Center" in the late 1980s.

100

Imobil de raport (Proprietatea Culina) / Building

Bulevardul Hristo Botev
1925–1928. Arhitect Arghir Culina

Istoriografia arhitecturală, deşi citează constant contribuţia lui Arghir Cullina – un arhitect prolific dar şi întreprinzător de succes, a desenat acest imobil ce conţine şi etaje cu plan deschis pentru birouri flexibile. Situat in apropierea Pieţei Rosetti, a confirmat coagularea unui centru de instituţii şi afaceri la estul „Marii intersecţii". Arhitectura de birouri, modelată cu siguranţă anunţă evoluţia arhitectului către un volabular *Art-Déco* care va marca cele mai multe din lucrările sale ulterioare.

Arghir Culina, a prolific architect and successful entrepreneur, designed this building in late 1920s, still interested in belated *Art Nouveau* esthetics. Hoever, it is indicative of the the designer"s evolution towards art-deco treatment of the façade, which will mark most of his subsequent works. Located near Piaţa Rosetti, this building (that had open upper levels for flexible office space) confirms the bringing together of a business centre to the east of the "Grande croisée" along Carol Ist Boulevard.

A

101

Magazinul Victoria (Galeries Lafayette) / Victoria Department Store

Calea Victoriei 19
1928. Arhitect Herman Clejan

„Galeries Lafayette" a introdus pe Calea Victoriei magazinul universal – o formulă comercială nouă la vremea ei, în contrast cu prăvăliile mărunte din Lipscănie. Expresia clădirii este susţinută de structura în cadre de beton armat pe mai multe nivele. Deschideri mari de tip industrial au permis etaje cu planuri deschise şi flexibile şi vitrine ample cu excelentă tâmplărie de metal. Poziţia magazinului – un colţ pe o arteră importantă cu clădiri monumentale – se regăseşte în volumul edificiului cu o cupoletă care semnalează intersecţia. O extindere de lemn recenta modifică arhitectura *Art Déco* a faţadelor şi blochează circulaţia pietonilor pe Calea Victoriei.

"Galeries Lafayette" introduced a universal store on Calea Victoriei - a new commercial formula at the time, and a contrast to the small shops in the Lipscani area. The industrial-type structure of concrete pillars and beams with large openings allows for flexible floor plans, and provides for ample shop windows with good metal joinery. A recently added wooden structure breaks pedestrian traffic on Calea Victoriei and interferes unhappily with the fine *Art Déco* façades.

102

Imobile de birouri (Hotelurile Union şi Stănescu) / Two office buildings

Strada Ion Câmpineanu
1929–1931. Arhitect Arghir Culina

Devansând cu 10 ani Hotelui Ambasador , arhitectul a realizat în anii 1928–1929 două structuri (amândouă hoteluri până în 1990) ce flanchează intersecţia străzii Câmpineanu cu strada Academiei. După mai multe transformări şi restaurări, cele două clădiri sunt folosite astăzi ca centre de afaceri (bănci, birouri). O curte de lumină altfel puţin atrăgătoare a fost reabilitată într-un atrium comercial. Arhitectura celor doua clădiri face tranziţia între spiritul eclectic şi *Art Déco*. Şi exploatează unei porţi către strada Câmpineanu – o stradă cu magazine sofisticate cândva care îşi reface treptat statutul. La joncţiunea cu bulevardul un imobil de birouri (1922, cărămidă portantă) este convertit prin refacere structurală totală, cu păstrarea faţadei, în mall comercial.

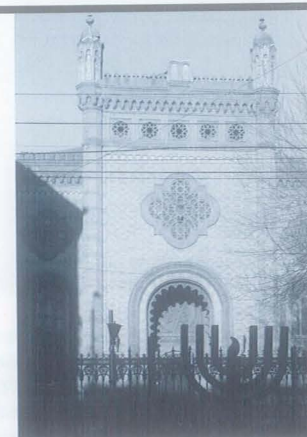
Following numerous transformations and restorations, these two buildings (operating until 1990 as hotels) are now used as business centres (banks and offices). A naturally lighted courtyard has been rehabilitated as a commercial atrium. The architecture of these two buildings makes the transition from the eclectic spirit to Art Déco. The pair gives the impression of pillars of a gate onto the Câmpineanu street (former Regală - "Royal" Street), whose one-time sophisticated stores are gradually coming back into their own. A 1922 structure on the Boulevard corner (the tallest in Bucharest in brickwall supportive structure) is being totally reconstructed into a comercial mall preserving only its eclectic façade.

120

Templul Coral / Coral Temple

Strada Sfânta Vineri 9-11

1932–1933. Arhitecţii Iuliu Leoveanu, Grigore Ansch
(clădire iniţială 1866–1867 – arhitecţii Enderle, G. Freiwald)

Realizat concomitent cu Sinagoga din Praga, Templul Coral din Bucureşti respectă modelul teoretizat de L. Von Foerster devenit canon – după construcţia Tempulului din Viena în 1858 - pentru edificiile de cult ale comunităţilor evreiesti din centrul si estul Europei în a doua jumătate a secolului 19. Templul coral a trecut prin vandalizări şi distrugeri (prima imediat după consacrarea iniţială) şi a fost reconstruit în 1945.

The restoration and extension of Coral Temple of Bucharest in early 1930 was done in keeping with the original structure (built in 1860s and contemporary with the Prague Synagogue and Vienna Temple, following the model theorized by L. Von Foerster for the religious buildings of the Jewish communities in Central and Eastern Europe). The Coral Temple endured successive acts of vandalism and destruction (the first immediately following its initial consecration) and was rebuilt in 1945.

135

Imobil de apartamente / Apartment Building

Calea Victoriei 25
1937. Arhitect Gheorghe Negoescu

Un imobil modernist evidenţiat printr-o volumetrie specifică şi o cromatică insolită pe Calea Victoriei. Arhitectul inversează formula prin care sunt semnalate intersecţiile cu străzi laterale pe Bulevard. Pe colţ faţada se desfăşoară urmând o curbă şi respectă un regim de înălţime temperat de ambientul istoric al arterei. În schimb pe strada laterală volumul depăşeşte cu 3-4 nivele cornişa la Calea Victoriei. Eliberată de reperul dominant al liniei orizontale, prezentă pe bulevard, arhitectura lui George Negoescu foloseşte cărămida aparentă în câmpuri texturate pentru a impune o imagine ritmată de elemente verticale. În imediata apropiere, un exemplu de arhitectură neoclasică „stil Carol al II-lea" la un sediu de bancă (1940, arhitect Radu Dudescu).

A modernist building on Calea Victoriei, distinguished by its unusual chromatics. To the difference of usual treatment of the corner between important and secondary streets, here the structure's height remains lower on Calea Victoriei in accordance with the neighboring historic structures but raises gradually towards a more dinamic lateral street. The architect makes use of brick in textured sections to impose a rhythmic image of vertical elements.

136

Palatul Telefoanelor / Telephone Company Headquarters

Calea Victoriei 35
1929–1934. Arhitecţii Walter Froy, Louis Weeks, E. van Saanen-Algy

Palatul Telefoanelor ocupă un loc privilegiat pe Calea Victoriei prin prezenţa provocatoare de zgârie-nori, simbol al inovaţiei tehnologice şi modernizării urbane. Singurul americanism bucureştean prin siluetă şi înălţime (cea mai înaltă clădire din oraş până în anii 1970) sau prin fenestraţia caracteristică şi ornamentele monumentale *Art Déco* este şi una din rarele structuri cu schelet de oţel rigid montat cu nituri. „Telefoanele" au trecut recent printr-o consolidare care a modificat proporţia volumului vertical. Pe terenul alăturat, un centru de afaceri în construcţie va trebui să conserve fundaţiile vechiului Teatru Naţional (1846–1852, arhitect Heft) distrus in 1945.

Palatul Telefoanelor (Telephone Company Headoffice) has a privileged position on Calea Victoriei due to its imposing skyscraper presence, a symbol of technological innovation and urban modernization. Designed by American architects, it is Bucharest's single American-style structure by virtue of its silhouette and height (the city's tallest building until the 1970s). and its characteristic window works and monumental *Art Déco* ornamentation. It is also one of the rare structures with rivit-mounted rigid steel. Now under essential structural updating that changed slightly its overall proportions.

137

Imobil de birouri (Societatea Adriatica) / Office Building

Calea Victoriei 39
1936–1937. Arhitecţii Rudolf Fraenkel, Teller, Dem. Săvulescu

Imobil de birouri format din corpuri simple, fără balcoane sau loggii, articulate la colţ printr-o prismă - turn patratic mai înaltă, peste soclul vitrat cu două nivele sub o cornişă. „Telefoanele" şi „Adriatica" (pe schelete de rezistenţă de profile rigide de metal) au încadrat vechiul Teatru Naţional (distrus după 1945) prin două elemente verticale. Clădirea deschide una din secţiunile moderniste din Calea Victoriei, cu blocurile Romarta (1937, arhitect Rudolf Fraenkel), „Generala" (arhitect George Negoescu). În anii 1960 frontul a fost completat prin blocul „Muzica". Hotelul Continental (1886–1890, arhitecţi Emil Rittern Forster, Felix Xenopol?) a fost restaurat şi remodelat cu conservarea spiritului original (1978, arhitect Dan Iovănescu).

Towards the end of the 1930s the old National Theatre on Calea Victoriei (destroyed at the end of World War II) found itself framed between two tall buildings, with the Telephone Palace on the left and the Adriatica Building opposite. As with the Telephone Palace, the "Adriatica" has a steel resistance framework rigidified with bolts and unfolds on a corner site in two wings joined by a tower-like element that signals one of the modernist sequences on old Calea Victoriei.

157

Imobil de birouri (Palatul Creditul Industrial) / Office Building

Piaţa Universităţii
1934–1935. Arhitect G.M. Cantacuzino

Odată cu construirea, în 1906, a palatului BCR (arhitect Oscar Maugsch, Piaţa Universităţii) a fost realizată fundaţia pentru o a doua clădire, simetrică primeia, care ar fi trebuit să întregească hemiciclul opozit Universităţii. Pe această fundaţie, trei decenii mai târziu, arhitectul G.M. Cantacuzino a proiectat o interpretare a formei propuse de predecesorul său articulând într-o compoziţie limpede componente arhitecturale de un sobru clasicism.

In mid-thirties, the Architect designed an interpretation of the building proposed by his predecessor (Otto Maugsch, author of the neighboring BCR Palace built in 1906) on the foundation laid down at the same time for a second building, symmetrical with the first. The imposing composition of classical architectural components closes one of the finest squares in town.

174

Mic bloc de apartamente (Imobilul Gold) / Small Apartments Building

Bulevardul Hristo Botev 34
1934–1936. Arhitect Marcel Iancu

Un imobil într-o arhitectură nudă dar de certă calitate sculpturală. Pe un teren în pentagon neregulat, arhitectul a dispus patru apartamente la parter şi etaj şi un duplex la ultimele două nivele. Basorelief de Miliţa Petraşcu la intrarea principală. Riguros funcţionale în plan, apartamentele exploatează formele articulate ale clădirii pentru o relaţie intensă cu imaginile exterioare, o luminare şi expunere eficace.
În spectaculosul duplex s-au păstrat decorul şi fragmente din ambianţa cromatică create de autor – scara interioară, barul şi palierul superior, mobilier fix, panouri despărţitoare de sticlă şi hublourile din faţadă – toate în tehnica de vitrou alb. De un modernism dramatic, în contrast cu atmosfera minoră a locului, arhitectura lui Marcel Iancu reuşeşte să transforme o intersecţie banală într-un loc memorabil.

An architecturally nude building but certainly one of sculptural quality. The architect used an irregular pentagon for the placement of four apartments on the ground and first floors, and a duplex on the last two floors. The main entrance features a bas relief by Miliţa Petraşcu. Rigorously functional in plan, the apartments make full use of the buildings articulated forms for an intense relation with exterior images, efficient lighting and exposure. The decoration and fragments of the chromatic ambiance created by the author have been preserved in the spectacular upper floors duplex.

175

Imobil de apartamente (Casa de pensii a CEC) / Apartments Building

Splaiul Independenţei 5. Strada Tonitza
1936. Arhitect Nicolae Cucu

O compoziţie clasică mânuind cu autoritate articularea de volume primare disciplinată de simetrie. Imobilul – apartamente mari, elegant finisate – are o expresie solemnă susţinută de ordonanţa colosală quasidorică din faţadă. Cele patru coloane, continuate cu medalioanele executate după desenele arhitectului, într-un relief plat modelat în adâncime şi energic decupat în faţadă împreună cu arcatura la ultimul nivel formează elementul central al unei prezenţe de o reală puritate şi prestanţă. Betonul armat al scheletului de rezistenţă a fost disimulat sub placajul de piatră. În 1936, când a fost realizat, acest imobil anunţa trecerea de la modernismul purist la o estetică ce privilegiază linia verticală şi componenetele perene ale expresiei clasice.

A classical composition which masterfully handles the articulation of several primary volumes in a sequence organized by symmetry. The façade (luxury apartment building) is faced in natural stone finishing and a solemn expression. The four columns, extended with sculpted medalions and an arcature at the top floor, constitute the central feature of a solemn and imposing presence. In 1936, when it has been designed, this building announced the transition from a purist modernistic idom towards an architectural aesthetics that priviledged the vertical line and direct quotation of perennial components of classical composition.

185

Bulevardul „Brătianu" Boulevard

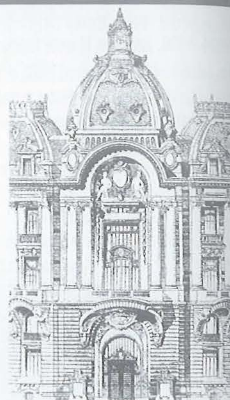
Intre „Marea intersecție" și Piața Unirii axa nord-sud – Bulevardul Bratianu separă orașul vechi în Lipscănie la vest și fragmentul Piața Decebal – Sf.Vineri la est. Ultimul segment al axei a fost definit la mijlocul anilor 1930. Deschis din „Marea intersecție" de un fragment de secol 19 la biserica și spitalul Colțea și Palatul Șuțu, ascuns de arborii grădinii, spre sud se succed într-o suită fragmentată și variată, fronturi din ani 1930, o biserică ferecată între blocuri și inserția contemporană cu „centrul civic" (la numerele 20-32) care a înlocuit magazinele înșiruite (decor *Sezession* de bună factură), Turnul Bărăției (restaurat în 1982, arhitect Virgil Polizu), „plombele" postbelice (1955–1960, Bd. Bălcescu..., arhitecții D. Ignătescu, M. Hornstein), prezența maiestuoasă a bisericii Sf. Gheorghe Nou într-un parc aproape părăsit, magazinul Cocor (1970, arhitect F. Marinescu) cu fațadă de aluminiu – ecou al orizontalei moderniste, blocul (1936, Bd. Bălcescu, arhitect Ion Boceanu) modificat de consolidarea postseism, fac din Bulevardul Bălcescu o bună ilustrație pentru experiențele prin care arhitectura bucureșteană a trecut în secolul 20. Este o porțiune care „decolează" greu, semnele descompunerii urbane induse de „centrul civic" se văd în spatele frontului principal, operațiile de reabilitare sunt puține. Revitalizări de relativă amploare în imediata apropiere – pasajul Sf. Gheorghe (2002, Calea Moșilor 3-5, arhitect Bogdan Tofan), sediu de bancă(2004, arhitect Zoltan Takacs).

Brătianu Boulevard, the north-south axis located between "La Grande Croisée" and Piața Unirii, splits the old city in the Lipscani area and the section of Piața Decebal-Sf. Vineri to the east. The last section of the axis was defined in the mid 1930s. It opens up at the "Grande Croisée" with a 19th century fragment by the church, Colțea Hospital and Șuțu Palace hidden behind the trees in the courtyard, and to the south one finds a succession of fragmented and varied suite of frontages dating back to the 1930s, and the contemporary insertion of the "Civic Centre" (numbers 20-32) which replaced the string of stores.

206

„Piațeta Doamnei" Square

Străzile Doamnei, Ion Ghica, Eugen Carada

Piațeta „Doamnei" este singurul degajament cu dimensiuni relativ generoase din districtul bancar. Frontul nordic se sprijină pe colonada neoclasică și scara monumentală de la aripa nouă a palatului BNR (1939–1943, arhitect Radu Dudescu). În rest piațeta este, ca multe alte locuri din București, neterminată. Palatul Bursei de valori (acum Biblioteca Națională, 1906–1912, arhitect Ștefan Burcuș, strada Ion Ghica 4. Sculptura decorativă de fațadă de E. W. Becker), Creditul Funciar Urban (acum Universitatea Spiru Haret, 1937–1940, arhitect C. Pomponiu, strada Ion Ghica 13), un imobil - turn cilindric viguros modernist cu paramentul de fațadă degradat (1935, arhitect H. Stern) și o extindere recentă pe o parcelă îngustă (BRD, 1993) vor obliga arhitectul viitoarelor imobile din fața BNR la un efort special pentru a găsi o rezolvare adecvată. Din „piațeta Doamnei" se deschid câteva vederi sugestive. Spre nord – strada Ion Ghica, prelungire a districtului bancar, segmentul estic al străzii Doamnei, parte a Lipscăniei comerciale de secol 19, conservă un sinuos traseu și câteva fațade de epocă . Spre sud, prin strada Eugen Carada, o perspectivă frontală către clădirea BNR - „Chrissoveloni" .

The small "Doamnei" Square is the only relatively generous open area in the banking district. Its northern front is supported by a neo-Classical colonade and the monumental stairway in the new BNR Palace wing (1939–1943, Architect Radu Dudescu). Several suggestive views open up from "Piațeta Doamnei." To the north is Ion Ghica Street, the extension of the banking district, with solid edifices housing the headquarters of various financial and insurance companies; the eastern section of Doamnei Street, a portion of the Lipscani commercial area dating back to the 19th century, preserves a sinuous route and several period façades. To the south, along Eugen Carada Street, is a front perspective toward the "Chrissoveloni" BNR building.

208

Două imobile de birouri / Two Office Buildings

Bulevardul Carol 29. Strada Vasile Lascar 5-7
1945–1948. Arhitect G.M. Cantacuzino

Ultimele lucrări realizate la București de G.M. Cantacuzino, contemporane cu scrierea „Despre o estetică a reconstrucției", apărută în 1947 înainte de detenție, exilul la Iași și prematura sa dispariție. În Bulevardul Carol o clădire de birouri (pentru un minister) e tratată în expresia palladiană propusă de arhitect la Palatul Eforiei - Kretzulescu de lângă biserică. O extindere din Vasile Lascăr – aceleași materiale contrastante (piatră naturală, cărămidă aparentă), pentru a dramatiza o soluție de o surprinzătoare dualitate desfășurată pe o lungă fațadă convexă, urmând curbura străzii. Între două registre franc orizontale, trei nivele de birouri se exprimă prin casetoane (cu secțiune de aur) înscrise în caroiajul dat de soluția de rezistență.

These are the last works in Bucharest by G.M. Cantacuzino. This office building on Carol Boulevard (destined for a Ministry) is given a Palladian treatment. The extension from Vasile Lascăr Street features the same contrasting materials (natural stone, brick).

209

Bloc de locuințe / Apartments Building

Bulevardul Bălcescu 9
1953. Arhitect Nicolae Nedelescu

Primele plombe care au completat fronturile bulevardului după 1945 au fost realizate în venă „realist socialistă"– compoziție clasică cu detalii locale. În 1953 a fost construit pe amplasamentul blocului Carlton (distrus de cutremur în 1940), „Noul Carlton": un volum aproape cubic, de colț, cu un registru inferior în bosaj solid de piatră cu o intrare de *palazzo* italian și un coronament pe două nivele tratat decorativ în „formă națională" cu arce simulate în plin cintru și butoane de majolică. Finisaje îngrijite și rezistente.

After 1945, the fist fill-inn structures to close the frontage of the Boulevard were treated in "socialist realism" vein – meaning classical composition but local detailing. In 1953 this apartment bloc took the site of "Carlton Building" destroyed in 1940 by a strong earthquake. The "New Carlton" is a six stories corner cube. The two lower floors are textured and faced with ashlars reminiscent of an Italian *Renaissance palazzo.* The upper part displays blind arched with glazed color majolica buttons. Small low-standard apartments inside, contrasting with the pretentious façade.

241

Hotel Intercontinental

Bulevardul Magheru, Strada Batiștei
1968–1970. Arhitecții Dinu Hariton, Gh. Nădrag, I. Moscu; inginer Mircea Neicu et al.

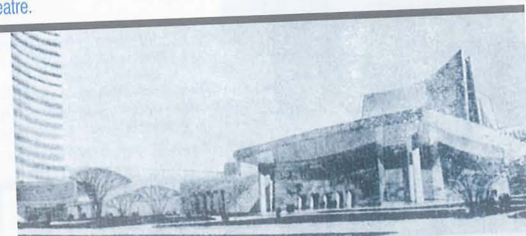
Terenul liber din „Marea intersecție" a fost propus studiului în concursuri cu o componentă de urbanism pe parcursul secolului 20. Programe complicate (palat comunal, primăria Bucureștiului) au generat o relativă convergență a ideii compoziționale pentru acest loc – cel mai „central" în centrul orașului. Diferite ca expresie, juxtapunerea unui volum masiv cu o verticală puternică. Hotelul Intercontinental, Teatrul Național, amenajările și dala care le unește au fost realizate odată cu alte investiții în învățământ și cultură (Institutul de Arhitectură, Politehnica). Hotelul Intercontinental este o verticală solidă de cca 100 m înalțime, bine plasată drept capăt de perspectivă dinspre Piața Unirii. Pe un plan în Y, o tratare brutalistă dar fără beton nud creează o replică în concav la volumul principal al teatrului.

The Intercontinental Hotel, the National Theatre, and the facilities and dala linking these were raised at the same time as other educational and cultural investments (Institute of Architecture, Polytechnical University). The Intercontinental Hotel is a solid vertical building rising some 100 m, which forms an excellent reference point from Piața Unirii. Based on a plan in Y, this is a Brutalist treatment without nude concrete which constitutes a concave replica to the main volume with convex surfaces of the Theatre.

242

Teatrul Național București / Bucharest National Theatre

Bulevardul Bălcescu 2. Piața 21 Decembrie 1989
1964–1973. Arhitecții Horia Maicu, Romeo Belea, Nicolae Cucu et al. Structura de rezistență – inginer Alexandru Cișmigiu
1983–1984. Recarosare – arhitect Cezar Lăzărescu et al.

Dacă facem abstracție de intervenția în fațadă și estetica sălii mari, organizarea Teatrului Național (sala mare echipată cu instalații de scenă de vârf la ora realizării, o sală mai mică în formulă „italiană", un amfiteatru cu scenă centrală, studiouri, anexe tehnice, depozite, ateliere) este contemporan și în rezonanță cu ce se întâmpla în lumea liberă la data realizării. Proiectul ingineresc a rezolvat complicate probleme (copertina în consolă, turnul scenei, instalațiile de suport pentru manevrarea decorurilor) prin soluții de o indubitabilă eleganță estetică. Expresia construită de prima echipă (legată de copertină spectaculoasă peste volumul sculptural de foaiere ce urma să primească o frescă monumentală) a dispărut la refacerea din anii 1980. Un concept vag clasicizant cu o suprapunere de arce pe verticală a fost executat în materiale terne și sărace. Polemica în jurul refacerii proiectului inițial continuă. Mari tapiserii la interior datorate artiștilor Șerban Gabrea, Florin Ciubotaru, Ion Nicodim.

What we see now as a domineering presence in "La Grande Croisée" is a make over of a completed building, that changed drastically its overall aesthetics, refurbished the main theatrical hall and added some exhibition spaces on the top to mask the stage tower. Designed in mid-1960, the "first" National Theatre Complex – that combined three theatrical halls for various types of presentations, together with the stage technology and the annexes – was surely comparable with the international trends of the moment. The structural project contributed to the authors' initial vision (a bold structural cantilever surrounding the central corpus, strong corner pillars, large surfaces to be covered with frescoes, a very large main stage section etc.) with solutions of an undeniable aesthetical elegance. In 1980s the complex façades were redesigned to conform to a vaguely classical concept, in accordance with Civic Center aesthetics. A recent debate discusses the pro and cons of a new make/over to give the theater its original design. Very large tapestries by noted artist in the main foyers.

A

247

Universitatea de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu – „școala nouă" / Ion Mincu University of Architecture and Urbanism - "New School"

Strada Academiei 18-20
1968–1970. IPB, arhitecții Elena Voinescu, G. Filipeanu, Al. Beldiman et al.

În anii 1960, construcția intensivă de locuințe și industrializarea accelerată au creat o „cerere" mare de arhitecți. La „școala veche" s-au adăugat noile corpuri din strada Academiei (după prima extindere, 1964–1965 în manieră industrială) care au închis insula școlii de arhitectură din centrul orașului. Deși contemporană curentului brutalist internațional, această extindere a evitat formalismul agresiv al betonului nud și a propus o articulare contextuală reușită la clădirea preexistentă.

The intensive construction of housing and accelerated industrialization in the 1960s led to an increased "demand" for architects. New buildings were added to the "Old School", first in mid-sixties (the quasi industrial wind facing the University). In 1968–1970 the construction of Academiei wing closed the "architectural quarter" in the city ceter. Although influenced by the Brutalist trend of the time, this expansion avoided aggressive formalism of nude concrete and proposed successful contextual articulation to the "old school" – the existing building.

249

Curtea Sticlarilor / Glassblowers Workshop

Strada Soarelui 2-4
1970. Restaurare – arhitect Nicolae Pruncu; inginer Gheorghe Dobrescu

În cartierul istoric, în jurul Curții Sticlarilor s-au conservat clădirile restaurate în anii 1970 printr-un program animat de arhitectul Constantin Joja și interesul său pentru „fațadele de sticlă" din secolele 18 și 19. Între strada Soarelui și strada Șelari, lângă Curtea Domnească, pasajul cu atelier de sticlărie a fost restaurat odată cu fostul han Fieschi (1716, refăcut la mijlocul anilor 1800) și „Crama Domnească". Spre deosebire de strada Lipscani tot mai degradată, străzile Covaci și Șelari par să atragă sedii de firmă, galerii și cafenele de mai bună ținută.

Buildings were restored in the 1970s in the historic quarter, close to the area known as Glassblower Alley (Curtea Sticlarilor), as part of a program led by Architect Constantin Joja, fascinated by 18th and 19th century "glass façades". Unlike Strada Lipscani, progressively more delapidated, Covaci and Șelari Streets seem to attract companies, galleries and coffee shops.

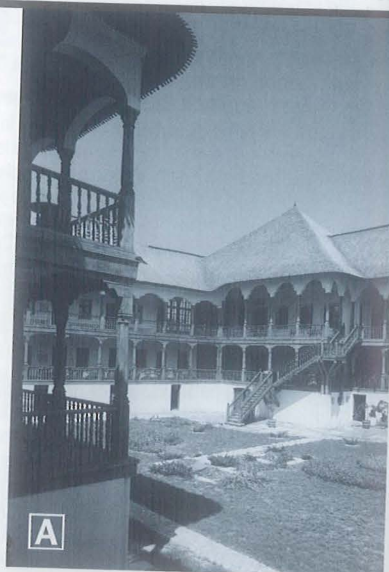
253

Hanul lui Manuc Inn

1972. Restaurare. Arhitecții Constantin Joja, Vasile Marcu

În anii 1970 o operație urbanistică importantă include și perimetrul propriu-zis al hanului. Bulevardul este placat cu blocuri. Cu acest prilej dispare „Piața de Flori" și pavilionul de metal (similar celui din Piața 1 Mai). După proiectul lui Constantin Joja, care conduce lucrările, fostul han Dacia (ce luase la mijlocul secolului 19 locul Hanului lui Manuc, construit la1808) a devenit un hotel, fațadele au fost restaurate iar curtea interioară refăcută pornind de la imaginea din gravurile de epocă. Un design subtil de detaliu și o bună execuție au readus atmosfera locului, inclusiv acoperișul de șindrilă și pavajul din cuburi de lemn de sub arcada de intrare. Constantin Joja a proiectat și amenajarea Pieței Sf. Anton. Deși proiectul nu s-a realizat, piața, așa cum este, atrage festivaluri de stradă.

According to the plan by Constantin Joja, who also directed the work, the former Dacia Inn (which took the place of Manuc Inn in the mid 19th century, built in 1808) was turned into a hotel, whose façades were restored, and whose inner courtyard was refurbished according to engravings of the period. Here we find a subtly detailed design and excellent workmanship which have led to the restoration of the place's atmosphere, including a shingle roof and wooden cube paving below the entrance arcade.

254

Rezervația arheologică de la Curtea Veche Archeological Site

Strada Franceză
1972–1974. Decopertare, consolidare, expunerea Palatului Voievodal – arhitect Nicolae Pruncu; inginer Gh. Dobrescu

Între 1969 și 1974 în perimetrul istoric din Lipscănie a lucrat o echipă numeroasă de arhitecți, ingineri și arheologi: Constantin Joja, Nicolae Pruncu, Ligia Pop, Cristian Enăchescu, Horia Constantinescu, Dinu Antonescu, Const. Dobrescu și alții. După explorări dar și dezbateri asupra principiilor restaurării și limitelor intervențiilor, descopertarea ruinelor vechii Curți Domnești a fost urmată de o consolidare și expunere a perimetrului Palatului Voievodal reluată, după 1990, de arhitect Liana Bilciurescu. În imediata vecinătate – la Biserica Curtea Veche (cca. 1550) – o interesantă prezență contextuală – casa parohială (mozaicuri de Nora Steriadi) și o clopotniță realizate în 1939 de arhitect Horia Theodoru.

A large team of architects, engineers and archeologists worked on the historic perimeter of the Lipscani area between 1969 and 1974. Following exploration work and debates on the principles of restoration and limits of intervention, the ruins of the old princely court were uncovered, followed by the consolidation and exposure of the perimeter of the Voivode Palace after 1990.

255

Magazinul Cocor Department Store

Bulevardul Brătianu
1972. Arhitect F. Marinescu

O referință simplificată la interpretările high-tech ale cubismului antebelic. Fațada argintată cu placaj de plăci de aluminiu pe un volum rectangular fără nici un accident continuă formarea imaginii bulevardului Brătianu pe orizontală (reprezentată de imobilul din 1936 proiectat de Ion Boceanu dar modificat de consolidarea postseism). În anii 1970 toleranța față de un consumerism limitat s-a reflectat în înviorarea investițiilor în câteva magazine universale (Bucur-Obor, Unirii) sau complexele comerciale din noile cartiere.

A silvery façade with aluminium plating on an undisturbed rectangular volume carries on the horizontal image of Brătianu Boulevard. In 1970 the tolerance for limited consumerism led to the reinvigoration of investments in several universal stores.

257

Restaurare Hanul cu Tei Restoration

Străzile Lipscani și Blănari
1969–1973. Arhitecții Constantin Joja, Dinu Antonescu, Anghel Marcu, Nicolae Goga et al., Ștefan Popovici, Ligia Dumitrescu et al.

Refacere în spiritul urbanității balcanice de secol 18 cu verande de sticlă. Urmând cercetările de teren și ipotezele teoretice formulate de Constantin Joja, arhitecții au refăcut o atmosferă vag paseistă și obiecte de design (lămpi, insigne, firme) între străzile Blănari și Lipscani. Galerii de artă și o hală liberă pentru un târg de antichități la etaj înconjoară un pietonal tratat ca un „interior urban".

Following research of the land and theoretical hypotheses developed by Constantin Joja, the architects engaged in the development of a vaguely nostalgic design, at a time when standard architecture was the rule. Art galleries and an upper storey open area for antiquities surround a pedestrian mall treated as an "urban interior".

260

Galeria Căminul Artei Art Gallery

Strada Biserica Enei
1975. Arhitecți Ion Popa, Vlad Calboreanu, Romeo Simiraș

Peste parterul vitrat al unui imobil de un modernism anodin, arhitectul a introdus pe toată lungimea fațadei un registru suplimentar. Galerie de expoziții de artă plastică și magazin pentru producțiile artiștilor grupați în UAP. Performanță arhitecturală dar și tehnică (având în vedere posibilitățile de execuție ale epocii), cum ar fi dimensiunea dintr-o singură bucată a foii de inox folosită drept fundal pentru literele de granit de pe fronton sau a suprafeței vitrinelor. De o claritate și rigoare indiscutabilă, designul acestui convingător semnal probează continuitatea inițiativei creative chiar în ambianța ternă, birocratizată a epocii.

This is an architectural and technical feat (considering the limited possibilities for workmanship at the time), such as the use of single sheets of stainless steel as a background for granite lettering along the pediment or the storefront surfaces. The indisputably clear and rigorous design of this convincing sign tests the continuity of creative initiative in the dull and bureaucratic ambiance of the time.

A

A

261
Magazinul Muzica. Interioare / Shop Interiors
Calea Victoriei
1975

Amenajare în spiritul aspirației către reînvierea unității dintre arte și arhitectură din deceniul 6 al secolului 20. Inițial un magazin de specialitate al Uniunii Muzicienilor din România, un exemplu izbutit de conlucrare dintre artiștii plastici și arhitecți. Panouri decorative din sticlă și inox, tâmplărie, feronerie și scări detaliate cu multă grijă.

The store was initially one specializing in items promoted by the Union of Romanian Musicians, and is a remarkable example of collaborative efforts of artists and architects. Glass and stainless steel decorative panels, wood work, carefully detailed iron work and stairways.

265
Magazinul Unirea Shopping Center
Piața Unirii
1977. Arhitecții Gheorghe Leahu, N. Urum, H. Constantinescu; inginer Mihai Năpvodaru et al.
1986. Recarosare, extindere

Magazinul universal „Unirea", realizat după primul proiect (în fotografia alăturată este prezentată imaginea inițială), a fost considerat de unii exegeți ca o încercare notabilă, intervenită la mijlocul anilor 1970, de reluare a experiențelor formale de la sfârșitul deceniului al patrulea. Magazinul Unirea apare astfel ca o continuare neorațională a modernismului clasicizant ilustrat de Duiliu Marcu spre exemplu în anii 1940. Structura de rezistență în cadre de beton armat cu deschideri mari a avut în vedere flexibilitatea spațiului interior. Imaginea primă – clară și robust compusă în prima fază – este astăzi pierdută după extinderea și recarosarea „ceaușistă" din 1986 în spiritul stilului oficial al „Căii Victoriei Socialismului". Fațadele, în întregime acoperite cu pânze publicitare, sunt imposibil de fotografiat astăzi.

The initial image of this building (shown here in an archive picture), clear and robust in the first phase, could be regarded, as some scholars suggested, as an attempt to regenerate the spirit of monumental architecture of late 1930s in connection with public programs. What we see today (most of time covered by huge advertisement panels) is the result of a remodeling – in 1986 – of the façades in "Ceaușescu-style", to suit the official esthetics of the Boulevard "of the Victory of Socialism" (now Unirii Boulevard). Wide spans of the industrial concrete structure accommodated easily its recent remodeling into a commercial mall.

267
Restaurarea Bisericii Sf. Gheorghe Nou / Church Restoration
Piața Sfântul Gheorghe
1979–1983. Arhitect Ștefan Balș

Punct nodal al orașului, Biserica Sfântul Gheorghe Nou (1707) are, prin dimensiune și expresie, prezența de autoritate a unei catedrale. Prin coborârea terenului din jur la cota începuturilor istorice, înfățișarea ei actuală recuperează forma și proporțiile inițiale ale ctitoriei principelui Constantin Brâncoveanu (înmormântat aici după martiriul din 1714). O restaurare științifică și un șantier pe care cele mai multe operații au fost executate manual, cu minuție se datorează lui Ștefan Balș – o reconstituire fidelă istoriei după șirul de calamități care au modificat mereu imaginea edificiului (incendiul și reconstrucția mult discutată a lui Xavier Vilacrosse din 1847, avarii la seismele din 1940 și 1977). Realizată în 1938 de sculptorul Oscar Han, statuia lui Constantin Brâncoveanu e străjuită de un platan secular. Piatra Miliară, punctul 0 al măsurării distanțelor față de capitală (1937, sculptura Constantin Baraschi) a fost restaurată recent de arhitect Alexandra Chiliman Juvara și sculptorul Ion Bulborea.

The Sf. Gheorghe Nou Church (1707) is a city hub, and has the imposing authority of a cathedral by virtue of its size and expression. Ștefan Balș is the author of the scientific restoration and manager of a site on which much of the work was carried out minutely by hand. The historically faithful reconstruction follows a series of calamities, which constantly modified the image of the Milliary Stone edifice, the point zero for measuring distances from the capital (1937, sculpture by Constantin Baraschi) which was recently restored by architect Alexandra Chiliman Juvara and the sculptor Ion Bulborea.

A

269
Blocul Dunărea Building
Bulevardul Bălcescu 1-3
1978. Arhitect Gheorghe Nădrag

Blocul Dunărea a luat locul unui imobil distrus la cutremurul din 1977. Terenul a fost extins priun demolarea nejustificată a Bisericii Enei (și a unor clădiri adiacente). Într-un moment puțin sensibil la context, arhitectul a continuat preocupările arhitecților din perioada antebelică când a proiectat un accent puternic unind două corpuri în unghi și un traseu urban comercial printr-o curte interioară, acum puțin pusă în valoare. După 1990 parapetul fântânii a devenit locul predilect pentru polemici ad-hoc pe teme politice. O salcie plângătoare amintește de confruntările din 1989 și 1990.

The Dunărea Building took the place of a building destroyed by the 1977 earthquake. The land was extended by the unjustifiable destruction of Ene Church (and other neighboring buildings). In a period lacking sensitivity to context, the architect continued the preoccupation of architects between the two World Wars by designing a powerful accent to unite two angled buildings and an urban commercial path with an interior courtyard. After 1990, the parapet around the fountain became a favourite place for ad-hoc political debates. A weeping willow is a reminder of violent confrontations in this area in December 1989 and June 1990.

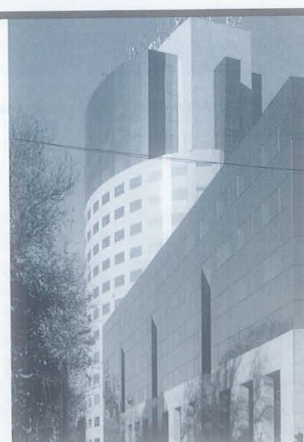
286
Reabilitarea Lipscăniei / Old Town Rehabilitation Studies

O scurtă perioadă în anii 1970 în centrul istoric au fost făcute cercetări și lucrări de restaurare. Cutremurul din 1977 a produs avarii și pierderi importante în centrul vechi – fragilizat de trecerea timpului și de absența unei conservări viabile. La rândul său, construcția noului centru politic a avut în vedere eradicarea nucleului istoric. Căderea dictaturii și lucrările oprite la centrul politic au readus în discuție documentațiile și studiile efectuate în anii 1980 (arhitecții Constantin Joja, Gheorghe Leahu și Nicolae Pruncu și colaboratorii, inginerul George Neicu, istoricul Cezara Mucenic). Prin fondul britanic *Know How* a fost dezvoltat un proiect cu consultanța birourilor Terry Farrell și URBED din Londra și elaborată o schemă de principiu de management al salvgardării Lipscăniei. Dar dificultatea restabilirii regimului de proprietate, interese sectare și uzura construcțiilor au avut ultimul cuvânt. În ultimii ani Lipscănia a intrat într-un declin accelerat. Un interesant studiu recent (2003-2004, arhitect Nicolae Lascu și numeroși colaboratorii din Universitatea de Arhitectură și Urbanism) readuce în actualitate o chestiune imperativă pentru conservarea identității amenințate a Bucureștiului.

Research and restoration work took place for a short period in the 1970s in the historic center. The 1977 earthquake produced damage and significant losses in the old quarter, which was further weakened by the passage of time and the lack of viable conservation methods. Furthermore, the construction of the new political center included the plan for the eradication of the historic nucleus. The fall of the dictatorship and stoppage of work on the political center brought back into discussion the documentation and studies carried out in the 1980s. But difficulties relating to the reestablishment of ownership, sectarian interests, and the wear and tear on the constructions has had the last word. In the past few years the Lipscani area has experienced a steady decline.

297
Bucharest Financial Plaza (BANCOREX)
Calea Victoriei 15
1994. Arhitecții Ruxandra Fotino, Sorin Ștefănescu, Sorin Gabrea. Proiect intern al unei firme internaționale

Chestiunea zgârie-norilor și dispoziției lor în oraș – analizată de teoreticieni și istorici – a devenit subiect de polemici publice odată cu BANCOREX și continuate cu LIDO STAR. Părerile au rămas împărțite între adepții orientărilor normativ-estetice (care tratează clădirile înalte ca accente ale siluetei generale a orașului) și un demers mai pragmatic (care explică formarea concentrărilor de zgârie-nori prin acțiunea unor forțe spontane care leagă densificarea accentuată a unor zone de economia construcțiilor pe terenuri cu costuri exorbitante. Bucharest Financial Plaza este prima clădire înaltă în centrul istoric și prima extindere majoră, după 1990, a districtului bancar. Un parter capsulat realizat în materiale nobile contribuie la imagini interesante mai ales pe străzile în pantă din jurul palatului CEC. Elementul vertical se suprapune vizual peste fațada posterioară a Ministeruilui de Interne pentru a introduce în oraș un neașteptat capăt de perspectivă vizibil de la distanță în lungul canalului Dâmboviței.

The question of skyscrapers and their placement throughout the city, analyzed by theorists and historians, has become a subject for public debate with the construction of the BANCOREX building, which was carried on with that of LIDO STAR. Opinions continue to be divided among adepts of normativ-esthetic orientations. The Bucharest Financial Plaza is both the first tall building in the historic center and the first major expansion of the banking district since 1990.

A

310
Casa Capşa Restoration

Calea Victoriei
2002–2003. Restaurare – arhitect Adina Dinescu

Plasată strategic între redacţiile ziarelor din Sărindar, Universitate, lângă vechiul Teatru Naţional, cafeneaua instalată la 1874 de Grigore Capşa într-o casă boierească a fost multă vreme locul de întâlnire a lumii artistice, politicienilor, literaţilor, universitarilor şi ziariştilor. Interioarele au fost restaurate şi decorate în spiritul gustului *belle-epoque*. De aceeaşi atenţie au avut parte faţada şi parterul la stradă, evitând modificările comerciale impuse fără discernământ atâtor alte clădiri vechi din centrul istoric. Extindere şi amenajare elegantă a unei curţi de lumină în atrium la interior.

The coffee shop initially established in 1874 by Grigore Capşa in a boyar's house served for a long time as a meeting place for artists, politicians, writers, university students and professors, and journalists. The interiors were restored and decorated in a prolix *belle-epoque* style. Elegant expansion and outfitting of a skylit courtyard in the inner atrium.

312
Bancă (Vulturul de Mare) / Bank

Strada Bărăţiei
2000. Conversie – arhitect Zoltan Takacs

Una din primele intervenţii după 1989 concepută într-un spirit contemporan asupra unei clădiri monument istoric. Facilităţile impuse de birourile unei companii acţionând în domeniul financiar contrastează spectaculos cu contextul acestei arhitecturi, imaginate pentru un magazin universal. În urma schimbării beneficiarului, imaginea iniţială a fost parţial alterată.

This is one of the first interventions guided by a contemporary spirit that remodelled a landmark building in the eastern sector of the historic core. The techical facilities requested by the functionning of a financial company found themselves in a sharp contrast with the original building.

326
Bar

Strada Lipscani
2002. Arhitect Dorin Ştefan

Unul din locurile „fierbinţi" ale vieţii mondene bucureştene. Un bar amenajat în spaţiile unei case cu o arhitectură decăzută, aşa cum este aproape toată zona din centrul istoric în care acesta este situat. Intervenţiile, minim(al)e şi cu sugestii la *high-tech* (ex. wc-ul pentru bărbaţi), intră în contrast cu acest fundal conservat în starea actuală, evocând atmosfera unor filme *science-fiction*.

One of Bucharest's fashionable "hot spots", this bar has been established in a decaying house, not unlike most of the architecture in the historic center in which it is located. The minimal work and high tech effects ontrasts with the background preserved in its actual state, and is reminiscent of the atmosphere in science fiction films.

341
Hotel

Calea Victoriei 40-42
2002. Arhitecţii Al. Beldiman, D. Butică, Moise Mathé; structura – inginer Traian Popp; elementul metalic – inginer I. Canciovici

Pe Calea Victoriei, după sumare demolări, noul corp al unui hotel a „încheiat" unul din multiplele fragmente urbane centrale până curând încă „neterminate". Soluţia propusă de autori conţine o dimensionare corectă, sublinierea alveolei, prezenţa pasajului, alăturarea dezinhibată de forme, epoci, gabarite (sala de teatru, 1907, arhitect Grigore Cerkez, imobilul de locuinţe pe colţul „plombat" în 1978, după cutremur, arhitect Petre Vraciu). Dincolo de continuarea explicită a unor profile, registre sau fenestraţiei de la Capşa sau aripa veche a hotelului, această arhitectură de secol 21 (subliniată de elegantul coronament metalic) continuă datele interne ale locului.

Following summary demolition along Calea Victoriei, a new wing of a hotel "completed" one of the many central urban fragments until recently "unfinished". The solution proposed by its designers contains theoretical arguments based on contextual exploration. Beyond the explicit continuation of several profiles, registers and window work of the Capşa building and the old hotel wing, this 21st century architecture (stressing elegant metal crowning) carries on the inner characteristics of the site.

B

B

Piaţa Revoluţiei, Calea Victoriei, Bulevardul Bălcescu, Bulevardul Magheru, Piaţa Romană, Bulevardul Dacia, Calea Ştirbey Vodă, Grădina Cişmigiu, Bulevardul Regina Elisabeta, Bulevardul Lascăr Catargiu, Strada Buzeşti

G
I
E
A
C
Bd. Al. I. Cuza
Bd. Lascăr Catargiu
Calea Victoriei
Calea Dorobanţilor
Bd. Dacia
Cal. Griviţei
Bd. Gh. Magheru
Bd. N. Bălcescu
Ştirbei Vodă
Bd. Schitu Măgureanu
Calea Plevnei
Bd. M. Kogălniceanu
Bd. Regina Elisabeta
Splaiul Independenţei
Piaţa Romană
Piaţa Lahovary
Piaţa Kogălniceanu
Grădina Cişmigiu
Grădina Icoanei
Dr. Iacob Felix
Gr. Alexandrescu
Sevastopol
Orlando
Frumoasă
Buzeşti
Gh. Polizu
Occidentului
Sf. Voievozi
Mihai Moxa
Gh. Manu
N. Iorga
H. Coandă
Vişoarei
C. Daniel
Visarion
Căderea Bastiliei
St. Cihoschi
V. Alecsandri
Slătineanu
I. Bogdan
Vodă Caragea
Polonă
Justinian
E. Broşteanu
Mihai Eminescu
Cristian Tell
Bis. Amzei
Mendeleev
Er. Grigorescu
G. Enescu
J. Michelet
Piaţa Amzei
Berzei
Mircea Vulcănescu
Crişana
Transilvaniei
Temişana
Popa Tatu
Luigi Cazzavillan
G.ral Dona
Theodor Aman
Budişteanu
G.ral Berthelot
Luterană
Episcopiei
Golescu
Franklin
C. A. Rosetti
Pictor Verona
D. Lupu
V. Conta
Şcoalei
G.ral Praporgescu
Dem Dobrescu
Filipescu
Blanduziei
T. Arghezi
Batiştei
Ministerului
Poiana Narciselor
Ion Brezoianu
Ion Câmpineanu
G. Vraca
Matei Millo
C. Mille
G.ral Cristescu
Cobălcescu
Ostaşilor
Sf. Constantin
V. Pârvan
Gutenberg
Domniţa Anastasia
Eforie
Lipscani
Mihai Vodă
123
067
165
340
052
091
057
025
055
062
219
246
038
035
081
046
170
336
163
059
180
060
072
187
294
053
049
184
124
119
164
213
162
125
118
173
177
333
034
071
092
117
003
182
116
171
007
123
230
079
061
339
141
122
229
243
204
039
016
332
121
115
288
036
226
077
309
140
114
138
139
113
173
304
054
097
220
161
065
015
104
050
082
087
M

003

Catedrala Romano-Catolică Sfântul Iosif / St. Joseph Roman-Catholic Cathedral

Strada General Berthelot 19
1884. Arhitecții Friedrich von Schmidt, Carol Beniș

Monumentalul edificiu neogotic cu silueta lui caracteristică (contraforți, o mare rozasă, vitralii executate la München, pictura de Georg Roeder și Herms) a trecut prin succesive consolidări și restaurări în 1930, 1940, 1977. Palatul Arhiepiscopiei Romano-Catolice alăturat a fost realizat în 1925 de arhitectul Ferdinand Hoeflich. Catedrala Romano-Catolică se află în centrul unui perimetru desemnat, la sfârșitul secolului 18, pentru locurile de rugăciune ale denominațiilor creștine altele decât cultul ortodox.

This monumental neogothic edifice (a characteristic silhouette with buttresses, a great Catherine's wheel, stained-glass windows designed in Munich, paintings by Georg Roeder and Herms), has undergone successive consolidations and restaurations in 1930, 1940, and 1977. The neighboring Palace of the Roman-Catholic Archbishopry was built in 1925 by the architect Ferdinand Hoeflich. The Cathedral is located in the center of a perimeter designated at the end of the 18th century where places of worship for Christian denominations other than those of Orthodox Christians have been built.

007

Ateneul Român-Filarmonica George Enescu / Concert Hall of the Bucharest Philharmonic

Piața Revoluției
1886–1895. Arhitect Albert Galleron
2000–2004. Consolidare, restaurare
Arhitect Raluca Nicoară et al., inginer Dragoș Badea

Construit prin subscripție publică, Ateneul a fost imaginat ca un „palat al științei și artelor" unde publicul cel mai larg va avea acces într-o ambianță palatială la binefacerile culturii – expoziții, concerte și conferințe, bibliotecă, pinacotecă și chiar, mai târziu, proiecții de film. Preluând fundații preexistente ale manejului unei societăți ecvestre, arhitectul francez a înscris într-un volum rectangular o sală circulară. Friza în frescă (scene istorice de Costin Petrescu, 1933–1938) va adăuga un mesaj patriotic interiorului *belle epoque* cu o ornamentație debordantă, în contrast cu fațadele austere. Porțile de fier forjat – parte din grilajul grădinii care avansa până la Calea Victoriei. Porticul neogrec sub frontonul în ordonanță ionică și cupola (pe o structură metalică) au circulat o vreme ca emblemă a Bucureștiului. Statuia poetului Mihail Eminescu de sculptorul Gh. Anghel, 1963.

The "Romanian Atheneum" was built by public subscription, and designed as a "Palace of Sciences and Arts", to give access to the widest possible public to cultural benefits (exhibitions, concerts, conferences, a library, a picture gallery, and even for some time for film projections) in a palatial atmosphere. Taking over the existing foundation of the arena of an equestrian society, the French architect Albert Galleron inscribed a circular hall in a rectangular space. The fresco frieze (an historic scene by Costin Petrescu, 1933–1938) added a patriotic message to the *belle epoque* interiors whose ornamentation burst with contrast on austere white façades.

015

Bulevardul Regina Elisabeta Boulevard

1900

Deschis în 1871 la vest de „Marea intersecție", între Calea Victoriei și actuala Piață a Operei, Bulevardul Elisabeta Doamna (acum Regina Elisabeta) anunță un efort urbanistic la scară mare, diferit de operațiile „punctuale" din Districtul Bancar. În țesătura aleatorie de case și grădini, se construiesc fronturi continui de edificii multietajate aliniate la un bulevard larg, rectiliniu. Fațade cu sculptură de bună calitate continuă spre vest cornișa fixată de Grand Hotel du Boulevard (1864), Universitatea veche, palatul Eforiei Spitalelor Civile (1884, arh. Iosif Schiferers), frumoasa reședință (nr.26-28, arh. Al. Orăscu? –1884).

The opening, in 1871, of the Boulevard extending westward from „La Grande Croisée" will encourage the modern urban development in this part of the city. To the difference of the Banking District, where the development unfold through "punctual" large operations, Regina Elisabeta Boulevard's development procedeed in a radical way. The loose traditional fabric of small houses and gardens has been displaced to make room for rectilinear continuous multistoried street fronts of public buildings (1884, architect Iosif Schiferers) or ample residences with elaborate façades (also 1884, nr.26-28, architect Al. Orăscu?).

B

016

Biblioteca Centrală Universitară (Fundaţia Universitară Carol I) / Central University Library

Piaţa Revoluţiei
1891–1895, 1914. Arhitect Paul Gottereau
1993–1996. Arhitecţii Petre Swoboda, Mircea Voinescu; aripa Dacia – arhitect Constantin Rulea

Sediu al Fundaţiilor Regale, clădirea a fost concepută de arhitectul Paul Gottereau ca un centru cultural cu un amfiteatru pentru conferinţe, spaţii de întruniri, o bibliotecă şi anexele ei. Dedicată aniversării a 25 de ani de domnie ai Regelui Carol I, a devenit Biblioteca Centrală Universitară după 1947. A ars, împreună cu importanta sa colecţie de cărţi rare, în 22 decembrie 1989. Corpurile istorice ale clădirii au fost reconstruite cu fidelitate. Pe un teren adiacent s-a adăugat o aripă nouă, cu o galerie de artă şi spaţiile de acces la fondurile bibliotecii, refăcute printr-un efort internaţional.

Seat of the Royal Foundations, the building (architect Paul Gottereau) was conceived as a cultural center (amphitheater for conferences, meeting rooms, library and annexes) and dedicated to the 25th anniversary of the rule of King Carol I. Became the Central University Library after 1947. The building and its important collection of rare books suffered from a fire on 22 December 1989. The historic portions of the building were faithfully reconstructed. Considerable donations from abroad made possible the construction of the new wing added on adjacent land and the library's new books collection.

025

Muzeul Naţional George Enescu (Palatul Cantacuzino) / National Music Museum

Calea Victoriei
1898–1906. Arhitect I.D. Berindey

Construită de posesorul unei mari averi a vremii, contemporană cu dezvoltarea districtului bancar în segmentul sudic al arterei, această reşedinţă unde a locuit o vreme şi George Enescu – acum muzeu şi sediu al asociaţiilor de muzicieni – domină Calea Victoriei la extremitatea sa de nord. Arhitectul a imaginat o faţadă în spiritul grandilocvent 1900 al *École des Beaux-Arts*, cu o referinţă *Art Nouveau* (la peronul de onoare). În interior, un decor prolix, cu mobile hiperbolice şi alegorii picturale (G.D. Mirea, Costin Petrescu, Nicolae Vermont,1906–1907). Retragerea de la stradă în spatele unui grilaj cu porţi monumentale preia o formulă care poate fi urmărită pe tot parcursul capricios al Căii Victoriei, animată de fronturi cu discontinuităţi în care sunt interpuse din loc în loc spaţii deschise, parvis-uri ad-hoc, piaţete şi largo-uri plantate.

This residence was constructed by one of the very wealthy individuals of the time. Contemporary with the development of the banking district at the southern end of the artery, it dominates the northern end of Calea Victoriei. For a while residence of Gerge Enescu, the internationally celebrated Romanian composer and violinist, it harbors now a museum dedicated to Romanian Music and Musicians and the offices of musicians' associations. The building is recessed from the street behind monumental gates, something quite common along the full length of the capricious Calea Victoriei: here and there lateral spaces, ad hoc parvises, planted small squares and largos open to the street.

033

Strada Biserica Amzei Street

1900

Între Bulevardul Magheru şi Calea Victoriei - un fragment urban ce păstrează o atmosferă caracteristică definită în jurul lui 1900. Din păcate pe această stradă elegantă şi pitorească restaurările grăbite sau exploatarea improprie au dus la degradarea unor arhitecturi altfel de bună calitate. Este cazul imobilului de colţ (strada Mendeleev) cu o faţadă ce denotă o bună cunoaştere a idiomului neoclasic, cu detalii executate cu fineţe (balconul cu cariatide, ancadramente, friza cu ghirlande). Socotind după fragmentul de verandă vitrată din curtea interioară, arhitectul (posibil Al. Săvulescu) a transformat la 1890 o clădire mai veche. Tot Al. Săvulescu este autorul pavilionului vecin (1891, acum în restaurare) ca şi al caselor de la numerele 22 (1890) şi 24 (1883). La nr. 23, la casa Oteteleşanu, tratarea neogotică se opreşte la faţadă, interioarele rămân în gustul *belle époque* al timpului; nr. 13-15 – Ambasada şi Reşedinţa Ambasadorului (Franţei 1889–1890, arhitectul Carol Beniş?). La colţul cu strada Christian Tell – casa Miţa Biciclista (1910, arhitect N.C. Mihăescu) urmată de arhitectură neoromânească (1908, arhitect Petre Antonescu). Biserica Amzei (1898–1901) introduce un accent de formă susţinut de sălciile pletoase din curte.

The street running between Bulevardul Magheru and Calea Victoriei has maintained the urban characteristics defined in the 1900s. It is unfortunate that hurried and improperly exploited restorations have led to the degradation of several excellent quality architectural structures on this elegant and picturesque street.

B

034

Ordinul Arhitecţilor din România (Casa Ion Mincu) / Chamber of Romanian Architects

Strada Pictor Verona 19
1900. Arhitect Ion Mincu

„Casa de la colţ" a fost, cumpărată (de la constructorul ei, arhitectul Gaetano Burelli) transformată şi amenajată de Ion Mincu pentru familia sa şi locuită de urmaşi până în anul 2003. La intersecţia a două străzi, pe o parcelă ce a păstrat o geometrie de secol 18, cu arbori supravieţuitori ai grădinilor de altădată, Ion Mincu a interpretat şi extins o construcţie mai veche, oscilând între atmosfera interioarelor 1900 şi ornamentica de inspiraţie naţională pe care arhitectul o folosise la Casa Lahovary şi la Şcoala Centrală din apropiere. Volumul compact al casei prelungit de împrejmuirea cu „ferestre" înguste ilustrează cooperarea intimă a spaţiului interior cu grădina adiacentă, caracteristice pentru locuirea tradiţională la Bucureşti în 1900.

"The Corner House," surrounded by a garden, was purchased (from its builder, the architect Gaetano Burelli) radically transformed and outfitted by Ion Mincu for his family, and inhabited by his descendents until 2003. The architect re-designed and extended an older structure at the intersection of two streets, on a parcel of land retaining 18th century geometry and where ancient trees have survived. This structure has both interiors from the 1900s and ornamentation inspired by traditional motifs.

035

Piaţa Romană Square

O piaţă circulară cu o conformaţie care s-a stabilizat în jurul anului 1900 odată cu dezvoltarea bulevardului Lascăr Catargi. Sistemul de circulaţie giratoriu s-a păstrat dar, spre deosebire de Piaţa Rosetti, fronturile pieţei au întârziat să se coaguleze şi păstrează martori pentru toate etapele prin care locul a trecut în ultimul secol. În piaţa neterminată convieţuiesc clădiri diferite, de la mica reşedinţă de la nr.2 (1900–1904, de arhitectul Ion Mincu) şi imobilul parter-etaj cu majolică (1912, arhitect Spiru Cegăneanu, Bd. Lascăr Catargi 2, restaurat recent pentru birouri de firmă), faţada Academiei de Studii Economice (1922, arhitect E. van Saanen-Algy), care ar fi trebuit încheiată cu un corp simetric. Imobilul cubist (1935, arhitect Marcel Locar, Bd. Magheru) modificat după cutremurul din 1977 şi blocul cu portic de expresie moderat realist-socialistă (1955–1959, arhitect Sofia Ungureanu) În centrul giraţiei o troiţă de lemn evocă evenimentele din decembrie 1989. În axul accesului de nord a fost recent aşezată, după ce a schimbat câteva amplasamente, o copie a lupoaicei capitoline – darul Romei pentru Expoziţia Naţională din 1906.

A circular square whose conformation was set in the 1900s at the time of the development of Lascăr Catargi Boulevard. The roundabout traffic system has been maintained, but the coagulation of building fronts has been delayed, thus preserving all the stages this area has passed through in the past century, from Ion Mincu's (about 1900) small villa (Mendeleev street corner to Academy of Economics (1922) to modernist and post war "realist socialist" insertions. A wooden crucifix stands in the very center of the roundabout as a reminder of the events of December 1989. A copy of the Capitoline Wolf, a gift from Rome for the National Exhibition in 1906, has been relocated to the northern axis, after it was moved around to numerous locations.

036

Nunţiatura Apostolică / Apostolic Nunciature

Strada Pictor C. Stahi 3-5
1900–1902. Arhitect Giulio Magni

Arhitectura Palatului este o replică neogotică – o formulă stilistică inedită în opera arhitectului ataşat la vremea respectivă expresiei neoromâneşti propusă de Ion Mincu. Palatul, înscris într-o vecinătate agreabilă dar fără anvergura cerută de dimensiunea clădirii, a fost restituit cultului catolic în 1992 şi restaurat pentru Nunţiatura Apostolică.

The architecture of the palace is a neo-gothic replica, a novel stylistic formula in architect's work, linked at the time with neo-Romanian expression.

038

Calea Dorobanţi

1900

Diferite prin referinţe decorative, cele mai multe din reşedinţele mari construite aici în preajma lui 1900 se înrudesc prin strategia stilismului faţadelor – concepute ca replici ale unor limbaje arhitecturale de prestigiu trecute prin interpretarea *Beaux Arts* a modelelor istoriciste. Reşedinţele I.I. Lahovary (1889, arhitect Louis Blanc, Calea Dorobanţi 39), palatul P.P. Carp (1890, Calea Dorobanţi 72) sau Bazil Assan (1914, arhitect I.D. Berindey, Piaţa Lahovary 1) rămân fidele aşezării în grădini generoase despărţite de stradă prin grilaje cu mari porţi şi peroane somptuoase. Calea Dorobanţi ilustrează totodată schimbarea gusturilor elitei bucureştene în materie de reşedinţe odată cu avansul spre secolul 20. Pe măsura apropierii de centru se construieşte mai dens, sunt exploatate parcele mai mici, fronturile străzilor se închid, clădirile câştigă în înălţime, accesul în curţile interioare se face prin pasaje boltite – reşedinţele Take Ionescu (1897, arhitect Louis Blanc, strada Take Ionescu 25A), C.I.C. Brătianu (1914, arhitect Petre Antonescu, Calea Dorobanţi 16).

Most of the major residences built here around 1900 are distinctive because of their decorations, conceived in response to prestigious and historical architectural expressions from the *Beaux Arts*. Calea Dorobanţi is also an illustration of the changing tastes of Bucharest's elite closer to the 20th century. As one approaches the center the constructions become denser, smaller parcels are exploited, street fronts are closed, buildings gain in height, and access to interior courtyards is gained through vaulted passages.

039

Centrul UNESCO (Palatul Kretzulescu) / CEPES Center

Strada Ştirbey Vodă 39
1902–1906. Arhitect Petre Antonescu

Operă timpurie în venă eclectică a arhitectului Petre Antonescu, palatul foloseşte avantajos o dublă expunere: faţada principală este aliniată străzii, cea posterioară ocupă un promontoriu spre parcul Cişmigiu. Caracterul arhitecturii (iniţial reşedinţă, apoi muzeu din 1932 şi sediu al unor instituţii după 1945) este dat de decorul elaborat al coronamentului şi faţadei. Sera spre parc şi peronul – structuri de metal imaginative şi abil executate. În imediata apropiere – un bloc de locuinţe tratat în limbaj clasic (1940–1941, arhitect Octav Doicescu). O clădire aşezată perpendicular pe axul arterei a încheiat în anii 1970 configuraţia acestei supralărgiri.

This palace is a period work of Architect Petre Antonescu, which makes full use of a double exposure. Its main façade is aligned with the street, while its rear sits on a promontory giving on Cişmigiu Park. This building (first a residence, as of 1932 a museum, and since 1945 – headquarters of various institutions) owes its character to an elaborate crowning and a composite exuberant façade decoration. The overt eclectic architectural expression differs sharply from many of Architect's later works, designed in a labored massive Neo-Romanian style. Imaginative and well-done metal structures for the entrance protection and the gracious gazebo-greenhouse. In the small square - a multistoried apartment building treated in classical elements (1941).

046

Casino, restaurant (Casa Vernescu)

Calea Victoriei 133
1906. Renovare, decoraţie interioară – arhitect Ion Mincu

Când a executat renovarea Casei Vernescu, Ion Mincu realizase deja cele mai importante din operele sale fondatoare pentru expresia naţional-romantică în arhitectură. În stilismul diferit adoptat în acestă lucrare pot fi identificate observaţiile (consemnate în caiete de schiţe) din timpul călătoriilor în Italia. Arhitectul pune marca sa nu numai pe faţadă ci şi în modelarea interiorului, în care introduce o scară pe un plan oval cu o linie captivantă şi un decor foarte încărcat în materiale ce simulează lemnul pictat sau marmuri variate. Calea Victoriei, la Casa Vernescu, conservă ritmul, densitatea şi dimensiunea urbană – eventual şi arborii – de la mijlocul secolului 19 (la numele194 şi 192 – cca 1840, casele Trubetzkoi şi Manu; strada Iorga 1 – 1884–1897, palatul Grădişteanu Ghica, restaurat în 1998, arhitect Adina Dinescu). Intrarea – şi de această dată laterală – a Casei Vernescu se deschide spre un largo important în faţa fostului Minister al Industriilor (1938, arhitect Arghir Culina), o structură iremediabil avariată la ultimul cutremur, care va fi demolată.

When Ion Mincu took on the renovation of Vernescu House, he had already completed his most important founding national romantic architectural works. The variation on the style are indicative of observations (noted in sketch books) from his travels in Italy. The architect put his mark not only on the façade but also on the modelling of the interior, including a captivating oval stairwell and heavy decoration with materials simulating painted wood and a variety of marbles.

049

Fondurile Speciale ale Bibliotecii Naţionale (Casele I.I.C. Brătianu) / Special Funds of the National Library

Bulevardul Dacia / Strada Biserica Amzei 3-5
1908. Arhitect Petre Antonescu

Pornit ca „imobil de raport", complexul caselor Brătianu a fost reamenajat ca o locuinţă extinsă prin funcţiunile unei fundaţii culturale – depozite de acte şi imprimate, camere de lucru, administraţie, birou, bibliotecă, sală de conferinţe – devenită în 1928 „Aşezămintele I.I.C. Brătianu" cu biblioteca deschisă în 1935. Arhitectul a folosit cu autoritate un idiom neoromânesc a cărui paternitate îi aparţine într-o compoziţie simetrică de paviliane în jurul unei curţi. Corpul central se deschide printr-o faţadă posterioară animată de o logie şi scara spre o grădină. Remarcabile interioare parţial conservate. În curtea deschisă spre Bulevardul Dacia – monumentul lui I.I.C. Brătianu, în granit negru (1937, sculptor Ivan Mestrovic; amenajarea de granit cenuşiu – arhitect Horia Teodoru) a revenit în 1994 pe locul iniţial dar aşteaptă un soclu adecvat în marmură de talie.

Initially build as a for-profit tenement building, the complex of Brătianu houses was redesigned as an extended habitation with the functions of a cultural foundation and its collections of papers, manuscripts and printed matter, studies. It accomodated also, a library, and conference room and offices for administration, becoming known in 1928 as the "I.I.C. Brătianu Institution" with an open library since1935. Here stands a 1937 black granite statue of I.I.C. Brătianu, by sculptor Ivan Mestrovic.

050

Primăria Municipiului Bucureşti (Ministerul Lucrărilor Publice) / Bucharest City Hall

Bulevardul Regina Elisabeta
1906–1910. Arhitect Petre Antonescu

Urmând exemplul Pavilionului Regal de la Expoziţia Jubiliară din 1906, administraţia va adopta expresia arhitecturală neoromânească pentru investiţiile oficiale, o opţiune aproape exclusivă până în anii 1940. Ministerul Lucrărilor Publice este primul dintr-o serie de edificii monumentale pentru care arhitectul Petre Antonescu (la prima lui lucrare de mari dimensiuni) a propus o sinteză între un plan clasicizant (axialitate, simetrie, corp central, corpuri de colţ puternic exprimate, acoperiş amplu cu pante la 45 grade, registre orizontale clare) şi un vocabular de detaliu propriu, definitoriu pentru opera sa ulterioară. Elementele autohtone (arcul trilobat, colonetele scunde şi masive, capitelul bizantin, logia, „brâiele", ancadramentele evocând detalii medievale) reluate în interior în holul şi scara de onoare sunt supradimensionate pentru a da formă ideii de stabilitate şi autoritate a funcţiei publice. Faţada principală domină desfăşurarea fronturilor arhitecturale pe axa est-vest a oraşului în segmentul ei ultracentral şi, lucru mai rar întâlnit pe o arteră centrală, are parte de o perspectivă frontală de mare adâncime dinspre parterul (reamenajat în 1912) al grădinii Cişmigiu.

Following the standard set at the Royal Pavilion of the Jubilee Exhibition in 1906, the administration adopted the neo-Romanian expression for official investments, almost exclusively until the 1940s. The Ministry of Public Works is the first in a series of monumental edifices, combining the classical with detail. Native elements (trefoil arch, short, massive colonnettes, Byzantine capitals, a loggia, framing reminiscent of medieval detailing etc) repeated in the interior, in the hall and the ceremonial stairway are oversized to give form to the concept of stability and authority of public function.

052

Vilă / Villa

Strada Orlando 8
1910. Arhitect Petre Antonescu

În tratarea acestei locuinţe detaşate situate în centrul oraşului, autorul (care construia în acelaşi timp clădirea monumentală a Primăriei Bucureştiului) propune o arhitectură masivă, mai apropiată de volumele sculpturale ale culelor decât de formele lansate de Ion Mincu. Faţada principală, organizată simetric în jurul intrării, e expusă spre stradă – o formulă mai puţin frecventată la Bucureşti, unde multe reşedinţe au accesul lateral, din curte. Strada Orlando – o trecere liniştită, cu multă vegetaţie, între bulevard şi Calea Victoriei – expune o colecţie colorată de opţiuni arhitecturale la modă în epocă, de la detalii neobizantine (1923–1925, arhitect N. Gr. Nenciulescu, Orlando 6) la un *hôtel particulier* cu o curte de onoare în spiritul Renaşterii franceze (1909–1910, arhitect Grigore Cerkez, Orlando 10) sau la sugestii de burg gotic (1920, arhitect I.I. Berindey, colţ cu Bulevardul Lascăr Catargi).

The architect (who was building the monumental Bucharest City Hall at the same time) chose massive architecture for this detached home in the centre of the city. The main façade, symmetrically organized around the entrance, faces the street, and is a fairly unusual style for Bucharest, where many residences have side entrances from a courtyard. One will find on Orlando street - o quiet passageway with abundant trees between the Boulevard and Calea Victoriei – a colorful collection of architectural styles fashionable around 1900, from Neo-Byzantine to French Renaissance or Gothic architecture.

B

053
Imobil (Casa Miţa Biciclista) Building

Strada Cristian Tell 9
1910. Arhitect N.C. Mihăescu. Restaurată în 1985

Reşedinţă în tradiţie pariziană de *hôtel particulier* (proprietatea unei celebrităţi mondene la Bucureşti dar şi la Paris) cu vagi aluzii *Art Nouveau*. Situată la o intersecţie, vizibilă din perspective multiple, casa cu decorul efervescent al faţadelor sale este piesă principală a străzii Biserica Amzei. După modificarea parterului (1933) şi o restaurare în 1985 (arhitecţi Doina Constantinescu, Al. Orăşanu), clădirea se degradează şi nu pare a fi găsit nici un proprietar, nici o funcţionalizare potrivită ambiţiilor sale.

Parisian-style *hôtel particulier* residence (property of a celebrated socialite in Bucharest and Paris of the time) with vague *Art Nouveau* hints. Situated at an intersection, and visible from several different perspectives, this house with its effervescent decorative façade is the main feature of Biserica Amzei Street.

054
Grădina Cişmigiu Gardens

Bulevardul Elisabeta, strada Schitu Măgureanu, Calea Ştirbey Vodă
1910. Arhitect peisagist Francisc Rebhuhn

Organizarea actuală a Gradinii Cişmigiu e datorată lui Francisc Rebhuhn. El a preluat şi extins amenajarea realizată în 1845–1856 de austriacul Wilhelm Mayer, acelaşi care a dat prima formă şi parcului Kiseleff. Mayer imaginase Cişmigiul ca un loc popular, situat în centru, accesibil orăşenilor de rând. Din amenajările prime s-au păstrat lacul care a înlocuit o mlaştină asanată, peisajul cu grote din extremitatea nordică şi dispoziţia intrărilor în grădină, conservate în structura urbană actuală a zonei, cu interesante detalii (precum rondul Walter Mărăcineanu). În 1910 Fr. Rebhuhn reinterpretează planul lui Mayer apropiindu-l de schema de la *Jardin des Plantes* din Paris – o organizare păstrată fără modificări până astăzi. Peisagistul a organizat cu subtilitate decorul vegetal şi a modelat terenul pentru a crea marele parter „îngropat" pe axa nord-sud sau „rondul roman" definitivat în anii 1940 prin busturile unor iluştri oameni de litere. Edicula metalică (pentru ziare şi ţigări) de la colţul străzii Zalomit – o replică a celor instalate în oraş în 1878.

The current organization of Cişmigiu Park is the work of Francisc Rebhuhn, who took over and expanded what the Austrian landscape architect Wilhelm Mayer (who also designed the initial plan for Kiseleff garden) began in 1845–1856. Mayer imagined Cişmigiu as a popular place in the centre of the city, accessible to people from all walks of life. Rebhuhn reinterpreted Mayer's plans in 1910, making this park similar to the Jardin des Plantes in Paris, and this arrangement has been maintained unchanged until today. Interesting main central parterre with a lowered ground. The "Roman Roundpoint" adorned with the sculptrural portraits of luminaries of Romanian literature was added in 1940.

055
Institutul de Istoria Artei (Casa Dissescu) / Institute of Art History

Calea Victoriei
1910–1912. Arhitecţii Grigore Cerkez, Al. Clavel

Socotită de istoriografia de arhitectură „o izbutită operă de caracter autohton", „printre cele mai de preţ realizări ale arhitecturii de forme tradiţionale" (prof. Grigore Ionescu, 1968), casa Dissescu a fost construită pe locul şi folosind în parte zidăria unei construcţii de secol 17. Cele două logii tratate diferit pe faţade şi detaliile în manieră brâncovenească au fost încorporate într-o compoziţie dimensionată cu sensibilitate, evitând banalităţile unui neoromânesc manierizat. Interioare interesante prin proporţii echilibrate şi un decor lipsit de ostentaţie. Clădirea este adiacentă unei interesante lucrări de Horia Creangă. Un plan ingenios pentru o clădire de apartamente la stradă include un duplex amplificat în demisolul clădirii (strada General Manu 12 – 1934–1935, arhitect Horia Creangă). Tâmplăria metalică de epocă a fost înlocuită cu o variantă banală, faţada se degradează cu rapiditate.

This building is counted by architectural historians as "a remarkable native work." Dissescu House was built on the site of a 17th century construction, and makes use of part of the preexisting walls. The details borrowed from early 18th century Brâncoveanu-style have been sensitively amalgamated and used eluding the sometimes ponderous shapes of contemporary Neo-Romanian mannerisms. Well-sized interiors devoid of inutile ostentation.

057
Bulevardul Lascăr Catargi Boulevard

1900

Parte a axei nord-sud, Bulevardul Lascăr Catargi a fost preferat pentru vile şi imobile de locuit de înalt standing şi bună factură arhitecturală. Arhitectura bulevardului include exemple de eclectism *Beaux Arts* (1897, casa Arion nr. 15; Casa Amiral Urseanu, 1915; nr. 21) amândouă de I.D. Berindey, dar şi o operă de tinereţe de Duiliu Marcu (1916, Aeroclubul Român, nr. 54); interpretări romantice istoriste (Casa Coandă, arhitect Gregoire Marc, nr. 29); prezenţe neoromâneşti sau referinţe interesante la tradiţia bizantină (1919–1925 arhitect Duiliu Marcu; nr. 40); imobile de apartamente „cubiste" din anii 1930 înscrise în regimul de înălţime al străzii (1937–1939, arhitect T. Niga, nr. 57; 1934–1935, arhitect Remus Iliescu, nr. 28; 1937–1938, arhitect Al. Crivez, nr. 24-26; 1932–1940, arhitect Ion I. Berindey, nr.15A). Asemeni Bulevardului Aviatorilor închegat mai târziu la nord de piaţa Victoriei, Bulevardul Catargi ilustrează cu elocvenţă cum s-au succedat modele arhitecturale din primele decenii ale secolului 20 dar şi abilităţile versatile ale arhitecţilor care au produs clădiri de expresii foarte diferite. Iniţial o penetraţie bogat plantată, bulevardul şi-a modificat caracterul şi microclimatul odată cu suprimarea arborilor din fâşia centrală în anii '70. Chiar devenit mai arid, mai zgomotos şi intens circulat, şi-a păstrat intact prestigiul. Preluat de sedii de firmă, a intrat recent într-o energică reabilitare. În rând cu refaceri corecte, au apărut intervenţii cromatice sau amenajări stridente.

Lascăr Catargi Boulevard is a segment of the north-south axis that developed around 1900 as a sophisticated residential area. Ample mansions and aristocratic town residences have been build facing the Boulevard but also on adjacent (still) quiet streets. After the First World War the development of residential areas of high standard continued its advance toward the north of Victoriei Square on Aviatorilor Boulevard. Catargi Boulevard could possibly be read as a panoply of architectural fashions embraced by the wealthy commissioners and is also evocative of the versatile abilities of the architects who, in the first decades of 20th century, conformed, most of times gracefully, with a wide range of historic styles. The Boulevard lost the central double range of linden trees in early 70s to make room for dictator's motorcade. Now companies seek after the prestigious Lascar Catargi area. Many buildings are carefully rehabilitated, even if sometimes the saturated colors used compete with the traditional Bucharest predilection for façades rendered in subdued off-white tones.

059
Centrul de Studii Avansate in Arhitectură şi Urbanism (Casa Radu Rosetti) / Centre for Advanced Studies in Architecture and Urbanism

Strada Mihail Moxa 3-5
1910–1913. Arhitect Nicolae Ghika-Budeşti

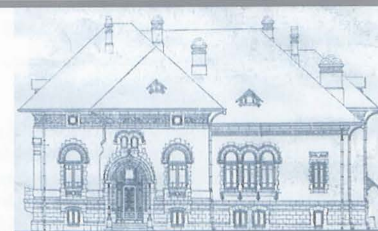

Construind această vilă spaţioasă înconjurată de o grădină, arhitectul recurge, ca în alte lucrări, la un aliaj liber de forme de arhitectură istorică autohtonă din regiuni diferite (Moldova şi Muntenia) amplificate în tonalitate monumentală. În plan încăperile sunt dispuse în jurul unui atrium pătratic cu luminator zenital şi galerie la etaj. Unii arhitecţi contemporani văd aici o formulă caracteristică pentru interioarele bucureştene care a fost reluată la unele vile recent construite. Deşi masiva structură de zidărie a suferit la ultimul cutremur, finisajele şi interioarele conservă extraordinarul meşteşug de execuţie care distinge lucrările autorului.

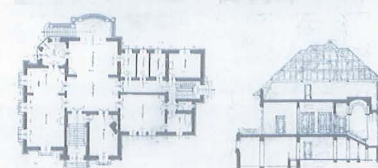
With the construction of this spacious villa in the midst of a garden, the Architect resorted to the weaving of native historic architecture from various regions (Moldavia and Muntenia) to a formal monumental volume. The rooms are arranged around a two levels quadrangular atrium covered with a zenithal lighting shed. Some contemporary architects transferred this arrangement (seen as characteristic for traditional sophisticated dwelling) into newly designed villas. Although earthquakes have damaged the massive load bearing brick structure, one can appreciate the flawless finishing of the façade and interiors.

060
Vilă (Casa Cotescu) / Villa

Strada General Christian Tell 23
1911. Arhitect Paul Smărăndescu

Arhitectul a construit numeroase vile pe schema ilustrată de această casă (un singur nivel locuibil peste un demisol, totul sub un acoperiş de ceramică) propunând construcţii solide într-un idiom neoromânesc înflorit, cu frize în volute vag renascentiste şi cu o mulurație mai plată şi aerată. Planul preia o formulă des întâlnită la Bucureşti, cu intrarea principală din curte, dispusă pe faţada laterală şi un element de colţ poligonal.

The architect built several villas whose design resembles this one, which combines a sense of solid construction with flourishing neo-Romanian. The plan is one often found in Bucharest, with the main entrance from the courtyard.

B

B

061
Biserica Luterană / Evangelical Church

Strada Luterană
1912. Reconstrucţie – arhitecţii E. Schmidt, H. Seewald

Forma actuală a Bisericii Luterane este datorată unei reconstrucţii extensive care a urmat incendiului din 1912. Începută în 1751, construcţia actuală conservă orientarea, situl şi forma (de navă unică) realizate la mijlocul secolului 19 şi înglobează consolidările intervenite prin lucrările din 1977 (inginer H. Kober) şi 1994. Patrimoniul bisericii include obiecte de secol 18 (unul datat 1777), orgi, vitralii (unele realizate în 1986–1987 de Sever Frenţiu). Biserica Luterană este centrul unei active vieţi culturale şi religioase pentru comunitatea evanghelică bucureşteană.

Located at the intersection of two western side streets at the north-south axis, the church was entirely reconstructed on the old site, and incorporates several disparate fragments dating back to the 18th century.

062
Birouri de firmă (Casa Niculescu-Dorobanţu) / Offices

Strada General Manu 9
1911. Arhitect Grigore Cerkez

Această reşedinţă urbană cu aspiraţii de castel face parte dintr-o suită de replici de atmosferă istorică construite în primele decenii ale secolului 20. Forme, elemente constructive, detalii de ornament asimilate în detaliu şi execuţia excepţională (cărămidă aparentă şi ancadramente de piatră sculptate în maniera unui gotic târziu sub un acoperiş de ardezie) au fost valorificate într-un context străin de spiritul clădirii, prin alinierea la trotuarul unei străzi înguste şi circulate. Interioare decorate cu paneluri de lemn sculptat. Casa proprie a arhitectului din apropiere (Calea Victoriei, colţ cu strada Sevastopol), înrudită ca atmosferă dar de dimensiuni mai mici şi mai pitorească, cu inserţii de detalii sculptate originale de epocă, a fost brutal demolată de autorităţile vremii după cutremurul din 1977.

This urban residence, which aspires to be a castle, is part of a succession of historical replicas built in the first decades of the 20th century. Its forms, constructive elements, and ornamental features are incorporated in the detail and exceptional execution (brickwork and late gothic sculpted stone framing below a slate roof).

065
Casa Corpului Didactic / Teachers Association Building

Bulevardul Kogălniceanu
1912. Arhitect Constantin Iotzu

Compunerea asimetrică a faţadei principale modelată energic prin volumul în consolă ce se naşte din arcul de deasupra intrării trimite la forme *Art Nouveau* încorporate într-o robustă variantă neoromânească, preferată pentru clădiri publice.

The asymmetric composition of the main façade is shaped by the use of a bow window sustained by the arch above the entrance. The whole is vaguely reminiscent of *Art Nouveau* forms incorporated in a robust neo-Romanian expression.

067
Muzeul Storck Museum

Strada Vasile Alexandri 6
1912–1915. Arhitect Al. Clavel

Devenit muzeu dedicat celor patru generaţii de sculptori şi pictori din familia Storck, acest atelier-locuinţă a fost conceput de arhitect pentru şi împreună cu un cuplu de artişti, „proprietari şi colaboratori fiind Frederic Storck sculptor şi soţia sa Cecilia pictor". Volumul general, expresia de faţadă, tehnicile de artă în lucrul pietrei şi lemnului conferă casei o „tăietură" ce o apropie de estetica regionalismului romantic din nordul Europei. Piesa principală a casei, înfăşurată într-un captivant decor pictat de factură *Art Nouveau* (Cecilia Cuţescu Storck) poate fi văzută, ca şi atelierul cu piese importante din opera artiştilor din familie.

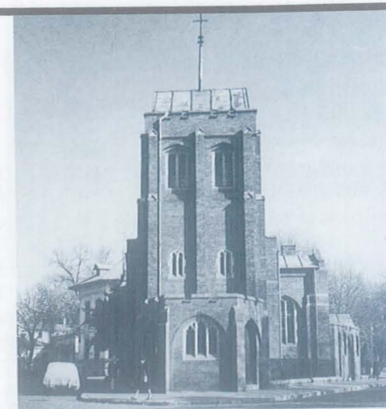
This home and studio was conceived by the architect with owners and co-workers, Frederic and Cecilia Storck, sculptor and painter, respectively. It eventually became a museum dedicated to four generations of Storck Family artists. The house's main feature, covered in captivating *Art Nouveau* inspired decor, painted by Cecilia Cuţescu Storck, can be seen along with the studio and important pieces from the work of the family artists.

071
Biserica Anglicană / Anglican Church

Străzile Pictor Verona, A.D. Xenopol 3
1913–1914. Arhitect Victor Gh. Ştephănescu

Biserica Anglicană ocupă un mic teren triunghiular lângă Grădina Icoanei, la intersecţia a trei străzi şi formează un capăt de perspectivă expresiv în calmul cartier înconjurător. Dimensionat cu exactitate ca un volum detaşat, într-o foarte îngrijită execuţie de cărămidă aparentă, biserica evocă arhitectura istorică engleză şi este opera unui arhitect bucureştean, realizată la încurajarea şi probabil sub îndrumarea viitoarei Regine Maria.

The Anglican Church occupies a small triangle of land near Icoanei Park, at the intersection of three streets, and closes expressively a vista in the peaceful surrounding quarter. The church reminiscent of historic English architecture, is the work of a Bucharest Architect, and was carried out with the encouragement and no doubt the advice of the future Queen Marie.

B

072
Casa Oamenilor de ştiinţă (Casa Assan) / Scientists' Club

Piaţa Lahovari
1914. Arhitect I.D. Berindey

La comanda unui mare industriaş, arhitectul I.D. Berindey i-a construit o reşedinţă urmând acelaşi principiu de inserţie urbană şi aceeaşi linie stilistică pe care o folosise la palatul Cantacuzino, dar la scară redusă. De la grilajul cu cele două porţi şi retragerea importantă de la stradă la faţade şi interioare, sera şi scara somptuoasă spre grădină, trimiterile la palatul de pe Calea Victoriei sunt numeroase. Un foarte frumos birou cu lambriuri de lemn *Art Nouveau* nuanţează un interior altfel nu foarte imaginativ.

At the request of a wealthy industrialist, Architect I.D. Berindey built a residence in the same style he used on Cantacuzino Palace, but smaller in scale. From the iron enclosure with two beautiful gates and the setting off from the street, to the interior, the conservatory, and the sumptuous stairway leading into the garden - the similitudes with Cantacuzino palace are everywhere.

077
Biserica Italiană / Italian Church

Bulevardul Bălcescu 28
1915–1916. Arhitecţii Mario Stoppa, Giuseppe Furaboschi

Anii '30 au schimbat ambianţa construită a Bisericii Italiene. Cu toate că spaţiul din jur a fost redus de imobilele înalte, această replică de Renaştere toscană executată cu virtuozitate rămâne un accent interesant pe axa nord-sud. Biserica şi casa parohială, încorporează meşteşuguri decorative folosite cu rafinament. În 1924 acelaşi Mario Stoppa a adosat bisericii casa parohială, formând mica curtină. Decorul interior e datorat lui Mario C. Grandi din Milano pentru pictură şi Mario Stoppa pentru detaliile de arhitectură. În anii 1970–1980 s-au adăugat lucrările unor artişti contemporani – George Apostu, Radu Costinescu et al.

The surroundings of the Italian Church were changed in the 1930s, when new tall apartment blocks were built in immediate vicinity and the space has drastically reduced. Nevertheless, this Tuscan Renaissance replica, executed with artistic mastery, remains an interesting highlight on the north-south axis.The original interior decoration is the work of Mario C. Grandi and Mario Stoppa, which was complemented in the 1970–1980 period by contributions of contemporary artists.

079
Administraţie financiară / Treasury Administration

Strada General Berthelot, colţ cu strada Popa Tatu
1917. Arhitect Statie Ciortan

Arhitectul Statie Ciortan a construit mult pentru sectorul public. El este autorul unei veritabile serii de clădiri pentru administraţiile financiare construite între 1915 şi 1940 în tot Bucureştiul, pe un plan aproape standardizat. Amplasate de regulă la intersecţii de străzi, cu o intrare pe colţ şi o sugestie de turn în acoperişul cu pantă rapidă, administraţiile financiare sunt construcţii solide, bine păstrate sub acoperişul cu streaşină mare, cu interioare pe două nivele desfăşurate în jurul sălii de ghişee.

The Architect built numerous public sector buildings, and is the designer of a series of treasury buildings constructed between 1915 and 1940 throughout Bucharest using an almost standardized plan unfolding around a large central hall. These buildings are solid constructions rendered in good materials, well preserved beneath steep roofs with large eaves.

B

081
Institutul Goethe (Casa Florescu Burileanu) / Goethe Institute

Strada Henri Coandă
1922 cca. Arhitect Ion D. Berindey

Pe o stradă liniştită, cu o uşoară curbură, volumul alb al acestei reşedinţe devenită centru cultural se detaşează în contrast cu vegetaţia abundentă. Interioarele au fost transformate cu atenţie pentru a acomoda noile funcţii. Vara la atmosfera străzii participă micile curţi adiacente. Chiar fără plantaţie aliniată pe trotuar, strada este dominată de arbori de mari dimensiuni. Pe partea opusă a străzii, Institutul şi Muzeul de arheologie (1900) – în interior uşi pictate de remarcabilă fineţe – aşteaptă o restaurare atentă. Un portal *Art Déco* expresiv la imobilul din strada Iorga 22 (1935–1936, arhitecţi Aurel Focşanu, Em. Viţeanu).

On a quiet and slightly curbing street the white mass of this residence, later turned into a cultural centre, stands out in stark contrast to the abundant vegetation. The interiors have been carefully arranged for their new functions. Opposite this building stands the Archeological Institute and Museum (1900), with its finely painted inner doors, awaiting careful restoration.

082
Birouri, Teatrul Bulandra (Palatul Ligii Culturale) / Offices, Theatre

Strada Schitu Măgureanu 1
1926–1929. Arhitect Ion Trajanescu; ing. Constantin Cihodaru

Constituită odată cu frontul institutelor de ştiinţe biologice din apropiere, această desfăşurare de imobile relativ înalte cu destinaţii polivalente, legate de viaţa universitară, are o bună vedere de la capătul opus al podului peste canalul Dâmboviţei. La intersecţia cu strada Schitu Măgureanu, arhitectul a înlocuit cupola cu o turelă de plan circular cu un acoperiş conic care fixează identitatea locului. Faţadele asociază semnale neoromâneşti la sugestii *Art Déco* (Palatul Tinerimii Române, 1923, Arhitecţi I. Pompilian şi Virginia Haret, Schitu Măgureanu - Gutenberg sau Căminul Medicinei,1920, arhitect Arghir Culina, Splaiul Independenţei). Vocaţia universitară a zonei va fi susţinută în deceniul anilor 1930 de proiectul Cetăţii Universitare şi construirea Facultăţii de Drept pe Bulevardul Kogălniceanu.

Built at about the same time as the nearby Biological Science Institute frontages, the Bulandra Theater building (that also harbors departments of the University of Bucharest) is part of a spread of relatively tall, multipurpose university buildings and provides a good view of the opposite end of the bridge across the Dâmboviţa River.

087
Institutele de ştiinţe biologice / Biological Research Institute

Splaiul Independenţei

Pe cheiul Dâmboviţei, între piaţa Elefterie şi Bd. Hasdeu, un front coagulat în jurul anilor 1930 ar putea fi considerat centrul cercetărilor biologice din Bucureşti. Iniţiat de Victor Babeş, Institutul Antirabic s-a format în 1887 (arhitect Louis Blanc), au urmat Institutul Bacteriologic Dr. I Cantacuzino şi Institutul Pasteur (1925, arhitecţi Gheorghe Balş şi Nicolae Ghika Budeşti) şi Institutul de cercetări veterinare Dr. Staicovici (1929–1932). În 1975, pe Bd. Haşdeu 2-4, în imediata apropiere, a fost inserat în acest „perimetru al ştiinţelor biologice" Institutul de Biologie Celulară.

This clotted frontage, located along the bank of the Dâmboviţa, between Piaţa Elefterie and Hasdeu Boulevard, can be considered the centre for biological research in Bucharest.

091
Sediu de firmă (Atelierul pictorului Kimon Loghi) / Company Offices

Strada Viişoarei
1923. Arhitect Arghir Culina

Acum transformată pentru birouri, această locuinţă-atelier a pictorului simbolist Kimon Loghi ocupă o parcelă îngustă într-un front închis. Exemplu convingătort de arhitectură *Art Nouveau*, chiar dacă întârziat, volumul este dezvoltat pe verticală cu trei travei inegale şi cu deschideri diferenţiate ca formă şi ancadramente.

Now turned into office space, the home and studio of Symbolist painter Kimon Loghi occupies a narrow parcel in a closed frontage. Most of the Architect Arghir Culina's designs of the period resorted to some variants of *Art Nouveau* aesthetics. This small façade displays a well-assimilated even if belated understanding of the style, which only seldom can be seen in the town.

B

092
Sediul AGIR (Imobilul Societăţii Politehnica) / Headquarters, General Assembly of Engineers of Romania

Calea Victoriei 118
1925. Arhitect Petre Antonescu

Deşi evocat de analişti ca exemplu de stilistică neoromânească, arhitectura sediului Asociaţiei Generale a Inginerilor din România face referinţă explicită, cum autorul însuşi o spune, la geniul ingineresc al apeductelor romane transpus în arcatura ordonanţei principale a faţadelor extinse pe înălţimea a trei nivele. Exemplu timpuriu de clădire de birouri cu un compartiment important de funcţiuni publice, clădirea include săli pentru întruniri şi conferinţe, bibliotecă, club. Decoraţia şi mobilierul etajului I studiate de autor – în stare bună de conservare. Structura constructivă asociază zidăria portantă cu planşee de beton armat. Tencuielile şi modenatura de faţadă în praf de piatră au rezistat bine timpului dar au nevoie de o refacere care nu poate întârzia.

While suggestive of the neo-Romanian style as seen by many scholars, this office building – commissioned by the professional association of the Romanian Engineers, attempted, as its designer once put it, to made explicit reference to the engineering genius of Roman aqueducts. The result is a stongly sculptured façade, after all eclectic in its very spirit. Early example of an office building with an important division of public functions, the building includes meeting and conference rooms, a library, and a well-preserved first-floor club whose decoration and furnishings were studied by the architect.

097
Birouri, redacţii de ziare (Imobilul „Universul") / Office Building and Printing Press

Strada Brezoianu
1930. Arhitect Paul Smărăndescu; inginer Emil Prager

Cladire de birouri şi tipografie pentru un mare cotidian al perioadei interbelice, în cartierului presei bucureştene. Parter pentru funcţii publice (săli de expoziţie, loc pentru întruniri) şi etaj curent în plan deschis, cu spaţii ce pot fi modificate. Un teren adânc este în întregime ocupat cu o hală pentru tipografie, garaj şi anexe legate prin pasarelă de corpul de birouri. Arhitectul propune o prezenţă masivă, de caracter industrial, în centrul oraşului dar include un accent arhitecturat drept capăt al unei perspective scurte în lungul străzii Sărindar – o imagine urbană închegată ce se deschide din Calea Victoriei la Cercul Militar.

Office building and printing press for a major daily newspaper of the period between the two World Wars in the Bucharest press quarter. The Architect proposes a massive industrial-type presence in the centre of the city. A condensed urban perspective opens from Calea Victoriei to the Military Circle along a narrow street longing the Club of the Army in front of Capşa Restaurant.

104
Ministerul de Justiţie (Palatul Medicilor Veterinari) / Ministry of Justice

Bulevardul Elisabeta, la Cişmigiu
1929–1932. Arhitect Constantin Iotzu

Clădirea domină cu autoritate frontul monumental pe Bulevardul Elisabeta, prelungind spre vest desfăşurarea inaugurată de actuala primărie la începutul secolului. Contemporană cu „Monitorul Oficial" (1931–1933, arhitect Statie Ciortan, rezolvat în limbajul neoromânesc manierizat al programele oficiale), arhitectura propusă de Constantin Iotzu introduce un remarcabil accent explicit *Art Déco*, într-o foarte bună execuţie. Pe partea opusă a străzii – Liceul Gheorghe Lazăr (1890, arhitect F.G. Montaureanu, extindere în 1932, arhitecţi C. Ciogolea şi I.A. Paxino).

The building authoritatively dominates the monumental frontage of Elisabeta Boulevard, extending westward the unfolding inaugurated by the present City Hall at the beginning of the century. Contemporary with the National Register Building (designed by Statie Ciortan in early 1930s in a rather mannerist neo-Romanian idiom) the architecture proposed by Constantin Iotzu introduces a remarkable, explicit and beautifully executed *Art Déco* accent. Across the Boulevard, the Gheorghe Lazăr College, by architect F.G. Montaureanu, 1890.

B

113

Imobil de apartamente (Blocul Creditul Minier) / Apartment Building

Bulevardul Bălcescu 2
1937. Arhitect State Baloşin

Imobil rezidenţial cu magazine la parter – un program tipic pentru arhitectura „cubistă" care, la sfârşitul anilor '30, a definitivat forma axei nord-sud. Un volum de colţ mai înalt (pentru a semnala intersecţia cu o stradă laterală) – accent repetat în lungul bulevardului şi detaliile *Art Déco* (balcoane, feronerie) temperează angularitatea unei linii moderniste prea intransigente. Imobilul adiacent pe bulevard (1955–1960, arhitecţi Octav Doicescu, Paraschiva Iubu), este una din „plombele" postbelice construite în centru. Detalierea arhitecturală se depărtează cu prudenţă de „realismul socialist". Cunoscut ca blocul Dalles, acest imobil a ecranat eleganta faţadă curbă cu pilastratură elansată (1930, arhitect Horia Teodoru) a Fundaţiei Ioan I. Dalles. Spaţiul de expoziţii (modificat) şi sala de concerte păstrate în spatele noii structuri aşteaptă o restaurare.

A residential building with stores on the ground floor, a typical project for "Cubist" architecture, which closed in the north-south axis at the end of the 1930s. Greater high corner volume (to draw attention to the intersection by way of a side street) is an accent repeated along the Boulevard. *Art Déco* detailing for balconies iron work. Next on Boulevard, one of the first buildings erected after World War II in a rather low-key "realist-socialism" (1955–1960) that concealed the elegant curved structure of Dalles Cultural Foundation Building (1930, exhibition space and concert hall).

114

Birouri, hotel de apartamente (Imobilul SUN) / Offices, Hotel Apartments

Bulevardul Bălcescu 22
1934. Arhitect Herman Clejan

Imobilul introduce, pe tema „de colţ" frecventă pe axa nord-sud, o tonalitate diferită de linia orizontală preferată de modernismul pur. Un volum modelat de retragerile cerute de normele urbanistice include elemente clasice care anunţă estetica cubismului clasicizat de la sfârşitul deceniului. Faţada, în parte de piatră naturală, susţine prezenţa sa dominantă într-o secvenţă fluentă ce include un imobil în redane (din familia hotelului Ambasador) cu un pasaj, un bloc articulat în vocabular neoromânesc (1924, arhitect L. Silion) cu locuinţe mari peste un registru de magazine cu două niveluri tratat ca o arcatură.

The building introduces the corner structure along the north-south axis, and a different line than the horizontal one preferred by pure Modernism. Its volume dictated by urban norms requiring recession includes classical elements ushering in classicized esthetics of Cubism of the end of the decade. A portion of the façade is natural stone.

115

Imobil de apartamente / Apartment Building

Bulevardul Bălcescu 32- 34
1937. Arhitect Ion Boceanu

Între Biserica Italiană şi strada Rosetti, un exerciţiu convingător de arhitectură „eminamente ortogonală" ritmată cu rigoare pe orizontală de parapete continue. Axul unui plan simetric este confirmat de curbura minimalistă a porţiunii centrale la ultimul nivel. Vitrajul magazinelor la stradă sub faţada albă la origine creează iluzia unui parter liber. Alături, un interesant exerciţiu de continuitate a experienţei moderniste în anii 1960, când arhitectul Virgil Niţulescu a inserat în axul nord-sud (Bulevardul Bălcescu 36) o „plombă" contextuală convingătoare. În locul unei structuri înalte prăbuşită la cutremurul din 1977 – un bloc de locuinţe într-un finisaj inconsistent degradat cu rapiditate.

A convincing example of "eminently orthogonal" architecture can be found between the Italian Church and Strada Rosetti, whose rigorous rhythm carries on horizontally along plain continuous balconies. The ground floor stores with large glass shopwindows sustain the image of a free open plan.This building stands alongside an interesting example of contextually faithfull insertion from the 1960s (36 Bălcescu Boulevard, Architect Virgil Niţulescu). The corner building (to Rosetti Street) built in 1978 replaces an apartment structure collapsed in 1977 earthquake.

B

116

Hotel Ambasador

Bulevardul Magheru
1937–1938. Arhitect Arghir Culina

Modelarea energică a acestei clădiri cu 12 nivele încorporează prescripţiile regulamentului de urbanism privind regimul de înălţime şi retragerile la nivelele superioare pe un plan în formă de U simetric deschis spre arteră – o formulă reprezentativă şi adesea folosită în epocă. Arhitectul a modelat faţadele într-o tratare stilistică intermediară între modernism, clasicism şi *Art Déco*. Rezultatul este o prezenţă puternică pe o secvenţă din care nu lipsesc surprizele – faţadă curbă, lisă, cu 6 nivele orizontale ce se opresc într-un corp cu o reţea pătratică (blocul Scala, 1937, arhitecţi Rudolf Fraenkel, I.G. Mayer) şi structura în rampe a garajului etajat Ciclop (construit în anii 1920).

The design of this 12-storey building incorporates the prescriptions of urban regulations regarding height and recession of the upper storeys in the form of a U-shaped design opening onto the artery, something that was representative and very common at that time. Here the Architect used an intermediary combination of Modernism, Classicism and *Art Déco*.

117

Blocul Patria (Imobilul ARO) Building

Bulevardul Magheru
1929–1931. Arhitect Horia Creangă et al.
1934–1936. Sala de cinema – arhitecţii Horia Creangă, H. Georgescu; inginerii Cristea Mateescu, Ştefan Mavrodin

Imobilul ARO, comandat de o societate de asigurări, iniţiază seria de arhitecturi moderniste ce a schimbat scara centrului şi a imprimat axei nord-sud inconfundabilul său caracter. Printr-o operă majoră, Horia Creangă a răspuns multiplelor provocări ale amplasamentului ce a jucat un rol crucial în evoluţia ulterioară a oraşului. Chiar dacă greu de descifrat sub starea actuală a faţadelor, imobilul ARO ilustrează cu strălucire conceptul modernist de dezvoltare urbană integrală în care funcţii cu acces public (pasajul acoperit, colţul liber ca o piaţetă pentru sala de cinema de 1200 de locuri, magazine) coexistă cu locuinţe şi birouri într-o expresie esenţializată eliberată de ornamentică. O compoziţie de un remarcabil dinamism sudează cele 7 etaje ale corpului aliniat la bulevard, (cu benzi continue de ferestre orizontale) de volumul vertical quasi capsulat de colţ, rotit pentru a prelua unghiul intersecţiei cu strada Verona. Verticala face trecerea la corpul secundar de patru etaje înscris în ambientul tradiţional al cartierului Pitar Moş. Comparat cu Palatul Telefoanelor sau cu hotelurile pe strada Câmpineanu din aceeaşi perioadă, ataşate curentului *Art Déco*, imobilul ARO exprimă acceptarea manifestului internaţional al modernismului pur de către dinamicii investitori care vor modela centrul în ultimul deceniu antebelic. Între ARO şi următoarea secvenţă a bulevardului – o piaţetă închisă la sfârşitul anilor '50 printr-un imobil de colţ compact (cu agenţiile unor companii aeriene la parter) care continuă corect, într-o bună execuţie, faţadele cu un soclu-parter în piatră cu sugestii de *palazzo* baroc al imobilului Teatrului Nottara (anii 1940).

The ARO Building, commissioned by an insurance company, was the first in a series of overtly Modernist architectural structures that changed the scale of the centre and strongly and unmistakably influenced the character of the north-south axis. The general composition of the building allies in a dynamic image the 7 stories-high wing facing the boulevard, the corner tower acting as an transitional accent towards the lower wing facing the side Verona street. With this major work, Horia Creangă responded to the numerous challenges of the location which played a crucial role in the city's subsequent evolution. Although it is difficult to descipher this at present, due to the current state of the façades, the ARO Building brilliantly illustrates the Modernist concept of integral urban development in which public access functions (covered passageway, open corner resembling a square for a 1,200-seat movie theatre, stores) coexisted with apartments and offices in an atmosphere essentially freed from ornamentation. Compared with other contermorary *Art Déco* high-rise structures, the ARO Bulding stay proof to the overture of business and developers community towards the newest period trends in architectural language. The adjacent *piazzeta* image - of early 1950.

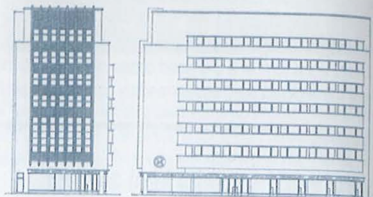
118

Imobil polivalent (Casa Magistraţilor) / Multipurpose Building

Bulevardul Magheru 14, colţ cu strada Jules Michelet
1935–1937. Arhitect Duiliu Marcu

Arhitectul a distribuit în cele 6 nivele peste parterul de magazine un program compozit comandat de Casa de credit a magistraţilor: birouri, o sală de conferinţe, un hotel şi locuinţe. Volumul rectangular participă la disciplina stilistică a bulevardului dominant modernistă cu un element original. Spre deosebire de alte „colţuri", semnalate de corpuri verticale înalte (ARO, SUN, Blocul Wilson), Duiliu Marcu introduce pe un volum simplu, de formă primară, un contrast de suprafaţă între orizontalitatea strictă a faţadei spre bulevard şi verticalele spre colţ. În versiunea originală, acest contrast era susţinut de cromatica faţadelor: alb-gri spre bulevard, gresie neagră la pilastratura laterală. Într-un proces de revendicare a drepturilor intelectuale arhitectul L. Medilanschi (blocul Capriel, Strada Mihai Eminescu 1) l-a acuzat de plagiat pe autorul „Casei Magistraţilor".

The Architect distributed offices, a conference room, a hotel and apartments on 6 storeys above a ground floor of stores, in a building commissioned by the Loan Bank of the Public Prosecutors. Duiliu Marcu introduced a contrast of surfaces on a simple primary form volume, comprising strict horizontality of the façade onto the boulevard and verticality facing the corner.

119

Blocul Leonida Shops, Apartments

Bulevardul Magheru 28-30
1937. Arhitect Ion Giurgea

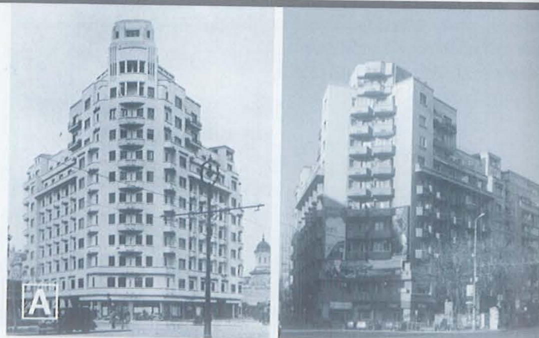
Blocul face parte din seria structurilor „de câmp" de pe bulevard şi propune o formulă (întâlnită la blocul Scala) care compensează absenţa ornamentului exterior prin ce exploatează opoziţia între o porţiune dominantă de ce privilegiază orizontalitatea şi un ritm de linii verticale cu funcţie decorativă. În anii 1950 desfăşurarea spre piaţa Romană a fost încheiată printr-un imobil cu portic (arhitect Sofia Ungureanu et al.). În 1977–1978, pe terenul degajat după colapsul unui imobil la cutremurul din 1977 şi eliminarea unor construcţii provizorii din 1977 – au fost ridicate două clădiri cu apartamente cu spaţii comerciale pe două niveluri, de arhitecţii Ion Moscu, Daria Nicolescu, A. Mularidis et al.

The Building is part of a series of aligned structures of similar height along the Boulevard, sustaining the feeling of a general horizontal cornice. It is not the sole one to exploit the opposition between the boldly assumed horizontality (of the balconies) and a rhythm of vertical elements. Following the 1930s insertions, this fragment of the Boulevard took its actual aspect in two phases. First, in early 1950 1950s, when the eastern corner of Romană Square was completed, and in 1978, when new apartment developments replaced an collapsed apartment bloc and several provisory houses.

121

Imobil (Blocul Wilson - Creditul Rural) / Apartment Building

Bulevardul Magheru 2
1933. Arhitect State Baloşin

Mai puţin explicită după modificarea elementului de colţ avariat de cutremur în 1977, arhitectura acestui imobil de apartamente, magazine şi birouri a consolidat în epocă formula clădirii de intersecţie, flatând poziţionarea pe două străzi cu un accent vertical mai înalt – formulă reluată în variante diferite de-a lungul arterelor principale. În 1960, construcţia pe terenul adiacent a imobilului „plombă" Unic (arhitecţi Virgil Niţulescu, A.I. Iosif) confirmă continuitatea tradiţiei moderniste în arhitectura oraşului, în ciuda dictatului stilistic al „realismului socialist" din deceniul 1950.

The architecture of this apartment building consolidated the design of an edifice located at an intersection flattering the positioning along two streets with a high vertical accent on the corner. It is precisely this part of the building that suffered extensive damage during the earthquake and has been replaced by a newly designed element.

122

Imobil apartamente (Blocul Burileanu-Malaxa) / Apartment Building

Bul Bălcescu 35
1935–1937. Arhitecţii Horia Creangă, H. Georgescu

Într-un volum de formă primară, compact, de proporţii admirabile, arhitecţii au realizat un program complex cu excelentă organizare funcţională în plan, dublă expunere şi remarcabile finisaje interioare. Probabil odată cu blocul Malaxa tipul de organizare în plan a spaţiului pentru noile profesiuni liberale, prin încorporarea unei secţiuni separate funcţional pentru exerciţiul profesional în locuinţă, a atins forma sa cea mai împlinită. Din nefericire, această lucrare – mărturie a fidelităţii radiante a lui Horia Creangă faţă de credo-ul modernist, celebrată de critica şi istoria de arhitectură – este astăzi tot mai greu de recunoscut sub finisajul exterior degradat, numeroasele şi variatele modificări întâmplătoare ale fenestraţiei, înlocuirea tâmplăriei metalice originale (culisarea orizontală a fost o inovaţie în epocă), dispariţia uşilor de intrare din inox şi închiderea grosolană a copertinei de coronament. Mai bine păstrată – faţada spre biserica Boteanu, dar şi aici a început închiderea logiilor şi modificarea tâmplăriei.

The architects carried out a complex project with excellent functional organization within the allotted space, using compact volume and admirable proportions, with double exposure and remarkable interior finishing. It is likely that this type of organization of space for the new freelancers, with the incorporation of a separate functional section, was made best use of in the Malaxa Building. Unfortunately, this is very difficult to see nowadays below the degraded exterior finishing, the numerous and varied haphazard modifications, and the replacement of the original metal joinery work. The façade facing the Boteanu Church is better preserved.

123

Hotel Lido

Bulevardul Magheru
1934. Arhitect Ernest Doneaud

Hotelul Lido precede „Ambasadorul" într-o volumetrie şi o stilistică *Art Déco* mai puţin spectaculoase. În anii 1930 bazinul cu valuri evocat de romanul urban bucureştean a fost centrul vieţii mondene şi a realimentat polemica recentă în jurul proiectului (arhitect Vlad Arsene) care desfiinţa bazinul pentru un turn de 40 etaje. Complexul Lido include cazinoul instalat în Casa Anghelescu (strada C.A. Rosetti 13, 1900, arhitect Ion N. Socolescu) – o reşedinţă ce a supravieţuit redimensionării urbane pe bulevard. A fost recuperată pentru un restaurant „de caracter" în anii 1980, după o restaurare ce a restituit ornamentica orientalizată a „stilului Socolescu" într-o stucatură dură de o culoare ternă.

The Lido Hotel was built before the "Ambassador" and the Lido Complex includes a casino established in the Anghelescu House (Strada CA Rosetti 13, 1900, Architect Ion N. Socolescu) whose ornamentation is an oriental version of the "Socolescu style".

124

Imobil de locuinţe / Building

Bulevardul Magheru 33
1937. Arhitect Paul Smărăndescu; inginer Emil Prager

Arhitectul Paul Smărăndescu a contribuit, prin două lucrări realizate la interval de 15 ani, la imaginea frontului nord-sud între strada Take Ionescu şi Piaţa Romană. Imobilul de locuinţe birouri şi magazine de la numărul 33 reia într-un registru stilistic modernist soluţia pentru sediul social al Întreprinderii de Gaz şi Electricitate realizat în 1926–1927 (Bulevardul Magheru 37) înrudită şi „Universul" (de acelaşi autor) prin organizarea în plan, cu un parter destinat publicului (comerţ, săli de expoziţie şi adunări) şi etaje de birouri cu spaţii flexibile, cu o structură interesantă în beton armat. Lotul adânc va fi completat în anul 1938 de către arhitectul O. Doicescu cu o aripă cu acces din strada Mendeleev pe o structură de rezistenţă de metal rigid.

The Architect Paul Smărăndescu made two contributions to the image of the northern frontage. One is the block of apartments, offices and stores at number 33 which revives Modernism for the social seat of the Gas and Electric Company in 1926–1927.

125
Sediul UGIR Headquarters

Strada George Enescu
1938. Arhitect Constantin Moşinski

După tronsonul dominat de hotelul Lido urmat de două blocuri postbelice cu un coronament în pânză cutată de beton armat („ONT" şi „Eva", 1960, arhitect Mircea Dima), ultima parte a bulevardului spre Piaţa Romană e introdusă de sediul UGIR. Arhitectul interpretează aici o formulă monumentală concordantă cu mesajul clădirii (Uniunea Industriaşilor) şi cu evoluţiile stilistice îmbrăţişate de arhitecţii italieni în perioada mussoliniană: rapel la o compoziţie clasicizată, cu un portic colosal între doi pilieri decoraţi cu basoreliefuri (sculptor Mac Constantinescu), totul îmbrăcat în travertin, cu uşi monumentale de bronz.

The architect uses a monumental form in harmony with the message of the building (Union of Industrialists) and with the stylistic evolutions embraced by Italian architects in the Mussolini period.

133
Birouri (Vilă) / Offices

Intrarea Pietăţii 1
1930–1933. Arhitect G.M. Cantacuzino

O arhitectură de expresie insolită în Bucureşti, înrudită cu formele târzii ale regionalismului nordic dar şi cu modernismul şcolii de la Amsterdam. O mână sigură rezolvă în compoziţie liberă faţada acestei vile cu două corpuri laterale inegale reunite prin forma caracteristică a timpanelor. Excelentă finisare în cărămidă aparentă cu ancadramente de piatră.

An unprecedented architecture for Bucharest, related to the late forms of Northern Regionalism and of Modernism of the Amsterdam School. An authoritative articulation of plain volumes, excellent finishing in apparent brick with stone details.

138
„Piaţeta Kretzulescu" Square

Oricât de polemice şi diferite între ele, schemele concepute pentru Piaţa Palatului Regal (acum Piaţa Revoluţiei) – rezultatul unei evoluţii quasi spontane – conţin o constatare comună. Ceea ce ar putea fi spaţiul central al capitalei este un loc vag structurat urbanistic, fluid, mai puţin o piaţă unică ci o suită de edificii monumentale cu mare încărcătură simbolică, formând alveole şi piaţete unde pluteşte amintirea evenimentelor petrecute aici. Primul spaţiu din această secvenţă s-a coagulat în jurul bisericii Kretzulescu. Pe un teren care coboară spre est (Calea Victoriei urmează coama unei denivelări) „Piaţeta Kretzulescu" oferă un bun exemplu pentru cât de fragmentate dar dinamice şi seducătoare pot fi imaginile care compun Bucureştiul. Parvis-ul bisericii, delimitat de arhitectura elegantă de sugestie renascentistă la colţul spre Calea Victoriei (1936, arhitecţi G.M. Cantacuzino în colaborare cu Duiliu Marcu şi Horia Theodoru) şi faţada laterală a Palatului Regal preced o trecere spre parcul Sălii Palatului. Dala de granit şi monumentul dedicat lui Iuliu Maniu – organizate de o axă perpendiculară pe Calea Victoriei. În ultimii ani gestul comemorativ a considerat piaţeta ca o ambianţă privilegiată pentru lucrări de sculptură şi elemnete votive. Bustul lui Corneliu Coposu – de M. Buculei; lângă prispa bisericii – „Tripla ipostază a durerii", o sculptură de Ion Nicodim; în faţa Ministerului de Interne – un semn comemorativ şi monumetul lui Iuliu Maniu de Mircea Spătaru.

However differentiated by sometimes opposite or polemical standpoints, all the analyses and proposals developed for the large square of the Royal Palace (now Revolution Square) are in agreement when judging the place as vaguely structured, fluid, not really a single square, but rather a series of monumental edifices with symbolic meaning forming cells and smaller piazzettas and lacking the cohesive force of a central composition in a capital city. The first space of this sequence to be encountered at the southern penetration of Calea Victoriei unfolds around Kretzulescu Church. Is delimitated by an elegant stone façade in (badly damaged during December 1989 shoot-out) of Kretzulscu office building (Renaissance revival,1936, architect G.M. Cantacuzino et al.) and one of three wings of the Royal Palace. Three artworks sustain the memorial character of the place (dedicated to Iuliu Maniu, by Mircea Spătaru; to Corneliu Coposu by M. Buculei and by Ion Nicodim) on the parvis of the Church.

139
Bloc (Societatea de Asigurări Generala) / Building

Calea Victoriei 64
1936. Arhitect George Negoescu

Arhitectura modernistă a acestui imobil a creat un capăt de perspectivă organic integrat contextului când a încorporat curbura traseului istoric al Căii Victoriei în forma clădirii. Un pasaj cu o mare curte interioară circulară acoperită cu o cupolă aplatizată a creat, la vremea începuturilor, o traversare prin interiorul clădirii. Acum porţi nefericite de fier blochează intrările în acest pasaj. O formulă urbană caracteristică şi de succes pentru traseul Căii Victoriei, cu un mare potenţial comercial, a pierdut astfel unul din locurile sale publice cele mai interesante. Spre „Piaţeta Kretzulescu", la calcanul blocului Generala a fost adosată în anii „realismului socialist" o travee cu fântâni de expresie neobarocă stăpânită cu îndemânare (1952, arhitect Richard Bordenache).

The modern architecture of this building incorporated the curvature of the historic line of Calea Victoriei. A passageway with a large, circular, inner courtyard covered by a flattened dome created a crossing through the building.

140
Ministere (Ministerul de Interne) / Government Offices

Piaţa Revoluţiei
1938–1941. Arhitect Emil Nădejde; inginer E. Prager

Reacţia critică faţă de avansul modernismului s-a raliat, la sfârşitul anilor 1930, în jurul ideii unui monumentalism care să elimine din oraş „amestecul de moravuri, de civilizaţie cu primitivismul, de interese contrarii, de clase sociale în duşmănie" pentru a construi „ clădiri publice în stare să susţină prestigiul autorităţii de stat". Ministerul de Interne se înscrie în acest program. Stilistic, palatul respectă o sintaxă reglată de ordinul corintic şi detalierea de factură clasică, trei registre – soclu – registru median – antablament. Rezultatul este o arhitectură oficială compusă cu rigoare, excelent executată, impunătoare şi glacială, sentiment ce va fi transferat extinderii în perioada realismului socialist. Curtea de onoare încheie axul transversal Căii Victoriei ancorat în biserica Kretzulescu, ax pe care se află o dală cu statuia lui Iuliu Maniu (sculptura de Mircea Spătaru, inserţia urbană – Alexandru Beldiman).

The critical reaction to the advancement of Modernism at the end of the 1930s rallied around an idea of monumentalism to construct "public buildings capable of sustaining the prestige of the state authorities". Stylistically, this palace respects a syntax regulated by the Corinthian order. The result is a rigorous, excellently executed, imposing and glacial official architecture.

141
Muzeul Naţional de Artă (Palatul Regal) / National Art Museum

Piaţa Revoluţiei
1930–1937. Arhitect Nicolae Nenciulescu. Structura de beton armat şi stereotomia – inginer E. Prager

După incendiul din 1927, Palatul Regal va fi reconstruit în întregime, în etape care vor dura aproape un deceniu, pe un loc unde din 1837 a fost instalată întâi Curtea Domnească, apoi reşedinţa primului Domn al Principatelor Unite şi, din 1866, palatul princiar şi apoi Palatul Regal al regilor României. Arhitectura actuală, încredinţată unei echipe condusă de Nicolae Nenciulescu, este semnificativă pentru ceea ce în epocă a fost denumit Stilul Carol al II-lea. În replică la modernismul declarat străin de mediul şi geniul autohton, o expresie organizată de ordinul corintic în acest caz era chemată să exprime, după o opinie contemporană, „unitatea şi solidarismul edificiului naţional" şi să realizeze ansamblul armonic şi unitar care degaje „puterea naţiunii şi stabilitatea aşezămintelor ei fireşti". Prin deschiderea aripilor laterale şi textura caldă a pietrei de faţadă, Palatul Regal este mai convingător decât Ministerul de Interne.
În aripile centrale şi de sud s-a păstrat cea mai mare parte din decorul şi din finisajele interioare originale, inclusiv pictura parietală de Fr. Şirato, N. Tonitza, Iser, Schweitzer Cumpăna, Gh. Ştiubei, A. Verona, D. Gheaţă, Gh. Petraşcu sau reliefuri de C. Medrea. Aripa nordică, avariată de bombardament în 1944, a fost reconstruită integral pentru funcţiuni de muzeu odată cu complexul Sălii Palatului. Palatul a fost restaurat după incendiul ce a urmat evenimentelor din 22 decembrie 1989. În piaţa formată în axul Palatului cu participarea curţii de onoare a primit în 1938 o admirabilă statuie ecvestră a regelui Carol I (sculptorul Ivan Mestrovic). Distrusă în 1948, ar putea fi reconstituită după macheta şi mulajele eventual păstrate în muzeul artistului.

Following the 1927 fire, the Royal Palace was entirely reconstructed. Present-day architecture is noteworthy because it belongs to what was then known as the Carol II style. As a response to Modernism that was declared foreign in terms of environment and native type, a Corinthian order expression was organized to express what a contemporary opinion defines as "unity and solidarity of a national edifice." The Palace was restored after another fire during the events of 22 December 1989.

161
Universitatea din Bucureşti. Rectoratul (Facultatea de Drept) / University of Bucharest. Rectorate

Bulevardul Kogălniceanu
1933–1935. Arhitect Petre Antonescu

Piesă centrală în proiectul iniţiat de regele Carol al II-lea pentru „Cetatea Universitară" de pe splaiul Dâmboviţei, Facultatea de Drept a fost încredinţată lui Petre Antonescu, arhitectul consacrat al perioadei, rectorul Şcolii de Arhitectură şi preşedintele Societăţii Arhitecţilor Români, autor al unor mari clădiri publice (Primăria din Bucureşti, Prefectura din Craiova). Pe un plan dezvoltat strict simetric în jurul nucleului central ce conţine curtea de onoare, vestibului şi aula magna – volumele ortogonale flancate de absidele semicilindrice ale amfiteatrelor secundare. Ţinuta neoclasică a edificiului e susţinută de statuile părinţilor antici ai dreptului modern (I. Jalea şi I. Georgescu, Mac Constantinescu). Texte sculptate sunt încorporate în faţade. Un front de imobile de raport construite odată cu Facultatea de Drept, unele cu participarea Casei Corpului Didactic, confirmă impactul pe care Universitatea l-a avut în coagularea acestui segment în centrul oraşului. Campusul central al Universităţii a primit în 1962–1964 o unitate rezidenţială pentru studenţi.

The central piece in a "University City" project initiated by King Carol II along the Dâmboviţa River embankment, the design of the School of Law was entrusted to Petre Antonescu, a consecrated Architect of the time. His design follows a strictly symmetrical plan around a central nucleus. The building's neo-Classical design is sustained by statues of the antique parents of modern law.

162
Administraţie publică. Teatrul Ion Creangă (Blocul Edilitar Comunal de „galben") / Public Administration Building

Piaţa Amzei
1935–1936. Arhitect Nicu Georgescu

La vremea construcţiei sale, „Blocul Edilitar Comunal" al sectorului „galben" a confirmat orientarea spre forme simplificate a administraţiei locale în investiţiile publice. Într-o epocă de expansiune liberală şi spirit democratic, primăria a realizat într-o piaţă de comerţ tradiţional un program compact de centru comunitar multifuncţional. Blocul cuprinde magazine, o sală de teatru, judecătorie, o librărie publică, birouri. Arhitectura este diferită de neoromânescul oficial al clădirilor administrative. Pentru clădirile cu faţadele spre piaţă a fost adoptată o formulă mai curând apropiată de spiritul în spirit *Art Déco.* sau cubist. În curţile interioare însă, concepute ca pasaje publice, acum neprimitoare, murdare, abandonate unor folosinţe întâmplătoare, filonul modernist este susţinut cu consecvenţă. Careul pieţei s-a coagulat treptat între anii 1930 şi 1970: imobilul „Emanoil Kretzulescu" (1933–1935, arhitecţi G.M. Cantacuzino, Vasile Arion; Piaţa Amzei 13, continuat cu un front modernist coerent până la bulevard); blocuri postbelice de „locuinţe cu magazine la parter" (1958–1965, arhitecţi Valentin Iorga, Teodor Iacoban, Eugen Cosmatu; 1979, arhitect Mihai Krohmălnic). Iniţiativa recentă prin care pe platoul pieţii au apărut hale provizorii pare făcută la întâmplare, comerţul pierde şi din atractivitate şi din confort, pentru a nu pomeni de imaginea nepotrivită pentru o zonă supercentrală.

City Hall developed a compact multi-functional community centre in the middle of a traditional market place, in a period of liberal and democratic expansion. The building houses stores, a theatre, a law court, a public library, and offices. The architecture, unlike the official neo-Romanian, is a cross between classical Modernism and *Art Déco.*

165
Arborii cartierului / Neighbourhood trees

Dacă în cartierele populare bolta de viţă e nelipsită din orice curte de „casă-vagon", în vecinătăţile centrale, străzile importante se definesc prin arbori impresionanţi, cu un frunziş care face dificil reportajul arhitectural cu camera de luat vederi în mână. Atmosfera Căii Dorobanţilor nu poate fi despărţită de platanii seculari, pe strada Polonă – castani şi tei, pe Bulevardul Dacia – arţari. Multe case din Bucureşti pot fi datate după arborele de la poartă. Traficul intens şi poluarea atacă fondul verde, refacerea grăbită a caselor suprimă pomii şi grădina cu flori pentru a face loc unor spaţii de parcare. Fundalul natural al oraşului se modifică, o selecţie naturală neiertătoare suprimă multe specii şi răreşte pe zi ce trece bolţile verzi ale străzilor.

While the courtyards in traditional quarters are never without a grape arbour, the major streets are defined by impressive trees, such as century-old planes, poplars, mulberries, linden, and pines. Intense traffic and pollution have attacked the greenery. The city's verdant backdrop has changed, and a natural and unforgiving selection is eliminating many species and is increasingly killing off the green arbours that lined the streets.

163
Bulevardul Dacia - Dorobanţi / Dacia Boulevard between Dorobanţi and Polonă

1930

Preferată de noua clasă mijlocie după 1920, zona cunoaşte o dezvoltare rapidă şi convingătoare, asemănătoare cu piaţa Lahovari şi Calea Dorobanţi, alăturate. După o perioadă când aici au fost construite case solide şi mari dar pe terenuri parcimonios dimensionate, investitorii pe „Dacia" vor adopta un regim înalt, cu fronturi continui bine conturate şi apartamente în imobile „de raport". Arhitecţii care au proiectat pentru segmentul între Dorobanţi şi Polonă au respectat alinierea la o cornişă, parter şi 5-6 nivele, cu retrageri, chiar dacă au propus imagini arhitecturale colorate de surse diferite: Gh. Simotta şi N.G. Lupu (1936, Dacia 55, cu referinţe decorative balcanice şi mediteraneene), T. Niga (1937, Dacia 59, cu o rezolvare de un modernism asimilat şi sigur – o faţadă cu redane generată de forma oblică a parcelelor, o soluţie preluată cu mai puţin succes de un imobil postbelic alăturat), Octav Doicescu (1935, Dacia 57), o intrare mică în care Robert Glasberg a reuşit, printr-o aşezare diagonală în teren, să asigure o bună însorire unei faţade altfel orientate spre nord (1937, Intrarea Dacilor 3); Jean Monda (1934, Dacia 61). Acelaşi T. Niga proiectează pe partea opusă a străzii (Dacia 46) un insolit colaj „transtemporal". Formarea unor secvenţe urbane înalte, continui, disciplinate de prescripţii de cornişă s-a extins spre străzile laterale.

Preferred by the new middle class after 1920, the area enjoyed rapid and cogent development, not unlike Piaţa Lahovari t about the same timeand Calea Dorobanţi. "Dacia" development opt for height that replace the large detached houses by spacious apartments in speculative buildings. The architects designed these in keeping with a corniche, 5-6 levels. Sculptural facades with plain balconies and recessions solve the difficulties of good exposure to light and sun and of sometimes irregular shapes of the land parcels. Similar urban sequences are to be found on lateral streets.

164
Piaţa Lahovary Square

1930

Piaţa Lahovary îşi defineşte înfăţişarea pe care o are astăzi în a doua jumătate a anilor 1930, când densificarea construcţiilor pe axa nord-sud va elimina reşedinţele cu grădini în favoarea unor structuri multietajate şi plurifuncţionale. Pe latura de sud şi est se va construi în regim de 6-8 etaje: imobilele Dimitrescu (1933–1934, arhitect Horia Creangă, Piaţa Lahovary 3); Bragadiru (1933–1935, arhitecţi G.M. Cantacuzino, V. Arion); Asigurări Sociale (1938–1939, arhitect Ion Ionescu). Ultimul venit în piaţă – un bloc de locuinţe cu comerţ la parter realizat în 1980 (arhitect Mihaela Slomnescu), odată cu reconstrucţia post-seism a Bulevardului Magheru.

Lahovary Square defined its present appearance in the late 1930s, when denser construction along the north-south axis leads to the elimination of residences with gardens in favour of multi-story and multi-functional buildings. A large apartment block (corner Boulevard Magheru) was added as post-earthquake reconstruction on the Boulevard.

170
Blocul AGIR Building

Bulevardul Dacia
1935–1937. Arhitect Richard Bordenache

Un program interesant (sală de expoziţii, sală de conferinţe, birouri şi locuinţe de standing înalt, la comanda Asociaţiei Inginerilor) a fost rezolvat de arhitect într-o viziune cubistă de remarcabilă puritate. Faţada placată în piatră (mai bine conservată, în consecinţă) semnalează prin tratarea registrelor orizontale diferenţa între etajele cu funcţii publice şi cele ale apartamentelor. Un volum plin „pluteşte" peste parterul vitrat al sălii de expoziţie, uşor retras, subliniat de o umbră profundă. Acest aranjament eficace, ce mediază un raport „prietenos" între funcţiile publice din interior şi spaţiul străzii, a fost continuat la imobilul adiacent recent terminat (arhitect Vlad Arsene et al.).

An interesting design brief (exhibition hall, conference room, offices and luxury apartments) commissioned by the Association of Engineers, was carried out by the architect in a remarkably pure Cubist vision. The design of the façade signals the separatation between the public spaces and the upper apartments floors. The recessed ground floor is visually underlined by a dark shadow in sharp contrast with the stone-faced façade.

171

Hotel (Athenée Palace)

Piața Revoluției
1935–1938. Arhitect Duiliu Marcu
1964. Extindere – arhitect Nicolae Pruncu

Acum parte dintr-o rețea internațională, hotelul Athenée Palace de pe Calea Victoriei – între Palatul Regal și Ateneul Român – a fost de la inaugurare un punct nodal pentru viața culturală și mondenă. Silueta sa actuală a reluat cu mici extinderi proiectul lui Théophile Bradeau (1911–1914, în arhitectură eclectică pe un schelet de beton armat). Arhitectul Duiliu Marcu a transformat structura veche și a efectuat o reabilitare, modernizare, extindere, refăcând fațadele la aripa spre Ateneul Român. În 1964 a fost adăugat corpul retras spre Calea Victoriei și extinse amenajările și serviciile (arhitect Nicolae Pruncu). Acest corp a fost refăcut într-o manieră comercială odată cu restaurarea și extinderile funcționale cerute de cele cinci stele ale lui Hilton București. Salonul și holul principal – restaurate și conservate conform decorului inițial, cum a făcut și Duiliu Marcu în anii 1930. Copertina metalică de la intrare - de arhitect Dan Petrașcu.

Now part of the Hilton chain, Athenée Palace Hotel found itself for almost a century in the heart of the cultural and social life of Bucharest. Designed in the first hand in an eclectic vein and built in 1911–1912 as one of the first multistoried concrete structures in Bucharest, the hotel has been redesigned and enlarged by Architect Duiliu Marcu in the 30s. A new wing on Calea Victoriei has been added in 1964. The main lobby and partly the entrance hall conserve their initial turn-of-the-century design.

173

Bloc de locuințe (Imobilul Pherekyde) / Apartment Block

Calea Victoriei 122
1936. Arhitect Tiberiu Niga

Colțul între strada Take Ionescu și Calea Victoriei a fost ocupat de un imobil cu mai puține etaje decât pe partea opusă a străzii – un răspuns atent la dimensiunile clădirilor din intersecție. Pasaj în formă de L mobilat, ca și parterul la stradă, cu spații pentru „boutiques"- cândva de lux. Curtea interioară este mică dar animată de volume interesante, care reiau în convex decupajul concav pe colț. Chiar dacă la stradă s-au instalat magazine sofisticate, pasajul pare părăsit iar detaliile „la nivelul ochiului" (porți, tâmplărie metalică, pavimente) sunt acum neatrăgătoare. Ca și pasajul din blocul Generala, acest loc (ce a adăpostit decenii la rând o tocilărie) nu reușește să recompună prezența pe care o promite.

Placed on the corner of Take Ionescu Street, this building is smaller in height if compared with the opposite side of Calea Victoriei. The architect attempted to cohere with the character of old buildings in proximity. An L-shaped passage way and the ground floor were destined to luxury boutiques. As other such places on Calea Victoriei, it struggles to recompose its sophisticated past.

177

Imobil plurifuncțional / Multipurpose Building

Calea Victoriei 91-93
1936–1937. Arhitect Horia Creangă

Arhitectul experimentează, după o primă perioadă de compoziții libere dominate de orizontale, un program care reunește, în jurul unei curți, magazine, terase, birouri și o sală polivalentă pentru întruniri. Cadența de verticale din fațadă exprimă scheletul structural. Dispoziția de volume simple în jurul unei curți centrale amintește de regulile perene ale monumentalului – simetrie, un „soclu" pe două nivele (magazinele au mezanin), acces central amplu. Odată mai mult, tâmplăria metalică înlocuită, materiale nepotrivite, intervenții extensive contrazicând rigoarea arhitecturii lui Creangă, grilaje, goluri modificate fără studiul necesar fac cu atât mai actuală prezența unor arhitecți și designeri care să valorifice potențialul public al acestor locuri într-un spirit contemporan fără a ruina „capitalul" estetic și urbanistic moștenit din anii 1930.

Here the Architect engages in a formal experiment, that differs from the design based on horizontal lines and shapes that has been his landmark for several previous years. The plan of the building groups offices, apartments and a large meeting hall around a generous inner courtyard with open terraces and shops. The façade displays a sharp cadence of vertical elements and the symmetrical arrangement of the volumes quotes the ever-lasting rules of classical monumental composition. Innapropriate recent alterations changed the character of the street front.

180

Biblioteca Academiei / Library of the Romanian Academy

Calea Victoriei 125
1936–1937. Arhitecții Duiliu Marcu, Nicolae Sburcu
1992–2000. Extindere – arhitect Romeo Belea et al.

Între 1927 și 1931, proiectul Academiei Române propus de Duiliu Marcu prevedea două clădiri monumentale, dispuse față în față, într-o piață pe Calea Victoriei între străzile Iorga-Moxa și actualul Bulevard Dacia. Costisitoare, angajând demolări semnificative, inițiativa a fost abandonată dar din schema originală s-a realizat în 1936–1937 corpul de bibliotecă. Un partiu ireproșabil ca funcționalitate a fost tratat de arhitect în manieră aproape industrială (exploatată de arhitecții mișcării moderniste) cu un rezultat de o coerență convingătoare. Finisaje și mobilier comode, sobre și economice, rezistente și bine conservate au întreținut o ambianță propice cercetării familiară generațiilor de studioși. Extinderea recentă spre Bulevardul Dacia - realizată în 1992–2000 (arhitect Romeo Belea et al.).

In 1927 –1931, the Architect worked on an extensive layout for the compound of the Romanian Academy of Sciences to be located on Calea Victoriei. Shortly after this initiative has been abandoned. Only the Library Building (in the rear of the Academy Garden, known and appreciated by generations of scholars since) has been completed at the time. The Architect treated the theme in an almost industrial manner. A plan of remarkable simplicity generated an effective composition of clearly cut volumes. Recent extension (1992 –2000) faces Dacia Boulevard.

182

Birouri, apartamente (Casa de pensii a artiștilor lirici) / Offices, Apartments

Strada General Berthelot / strada Spiru Haret
1936–1938. Arhitecții Nicolae Cucu, N. Davidescu

La un colț, sub un unghi deschis cu o stradă îngustă descendentă, o intersecție de două volume adaptate ca înălțime la caracterul – contrastant – al celor două străzi. O arhitectură de trecere spre modernismul clasicizat dominant la sfârșitul deceniului 1930. Fațada, îmbrăcată într-o piatră cu textură uniformă (cu o inscripție în litere clasice, una din cele mai frumoase inscripții arhitecturale din București), controlată de un design atent la detalii și o execuție de mare finețe, evocă spiritul arhitecturii italiene contemporane. În continuare, pe strada General Berthelot, Ministerul Învățământului și Cercetării (1928, arhitect N.C. Mihăescu) și un bloc de locuințe cu redane și o copertină spectaculoasă cu decupaje circulare (1937, arhitect Tiberiu Niga).

Located on a corner where two streets relate at a sharp angle, two intersected volumes of different heights suit the contrasting fronts on both streets, are treated in a way that announces the passage toward the classicized modernism of the late 30s. The architects designed stylish façades faced with natural stone (beautiful lettering carved on the façade); skillful detailing and refined execution remind of the contemporary Italian architecture.

184

Ministerul Industriilor (Casa Autonomă a Monopolurilor Statului CAM) / Ministry of Industrial Works

Calea Victoriei
1936–1941. Arhitect Duiliu Marcu

La sfârșitul anilor 1930, Duiliu Marcu se depărtează de spiritul modernismului purist. Arhitectura palatului CAM este una „intermediară" între modernism și varianta sa clasicizată. Dacă pentru corpul principal vocabularul arhitectural se înscrie în direcțiile unui monumetalism formal, pentru corpurile secundare arhitectul rămâne la o expresie modernistă reglată de registre orizontale. Tâmplărie metalică, mobilier și echipament tehnic (climatizare, comunicații interioare) – de vârf la data realizării. Odată cu lucrările de consolidare se înlocuiesc placajul de travertin și tâmplăria metalică originală. La intersecția cu Bulevardul Dacia, hotelul Victoria Tower (2002–2004) reia, după șapte decenii, datele locului definite de Duiliu Marcu.

In his later works toward the end of the 30s, the Architect Duiliu Marcu departed from the intransigent modernism he practiced earlier in his career. The architecture of CAM Palace is an intermediary one, making the transition towards a more formal language of monumental classical inspiration. While the main corpus – with travertine-faced pilasters and marble steps along a generous portico – conveys a feeling of authority suitable for its administrative function, the rear wings are ostensibly relying on modernist horizontal registers. The building is now under consolidation. The travertine facing and the original metallic window framing are being replaced.

B

187
Vila (Casa Tattarăscu) / Villa
Strada Polonă 2
1937. Arhitect I. Giurgea

Sub castanii din strada Polonă, o vilă „neoflorentină" proiectată de arhitectul Ion Giurgea, cu decoraţie interioară de Miliţa Petraşcu. Inclusă într-o tratare neaşteptată a accesului spre curtea interioară – o intrare (acum precedată de o poartă nepotrivită) în uşoară pantă descendentă, dalată cu calupuri brute. Printre modelele arhitecturale ale anilor 1930 „neoflorentinul" a avut o receptare mai entuziastă şi o răspândire mai mare decât alte pastişe, gen *Neo-Sezession*, Coppedé sau „chalet" elveţian. Preluând un mod de locuire pus în circulaţie de spiritul modernist, arhitecţii specializaţi în replici de atmosferă au construit vile pitoreşti, criticate de purişti dar apreciate de public ca modele pentru un stil sofisticat de viaţă. Acoperişuri plate de olane, loggii cu colonete şi ferestre ogivale, balcoane, felinare şi grilaje de fier forjat, „calcio vecchio", grinzi aparente de cele mai multe ori simulate şi balustrade masive de lemn sculptat la interior.

Screened by large chestnut trees, this gracious 'neo-Florentine' villa conserves some interior mural decoration by artist Militza Petraşcu. The 'neo-Florentine style' (reference to the Renaissance atmosphere in the city Florence) was enthusiastically embraced for domestic architecture and became in the 1930s more fashionable than *Secession*, Coppedé or 'Swiss Chalet' replicas that can be seen in wealthy neighborhoods. Although the planning of the houses owed much to the rationalist schemes of the modernist movement, several architects specialized in more decorated appearance designed picturesque villas. Criticized by purists and loved by the public at large, the neo Florentine style became synonymous of a sophisticated way of dwelling.

204
Vila (Casa Stoenescu) / Villa
Strada Ştirbei Vodă 85
1939. Arhitect Nicolae Cucu

Oricât de colorată şi diversă ar fi desfăşurarea străzii Ştirbey Vodă, vila cu acces din stradă cu un uşor aer regionalist nu trece neobservată. Ea cumulează într-o realizare minoră (ca dimensiune) caracteristicile constante pentru lucrările lui Nicolae Cucu – organizare riguroasă, compoziţie clară cu un anume aer tradiţional, ştiinţa detaliului, materiale de bună calitate, execuţie superlativă, acum disimulată de o refacere mai puţin subtilă.

A villa with a direct access from a busy street with a vaguely regionalist look exhibits many of the main features of the Architect's work – an accurate plan, a clearly-cut composition with a certain traditional feeling, good detailing and fine kraftmanship making use of good construction materials.

213
„Piaţeta Colecţiilor" / "Art Collections Piazzetta"
Calea Victoriei / Calea Griviţei

Intersecţia denumită ad-hoc „Piaţeta Colecţiilor" este un alt largo pe traseul sinuos al Căii Victoriei, expresiv în ciuda unor fronturi heteroclite care pun laolaltă un mic palat neoclasic cu cariatide libere (1835, arhitect M. Sanjouand, 1882, arhitect Josef Hartmann), recent restauratul Muzeu al Colecţiilor (1885, Calea Victoriei 111), Ministerul Industriilor (1937–1941, arhitect Duiliu Marcu), sediul Petrom (1945–1955, pe un plan de G.M. Cantacuzino reformulat în manieră realist-socialistă). Trei imobile de locuinţe - „plombe" din anii 1950 care au definit conturul piaţetei, au fost inserate la începutul reconstrucţiei postbelice, într-o fază încă atentă la ambientul urban şi la calitatea finisajului. Grupul statuar „Alergătorii" (1912, Alfred de Boucher) a fost mutat aici din faţa Ateneului Român în anii 1950. Casa G. Lahovary – pe Calea Griviţei (1885, arhitect P. Gottereau).

Where Calea Griviţei crosses Calea Victoriei, another small largo named ad-hoc "Art Collections Piazzetta" breaks in the sinuous traject of the street. This is an expressive place, despite the heterogeneity of the surrounding buildings – the small palace with neoclassical cariathids (1835), the recently restored Museum of Art Collections (1885), the Ministry of Industrial Works (1940), a "realist socialist" building with notorious ornamentation and three apartment buildings erected in the 1960, when the square took its actual shape.

219
Spitalul Polizu (Maternitatea Ana Pauker) / Maternity Hospital
Strada Polizu
1952. Arhitect I.M. Enescu

Spitalul Polizu este un alt exemplu surprinzător de arhitectură de excelentă modernitate realizată în cea mai represivă – şi regresivă – perioadă, în plin „realism socialist". Autorul, la început de carieră după o detenţie politică, a dezvoltat un studiu aprofundat al funcţiei complicate, studiu ce a generat soluţii de organizare apreciate şi actuale până astăzi. Trecere printr-un sistem de rampe spre nivelele decalate şi diferit dimensionate din aripa veche (1927, arhitect Cristofi Cerchez – clădirea a suferit recent substanţiale modificări).

Polizu Maternity Hospital is another example of good architecture that surprisingly emerged during the most repressive and regressive moment of 'socialist realism'. The author – a young architect at the time, returning to professional life after being convicted to prison for political reasons – went thorough a full study of the functional aspects of the programme and managed to maintain the architectural expression within the boundaries of a well-controlled rationalism.

220
Opera Naţională (Teatrul de Operă şi Balet) / National Opera House
Piaţa Elefterie, Bulevardul Kogălniceanu
1952–1953. Arhitecţii Octav Doicescu, Paraschiva Iubu, Nicolae Cucu, Dan Slavici et al.

Principalul autor al acestei săli (1 200 locuri), concepută în tradiţia de secol 18 a sălilor italiene, cu parter, loji suprapuse şi balcon pentru publicul popular, avea experienţa şi ştiinţa idiomului clasic. În deceniul precedent Octav Doicescu construise deja câteva lucrări, interpretând reguli de compoziţie şi detalii de un clasicism subtil (imobilul Banloc pe Calea Victoriei, imobilul din Ştirbey Vodă, poşta Banu Manta) pentru clădiri multietajate. Echipa arhitectului va explora – sub semnul „realismului socialist" – această direcţie, adăugându-i accente de factură barocă (arce în plin cintru, decalate la ordonanţa din faţadă, medalioanele circulare) şi un statuar de circumstanţă. Interiorul atent desenat şi executat include elemente inspirate de ornamentica brâncovenească şi susţine ambianţa festivă tradiţională pentru spectacolul de operă. Opera Română a fost înfiinţată la 1 aprilie 1921, după stagiuni permanente sau cvasi-permanente începând cu 1885.

Octav Doicescu, the main author of the Opera House designed the main hall (1200 seats) in the tradition of 18th century Italian Opera with parquet circle, superposed several balconies and an upper floor for popular public. The Architect was known for his expressive interpretation of classical idioms for some multistory structures built in the 40s. Under his supervision, his team proposed a 'realist socialist' variation on Renaissance and Baroques themes using also circumstantial statuary. Well designed and executed interiors profusely ornate with motives inspired by local 18 century Brancovan style.

226
Piaţa Sălii Palatului / Palace Hall Plaza
1957–1960. Sala Palatului – arhitecţii Horia Maicu, Tiberiu Ricci, Ignace Şerban, Romeo Belea et al.
Ansamblul de locuinţe – arhitecţii T. Niga, G. Filipeanu, L. Garcia, Anton Moisescu

Programul iniţial al Sălii Palatului a avut în vedere realizarea unui centru de congrese de cca 3000 locuri care să poată fi folosit şi pentru spectacole. În spiritul primei faze de reconstrucţie postbelică, a fost aleasă varianta unei intervenţii cu valoare simbolică în centrul vechi (ceea ce a cerut demolări, inclusiv a unei mici biserici de secol 17). Noua sală a extins Palatul Regal (transformat în muzeu de artă) printr-un volum rectangular acoperit cu un sistem de ferme simulând linia unei cupole aplatizate, cu faţade într-o tratare vag clasică. Sala Palatului a devenit piesa principală a pieţei, mărginită de o anfiladă de locuinţe de standard comun. Un parc preia căderea de teren spre Cişmigiu. Frontul curb de blocuri include un accent vertical – o formulă compoziţională care va fi imitată în centrul mai multor oraşe. În 1986, prin reconsiderarea spaţiilor de foaiere, capacitatea sălii a fost extinsă la 6000 spectatori.

Initially, the program devised for the Palace Hall included a Convention Center with a multipurpose hall for 3000 seats that could host also performances, concerts and other cultural events. After extensive demolitions including that of a 17th century chapel, the new complex extended the former Royal Palace (refurbished into Art Museum) with a rectangular volume covered by a cupola and façades treated in a vaguely classical manner with blind arcades. The Palace Hall became the centerpiece of a plaza delineated with apartment blocks. The composition with enfilade with a tower at its end has been replicated in several cities around the country. In mid 1980 the Halls capacity has been enlarged to 6000 seats.

B

229
Bloc-plombă / Fill-in Apartment Block

Bulevardul Magheru 36
1959–1960. Arhitecţii V. Niţulescu, A.I. Iosif

Perioada ultimului război a întrerupt un elan de construcţie care, în ultima parte a anilor 1930 mai ales, a definitivat fronturile înalte ale principalelor artere bucureştene. Pe bulevardele Magheru, Brătianu, Kogălniceanu sau pe Calea Victoriei siluetele dinţate, cu multe calcane agresive moştenite după război, au fost corectate prin „plombe". În continuarea intervenţiilor urbane antebelice, formarea imaginii actuale în centru a fost încheiată prin contribuţii punctuale în anii 1950–1960. Imobilul din bulevardul Magheru 36 a fost inserat între două blocuri existente – o prelungire fidelă contextului, respectând ritmul deschiderilor, continuitatea registrelor orizontale şi retragerile la partea superioară. Blocul nou care a înlocuit imobilul alăturat căzut la cutremurul din 1977 (la nr. 38, 1937, arhitect E. Nădejde) a menţinut accentul de colţ.

Even if the general feeling perceives the Magheru Boulevard as a mere product of the 1930s, after the WW 2 the Magheru, Brătianu, Kogălniceanu Boulevards or Calea Victoriei exposed a dented sequence of high-rise with visible lateral blind walls, with small houses or empty parcels in between. The first wave of post-war reconstruction inserted fill-in structures on the main arteries, thus contributing substantially to the actual urbanscape in the City center. The apartment block (nr. 36, Magheru Boulevard) was inserted between two pre-existing blocks. It continues steadily the cadence of horizontal registers, the fenestration, and upper level recesses inherited from the 30s.

230
Palatul Radiodifuziunii. Studioul de concerte Mihail Jora (Societatea de Radio) / Radio Palace. Mihail Jora Concert Studio

Strada General Berthelot
1960. Arhitecţii Tiberiu Ricci, Leon Garcia, Mihai Ricci et al.

O lucrare de mari proporţii, caracteristică pentru orientarea momentului către investiţii în instituţii de cultură de prestigiu, contemporană cu Circul de Stat, Sala Palatului sau anexele de la Operă. Precedat de un parvis şi un portic cu pilaştri (acces la foaiere şi la sala de concert cu o bună acustică şi orgă mare), volumul sălii e îmbrăcat într-un bloc de studiouri şi birouri, totul pe o insulă între câteva străzi. Spiritul anilor 1940 şi tutela profesionalismului unui Duiliu Marcu se întrezăreşte în placajul de travertin, dar mai ales în accentuarea liniei verticale şi tratarea casetonată a faţadelor. Pilastratura porticului ar fi trebuit, prin proiectul iniţial, să primească un şir de statui „realist socialiste", la care s-a renunţat într-un moment când un relativ dezgheţ ideologic a încurajat orientarea către tendinţele internaţionale ale perioadei.

A large-scale initiative, evocative of the period's orientation towards investments in 'central' cultural facilities. Contemporary with State Circus, Palace Hall, and later additions to the Opera House. Preceded by a parvis with a square-columnar portico, the concert hall (with spacious foyers, good acoustics and a good organ) is encompassed in a larger structure for offices and recording studios of various sizes. The pilasters of the portico should have been adorned by realist-socialist sculptures, but the idea was abandoned soon after, during the post-stalinist ideological thaw.

243
Institute de cercetare-proiectare (IPCT) / R&D Institutes

Strada Tudor Arghezi 19
1965. Arhitect Leon Garcia

Concepută pentru un institut de proiecte tipizate de dotări sociale (şcoli, spitale, case de cultură), această clădire a completat un fel de „platformă" de proiectare cu diverse institute de arhitectură şi urbanism – IPCT, ISCAS, apoi ISLGC, Centrul Naţional de Sistermatizare. Aici funcţionează în continuare centre de proiectare organizate ca societăţi comerciale profilate pe studiu, cercetare şi design. Printr-o soluţie tehnică inedită la data execuţiei, faţada a fost realizată din elemente prefabricate pre-finisate care au rezistat bine trecerii timpului.

First designed for offices and architectural studios specialized in standardized public facilities (schools, hospitals, cultural centers), this building hosted the headquarters of several large institutes profiled for architecture and urban planning. The façades of this plain cube have been treated in the innovative – for the period – technique of self-bearing prefabricated entirely finished modules that resisted appropriately in time.

246
Academia de Ştiinţe Economice / Academy of Economic Sciences

Calea Dorobanţi
1967–1970. Arhitect Cleopatra Alifanti et al.

Sediul principal al Academiei Comerciale din Piaţa Romană (1926, arhitect E. Van Saanen-Algy) a fost extins în mai multe rânduri şi a primit două bare paralele spre Calea Dorobanţi în acelaşi timp cu investiţiile în Şcoala Nouă de Arhitectură, Politehnica, platforma de Fizică Nucleară de la Măgurele, Academia „Ştefan Gheorghiu" sau Institutul Agronomic. Intersecţia Dorobanţi–Mihai Eminescu a devenit un largo marcat de verticala hotelului Dorobanţi, construit curând după noul „ASE".

The main building of the Academy located in Romană round point has been enlarged several times and got new wings in late 60s, in proximity on Dorobanţi Street. The two parallel bars were erected about the same time with the New School of Architecture, the Polytechnics, and the Măgurele campus for Nuclear Physics, Communist Party Academy.

288
Birouri, apartamente / Offices, Apartments

Strada Vasile Conta
1991–1992. Arhitecţii Marius Turcu, Florin Alexandrescu, Mircea Enescu et al.; inginer Silvia Dumitrescu

În centru, închizând o scurtă perspectivă laterală din Bulevardul Magheru, un bloc detaşat a fost introdus între clădirile vechi ale cartierului. Zece ani după prima intervenţie, pe terenul triunghiular adiacent aceiaşi autori au proiectat un alt imobil de birouri. Atmosfera tradiţională este acum esenţial modificată. Volumele tratate în materiale noi şi pereţi cortină se învecinează cu Facultatea de Farmacie (altădată Liceul Regina Maria, 1925 –1933, arhitect Paul Smărăndescu). O clădire cu o faţadă eclectică de bună calitate dar foarte ponosită (cca 1890, strada Traian Vuia) şi imobile înalte din anul 1930 – la colţul spre bulevardul Brătianu.

One of the first additions to the Center of the City following the 1989 changes. The then very young architects were the first to establish a small private practice (forbidden by communist règime) and to design this detached office structure inserted in a traditional context. Ten years later the same architects designed on the neighboring triangular site a 'steel and glass' building possibly more efficient but lacking the imaginative quality of the first one.

294
Sediu de bancă / Banking Offices

Bulevardul Dacia 1
1993. Arhitecţii Vladimir Arsene, Răzvan Cârlan, Mihai Crăciun et al.

Una din primele lucrări realizate după 1990 de filiala unui birou din New York condus de un arhitect format la Bucureşti. O parcelă relativ îngustă şi adâncă (o situaţie caracteristică pentru oraş, cu care arhitecţii se confruntă curent după refacerea proprietăţilor), a sugerat arhitectului un design ingenios în plan şi secţiune, care a valorificat pentru holurile publice ale băncii o parte a demisolului. Îngusta faţadă pe lăţimea parcelei, orientată spre sud, evită banalitatea peretelui cortină prin ritmul net al brise-soleil – jaluzele orizontale exterioare.

One of the first commissions entrusted after 1989 to the Bucharest branch of a New York architectural studio led by an architect that studied in Bucharest. The shape of the parcel suggested to architects an ingenious design both in plan and in longitudinal section taking advantage of the deep prolonged piece of land with a narrow street opening (a disposition characteristic for traditional land partition in Bucharest).

304
Sediu de firmă / Company Head Office

Strada Brezoianu
1999. Arhitect Constantin Ciurea

Sediu de firmă pentru o importantă societate de construcţii – o oportunitate folosită în chip de vitrină pentru expunerea capacităţilor constructorului în utilizarea noilor tehnologii sau a execuţiei unor complicate intersecţii de volume. Clădirea completează un front închegat în perioada postbelică.

The Head office of a large building company became an opportunity for a display of the company's proficiency in using up-to-dated technologies and of its capacity of solving the execution difficulties generated by intersections of complicated shapes.

309

Concursul Piața Revoluției / Urban Planning Competition - Revolutiei Square

1997. Proiectul premiat – arhitecții Francisc Echeriu, Marina Echeriu

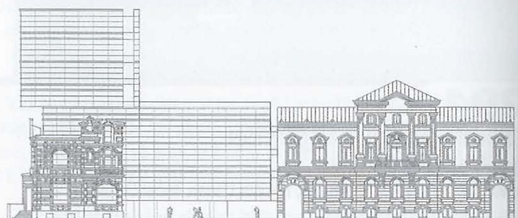
De mai bine de un secol, la scurte intervale, în Piața Palatului Regal – acum Piața Revoluției – se întâmplă evenimente care schimbă datele unei coagulări finale. În ciuda unei dinamici neîntrerupte în formarea fronturilor (ultimul venit – imobilul UAR, 2004) și a succesiunii aparent aleatorii de spații, Piața Revoluției ocupă poziția greu de egalat de nod central, cu funcție simbolică esențială pentru memoria orașului. Concursul a confirmat percepția locului, evidentă încă din consultarea din 1939 cu aceeași temă: nu atât o „piață" consolidată și clară cât o suită liberă de piețe, piațete și largo-uri. Locul cere un efort de articulare care să compenseze lipsa unor ierarhii spațiale convingătoare. Printre mai multele scenarii interesante, proiectul premiat a reușit să organizeze o imagine fluidă în care și-au găsit locul și variatele arhitecturi existente dar și noi clădiri care extind vocația culturală a locului.

The Revoluției Square lies in the very heart of the city. While constantly changing through additions, extensions, replacements, reconstructions and new buildings (the last comer is the UAR building, 2004), its symbolical role in people's memory and City's history remains intact. The Competition programme asked the architects to search for a scheme capable to harmonize the now fortuitous string of spaces, squares, piazettas, and largos. In addition, to imagine an architectural closure that will absorb into a coherent and expressive image the existing landmarks.

332

Blocul UAR - birouri de firmă / UAR Building - Company Offices

Strada Dem Dobrescu 5
Arhitecții Dan Marin, Zeno Bogdănescu; inginerii Dragoș Marcu, Mădălin Coman

Aritecții s-au întâlnit aici cu o conjunctură contradictorie. Un teren minim (216 mp) în centru (între Senat și Biblioteca Universitară, în spațiile incerte ale Pieței Revoluției) ocupat cu scheletul unei mici reședințe (aprox. 1890) ruinată în tirul de artilerie din 22 decembrie 1989. Mai multe constrângeri – a semnala evenimentele prin care a trecut casa, un program compozit (sediul Uniunii Arhitecților, birouri de firmă, un bar la subsol), un loc în care orice perspectivă este patrimoniabilă – au dus la o soluție de „echilibristică arhitecturală". Au fost consolidate zidurile exterioare, inclusiv urmele de gloanțe, ale ruinei, din care a „crescut" un corp de cca 30 metri înălțime fără a afecta fragmentul vechi. Este vorbe de prima fază a proiectului; clădirea urmează să se extindă cu un corp orizontal, la cornișa străzii Dem Dobrescu, pe terenul alăturat. Preluarea unei clădiri vechi pentru o structură nouă are un precedent istoric în imediata apropiere. În anii 1934–1937 arhitectul Octav Doicescu a reconstruit o clădire preexistentă pentru Ministerul Propagandei de atunci (acum sediul CNC).

The architects faced a complicated task when working on a very small plot of land of triangular shape in the Revolution Square. The remnant walls of a badly damaged small structure should be preserved as a memento of the shooting in the night of 22 of December 1989. The scheme imagined by the authors chose to consolidate structurally the remaining walls in their actual state, conserving even the bullet holes. The new building 'grew' about 30 meters high from the interior of old walls. This is the first stage of a project that will prolong the newly built office building by a horizontal bar on the adjacent site.

333

Librărie - Conversiune / Book Shop - Conversion of an Old Residence

Strada Artur Verona 13
2003. Arhitect Șerban Sturdza

Un centru cultural sui-generis, născut dintr-o inițiativă particulară, format dintr-o librărie, asociată cu o ceainăriile servind drept fundal pentru expoziții ocazionale. Amenajată în casa lui Dimitrie Sturdza, la începutul secolului prim-ministru. Exemplu de „povera design", în care improvizația și sugestia furnizată de diferitele faze ale șantierului joacă un rol central. Una din cele mai elocvente dovezi că rafinamentul și calitatea nu sunt întotdeauna direct proporționale cu bugetul folosit.

A sui generis cultural center - the outcome of a private effort put together a bookshop and a tearoom as a backdrop for a gallery for visual art exhibitions. This is an expressive example of how a povera design approach can ally the improvisation to forms and finishing suggested by various stages of the execution. An eloquent proof that refinement and atmosphere are not always proportional to the budget involved.

336

Imobil de birouri / Office Building

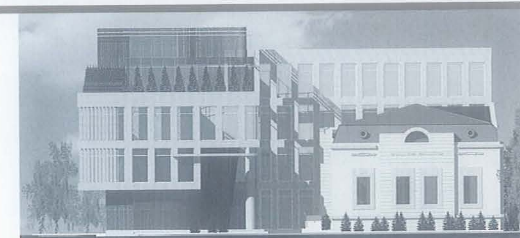
Bulevardul Dacia 30
2003–2004. Arhitect Vladimir Arsene et al.

Autorii au tratat aici o situație de „plombă" între o desfășurare orizontală (cu o cornișă de 8 etaje spre piața Romană) și un bloc-turn spre Dorobanți. Parterul și accesul răspund într-o tonalitate contemporană formulei propusă de blocul AGIR (1937, arhitect Richard Bordenache)pentru o intermediere elegantă și deschisă între un interior public și stradă. Realizat pe un teren pe care se afla o clădire mai veche cu câteva nivele, imobilul anunță intervenții în centrul orașului care nu se sfiesc să recurgă la demolare – multă vreme percepută ca inacceptabilă după operațiile indiscriminatorii din anii 1980.

When inserting a new building in an 8 stories-high front near Romană Square, the authors faced a typical fill-in task. The entrance and the ground floor open to the street and, in keeping with the scheme devised earlier for the contiguous building (1937), a passage way makes the transition towards the interior. To make space for the new building, an old office building was torn down. That has been the first site to be cleared in such a way since the massive indiscriminate demolitions of mid 80s – regarded as unacceptable by the public at large for a while.

339

Imobil de birouri / Office Building

Calea Știrbey Vodă 114 – 116
2003–2004. Arhitecții Al. Beldiman, D. Butică, M. Mathé, D. Butică; structura – inginer Th. Raicu

Arhitectura acestui centru de birouri are parte nu numai de vederi în lungul Căii Știrbey Vodă, ci și de o perspectivă frontală, dintr-o stradă laterală în pantă. E o vedere care pune în evidență o compoziție sculpturală, cerută de forma terenului, de legătura la calcanele învecinate dar și de dorința autorilor de a păstra – chiar dacă modificată și reinterpretată printr-un gest postmodernist – casa ce, la 1900, fusese locuința (și probabil și atelierul) arhitectului Toma Dobrescu.

This building unfolds around a small courtyard. It can be advantageously seen from a narrow street that opens on the opposite side of the avenue – a perspective that evidences the sculptural quality of the solution, that has been encouraged by the shape of the land parcel but also by the decision to preserve – reconstructed in a post-modernist vein – an older house that has been, around 1900, the studio of its author, Architect Toma Dobrescu

340

Imobil de birouri / Office Building

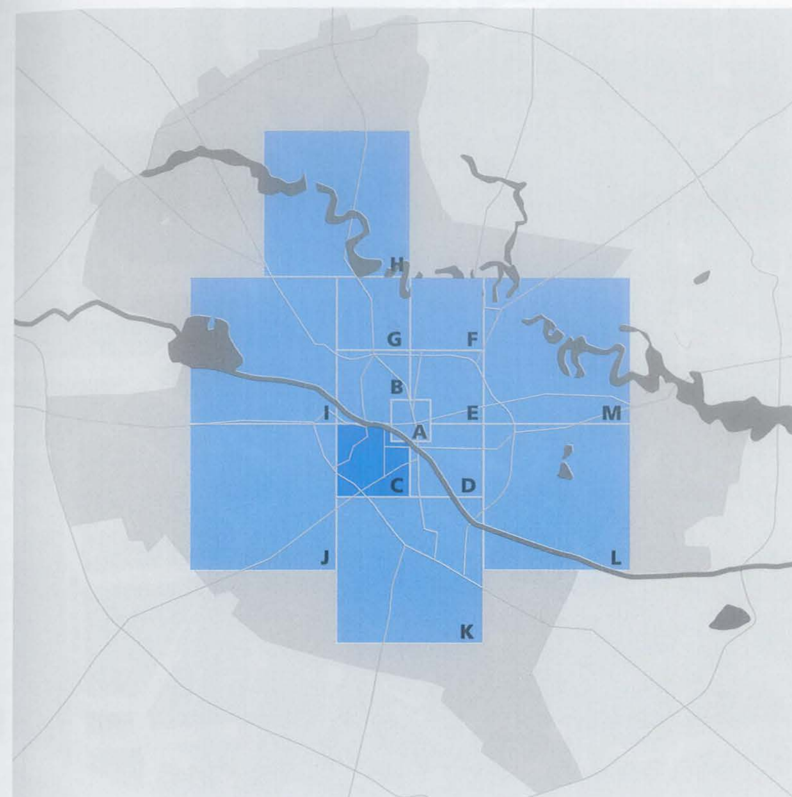

Străzile Buzești și Sevastopol
2003–2004. Arhitect Arhitect Dorin Ștefan et al.

Oricât de insolit în peisajul bucureștean poate părea acest paraboloid ușor evazat spre etajele de sus, el mediază cu eficacitate trecerea între cartierul pașnic din jur și dinamismul străzii Buzești, la Piața Victoriei – pe cale să devină unul din locurile fierbinți ale investițiilor pentru business.

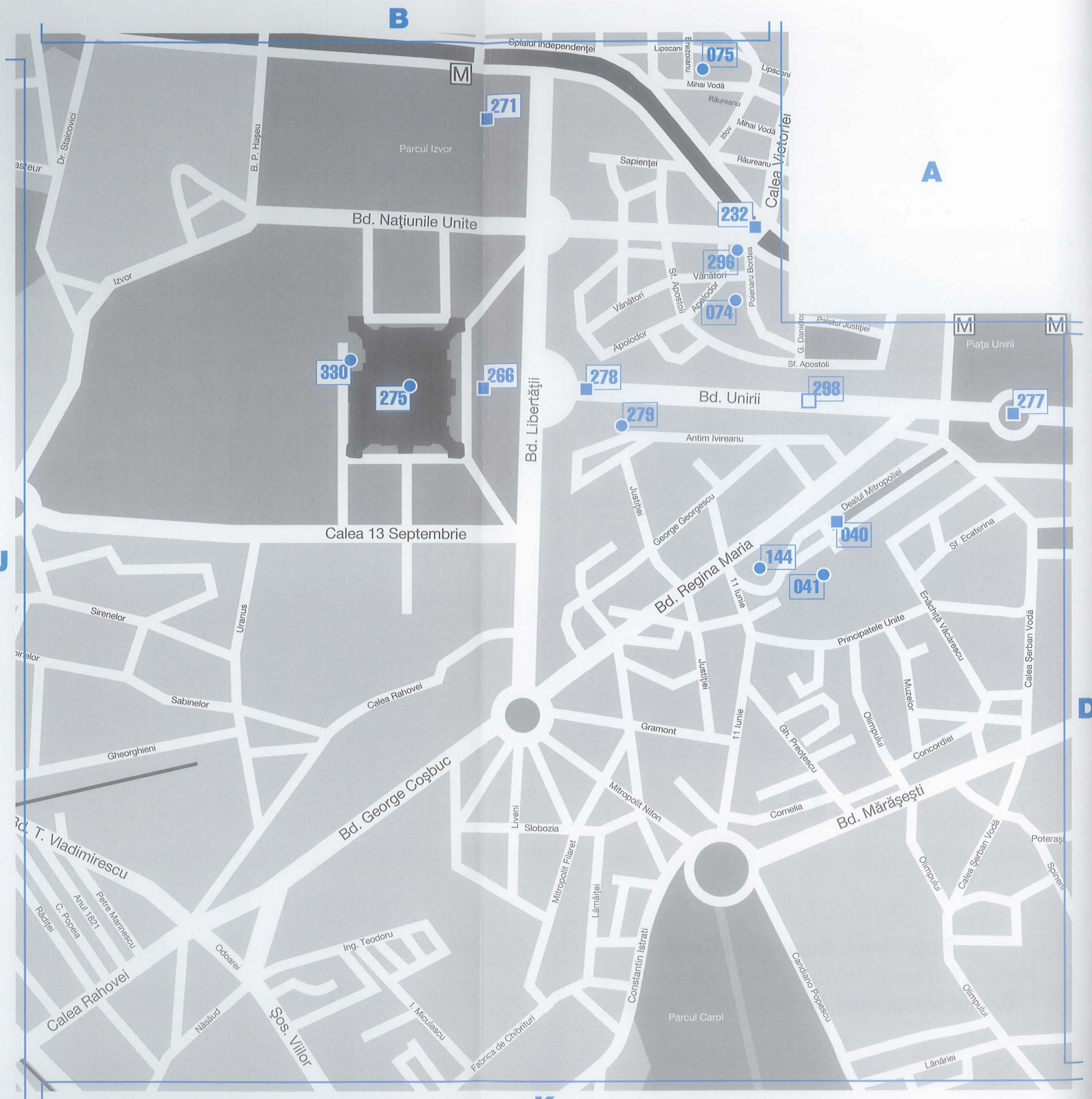
However anomalous could possibly look in the Bucharest urban scape, this inverted paraboloid highlighted by sharp colors, mediates efficiently between the ebullient life of a busy street near Victoriei Square (one of the hot spots of office building) and the sleepy traditional neighborhood in the rear.

C

C

Piaţa Unirii, Bulevardul Unirii, Palatul Parlamentului, Splaiul Independenţei, Dealul Mitropoliei, Piaţa Naţiunilor Unite,

B
A
J
D
K
Splaiul Independenţei
Lipscani
Lipscani
Mihai Vodă
Răureanu
Mihai Vodă
Răureanu
Ilfov
Calea Victoriei
Sapienţei
Parcul Izvor
Dr. Staicovici
B. P. Haşdeu
Bd. Naţiunile Unite
Izvor
Vânători
Vânători
Sf. Apostoli
Apolodor
Apolodor
Poienaru Bordea
Palatul Justiţiei
G. Danielopol
Sf. Apostoli
Piaţa Unirii
Bd. Unirii
Bd. Libertăţii
Antim Ivireanu
Justiţiei
George Georgescu
Dealul Mitropoliei
Sf. Ecaterina
Bd. Regina Maria
11 Iunie
Calea 13 Septembrie
Sirenelor
Uranus
Sabinelor
Calea Rahovei
Gheorghieni
Principatele Unite
Enăchiţă Văcărescu
Calea Şerban Vodă
Justiţiei
Muzelor
Olimpului
Gramont
11 Iunie
Gh. Preoţescu
Concordiei
Bd. George Coşbuc
Mitropolit Nifon
Cornelia
Bd. Mărăşeşti
Liveni
Slobozia
Mitropolit Filaret
Lămâiţei
Constantin Istrati
Olimpului
Calea Şerban Vodă
Poteraş
Spineni
Bd. T. Vladimirescu
Anul 1821
Petre Marinescu
C. Popeia
Rădiţei
Odoarei
Ing. Teodoru
Calea Rahovei
Năsăud
Şos. Viitor
I. Miculescu
Fabrica de Chibrituri
Parcul Carol
Candiano Popescu
Olimpului
Lânăriei
075
271
232
296
074
330
275
266
278
279
298
277
040
144
041
M
M
M

040

Dealul Mitropoliei / Metropolitan Church Hill

Silueta Bucureştiului istoric este ritmată de un şir de coline şi promontorii ale teraselor naturale ale Dâmboviţei. Pe creasta lor au fost construite mănăstirile oraşului (Cotroceni, Mihai Vodă, Patriarhia, Radu Vodă, Văcăreşti – demolată în 1986). Printre ele, colina Bisericii patriarhale – reper simbolic şi marcă vizuală pentru cartierul istoric pentru că aici se întâlnea Adunarea Obştească încă din vremea Regulamentului Organic. Din Piaţa Unirii o alee dreaptă în pantă flancată de tei, deschisă în 1931, duce la una din cele mai interesante piaţete din centrul istoric. De pe terasa palatului se deschide o panoramă largă spre sud. Panta dens construită a colinei se poate traversa prin pasaje abrupte cu trepte ce coboară spre cartierul Ienăchiţă Văcărescu. În anii 1980, restructurarea perimetrului destinat noului centru politic în construcţie a încercat să suprime perspectiva vizuală susţinută de această colină. Spre deosebire de demolarea mănăstirilor Mihai Vodă şi Văcăreşti, Patriarhia şi dealul au fost păstrate dar în spatele unui ecran de clădiri înalte.

Historic Bucharest's silhouette is dotted by a string of hills and promontories on the natural terrace of the Dâmboviţa River. On their tops, the city's monasteries were built. The hill housing the Patriarchal Church has always been a symbolic landmark for the historic quarter. Here the National Assembly – the Legislature – gathered since early 1800. The linden trees alley leading to the top was opened in the 1930s where one finds the Bell tower (1698), the Cathedral Church (1654–1658), the gracious monastery Chapel (1665–1708, restored in the 1930s), the Patriarch's Residence (1938) and the monumental Chamber of Deputies (built in 1903–1907). The restructuring of the perimeter destined to become the new political center in the 1980s included an attempt to eliminate the visual perspective of this hill. Unlike the Mihai Vodă and Văcăreşti Monasteries, the Patriarchy Church remained standing but it has been hidden behind a screen of tall buildings.

041

Palatul Patriarhiei (Palatul Adunării Deputaţilor) / Palace of the Patriarchy

Aleea Patriarhiei
1903–1907. Arhitect Dimitrie Maimarolu

Autorul a reuşit să contextualizeze cu eficacitate o structură de mari dimensiuni într-un sit istoric dificil ca formă. Palatul (până la mijlocul anilor 1990, al Camerei deputaţilor) participă printr-un portic-peristil bine dimensionat la parvis-ul bisericii patriarhale. Arhitectul a respectat rolul dominant al catedralei şi a exploatat panta naturală a colinei pentru a disloca birouri şi alte spaţii secundare ale parlamentului pe patru nivele inferioare, sub sala principală. Interioare echilibrate, panelate în lemn, cu un decor în stucco fără excese.

Built for the Assembly of Deputies, this large structure was the siege of the Legislative body of the country until mid 1990s. When building on a site haunted by many restrictions, the Architect respected the dominant position of the cathedral and exploited the natural slope of the hill to dislocate the offices and other subsidiary functions along four lower levels, below the main hall. The interiors are balanced, wood-panelled, and display moderate stucco decoration.

074

Restaurant (Casa Oprea Soare) / Restaurant

Străzile Apolodor, Vânători
1914–1915. Arhitect Petre Antonescu

În contrast cu ambianţa dens construită a cartierului, această vilă familială (acum transformată într-un club-restaurant) aşezată în mijlocul unei curţi plantate imită un conac rustic: piatră brută la împrejmuire, porţi de acces, un volum compact cu pridvoare deschise spre grădină într-o arhitectură masivă, de locuinţă fortificată, cu o modenatură în relief puternic (brâie, balustrade, rozete). Oferta arhitectului în termeni de expresie şi detaliere în spirit naţional este aici maturizată şi va fi reluată mereu când va desena alte vile în manieră neoromânească. În interior – finisaje prolifice de meşteşuguri artistice – lambriuri sculptate, grinzi pictate, pardoseli elaborate.

In contrast with the densely constructed surrounding quarter, this former family villa set in the middle of a planted courtyard is reminiscent of a rustic manor. With its stone enclosure, entrance gate and massive architecture it is considered a mature example of neo-Romanian style. In the interior, one finds prolific finishing by skilled craftsmen, including sculpted wainscoting, painted beams, and elaborate floors.

C

D

M

7

Poteraşi

Spineni

075

Ministerul de Interne (Palatul Vama Poştei) / Ministry of the Interior

Strada Lipscani / Splaiul Independenţei
1914–1926. Arhitect Statie Ciortan

Exemplul neoromânesc propus de Petre Antonescu în realizarea actualei Primării (aflată în apropiere) a fost revăzut de arhitect (autor a numeroase edificii publice) într-o manieră supralicitată şi relativ rigidă care dă edificiului un aer solemn. În cele patru faţade, în plan şi la interioare, o organizare reglată de o simetrie strictă e transferată în bosaje şi muluraţii proeminente.

The neo-Romanian feeling, imposed by Petre Antonescu to the nearby building currently serving as City Hall, was ampified by the author (designer of numerous public buildings) to sustain the building's solemn presence. This freestanding volume displays strongly molded façades. Profuse ornamentation that continues in the interiors of the main lobby, ceremonial staircase and dignitaries' offices.

144

Reşedinţa patriarhală / Residence of the Patriarch of the Romanian Orthodox Church

Dealul Mitropoliei
1932–1937. Arhitect Gheorghe Simotta

Arhitectul a folosit cu aplomb datele dificile ale terenului, situat pe cornişa abruptă a dealului. Vecinătăţile şi edificiile monumentale dar şi clădirile istorice existente (fragmente din mănăstirea de secol 17 şi paraclisul său, spaţii din palatul mitropolitului Nifon de secol 19) au orientat concepţia spaţială spre o soluţie duală. Reşedinţa participă minimal la piaţa Bisericii patriarhale, prin micul *parvis* cu câteva trepte al intrării dispusă oblic. De pe platoul Patriarhiei, dimensiunea şi intenţia palaţială a programului nu se citeşte de fel. Arhitectura trece însă în registrul monumental când recurge la o volumetrie de castel fortificat prin corpurile desfăşurate sub nivelul accesului principal pe coasta dealului spre vest (Bulevardul Regina Maria şi strada 11 iunie). Detaliile admirabil desenate sunt inspirate de ornamentica bizantină şi executate cu virtuozitate.

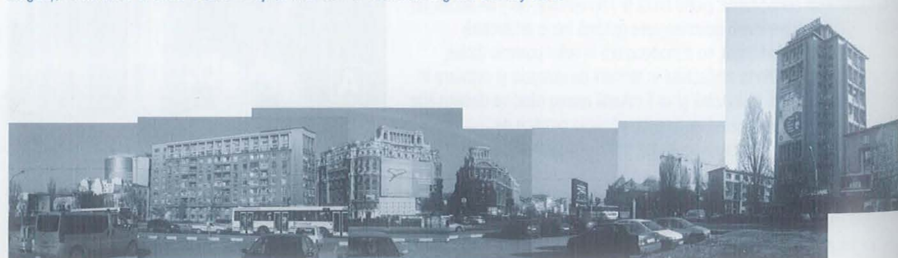
The constraints of the site, facing the Cathedral and the monumental portico of the former Parliament, and incorporating a steep slope of the Metropolitan Hill as well as the Chapel of the 16th Century Monastery and fragments of a Residence built in late 1860 suggested the architectural concept of this Palace developed around the duality between a contextual presence in the Cathedral parvis and a monumental treatment of the western wing descending on the hill slopes towards Regina Maria and 11 Iunie Streets. Virtuoso execution for the detailing and profuse ornamentation of Byzantine inspiration.

232

Piaţa Naţiunile Unite / United Nations Plaza

Traseul sinuos al Căii Victoriei porneşte spre nord din Piaţa Naţiunilor Unite. Piaţa a căpătat forma sa actuală la sfârşitul anilor '50, când a fost construit turnul „Gioconda" (17 nivele) şi imobilul cu portic (nr.1, Calea Victoriei) – ambele datând din anii 1957–1958, arhitect C. Moşinschi. În continuarea imobilelor „cu gloriete" construite în anii 1920, această operaţie a avut în vedere o închidere monumentală pentru perspectiva spre sud în axul Căii Victoriei. Două schelete abandonate după 1989 (acum în recarosare) – parte din construcţiile „Noului Centru" - amintesc de ambiţiile posibile ale proiectului totalitar de restructurare a oraşului vechi din apropiere.

The tortuous Calea Victoriei trajectory opens northwards from this point. The Plaza got its actual shape in late 1950s, when the tall "Gioconda" building (17 stories) and the structure with a portico joined the two "Belvedere" apartment blocks, thus consolidating an axial perspective along the southern sector of the Calea Victoriei. Two concrete skeletons abandoned in 1989 (now being in different finishing stages), remember of Civic Center Project intention of restructuring the old city core.

266

Cutremurul. Noul Centru Politic Administrativ. Conceptul urbanistic; planul general / The Earthquake. New Political and Administrative Center. Urban Planning Concept. General Plan

1977–1984

Periodic, la fiecare 35-40 ani, la Bucureşti se înregistrează o mişcare tectonică importantă. În secolul 20, seisme puternice au avut loc in 1902 şi 1940. Ultimul de magnitudine notabilă, cel din 1977, a fost folosit de sistemul politic totalitar pentru a lansa intervenţii radicale în perimetrul istoric vizând eradicarea oraşului „vechi" şi înlocuirea sa cu oraşul „nou", „socialist". Prin deciziile politice pe care le-a declanşat, cu urmări în plan urbanistic, cutremurul din 4 martie 1977 este o dată de frontieră în formarea Bucureştiului de astăzi. Început prin proceduri comune profesiunii (dezbateri, concursuri, prezentări), programul construirii noului centru a evoluat rapid către o operaţie închisă, în care toate deciziile, inclusiv cele de natură urbanistică, arhitecturală şi tehnică, au fost luate de responsabilii din vârful ierarhiei politice. Planul adoptat a recurs la o schemă simplă formată din două componente: „Casa Poporului" – sediu comun al puterilor statului (ideologică, legislativă, executivă, juridică) şi „Calea Victoriei Socialismului" – o axă rectilinie de cca 5 km, de la piaţa semicirculară a ministerelor (actuala Piaţă a Constituţiei), traversând Piaţa Unirii şi încheiată cu o piaţă circulară (astăzi Piaţa Alba Iulia). Amplasarea „Casei" pe Dealul Arsenalului a adjudecat deschiderea „Căii" pe direcţia est-vest, în contrast cu evoluţia oraşului, centrată istoric de direcţia nord-sud.

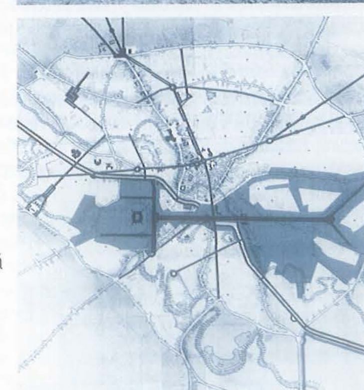
Periodically, at intervals of 35-40 years, Bucharest is shaken by an important tectonic tremor. In the 20th century major earthquakes occurred in 1902, 1940 and 1977. The totalitarian règime took the last one as a pretext to launch a massive operation with a view of eradicating the "old city" and replacing it by a "new socialist city". Subsequent major decisions of political nature interfered into urban planning thus making of the 1977 earthquake a frontier landmark for actual state of Bucharest. At the time, the comprehensive post-earthquake urban study started with standard procedure (consultations, competitions) to unfold subsequently as a closed operation, regulated by the decisions taken at the apex of political hierarchy, mainly by the dictator personally. The General Plan was regulated by a simplistic scheme with two components: the "House" – siege of every State power body (ideological, legislative, executive, judiciary) and a rectilinear "Boulevard" 5 Km. long, stretching from the Constitution exedra to Alba Iulia Square. The site chosen for the "House" on the former "Arsenal" hill adjudicated the opening of the "Boulevard" on East-West direction, in contradiction with the natural evolution of the City, traditionally centered on North South vector.

271

Eliberarea terenului pentru „Centrul Civic" / Clearing the Site for the "New Civic Center"

1980–1989

În planul care ilustrează această prezentare este marcat cu o tentă închisă perimetrul din teritoriul Bucureştiului în interiorul inelului principal de circulaţie (în mare oraşul de secol 19) demolat pentru „Noul Centru Civic". Eliberarea exhaustivă a terenului a început înainte de definitivarea unui plan urbanistic general şi a continuat prin aproximări, modificări şi extinderi ad-hoc, decise pe teren pe tot parcursul deceniului 1980. Proiectul general, elaborarea documentaţiilor de execuţie şi execuţia lucrărilor au mers concomitent, într-o procedură străină practicii de urbanism şi arhitectură. De pe un teritoriu de cca 5 kilometri pătraţi au fost deplasaţi cca 40 000 locuitori. Au dispărut relieful geografic, situri arheologice, trama stradală, cartiere sărace şi cartiere bine construite, străzi în pantă, monumente istorice emblematice pentru Bucureşti, o vegetaţie preţioasă. Au fost demolate ansamblurile Arhivelor Statului (1900–1920, arhitecţi Nicolae Gabrielescu, Alexandru Băicoianu, Cristofi Cerchez; 1911–1925 arhitect Petre Antonescu), incinta Schitului Maicilor (1968, regenerare şi extindere, arhitecţi D. Ionescu Berechet şi Richard Lieblich), Institutul Medico-Legal şi capela sa, hanurile pe plan oval de la Sfânta Vineri, sinagogi, cartierul evreiesc. Stadionul ANEF (1935, arhitect Horia Creangă, Em. Peternelli, ing. Mihai Gheorghiu) este acum acoperit de o movilă de pământ şi folosit ca un parcaj. Biserica Mihai Vodă (ctitoria lui Mihai Viteazul la 1593), clopotniţa (secolul 18) şi Biserica Schitul Maicilor (1727) au fost mutate pe locuri noi. Mănăstirea Antim a fost modificată şi parţial demolată. O strategie confrontaţională, generată de liber arbitru şi de aroganţa puterii totalitare a exclus raţionalitatea unui proiectări moderne din cea mai cuprinzătoare operaţie de restructurare în istoria Bucureştiului.

The enclosed here plan shows the 19th century Bucharest and, market with a dark shadow, the area that has been entirely demolished to make space for the "New Civic Center". Clearing the site started before a general plan would be designed and proceeded through ad-hoc decisions taken on the spot all along the 1980s. 40.000 inhabitants have been displaced from a city surface of 5 Square Kilometers. The clearing got rid exhaustively of geographical relief, archeological remnants, street network, poor and affluent neighborhoods, vegetation, picturesque hilly streets. Lost forever are the State Archive Complex (1900 –1925), Schitul Maicilor convent (cloister and adjacent buildings), Institute of Forensic Medicine. The Mihai Vodă Monastery Church (late 1500) and Belfry (18 century), several other churches have been moved on new sites. The arrogance of totalitarianism excluded a rational, professional approach from the largest urban development operation ever undertaken in Bucharest.

275
„Casa Poporului" / "House of the People"
1984–1989

După prime consultări şi scenarii pentru noul centru civic al Capitalei la care au participat arhitecţii consacraţi ai generaţiei „profesorilor", proiectul a revenit unei echipe tinere, la prima sa manifestare profesională, care a organizat si coordonat un staff numeros de arhitecţi, ingineri, decoratori, artizani şi artişti. În fapt, proiectarea „Casei" şi a noului centru a fost plasată sub directa comandă a lui Nicolae Ceauşescu – liderul ierarhiei politice. Referinţele estetice au fost reorientate spre arhetipuri formale elaborate înainte de episodul modernist, extrase mai ales din arsenalul marilor programe publice ale sfârşitului de secol 19. Prin „Casa Poporului" „socialismul multilateral dezvoltat" a aspirat la recuperarea unui trecut monumental de care Bucureştiul nu avusese parte în istorie. Comandamentele de funcţionalitate, comoditate, raţionalitate economică, nevoie socială sau de logică structurală au cedat prioritatea unor dimensiuni hipertrofiate şi unui decor de un eclectism debordant. Privită în perspectiva timpului trecut de la construcţia sa, „Casa Poporului" se citeşte ca un fenomen aparte în care un concept general nonmodern este aliat unor rezolvări inginereşti de virtuozitate şi – mai rar, contrar legendei – unor detalii rafinate şi unei bune execuţii.

After a series of initial consultations with and scenarios devised by the leading architects of the 'professors' generation and stature, the project of the house went to a young architect with no previous professional experience, who was commissioned the management of the whole project, for which a very large staff of architects, structural engineers, designers, and artists worked. Actually, the design of the "House" and of the "Boulevard" was put under direct command of Nicolae Ceauşescu – the leader of the country. When working on the project, the architects were asked to refer to formal archetypes in use for large public buildings of late 1800. The imperatives of functional and economic rationality, comfort or public character receded in front of hypertrophied dimensions and a decoration of an ever-present eclecticism. The perspective of time din not change the initial appraisal of the "House" architecture, that can be always read as a peculiar phenomenon in which an outdated conception about how the edifices of power should look is accompanied by remarkable structural engineering and – not too often, contrary to the legend – by some refined detailing and good execution.

277
Remodelarea Pieţei Unirii / Remodelling Unirii Square

Şantierul Noului Centru început în Dealul Spirii a avansat spre Piaţa Unirii iar în 1984 a început demolarea exhaustivă a zonei. Au dispărut „Hala Mare" (1890, construcţie metalică), Spitalul Brâncovenesc (1889). Blocuri de 8-10 etaje (apartamente peste parter şi mezanin comerciale) au izolat vizual Dealul Patriarhiei, Biserica Domniţa Bălaşa (1881–1885), Biserica Sf. Ioan Nou sau Biserica Bucur. Un plan urbanistic redus la trasee lineare ca şi duritatea întregii operaţii au efecte pe termen lung. Pâna astăzi zona resimte traumele acestor intervenţii. Un vast perimetru rezidual există în continuare în spatele blocurilor în jurul Pieţei Unirii. Deocamdată în zonă nu acţionează un scenariu de dezvoltare în stare să controleze interesele sectare, să ţină seama de forţele pieţei şi de aspiraţiile publicului legate de acest loc atât de important pentru oraş.

In 1894, the demolitions that started in the western corner of the perimeter were approaching Unirii Square. The covered Main Market (1890, metallic structure), Brâncovenesc Hospital (1889) were demolished. Soon after, apartment blocks 8-10 stories high with shops on ground floor and mezzanine were erected, placed as to screen the visual access to churches and to Patriarchy Hill. The consequences of the simplistic urban concept reduced to the "Boulevard" and drastic procedures to clear the terrain are still there today. Large residual vagrant land exists behind the Boulevard's façades and the whole area awaits a well-designed development scenario able to control the sectarian interests, to put the market forces at work while taken into consideration the public interest.

C

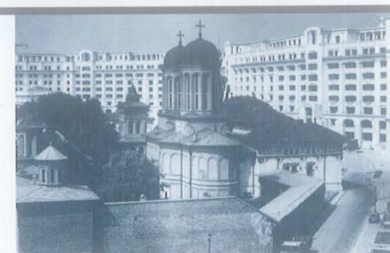
278
„Calea Victoriei Socialismului" / „Road of the Victory of Socialism"
De la „Exedra Ministerelor" la Piaţa Alba Iulia

Manifestul ideologic al operaţiei Centrului Civic şi competiţia cu trecutul istoric al oraşului au dictat şi alegerea denumirii pentru noua arteră. Astfel „Calea Victoriei Socialismului" face o dublă trimitere: la vechea Cale a Victoriei – „Podul Mogoşoaiei" deschis de Principele Brâncoveanu şi la „bătălia" victorioasă pentru socialism. Anecdotele amare care au circulat în acei ani au dat diverse nume noului bulevard, precum „Calea Victoriei Socialismului asupra întregului oraş", „Ceauşima" sau „Beirut am Dâmbovitza". În cronologia paradigmelor arhitecturale, concepţia stilistică a Căii Victoriei Socialismului poate fi aşezată în categoria interesului postmodernist pentru colaj, multivalenţă estetică şi linearitate, toate bine adaptate intenţiilor scenografice ale proiectului Centrului Civic. Exploatând înclinaţia liderului politic pentru cele două imobile cu gloriete din anii 1920 din Piaţa Naţiunilor Unite, arhitecţii au inclus referinţe din cele mai variate în faţadele unor imobile cu apartamente banale, cu mici devieri de la normativele comune construcţiei de locuinţe sociale. Structuri supradimensionate, materiale inferioare, execuţie de calitate foarte slabă, handicapată de termenele imposibile de şantier.

Running from the Semicircular Plaza in front of the "House of the People" through Unirii Square to the Round Point Alba Iulia, the Road is an intrinsic component of the demonstrative character of Civic Center programme. "Road of the Victory of Socialism" alludes synchronously to the history of Bucharest (Calea Victoriei – named after the victorious war of 1877) and to the winning of the "battle for socialism". When one attempts to place the aesthetics of The Road in the frame of architectural trends or movements, the nearest approximation could be the post modernist interest for collage, aesthetical multivalence, and linear symmetrical compositions. It seems that the leader appreciated warmly the eclecticism of the two buildings with "belvedere" and asked for replicas of their eclectic architecture. The architects followed the direction and adorned the façades of the large high rise of most common apartments with an assortment of crafty artifices inspired (mostly) by turn of the century eclectic mood. Oversized structures, poor building materials, and often lamentable execution, also sustained by the pressure of very short deadlines.

279
Remodelarea Mânăstirii Antim / Reshaping Antim Monastery Compound
Strada Antim Ivireanul
1984–1987

Mânăstirea Antim a supravieţuit sfârşitului de secol 19, când o parte importantă din nucleul urban medieval din centrul oraşului a făcut loc unei rapide modernizări. Frumoasa sa incintă a fost însă drastic remodelată odată cu lucrările la noul centru politic-administrativ în anii '80. Biserica mânăstirii Antim (1714–1715, restaurată la 1860 cu adaosuri neogotice), clopotniţa, casa parohială (cca 1850, pridvorul închis astăzi cu panouri vitrate) şi paraclisul au rămas pe locurile istorice. Laturile de nord şi de est ale incintei au fost însă demolate şi reconstruite iar Palatul Sinodal (1910, arhitect N. Mihăescu) translat şi rotit pentru a face loc frontului arterei nou create. Parcată în curtea din spate a unor imobile masive de birouri şi de apartamente, Mânăstirea a pierdut astfel vecinătatea sa tradiţională, bine conservată până atunci.

Antim Monastery survived the reshuffle of the old quarters of the City in late 1800, when important fragments of medieval fabric in the Centre has been excised to make room to building innitiatives of a rapidly expanding modernization. The beautiful precint of the monastery underwent a drastic remodelling in late 1980. The Church (1714–1715, restored in 1860 with neo-Gothic insertions), the belltower and the parish pavilion (approx. 1850) remained on their places, but the monks' living and ancilarry quarters were demolished and rebuilt and the Sinodal Palace (1910) deplaced to make space for the development of the "New Civic Center". Now screened by an anfilade of massive high-rise, the Monastery lost the traditional vicinity well preserved until late 1980.

296
Reconstrucţia Bisericii Sfântul Spiridon Vechi / Reconstruction of St. Spiridon Church
Piaţa Naţiunilor Unite
1992–1994

În câteva ore, în vara 1987, mica biserică Sfântul Spiridon Vechi cu un pridvor cu coloane de piatră deschis spre o curtină „îngropată" (amintind de nivelul terenului la vremea ctitoriei, în 1680) a fost demolată fără raţiuni aparente. Pe locul eliberat nu s-a construit nimic, a rămas un vid într-o intersecţie în care a supravieţuit doar plopul care străjuia intrarea în biserică. Sfântul Spiridon Vechi a fost prima biserică reconstruită după 1990, conform releveelor tehnice, cu o structură de beton armat. În imediata apropiere, lângă blocul Gioconda, se finisează într-o arhitectură regionalistă, un aşezământ social iniţiat de biserică. Plopul secular a dispărut.

In a few hours, in 1987, bulldozers crushed the small church (1680) much beloved by its parishers, without any apparent reason. The place remained empty over several years. The Church is now again on its place, the first demolished Church to be reconstructed to its exact original shape but using contemporary materials and techniques. The Church now stands on a slightly displaced site. A freestanding structure with bells was added. In the proximity – a center for Church's charitable activities is being built in a revisited neo-Romanian style.

C

298

Concursul internaţional de urbanism Bucureşti 2000 / International Urban Planning Competition Bucharest 2000

1995–1996

Consultare internaţională de notabil ecou, deocamdată fără efecte vizibile. Desfăşurat sub egida UNESCO, UIA şi preşedintelui României, concursul Bucureşti 2000 (dublat de un concurs separat pentru studenţi) stă alături de alte mari competiţii de urbanism ale momentului – pentru Berlin şi Varşovia. Concursul a fost precedat de un studiu de zonă publicat ca material de temă. Au participat 238 de proiecte. Un juriu din arhitecţi de reputaţie internaţională (Barry Bergdoll, Krzystof Chwalibog, Vittorio Gregotti, Dan Hanganu, Fumihiko Maki, Josep Martorel, Claude Vasconi, Al. Beldiman, C. Enache, Sorin Gabrea, C. Popescu, Alexandru Sandu) condus de celebrul Kenneth Frampton (Universitatea Columbia University, N,Y.) a selecţionat 15 proiecte finaliste din Germania, Austria, Italia, Franţa, SUA , Bucureşti, Rusia, Finlanda, Marea Britanie. Juriul a acordat în unanimitate primul premiu proiectului Meinhardt von Gerkan – Joachim Zeiss et al. din Hamburg pentru un convingător scenariu de urbanizare intensă a perimetrului. Odată cu readucerea Mănăstirii Mihai Vodă (dar şi a altor edificii demolate) pe locul său istoric, proiectul propune crearea unui downtown de afaceri cu clădiri foarte înalte în parcul Izvor, apropiind dramatic construcţiile noi de volumele hipertrofice existente (Casa Poporului, Casa Ştiinţei, Sediul MAN, hotelul). O reţea rectangulară de noi artere e traversată de pasaje pe axul vechilor străzi dispărute. Un parc pentru instalaţii de artă în curtea acum capsulată a „cetăţii interzise" – o idee inclusă în proiectul recet de amenajare pentru Muzeul de Artă Contemporană. Premiul secund – proiectul arhitecţilor Franz şi Marina Echeriu (Innsbruck, Bucureşti), premiul 3 – A. Drisan, J. Saywell (Florenţa), premiile 4 şi 5 ex aequo – Domenico Fiorani et al. (Pistoia, Italia) şi P. Sicard et al. (Tarbes, Franţa). Menţiuni – A. Ch. Anderson (SUA), M. Munteanu et al. (Paris), Viorel Hurduc et al. (Bucureşti), D. Patrasco et al. (Paris), Florin Biciuşcă et al. (Bucureşti).

International consultation of notable echo, but with relatively scarce pragmatic effects. Unfold under the joined aegis of UNESCO, International Union of Architects and of the President of Romania, "Bucharest 2000"is comparable with other contemporary competitions with similar goals – for Berlin and Warsaw. 238 teams from all over the world presented their entries. An international jury presided by Professor Kenneth Frampton, Columbia University, selected 15 projects for the final phase. The jury unanimously awarded to Professor Mainhard von Gerkan (Hamburg) and his team the first prize. This convincing project proposed rebuilding the main historic landmarks on their original sites and creating a "downtown" of skyscrapers for offices and business on the northern side of the "House". The vast empty land was redesigned for residential development based on a regular grid of new streets, traversed by covered and open passages for shops and other services following the exact trajectories of the old streets . Other prizes and honorable mentions went to teams from Innsbruck, Bucharest, Florence, Pistoia – Italy, Tarbes – France, USA and Paris.

330

MNAC Muzeul Naţional de Artă Contemporană / National Museum of Contemporary Art

Palatul Parlamentului, aripa de vest
2002–2004. Arhitect Adrian Spirescu et al.; inginer Teodor Stoian et al.
Concept muzeal – Mihai Oroveanu

Deschis în octombrie 2004, MNAC este o investiţie de dimensiuni mari în re-arhitectură. După fermitatea manifestului anistorist al modernităţii, după aproximarea postmodernismului practicată la Centrul Civic bucureştean, amenajarea Muzeului Naţional de Artă Contemporană, prin reconstrucţia unei părţi a Casei Poporului într-un spirit inovator poate fi privită ca un moment semnificativ în dezbaterea politică şi intelectuală dar şi în reconstrucţia simbolică a oraşului după trauma anilor 1980 indusă de Centrul Civic şi „Casa" în speţă. Renunţând la respectul ritual pentru decorul existent, angajat într-o polemică ce nu se va stinge curând, MNAC a devenit terenul pentru un experiment arhitectural şi structural în sine, pornit din interior. Soarta rearhitecturizării aripii de vest a Casei Poporului şi vastului teren rezidual de la poalele sale nu este însă jucată. MNAC şi conceptul său de muzeu modern vor trebui să învingă izolarea în spatele zidului de incintă şi să confirme vocaţia de loc real, deschis, public, activ.

The MNAC opened in October 2004 after a hot debate that still goes on about the reason and morality of using a building initiated by an oppressive dictatorship for showing avant-garde art. MNAC is the first major development in re-architecture. The reconstructed rear wing of the "House of the People" could be regarded as a significant moment in the vivid political and intellectual debate searching for ways for coping with the trauma of destructions of the 1980s. For the first time, the curator and the team of architects abandoned the *fin-de-siècle* eclecticism as aesthetical reference and embarked on an experiment al venture in architecture and in structural engineering design. The insertion of a public function in the "House" that challenged its outdated decorative paradigm through a contemporary view on function and decoration and the mission of this Art museum as an active place open to everybody will presumably fuel further debate.

D

Bulevardul Unirii, Piaţa Alba Iulia, Bulevardul Cantemir, Radu-Vodă, Calea Călăraşi, Cartierul Vitan

A
E
C
K
L
Calea Călăraşilor
Vasile Lucaci
Matei Basarab
Labirint
Bd. Mircea Vodă
Bd. Unirii
Bd. Octavian Goga
Calea Dudeşti
Calea Vitan
Bd. Mărăşeşti
Bd. Dimitrie Cantemir
Calea Şerban Vodă
Calea Văcăreşti
Bd. Gh. Şincai
Splaiul Unirii
Piaţa Unirii
Piaţa Alba Iulia
Negru Vodă
Căuzaşi
Anton Pann
I. Filibiliu
Romulus
Remus
Traian
Vulturilor
Valeriu Branişte
Dr. Maximilian Popper
Lucian Blaga
Emil Gârleanu
Alexandru Moruzzi
Nerva Traian
Vlad Dracul
Anastase Panu
Foişorului
Col. Papazoglu
Vlaicu Vodă
Logofăt Tăutu
Ion Minulescu
Zizin
Grădinilor
Brânduşelor
Panait Cerna
Radu Vodă
Cuza Vodă
Bucur
Tăbăcarilor
Verzişori
Poteraşi
Spineni
Elena Cuza
Avalanşei
Aristiţa Romanescu
Lânăriei
Viorelelor
Moriilor
Octavian
Doamna Chiajna
Popa Nan
Delea Veche
Daniel Barcian
Moise Nicoară
Cezar Bolliac
Dem. Teodorescu
Turturelelor
Ionescu Gion
C. Coposu
F. Robescu
Olteni
M. Cilucereasa
Vlad Judeţul
M
311
285
283
299
231
334
276
306
314
321
005
084

005

Zona de manufacturi şi fabrici Lemaître
Manufactures Zone

În a doua jumătate a secolului 19 oraşul în modernizare a trecut de limita circulară a ceea ce astăzi se numeşte „inelul principal de circulaţie". Zone industriale s-au format în sud, pe malul Dâmboviţei şi Dealul Filaretului, apoi în nord, dezvoltare încurajată de nevoile transportului pe calea ferată în expansiune. Zona Lemaître îşi leagă numele de un întreprinzător francez care, după introducerea sistemului modern de măsuri şi greutăţi, a deschis în 1864 un atelier metalurgic. Fabrica Lemaître (devenită „Timpuri Noi" după al doilea război mondial), împreună cu Filaretul vecin, formează nucleul unui parc industrial populat cu mori, ateliere metalurgice, tăbăcării, un nucleu ce a încurajat formarea unor cartiere noi şi elaborarea unor reglementări urbanistice cu impact notoriu în modernizarea oraşului. Remarcabile structuri de industrie timpurie în cărămidă aparentă ameninţate de abandon şi distrugere.

In the second half of 1800, numerous manufacturing premises developed first close to the inferior Dâmbovitza riverbanks then (linked primarily with the development of railroad system) on the northern periphery of the city. The area's name comes from Louis Lemaître, a French industrialist who opened here a shop to manufacture standard weight and measures gear in 1864. His plant became the nucleus of a larger perimeter with mills, metal workshops, and tanneries, electric and chemical factories. The growth of industrial entrepreneurship and the establishment of specialized zones prompted the expansion of the city beyond the limits of the main ring, brought about the development of tenement houses and new residential quarters and stimulated the introduction of modern urban regulations and norms. Renamed Timpuri Noi ("New Times") after World War II, the Lemaître industrial park together with the Filaret area contain expressive red brick industrial structures, many of them threatened by abandon and decay.

084

Şcoala primară şi Ateneul popular Foişor / Primary School and Popular Athaeneum

Strada Foişorului
1920–1940. Programe sociale comunale

După 1920, ocuparea parcelărilor ieftine a fost însoţită de un program interesant de construcţii de echipamente sociale. A intrat astfel în circulaţie un fel de „proiect tip" de centru educaţional, adresat în egală măsură copiilor şi adulţilor. Şcoala de la Foişor ilustrează acest program, multiplicat în multe cartiere marginale: două corpuri şcolare „comunale", parter şi etaj, pentru fete şi respectiv băieţi, articulate de o sală pentru activităţi comunitare şi de educaţie pentru adulţi intitulată Ateneu Popular.

After 1920, "popular" housing built on relatively inexpensive pieces of land was coupled with a commendable social initiative, in the form of an educational center for children and adults labeled "Popular Athenaeums." On Foişor Street, we find a good illustration of this programme: two "communal" schools for primary education (originally separate for girls and boys), with a hall in between for communal activities and adult education.

231

Magistrala Nord-Sud - Bulevardul Dimitrie Cantemir / North-South Axis - Cantemir Boulevard Development

1960. Arhitecţii B. Cotaru, S. Creţoiu, Margareta Pinchis, Radu Patrulius

Asemeni multor proiecte din aceeaşi perioadă, după renunţarea la „realismul socialist", Magistrala Nord-Sud reia tradiţia modernistă antebelică şi face eforturi pentru a depăşi decalajele faţă de evoluţiile pe scena arhitecturală internaţională. O operaţie de placare a unei artere noi, anume continuarea axei nord-sud spre Liceul Şincai, este interpretată în spirit corbusianist, printr-o succesiune de „lame" aşezate perpendicular pe axul străzii. Contrazicând logica în front închis a importantului bulevard, acest grup de blocuri introduce referinţa la „oraşul radios", aşezând clădiri de locuit într-un spaţiu verde deschis spre stradă. Serviciile sunt grupate în pavilioane separate.

Concomitantly with opening of a large avenue at the southern end of north-south axis, this operation implanted a rhythmic succession of "Blades" (as the architects called the strictly rectangular, tall and long apartment buildings) at a right angle to the street, with large green areas in between. Shops and services are grouped in detached pavilions. This pattern echoes Le Corbusier's "Ville Radieuse" theory. After the discharge of 'realist-socialist' aesthetical constrains, the architects were eager to catch up with the evolutions on the international professional scene.

C

D

L

Delea Veche

Dem. Teodorescu

Vlad Judeţul

276

„Ferecarea" bisericilor / The "Encasing" of Churches

1980–1990

Odată cu avansul lucrărilor pe şantierul Centrului Civic, a fost aplicată politica excluderii edificiilor de cult din sistemul de referinţe vizuale din oraş. Între 1977 şi 1989 au fost demolate 20 biserici, unele atestate încă de la începutul secolului 16. Alte 8 au fost mutate pe amplasamente noi. Ecrane de imobile înalte au izolat bisericile în curţile de serviciu ale noilor blocuri. Până la reglementarea, după 1990, a unor perimetre afectate lor, monumente ca biserica Bucur, Mănăstirea Mihai Vodă, Schitul Maicilor sau Domniţa Bălaşa au fost înconjurate de spaţii reziduale şi curţi abandonate.

Embedded in the Civic Center programme was the idea of excluding the worship places from the ensemble of city's visual symbols. Clearing the site for the Civic Center required the destruction between 1977 and 1989 of 20 churches, chapels and synagogues, some dating back to 16th century. Eight other have been transferred to new sites. The remaining ones were hidden behind screens of tall structures in the middle of chaotic rear courtyards until new regulations issued since 1990 returned the surrounding land to the property of the churches.

283

Ingheţarea şantierelor / New Civic Center Brought to a Standstill

1990

La sfârşitul iernii 1989–1990, lucrările la Centrul Civic, în diferite stadii, au încetat. La Casa Poporului, aproximativ o treime din spaţiile interioare erau finisate şi dotate cu accesorii de decor – draperii uriaşe, covoare, mobilier. Pe Calea Victoriei Socialismului până la Piaţa Unirii apartamentele – terminate – au rămas nelocuite timp de două ierni. Au fost amenajate magazine, pe aleile laterale au fost plantaţi arbori maturi. Au îngheţat lucrările la Biblioteca Naţională (doar faţada principală finisată), între pieţele Unirii şi Alba Iulia structurile nu trecuseră de stadiul de schelet de rezistenţă. Timp de un deceniu, pe fundaţiile unui enorm centru „Cântarea României" a supravieţuit o pădure de macarale – un subiect predilect pentru fotografii despre moştenirea Centrului Civic. Iar în spatele structurilor neterminate a rămas până astăzi o zonă urbană reziduală, fragmentată, cu mari probleme sociale şi urbanistice.

Following the fall of the dictatorial règime, the works at the Civic Center construction sites stopped. About one third of the interior spaces of the "House of the People" were finished, decorated with huge curtains, paintings and carpets, and lavishly furnished. The shops were open on the first segment of the "Road", while the apartments were empty. Work at National Library was suspended and to date only the main façade is completed. Many apartment buildings in the Alba Iulia Square area were in initial stages of completion. The foundations for the gigantic Center of Popular Culture could still be seen on the eastern segment of the "Road" next to the abandoned library. In the back of the new buildings is a vast succession of residual areas – remnants of old neighborhoods that survived the imminent destruction – now trying to cope with serious social difficulties.

285

Centrul Civic dupa schimbarea ordinii politice din decembrie 1989 / The Civic Center After the Change of Political Order in December 1989

În primii ani după 1990, în segmentul vestic al Centrului Civic continuarea lucrărilor (în principal din fonduri publice) a conservat paradigma stilistică a conceptului iniţial, chiar dacă destinaţia şi funcţiile clădirilor s-au schimbat mult. După polemici, consultări şi sondaje, „Casa Poporului" a devenit centru internaţional de conferinţe, cu o galerie de expoziţie, săli de întruniri şi de concert. A urmat transformarea sa în Palat al Parlamentului. În clădirea neterminată a fostului Consiliu al ştiinţei s-au instalat institutele Academiei. O reformulare mai dinamică a avut loc în porţiunea de est a bulevardului, între Piaţa Unirii şi Piaţa Alba Iulia, începută prin refacerea etajelor inferioare pentru comerţ, agenţii şi birouri, bănci. A continuat prin conversia unor structuri neterminate proiectate pentru locuinţe în birouri pentru instituţii publice şi private. Pe lângă recarosări integrale, mai multe blocuri păstreaza aspectul proiectului iniţial dar cu intervenţiile ad-hoc şi improvizaţii care valorifică decroşuri, logii şi balcoane ale faţadelor pseudopostmoderniste.

After the fall of communist dictatorship in December 1989, the programme and the destination of the Civic Center were reconsidered. Following a series of debates and polemical confrontations, public and professional opinion polls and some adaptations that retained the aesthetics of the original project, a conference center and a concert hall moved in the completed part of the "House of the People", followed shortly after by the newly elected Chamber of Deputies. New institutions (government offices, institutes of the Romanian Academy of Sciences and the Mariott Hotel) have since occupied several large buildings. Along the eastern segment of the Boulevard (still under construction) the conversion into banks, office space (in great demand) has proceeded at great speed. The architectural treatment of the façades resorted to curtain walls, imported framing, stone and ceramic tiles facing. Variegated lettering and advertising hang on.

299

Intervenţie urbană (Remodelarea unei unităti CEC) / Urban Regeneration Intervention

Piaţa Alba Iulia
1997. Arhitect Şerban Sturdza et al.; inginer Mihai Ursachi

Iniţiativa CEC (o instituţie cu tradiţie preţuită de public) de a promova nu numai o imagine de corporaţie coerentă ci şi de a extinde prezenţa sa în oraş prin contribuţii la viabilizarea unor spaţii publice a dus la organizarea unui concurs cu un juriu prezidat de arhitectul canadian de origine română Dan Hanganu. Urmare a proiectului câştigător a fost remodelarea birourilor CEC din Piaţa Alba Iulia. Ideea-pilot a proiectului premiat (care includea şi contribuţia sediilor băncii la amenajarea spaţiilor publice din imediata vecinătate) a fost transcrisă într-o copertină aducătoare de umbră pe latura sudică a pieţei – arsă de soare în timpul verii. O serie de arce metalice în consolă asociază un design *high-tech* cu o execuţie artizanală, individualizează astfel accesul la interiorul public, semnalează locul şi face trecerea între o piaţă prea mare şi scara vizuală accesibilă pietonului. Aparent, această opţiune a fost între timp abandonată.

The CEC Savings Bank is an institution of tradition, trusted by the public at large. CEC's management took the initiative in mid 1990 not only to overhaul and modernize its spaces and corporate image but also to extend its presence throughout the city by rehabilitating severat outdoor spaces. A competition won by Architect Şerban Sturdza et al. resulted in an important operation in Alba Iulia Circus. The curved façade facing this square has been extended by a covered passage way sustained by a series of cantilevered metallic arches over the Bank's entrance, providing shade for the southern end of this oversized plaza in summer days. The Architect cleverly played with the ambiguity of wrapping a bold structure conveying a high tech feeling and an explicitly simple execution and finishing. This initiative was abandoned, as many other interesting initiatives in Bucharest.

306
Camera de comerț / Chamber of Commerce

Bulevardul Mărășești
1998. Arhitect Adrian Spirescu

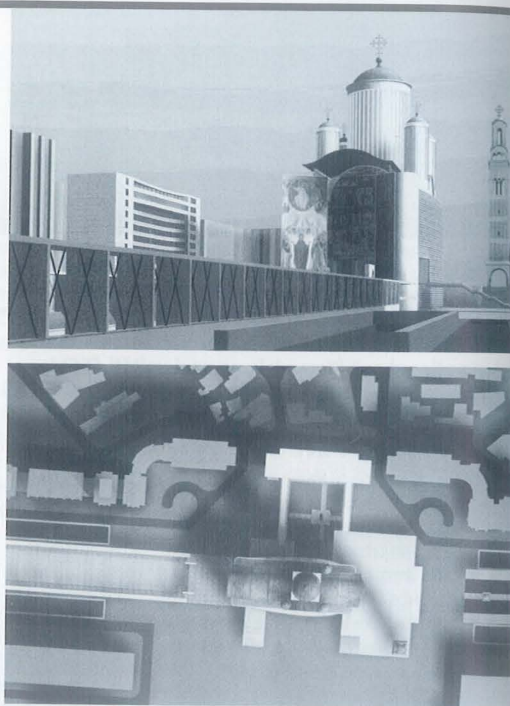

Câteva stereotipuri încetățenite în lumea imaginii (arhitecturale) de corporație (clădiri foarte înalte, imagini *high-tech* și science fiction, materiale prestigioase, perimetre dense și fascinația peretelui cortină reflectorizant) au colonizat cu repeziciune după 1990 comanda de sedii sociale pentru afaceri (program inedit la noi). Camera de comerț, așezată la liziera terenurilor degajate pentru centrul civic abandonat a adus și alte investiții, anunțând o posibilă coagulare aici a unui *down town* de afaceri. Timpul (și opțiunile investitorilor) vor tranșa competiția între terenurile libere din fostul centru civic și atracția zonei de nord – piețele Victoriei, Charles de Gaulle, Presei Libere.

The realm of architecture responded swiftly to the 1990 changes after the collapse of the centralized economy and party-state dictatorship. Eager to introduce contemporary corporate architecture to Bucharest to echo the developed world, architects resorted to designing very tall structures, high-tech detailing, using new materials and curtain walls. The commissions din not wait long, especially for office space for new businesses. The glazed massive Chamber of Commerce Building located on the rear verge of the eastern end of the site cleared for Civic Centre that remained undeveloped, also attracted other investments to the area. Time will adjudicate the competition for a leading role in business activities between the prestigious but densely-built zone around Charles de Gaulle Square and the offer of empty land at the former Civic Center.

311
Concursuri pentru Catedrala Patriarhală / Patriarchal Cathedral Competitions

Piața Unirii și Bulevardul Unirii
1999–2002

Un prim concurs de urbanism și arhitectură a explorat în 1999 resursele și restricțiile așezării Catedralei în Piața Unirii. În 2002 un alt concurs (în două faze) a propus, după un studiu de urbanism (arhitecții Sorin Gabrea, Crișan Popescu et al.), locul pe Bulevardul Unirii, lângă Biblioteca Națională, cu așezarea catedralei în axul bulevardului. Situl a reclamat coborârea în subteran a unei platforme mari pentru circulația și infrastructura inginerească din zonă. Pe un program mult mai amplu (biserică patriarhală, palatul patriarhal, bibliotecă, centru de pelerinaj, arhive, necropolă) s-a cerut participanților detalierea avansată a soluției de arhitectură. După prima fază au fost reținute 18 proiecte. Un juriu condus de Mitropolitul Olteniei a desemnat proiectul câștigător al arhitectului Augustin Ioan (împreună cu Viorica Popescu, Tudor Rebengiuc, Andrei Nistor et al). Au fost acordate alte două premii (proiectelor arhitecților Florin Biciușcă et al. și Nicolae Vlădescu et al.). Între timp situl și proiectul au fost abandonate iar noul amplasament propus (în parcul Carol cu dificile probleme urbanistice) a generat o susținută dezbatere civică și profesională. Deși aspirația construirii Catedralei Patriarhale formulată la sfârșitul secolului 19 este susținută de public și de autorități, problema complicată a amplasării sale este studiată pe un amplasament în apropierea Palatului Parlametului.

After more than a century of proposals and plans, an urban planning competition, in 1999, analyzed the advantages and restrictions of raising the Patriarchal Cathedral of Nation's Salvation in Unirii Square – on a site chosen in 1929. Proven unfeasible, because of large subterranean infrastructure installations, a second two/phases contest explored the emplacement of the Cathedral in the axis of Unirea Boulevard. The preliminary studies proposed creating an underground platform to allow the architects to develop the ground for an expanded programme (main Church, Palace of the Patriarchy, a Centre for pilgrims, library, necropolis). The first phase ended with 18 projects chosen to take part in the next phase, which awarded the first prize to architect Augustin Ioan et al. and two other prizes to Architects Fl. Biciusca et al. and N. Vladescu et al. At this point, following vivid debate involving lay people, church, public, and professionals alike on the rising of the Cathedral, a new site in the proximity of the Parliament is being examined.

D

314
Mall. Conversia „Circului foamei" / Conversion of an Unfinished Structure into a Commercial Mall

Calea Vitan
1999. Proiect de firmă

Primul mall a fost instalat în una din construcțiile neterminate din programul „alimentației raționale" ceaușiste poreclite – pentru că erau acoperite cu o cupolă – „circuri ale foamei". Mall-ul din Vitan cuplat cu un multiplex a avut un rol neașteptat în viața vecinătății și a încurajat multiplicarea „suprafețelor mari" comerciale – inclusiv ca destinație de *loisir* familial. După prima reușită, în oraș apar în continuare mari supermarket-uri, stații de benzină sau showroom după proiecte standard ale marilor firme internaționale, reproiectate pentru condițiile seismice locale de specialiștii bucureșteni (inginerii Liviu Crainic, Theodor Raicu, Traian Popp et al.). Pentru comerțul privat în tranziție, la noi dar și în restul Europei de Est, lucrurile au evoluat după un scenariu identic. Au fost activate la început nișele din subsoluri (pentru cafenele, galerii de artă, „buticuri" minuscule). Restructurarea comerțului cu amănuntul a continuat cu divizarea suprafețelor comerciale „socialiste" și avansează în principal fie prin investiții în „mari suprafețe", fie prin magazine de lux în centrul tradițional.

Bucharest's first commercial mall took over one of the abandoned domed structures, destined prior to 1990 to be turned into food markets to sustain the dictator's "rational feeding programme" swiftly dubbed by people "circuses of starvation". A foreign company turned one of these into a commercial gallery with a multiplex movie theatre. The sudden success of the operation prompted the business (mostly international chains, followed by local entrepreneurs) to invest energetically in supermarkets, cash-and-carries, and showrooms, adapting standard schemes to local seismic safety requirements. The supermarkets are built in popular suburbs and near large high-rise compounds, while the luxury shops are looking for pre-war sophisticated areas, as Calera Victoriei or Magheru Boulevard.

321
Showroom într-o veche hală industrială / Industrial Yard Recycled into a Showroom

Strada Nerva Traian
2000. Arhitect Cătălina Preda

Când a amenajat o hală construită în anii 1920, practic abandonată, arhitecta a avut de valorificat potențialul estetic al ingenioasei acoperiri inginerești (după un proiect ceh antebelic) – cu o osatură de metal cu umplutură de cărămida aparentă. Acum un obiect de arheologie industrială eventual sortit unei eliminări prea grăbite (cum se întâmplă tot mai des) își continuă serviciul ca *showroom* pentru produse de mobilă de designeri consacrați.

The Architect used this ingenious pre-war steel-and-brick structure (built by Czech engineers before World War II). Located in an area close to Unirii Boulevard, and threatened with demolition, this relic of an old industrial park is now serving as a designer's furniture showroom.

334
Birouri - Agenție de șomaj / Unemployment Agency

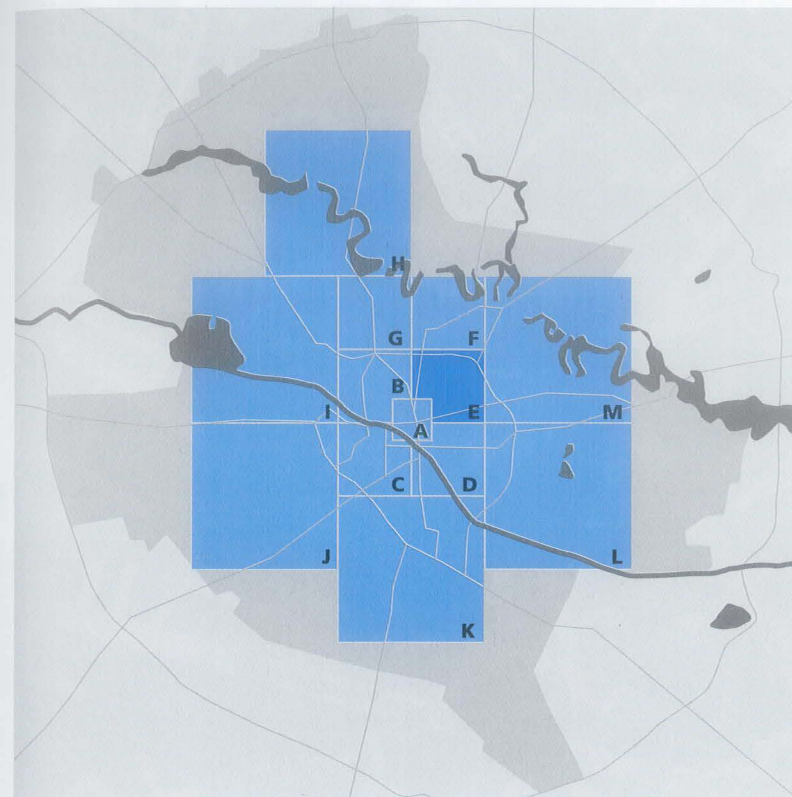
Strada Radu Vodă
2003. Arhitecții Dragoș Perju, Remus Hârșan, Nemes Karoly et al.

Extinderea unei case vechi – o locuință obișnuită din anii 1920, plasată lângă faleza de la Radu Vodă și biserica Bucur – a fost tratată de arhitecți ca o inserție nouă dar prietenoasă între două fațade de caracter. Intervențiile de tip colaj, unele notabile reușite, se multiplică, odată cu interesul publicului pentru pitorescul cartierelor tradiționale.

Next to the Radu Vodă Monastery walls and to small Bucur chapel, a partnership of young architects added an extension to a banal town-house built in the 1920s. They restructured the old portion and inserted a friendly section in between two picturesque existing façades. As the interest of the public for the atmosphere of traditional neighborhoods grows, the architects resort to interventions that privilege the collage of various disparate elements, sometimes successfully.

D

E

Bulevardul Dacia, Calea Moşilor, Bulevardul Carol, Obor, Parcul Ioanid, Grădina Icoanei, Strada Batiştei, Mântuleasa

F
B
M
A
D
Badea Cârțan
Ghiocei
Mumuleanu
Colentina
Răspântiilor
Dogarilor
Busolei
Radu de la Afumați
Viitorului
Al. Radovici
Luncșoara
Justinian
Tunari
Aurel Vlaicu
Ion Ursu
Făinari
Precupeții Vechi
Șos. Mihai Bravu
Christigiilor
Avrig
Leonida
Icoanei
Vasile Lascăr
Răsuri
Mihai Eminescu
Toamnei
Ardeleni
Al. Filipide
Alecu Russo
Dragoș Vodă
Episcop Radu
Calea Moșilor
Titu Maiorescu
Polonă
Bd. Dacia
Parcul Ioanid
Ion Maiorescu
Dumbrava Roșie
Ion Movilă
Vaselor
Grădina Icoanei
Pictor Verona
Viitorului
Luca Stroici
Salcâmilor
Călușei
Al. Donici
D. Paciurea
Oltarului
Pop de Băsești
Schitul Darvari
I.L. Caragiale
Maria Rosetti
Silvestru
Venerei
D. Salmen
Fluierului
Rumeoara
Traian
Iancu Căpitanu
Pictor Andreescu
C. A. Rosetti
St. Spiridon
Popa Petre
Bd. Ferdinand I
Mătăsari
Jean Louis Calderon
Tomas Masaryk
Armenească
Franceză
Zece Mese
Horei
Școalei
G.ral Praporgescu
Aron Florian
Int. Caragiale
Batiștei
Serghiescu
Corbeni
Bd. Pache Protopopescu
Matei Elina Văcărescu
Tunduzlei
T. Arghezi
Popa Rusu
Licurg
Spătarului
Olari
Matei Voievod
Armand Călinescu
Speranței
Arcului
Latină
Italiană
Calderon
Dianei
Nacu
Sagetii
Piața Pache Protopopescu
Avram Iancu
Popa Nan
Bd. Carol I
D. Racoviță
Mecet
Rondă
Calea Moșilor
Plantelor
Ștefan Mihăileanu
Doctor Burghelea
C. Kirițescu
Pr. Costaforu
Duzilor
Popa Soare
Tepeș Vodă
Pictor Romano
Sf. Ștefan
Budila
Cireșului
Cernica
Negustori
Ștefănescu
Mântuleasa
Romulus
Delea Veche
Doctor M. Georgescu
Zborului
Calea Călărașilor
Remus
Delea Veche
Popa Nan
Gotescu
051
268
196
044
095
145
105
172
096
006
134
181
313
128
037
012
093
151
291
024
256
026
030
018
143
152
063
066
022

006

Anexa spitalului Cantacuzino (Casa General Lahovary) / The Cantacuzino Hospital Annex

Strada Ion Movilă 5
1885–1896. Arhitect Ion Mincu

Istoriografia de arhitectură e unanimă în a califica această reşedinţă (acum în incinta unui spital) drept prima manifestare a orientării naţional-romantice în arhitectura din România. Contemporan al *Art Nouveau* şi al mişcărilor regionaliste europene, arhitectul Ion Mincu a teoretizat şi susţinut prin opera sa construită o viziune proprie asupra unei arhitecturi locale, cu rădăcini în tradiţia postbizantină şi vernaculară. Un volum detaşat ridicat pe un plan simetric în care autorul a inserat elemente de structură şi ornament ce vor deveni „marca Mincu" în curentul neoromânesc – stâlpii sculptaţi de lemn, arcele în acoladă, ceramică smălţuită colorată, un acoperiş cu o streaşină lată. Decor interior în care se simt ecourile contactelor şi călătoriilor autorului poate fi socotit precursorul sistemului ornamental folosit la casele Vernescu şi Monteoru sau la reşedinţa Ion Mincu din apropiere.

Architectural historiography records that the Architect Ion Mincu inaugurated the national romantic trend in Romanian architecture with this house designed for General Lahovary (now located on the premises of a hospital). As a contemporary of *Art Nouveau* and European regional movements, the Architect theorized and proposed his own vision of Romanian architecture, with roots in the post-Byzantine and vernacular tradition. Several components or details of this well proportioned town house (glazed ceramics, accolades, roofing, slender wooden columns) will be remembered as a trademark for the Architect's subsequent work.

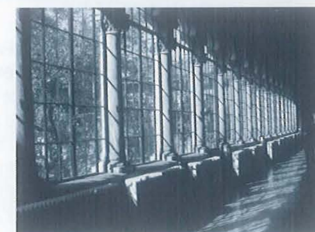
012

Colegiul Şcoala Centrală (Şcoala Centrală de Fete) / High School

Strada Icoanei 1-3
1890, Arhitect Ion Mincu

O schemă curentă în arhitectura şcolară din Franţa la sfârşitul secolului 19 (corpuri parter/etaj dispuse în jurul unor curţi interioare) a fost îmbrăcată de autor într-o tratare naţională, de mare atmosferă. Elementul central al compoziţiei este un *patio* înconjurat de o galerie vitrată cu o arcatură în acolade care citează forme din arhitectura tradiţională, dar nu e străină de experienţele de călătorie ale autorului în spaţiul mediteranean. Inserţiile ornamentale de faţadă (medalioane, inscripţii cu litere cu grafie expresivă) şi finisajele de interior (piatră, lemn, feronerie, ceramică, culori saturate) evocă spiritul romantismului regionalist de pe continent. Simetria sobră a faţadei principale este nuanţată de o anexă (la care duce o galerie vitrată oblică) iniţial destinată unei locuinţe. Mai puţin cunoscute, compartimentele gospodăreşti ale şcolii-internat (bucătării, spălătorii, depozite) au fost desenate cu grijă de arhitect. Şcoala Centrală introduce spiritul neoromânesc în arhitectura programelor publice.

Using a layout similar to schools built in France at the end of the 19th century (the ground floor and upper level facing a rectangular inner courtyard), the Architect treated the building to jubilant decoration in the emerging national style. The main element of this composition is an inner courtyard with a glass gallery. Traditional church architecture suggested the accolades that make up its arcature. Some details are manifestly influenced by the Mediterranean architecture, known to the Architect through his travels during his years as a student. Following the period's romantic interest for colours, materials and crafts, Ion Mincu used glazed ceramics, painted ceilings and walls, carved wood panelling, and wrought iron details. The Central School introduced the neo-Romanian idiom into public programmes architecture.

018

Comitetul Olimpic Român (Vila Matilda) / Romanian Olympic Committee

Strada Oţetari 2 / Italiană
1897. Arhitect Alexandru Clavel. Pictura interioară Ştefan Luchian

O lucrare mai puţin expresivă şi mai puţin cunoscută în care preferinţa arhitectului pentru potenţialul decorativ al elementelor structurale de lemn este convenabil inclusă în ambianţa străzii. În interioare se păstrează un decor mural datorat pictorului Ştefan Luchian – o formulă întâlnită frecvent în Bucureşti nu numai la reşedinţe ample ci şi în interioarele burgheze mai modeste. Restaurare extensivă în 1983, de Maria Marcu.

This building is less expressive and not as well known as other works by the same Architect, appreciated for his expert use of decorative potential of wooden structural elements. The house was sensibly inserted to fit the ambiance of the street. Interior murals (these by painter Ştefan Luchian) are often found in Bucharest, not only in large residences, but also in more modest bourgeois interiors built during the 19th century.

022
Hala Traian / Market Hall
Calea Călăraşilor
1896. Arhitect Giulio Magni

Exemplu coerent de folosire a unei structuri metalice de tip industrial pentru o funcţie comunitară, Hala Traian, recent restaurată, a fost transformată în supermarket. Un alt edificiu, cu aceeaşi destinaţie, mai elaborat şi mai spaţios (1890, „Hala Mare", arhitect Alexis Godillot) din Piaţa Unirii a fost demolat odată cu spitalul Brâncovenesc la mijlocul anilor '80.

Traian Market is a coherent example of the use of an industrial-type metal structure for a commercial purpose. Following recent restoration, it has been turned into a supermarket.

024
Muzeul Pompierilor (Foişorul de foc) / Fire Watchtower
Strada Traian
1892. Arhitect George Mandrea

Turn de observaţie şi depozit de apă pentru incendii, foişorul conţine la partea superioară o ingenioasă structură de şarpantă de metal care acoperă rezervorul. Volumul robust de formă cilindrică amplasat în mijlocul unei pieţete de cartier a devenit un reper de imagine pentru această parte a oraşului. Folosit pentru stocarea apei până în 1924 şi pentru supraveghere până în 1963, „Foişorul de foc" este acum un muzeu al pompierilor oraşului.

This fire watchtower, serving as lookout (until 1963) and water reservoir in case of fire (until 1924), has an upper section (reservoir and frame) made up of an ingenious metal structure. It harbors now the museum of city's firefighters.

026
Biserica Elenă / Greek Church
Bulevardul Pache Protopopescu 2
1899. Arhitect A. Lardel

Situată în Piaţa Pache, la o bifurcaţie a axei est-vest, Biserica Elenă – construită odată cu deschiderea Bulevardului Ferdinand – face parte din seria de edificii de cult ale unor comunităţi etnice care au adus în Bucureşti arhitecturi evocatoare pentru formele istorice ale spiritului naţional (exemplu reluat de arhitecţii bisericilor armeană, rusă sau luterană). Tradiţia Greciei antice a fost aleasă de arhitect ca referinţă pentru Biserica Elenă. Templul pseudoperipter ionic cu şase coloane şi un fronton încununat de o cruce greacă creează o imagine cu totul diferită de canonul bizantin pentru volumetria bisericilor ortodoxe. În scuarul alungit din pieţetă, o fântână a luat în anii '50 locul statuii primarului P. Protopopescu.

The Greek Church is located at Piaţa Pache, at a fork of the east-west axis and built at the time of the opening of Ferdinand Boulevard. It inaugurates a suite of religious edifices that introduced to Bucharest several types of architectures reminiscent of various ethnic communities roots: Armenian, Russian, historic Greek. The ionic pseudoperipteral temple with six columns and a pediment crowned with a Greek cross gives a very different image than that of the canonical post-Byzantine form of local Orthodox churches.

030
Strada Batiştei Street
1900

Strada se ramifică din Bulevardul Bălcescu spre est şi a fost axa unui vechi cartier din jurul bisericii Batiştei recent restaurată. Ca multe din străzile vechi ale oraşului, are un traseu şerpuit, cu lărgiri accidentale şi conţine – între străzile Filipescu şi Vasile Lascăr – o succesiune de reşedinţe mari în grădini cu arbori acum bătrâni (nr. 13, 1890, arhitect Louis Blanc; nr 24 A, 1900, arhitect Louis Blanc, anexe de I.D. Berindey etc.). Caracterul străzii, aşa cum o vedem astăzi, înrudit cu străzile din jur (Filipescu, Praporgescu, Arghezi) s-a precizat la 1900 şi a fost respectat prin intervenţiile ulterioare. La nr. 24A o clădire imaginată pentru o bancă (1939, arhitecţii I.I. Berindey, C. Ciogolea) se ataşează stilului monumental Carol II.

As with many of the city's older streets, this winding streets widens haphazardly at various points. Picturesque perspectives open on a succession of large residences between Filipescu and Vasile Lascăr Streets, hidden by ancient trees. The area maintains a certain air reminiscent of early 1900, when the diminutive houses surrounding the Batiştei church (recently restored) were replaced by ample mansions.

037
Biserica Sfântul Silvestru Christian Orthodox Church
Strada Silvestru
1900–1904. Arhitect P. Petricu

Biserica este elementul central al unei pieţete – de fapt o supralărgire la intersecţia câtorva străzi – în care ambianţa urbană de la începutul secolului (distribuţia vegetaţiei, vechea şcoală, micile clădiri de locuit şi pasajul pe sub clopotniţă) este evidentă şi bine conservată. În ciuda poziţiei centrale, în cartier a supravieţuit tipologia istorică a parcelării, respectată în anii '30. Intervenţii recente nu au alterat încă raportul tradiţional între volumele construite, vegetaţie şi spaţiul liber. Biserica Sfântul Silvestru este de construcţie mai recentă, dar raportul său cu spaţiul urban evocă o particularitate perenă a Bucureştiului, dezvoltat în jurul bisericilor de parohie, vizibilă şi astăzi în alcătuirea oraşului.

The church stands in the center of a small square, which faithfully retains the flavour of 1900s (vegetation, an old school, small inhabited buildings and a passageway under the belfry) – all rather well preserved. Even though the St. Sylvester Church is a more recent construction, it evokes one of the particularities of the development of Bucharest since Middle Ages that witnessed the multiplication of urban "primary cells" around parochial churches, visible even today in the city structure.

044
Casa „Paciurea" House
Strada Viitorului 47
1906. Antreprenorul Nicolae Paciurea (?)

Nu se cunoaşte arhitectul acestei interesante case. Se pare că e vorba de iniţiativa unui constructor, Nicolae Paciurea, tatăl sculptorului. Ceea ce dă casei (pe un plan comun în L, cu intrarea din curte) un caracter distinct *Art Nouveau* nu foarte frecvent în Bucureşti sunt atât modenatura de stucco cât şi tâmplăria cu sprosuri curbate şi robustele detalii de lemn la copertină, streaşină şi balcon, executate cu virtuozitate meşteşugărească, ce aşteaptă o urgentă conservare.

The builder of this interesting house is unknown. What lends this house a distinct *Art Nouveau* character not often found in Bucharest are the robust wooden details in the balcony, window frames, and projecting eaves. Exquisitely and skillfully executed, the detailing is evocative of provincial *Art Nouveau*. The interior, façades, and carved wooden details await urgent conservation.

051
Biserica Sfântul Vasile-Polonă Church
Strada Polonă
1908–1912. Arhitect Nicolae Ghika Budeşti

După frumoasa biserică Cuţitul de Argint din Parcul Carol, arhitectul construieşte, la iniţiativa congregaţiei greco-catolice din Bucureşti, această biserică ce face referire la formele arhitecturale şi influenţele gotice în arhitectura medievală din Moldova secolului 16. Ca şi la „Cuţitul de Argint", tehnici şi meşteşuguri riguroase de construcţie au asigurat conservarea impecabilă a monumentului.

After completing the stately Capitol de Argint Church in Carol Park, the Architect builds Polonă Church, this one commissioned by the Greek-Catholic congregation in Bucharest. This church takes on Gothic influences and on architectural forms of 16th century medieval Moldavian architecture. Beautifully executed apparent brick cladding that Architect used wittingly in many of his works.

063
Biserica Armenească / Armenian Church
Bulevardul Carol I / Strada Armenească
1911. Arhitect Dimitrie Maimarolu

Biserica şi centrul cultural al comunităţii armene sunt unul din rarele exemple din Bucureşti (alături de bisericile greacă, rusă sau de Templul coral) de arhitectură istoristă regională, aici de factură tradiţional armeană încorporată într-un edificiu de dimensiuni monumentale. Ecouri *Art Nouveau* în decorul interior. Lucrări inginereşti complicate (2003–2004) au fost necesare după avarii ameninţătoare induse de şantierul clădirii înalte vecine. Centrul cultural armean (cu biblioteca şi muzeul comunităţii) este instalat în pavilionul din faţa intrării în biserică (1943, arhitect Emil Călinescu). Interpretare epurată a decorului şi proporţii expresive dovedesc o înţelegere de substanţă a tradiţiei arhitecturale armeneşti.

The Church and Cultural Centre of the Armenian community are among the rare examples in Bucharest (with the Greek and Russian Churches, and the Coral Temple) of historical regional architecture, in this case traditionally Armenian, incorporated in a monumental edifice. The Armenian Cultural Centre houses the community's library and museum. The refined interpretation of the decoration and expressive proportions are proof of substantial understanding of the Armenian architectural tradition.

066

Cartierul Mântuleasa Quarter

Străzile Plantelor, Negustori, Mântuleasa, Sfântul Ştefan, Popa Savu, Calea Călăraşilor

Celebrat de Mircea Eliade în nuvelele sale, ameninţat de operaţia Centrului Civic, cartierul a supravieţuit – deocamdată. Pe ţesătura imprecisă de străzi, cu trasee frânte şi numeroase largo-uri (ecouri ale unei dezvoltări spontane sub influenţe de Orient Apropiat), o vegetaţie impresionantă ecranează un fond construit datorat în principal intervalului între 1860 şi 1920. Hinterland pentru Calea Călăraşilor (penetraţia comercială în oraş dinspre est), în Mântuleasa avem un tipic cartier tradiţional de clasă mijlocie. Umbros şi agreabil, este căutat astăzi de agenţii şi firme care preţuiesc un ambient bine tipat istoric. Cartierul trebuie descoperit în plimbări fără grabă – prilej pentru a imagina cum trebuie să fi fost viaţa (transcrisă într-o porţiune de oraş) unde balcanismul şi cutumele multiculturale ale locuitorilor au cooperat cu atracţia eleganţei franceze. Este ameninţat acest loc – unul din cele mai seducătoare locuri din Bucureşti? Cu siguranţă că da, socotind după demolarea – în cîteva ore – a şcolii comunale unde a învăţat Mircea Eliade. Multiplicarea unor funcţionalizări brutale se face simţită: materiale dure, extinderi supradimensionate, curţi pavate în exces, mansardări şi învelitori inadecvate, detalii refăcute în grabă, culori improprii, garduri opace, arbori tăiaţi.

This quarter, praised by Mircea Eliade in his novels, and threatened by the works on the Civic Centre, has an imprecise interweaving of streets, with broken routes and numerous largos (echoing a spontaneous development with Middle Eastern influence), an impressive vegetation which screens a built-up background dating back mostly to the years between 1860 and 1920. Shaded and pleasant, the area is today sought out by individuals and companies looking for the nostalgic flavour of an old environment. During a relaxing stroll, one can imagine what life must have been here one hundred years ago where Balkanism and the multi-cultural habits were interwined with the attraction of French elegance.

E

093

Imobil cu farmacie / Pharmacy

Strada Maria Rosetti / Vasile Lascăr
1926. Arhitect Statie Ciortan

Un imobil de colţ, vizibil într-o intersecţie lărgită, cu o faţadă încărcată în exces cu detalii turnate într-o tencuială rezistentă dar prea dură, senzaţie accentuată de o ternă patină cenuşie. Parterul înalt este ocupat de o farmacie cu supantă în care s-a păstrat amenajarea interioară, mobilierul fix sculptat caracteristic pentru perioadă şi obiecte caracteristice de porţelan.

The corner building, with a rather morose and excessively detailed façade, houses a pharmacy on the ground floor. One can still find the interior design, the stationary furniture sculpted with characteristic neo-Romanian motifs of the period, along with inscribed pots and other period pharmacy ware in the high ceilinged space with an upper gallery.

095

Birouri de firmă (Casa studentei) / Offices

Strada Mihai Eminescu
1926. Arhitect H. Delavrancea Gibory

Henrieta Delavrancea Gibory, strălucită reprezentantă a generaţiei arhitecţilor interbelici, a desenat şi a construit în 1926 o mică casă în care a locuit până la moarte. Pe atunci studentă în arhitectură, „Riri" Delavrancea a trasat cu remarcabilă intuiţie o arhitectură în care un cubism minimalist se întâlneşte cu inspiraţia balcanică.

Henrieta Delavrancea Gibory, who went on to become later an accomplished architect, built this small house for herself (dubbed by her the "House of the student") in 1926 and lived here until her passing. A student of architecture at the time, "Riri" Delavrancea designed this piece of architecture with remarkable intuition combining minimalist Cubism with Balkanist inspiration.

096

Liceul Dimitrie Cantemir High School

Strada Viitorului 2
1926. Arhitecţii Virginia Haret, N. Stănescu

Valorificând un teren de colţ într-un cartier tradiţional, liceul este în egală măsură expresiv pentru programul de construcţii şcolare dezvoltat după primul război mondial odată cu creşterea rapidă a oraşului, dar şi pentru contribuţia Virginiei Haret (prima femeie arhitect din România) în domeniu. Un plan standard este îmbrăcat într-o faţadă de cărămidă aparentă ordonată de arcatura ferestrelor care, împreună cu frumoasa titulatură pe atic, susţine o expresie de factură arhaic-românească.

The High School is equally expressive because of how the scholastic function and buildings developed following the First World War, at a time of the rapid growth of the city, and because of Virginia Haret's (the first Romanian woman architect) contribution to the domain. The name of the school is beautifully inscribed under the eaves, in letters reminiscent of medieval manuscripts.

105

Parcelarea Dacia-Ioanid Parcelling

Restructurarea urbană în jurul parcului Ioanid (consfinţită, după amenajarea grădinii Icoanei, de construcţia în 1890 a Şcolii Centrale) se va accelera după 1900. Locul grădinilor de pomi fructiferi e luat de bulevardul „cel nou" (Dacia) şi parcul de vile Ioanid (început în 1909). Între 1910 şi 1940 în principal locul se transformă într-un cartier rezidenţial de standard înalt, consolidat în spiritul unei discipline urbane moderne. Reglementări şi norme eficace, folosirea raţională a solului, design de arhitectură profesional şi execuţie de bună calitate au contribuit la ambianţa agreabilă şi la o coerenţă în stare să absoarbă varietatea referinţelor stilistice. Mai toţi arhitecţii proeminenţi ai perioadei au lăsat o lucrare în Parcul Dacia-Ioanid: Paul Smărăndescu, Ion. D. Berindey, E. Doneaud, Petre Antonescu; Dimitrie Hârjeu, Grigore Cerkez, C. Ciogolea, O. Maugsch, Ion I. Berindey, Jean Monda, Tiberiu Niga, Horia Creangă. Un bun meşteşug al construcţiei a făcut ca opera arhitecţilor să se fi păstrat relativ bine în această zonă, unde intervenţiile recente au fost rare. Parcelarea Dacia-Ioanid încorporează, pe lângă investiţiile unor importanţi proprietari funciari, opţiunile şi gustul unei categorii influente în perioada interbelică: cea a profesioniştilor de succes. După 1948 mulţi dintre ei au fost forţaţi să-şi părăsească casele şi locul lor a fost luat de instituţii internaţionale, ambasade şi reşedinţe diplomatice.

Urban restructuring around Ioanid Park (sanctioned by the construction in 1890 of the Central School, following the park's establishment) accelerated after 1900. The "new" boulevard (now Dacia) and the Ioanid Parcelling (around such streets as Dumbrava Roşie or Alexandru Philippide) began in 1909, when new developments replaced the erstwhile of fruit tree groves. Between 1910 and 1940, the area became an attractive destination for sophisticated residences, designed by authoritative architects acording to a set of coherent urban planning regulations. There are very few later constructions. The Dacia–Ioanid parceling incorporates, along with investments made by aristocratic families or wealthy latifundia owners, options and tastes of other influential categories of people in the period between the two World Wars, including successful professionals. Many were forced to leave their homes after 1948, when international institutions, embassies, and diplomatic residences took their place.

E

128

Birouri de mică firmă (Casa Juster) / Offices

Strada Silvestru 75
1931. Arhitect Marcel Iancu

Marcel Iancu, autorul primei vile care a introdus modernismul cubist în tratarea reşedinţei individuale (1926, casa Herman Iancu, strada Maximilian Popper 55), a excelat în abordarea sculpturală, „de artist" a programului locuinţei. Vila Juster din cartierul Silvestru se înscrie în ritmul unui cartier negustoresc „1900". Fără a brusca dimensiunile uzuale ale zonei, faţadele par a deriva din exerciţiile plastice (reliefuri, gravuri) ale perioadei de avangardă. Arhitectul dezvoltă la interior o secvenţă spaţială înscrisă într-un volum economic ca dimensiuni, de un dinamism care nu a pierdut nimic din forţa sa de convingere. Vitrouri „albe" şi mobilier încastrat – detalii pe care Marcel Iancu le va folosi în multe din lucrările sale.

All of Marcel Iancu's (internationally renowned as Marcel Janco – painter, writer and one of the founders of avant-garde DADA group in Zurich in the 1920) works as architect are to be found in Bucharest. He designed the first modernist villa in town in 1926 for a relative of his. The small house shown here, built a few years later, stands on a narrow, tranquil street on a plot of the same size and shape as many traditional houses in this area. Definite sculptural qualities of this work, to be found in many of his houses, are certainly derived from formal exercises (reliefs, paintings, engravings) of the Avant-garde period.

134

Imobil cu două apartamente (Casa Constantinescu) / Two-apartment House

Strada Corneliu Botez 3
1932. Arhitect Horia Creangă

Horia Creangă a proiectat la începutul anilor 1930 câteva imobile/vile cu 1-2 etaje şi cu un singur apartament pe etaj. Printre ele, casa Constantinescu din cartierul Icoanei foloseşte o aşezare faţă de stradă diferită de casele-vagon din vecinătate. Construită ca o compoziţie abstractă cu deschideri excizate în volume pline (fereastra în cornier, fără elementul de susţinere aparent, fanta verticală pe faţada laterală).

Constantinescu House in the Icoanei district sits on a street-aligned piece of land, an arrangement that goes against the neighbouring tradition of narrow plots with scarce openings to the street. Designed as a free abstract composition of plain volumes with the openings "excised" with remarkable rigour.

143

ARCUB (Palatul Societății Funcționarilor Publici) / Centre for Cultural Projects of Bucharest City Hall

Strada Batiștei 14
1932–1934. Arhitecții Radu Culcer, I.D. Roșu

Centru de proiecte culturale – cel mai interesant și împlinit exemplu pentru designul *Art Déco* din București. Bine păstrat, edificiul prezintă un volum compact, izolat, o prezență sculpturală ce fixeaza imaginea zonei. Foaiere și săli de expoziție la etajul 1. O frumoasă scară *Art Déco* face accesul la sala de spectacole. Decorul interior geometrizat, realizat în materiale nobile (marmura cu vene contrastante, *boiserie*, oglinzi) de bună execuție, păstrează aerul festiv al anilor 1930.

Built by the Society of Civil Servants for its cultural Center, this is one of the finest Art Déco buildings in the city and a major landmark in the area. As with many other *Art Déco* Buildings, this has a unity of design that carries on to the inner fixtures and furnishing. Expressive composition of clearly cut shapes, well preserved interiors show straight lines, zigzagz and chevrons. Here one finds good artisanship, finish and a clever use of materials (veined marbles in contrasting colors, wood panelling, nickeled accessories) to render the characteristic geometrized décor of the 1930s.

E

145

Casa cu armură / House with the Armor

Strada Episcop Radu 29
Inginer Alexandru Dimitriu (1871–1955)

Inginerul A. Dimitriu a lucrat în București și în străinătate între 1900 și anii 1940. A proiectat și executat câteva mari structuri metalice și acoperișuri de metal cu un decor elaborat. Lucrările sale participă și astăzi la silueta orașului – turlele bisericii Silvestru, Gara de Nord, cupolele de la Ateneul Român, Palatul Patriarhiei sau Primăria Sectorului 1, unde a instalat o armură asemănătoare celei incluse în coronamentul casei proprii.

The Engineer Alexandru Dimitriu worked in Bucharest and abroad between 1900–1940. He designed and built a number of impressive large metal roofs and cupolas (over the Romanian Athenaeum, Central Station, the Palace of the Patriarchy) to mention but a few that still shape the city's skyline. He placed an armour-clad personage holding a hammer on the steep roof of his own home as a mark of his trade.

151

Imobilul Cantacuzino / Apartment Building

Strada Maria Rosetti 34 / Strada Jean Louis Calderon
1934. Arhitect Marcel Locar

Arhitectul a avut de rezolvat una din problemele recurente ale perioadei – a dezvolta o clădire de colț cu una din fațade spre o arteră principală și o alta la o stradă secundară. Arhitectura exprimă această diferență prin volume de înălțimi diferite și introduce pentru casa unei scări balansate o formă caracteristică – un sfert de cilindru pe înălțimea a cinci nivele, imitată în imobilele „cubiste" de mici dimensiuni. O intruziune *Art Déco* vizibilă în designul de detaliu la ușa principală.

Faced with a recurrent problem in Bucharest, namely the designing of a corner building with one façade along a main artery and another facing a side street, the Architect choose to stress the difference by volumes of varying heights jointed by a rounded corner five-storey stairway. Beautiful *Art Déco* entrance detail and metallic door.

152

Sala de sport a Colegiului „Spiru Haret„ / High School Gym

Strada Italiană 31
1934. Arhitect Roger H. Bolomey

În 1934–1935 în București vor fi construite un număr de clădiri publice diferite prin program dar înrudite prin expresia estetică *Art Déco* care depășește detaliul pentru a fi înscrisă în conceptul arhitectural complet, de la rezolvarea în plan la compoziția în volum și fațadă. Sala de sport de la „Spiru Haret", interesantă prin felul în care este animat un volum aproape capsulat, face parte din aceeași clasă cu blocul administrației publice din Piața Amzei sau judecătoria din strada Știrbey Vodă.

A variety of public buildings (offices of the local authority building near Amzei Market or the Court of Law on Știrbey Vodă Road) were built in Bucharest in 1934–1935 similar in terms of their Art Déco references, that are clear in the detailing and in the basic design components, from plan lay-out to volumes composition. This high-school gym displays a quasi-encapsulated cubic shape animated by well-proportioned fenestration and geometric detailing.

172

Bloc de locuințe / Apartment building

Strada Aurel Vlaicu
1936. Arhitect Tiberiu Niga

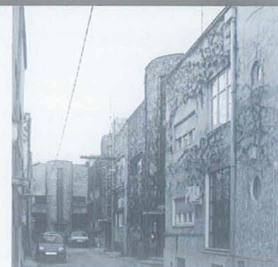
Un bloc cu două apartamente la scară, dimensionate cu larghețe, reușește o performanță deloc neglijabilă, anume asociază avantajele economice ale construcției blocate cu rezolvări funcționale care le apropie de standardul unor vile autonome. Logiile cu ferestre urmând o linie curbă, stâlpul liber la colț străbătând balcoane și o cajă verticală vitrată pe înalțimea mai multor etaje se regăsește în alte lucrări – ușor de recunoscut – ale aceluiași arhitect.

The spacious apartments in this building attempt to accommodate the economic advantages of a multi-apartment building with the comfort of the detached villa. The Architect repeatedly used loggias with rounded windows, free standing slender pillars on corner balconies and the strong vertical element underlined by a projecting glass case in other apartment buildings he designed around the city, that make their author easily identifiable.

181

Mici blocuri de apartamente / Development around a Blind Alley

Intrarea Călușei. 1936 –1937

Mai bine păstrată și concepută decât alte formații similare, această „intrare-fundătură" seamănă cu multe alte variante răspândite pe tot cuprinsul Bucureștiului. Dezvoltarea unui teren mare prin parcelare și ocuparea cu vile / case / mici blocuri cu un acces carosabil „înfundat" în *cul-de-sac* a fost folosit și de micii investitori la case modeste. Interpretat la început în spirit neoromânesc sau modernist, acest aranjament a fost transferat unor blocuri înalte „în U" în anii 1930. Un exemplu contemporan, care a teoretizat în marginea „bucureștenismului" această formulă - ansamblul „La Mesteceni" (1999, arhitect A. Beldiman et al.).

Better maintained than other similar developments, this is not the only small group of houses with 2-3 apartments. The blind alleys resulted from speculative division of larger properties into smaller parcels serviced by an alley in *cul-de-sac*. They display a variety of forms all around Bucharest – in popular neighborhoods and sophisticated areas as well, with houses in neo-Romanian or modernist style. In late 1930, developers expanded this formula to the U-shaped high-rise apartment blocks. Today's blind alley formula is sometimes theorized as typical for Bucharest way of dwelling and widely used in new developments of detached houses.

E

196

Halele Obor / Market Halls

Platforma Obor
1937. Arhitecții Horia Creangă, H. Georgescu.

Parte a unui program public de echipare a orașului cu instalații moderne pentru aprovizionare, hala Obor este singura realizată după un proiect datând din 1937. Construcția a început în 1939 și a fost finisată după război și după dispariția principalului autor. O suprafață totală de 10 000 m.p. este divizată în spații funcționale cu un sistem eficace de luminare și ventilație. Structura metalică executată la Uzinele Reșița, finisajele și instalațiile au rezistat bine timpului. Halele Obor au candidat la o eventuală reabilitare pentru Muzeul Național de Artă Contemporană. În final au fost privatizate și vor deveni un hipermarket. Să sperăm că excepționala arhitectură va fi conservată.

By mid 1930s, the local Bucharest government allocated important resources for a network of modern wholesale and retail market halls. A smaller one was built in Domenii Square, another, much more ambitious in scope and size at Obor, an area known for centuries as the nexus of the city's commerce. The architects encompassed a series of vast halls with efficient ventilation and lighting in a single orthogonal volume of.outstanding force. The Hall's design started in 1937, was interrupted by the war and the death of Creangă and was resumed in 1947 under the supervision of H. Georgescu. Inaugurated in 1950. This hall was recently examined as a possible venue of the newly-established Museum of Contemporary Art.

256

Casa Melik / Restoration of Melik House

Strada Spătarului
1973. Restaurare – arhitect Eugen Chefneux

În scurta campanie de restaurări din anii 1970 animată de arhitectul Constantin Joja, care a vizat mai ales conservarea clădirilor cu verande caracteristice, arhitectul E. Chefneux face o regenerare sensibilă și îngrijit executată a casei Melik și a grădinii sale (1760, reparată și extinsă la 1820, refăcută de arhitectul Iacob Melik în 1848).

In the mid-1970s, mostly thanks to the dedication of Constantin Joja, a short-lived restoration campaign directed resources, research and design efforts towards a particular form of urban architecture to be found in the southeastern Mediterranean space and in Valachia and Moldavia. Joja describes it as "Glass Façade" architecture. The Architect Eugen Chefneux designed and supervised this sensible vitalization of Melik House and garden (first built in 1760, then reconstructed in 1829 and 1848). It is now a permanent exhibition gallery of drawings, watercolors, and paintings by Theodor Pallady and houses a beautiful collection of furniture and art objects.

268

Imobilul Bucur Obor (Ansamblul de locuinţe şi magazine Obor) / ALMO Multipurpose (commerce, apartments) Building

Piaţa Bucur Obor
1976–1979. Arhitecţii Mircea Săndulescu, Antonio Teodorov, Eugen Cosmatu; inginerii M. Năvodaru, L. Neagoie et al.

Bucur-Obor ilustrează direcţia care, la mijlocul anilor 1970, a fost impusă prin decizie politică orintărilor şi priorităţilor urbanistice. După formarea marilor ansambluri şi placarea arterelor de penetraţie, „plăcile turnante" ale sistemului major de circulaţie au devenit subiectul unor proiecte integrate arhitectură-urbanism-infrastructură. La Obor, la intersecţia între inelul principal de circulaţie şi radiala Moşilor-Colentina, magazinul universal (30 000 m.p.) ocupă perimetrul şi centrul incintei triunghiulare peste care se ridică 10 nivele de locuinţe – un corp masiv, piesa principală a pieţei – drept capăt de perspectivă pentru Calea Moşilor. Tâmplăria de aluminiu a fost o noutate la momentul construcţiei. Amenajarea „nodului" a fost încheiată prin pasajul denivelat (1979) şi imobilele în hemiciclu pe parlea opusă a pieţei.

ALMO Building is a good example of the turn taken by centralized state decisions in terms of mid-1970s urban strategies . After two decades of intensive development of large residential areas, some of them with hundreds of thousads of inhabitants, and the completion of the high-rise frontages of several main traffic arteries, the government allocated major resources to the organization of main intersections and large circulation infrastructure works. In Obor Plaza, Colentina Road crosses the main traffic ring. The ALMO Building (a department store in surface of 30.000 sq.m. distributed among three storeys) is topped by the plain shape of a high-rise apartment building that closes the urban vista along Moşilor Street. An underground passage was built immediately after, to ease the circulation on the Ring. Following recent completion of a new District City Hall, the adjacent park now awaits proper landscaping.

E

291

Modernizarea caselor vechi - unele reuşite / Modernizing Old Houses. Several Success Stories

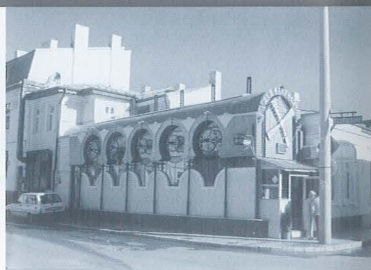

Interesul publicului pentru pitorescul cartierelor tradiţionale şi pentru casele de la 1900 din centru a produs direcţii divergente în modernizare: pe de o parte – numeroase intervenţii ad-hoc, „mansardări", supraetajări, ferestre modificate, culori stridente, străine de cromatica (în alb) a oraşului vechi, de cealaltă parte – reabilitări sensibile şi extinderi ingenioase care obţin modernizarea locuirii, dar o fac cu intuiţia şi respectul farmecului discret al vechilor cartiere.

The quiet streets of traditional quarters are occasionaly subject to sensible or even stylish moderizations of 1900 town houses. The interest of the public for old houses is growing in the central area. They are "conquering" the attics to enlarge the living spaces, changing roof shapes and dimensions, adding a new storey atop old walls, and enclosing the street to protect the privacy of the small yards. Stucco details are paint in strident saturated hues in contradiction with the chromatic atmosphere of the city, dominated by white and off white tones. Despite numerous ad-hoc unprofessional transformations one can find sensitive rehabilitations and ingenious extensions that improve the standards of living without sacrificing the pleasant scape of traditional quarters.

313

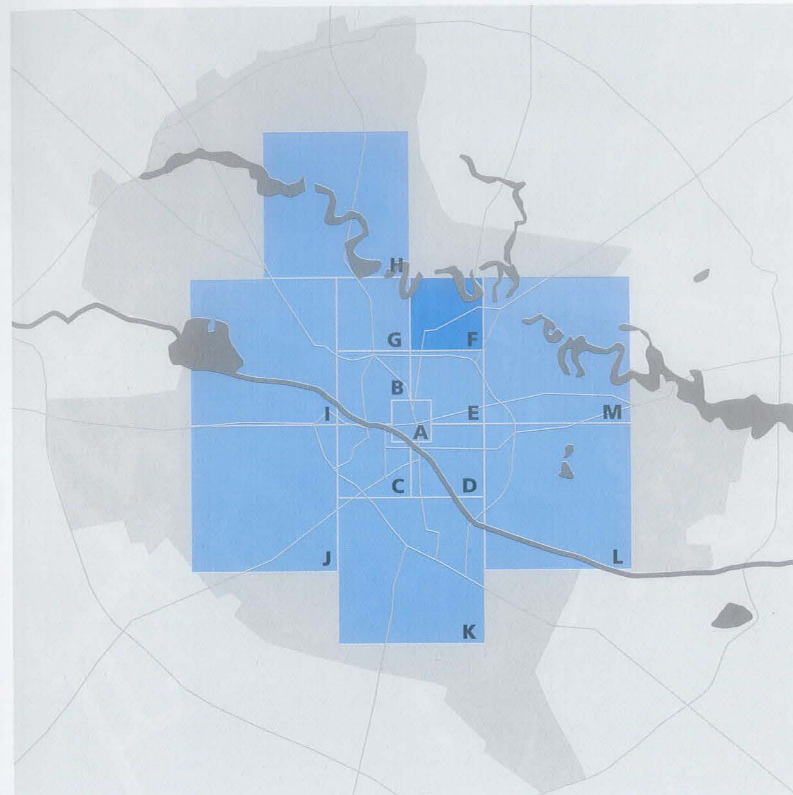
Conversie ad-hoc. Restaurant în „casă-vagon"/ Ad-hoc Conversion. Restaurant in a Small House

Tot mai multe case bucureştene de la 1900 – obişnuitele „vagoane" cu două ferestre la stradă şi proprietari şi locatari modeşti – devin mici restaurante de cartier. Cu fonduri minime, aceste transformări improvizate se fac după imaginaţia patronului. Îndemânarea meşterilor executanţi produce fără complexe imagini tot mai insolite, casele obişnuite de la 1900 sunt refăcute de proprietari de multe ori prin intervenţii improvizate. În centru dar şi în afara lui interesul publicului dublat de renunţarea la consiliere profesionalizată multiplică intervenţii ad-hoc şi produce imagini dintre cele mai neaşteptate, de la unele de un umor eventual involuntar la discursuri decorative de-a dreptul delirante.

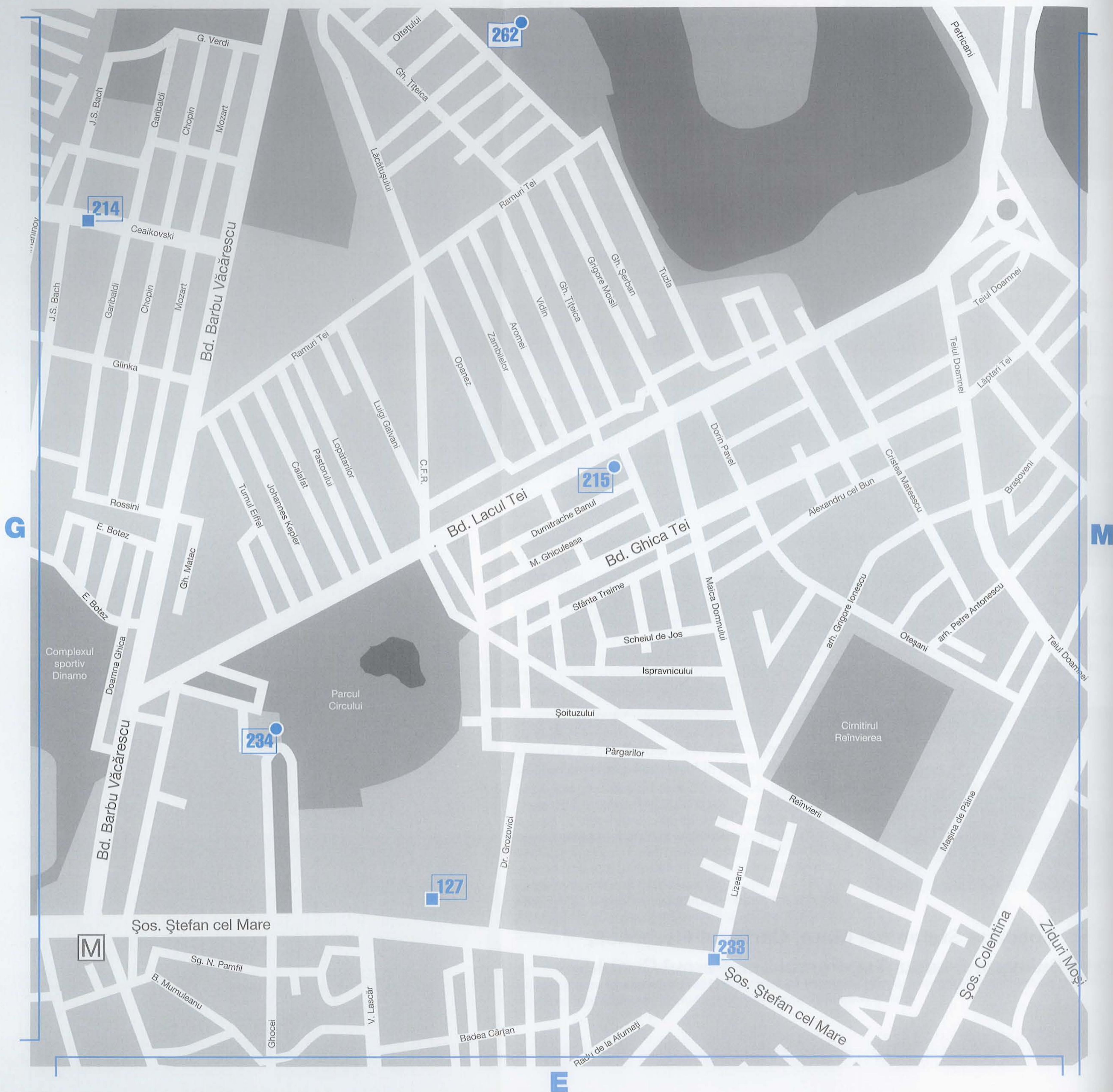
Many Bucharest town houses – the so-called "traincar houses" with two windows facing the street and a string of rooms extending along narrow courtyards – have been refurbished as small restaurants. With minimal budgets, the imaginative owners resort to improvized adaptations. Local workers contribute to the propagation of humorous or freacky additions.

F

F

Şoseaua Ştefan cel Mare, Cartierul Floreasca, Bulevardul Lacul Tei, Parcul Tei, Parcul Circului

G. Verdi
J.S. Bach
Garibaldi
Chopin
Mozart
214
Ceaikovski
Bd. Barbu Văcărescu
Glinka
Rossini
E. Botez
Gh. Matac
Complexul sportiv Dinamo
Doamna Ghica
Oltetului
Gh. Țițeica
Lăcătușului
262
Ramuri Tei
Grigore Moisil
Gh. Șerban
Tuzla
Vidin
Aromei
Zambilelor
Opanez
Luigi Galvani
C.F.R.
Lopătarilor
Pastorului
Calafat
Johannes Kepler
Turnul Eiffel
Bd. Lacul Tei
215
Dumitrache Banul
M. Ghiculeasa
Bd. Ghica Tei
Sfânta Treime
Scheiul de Jos
Ispravnicului
Șoituzului
Pârgarilor
Parcul Circului
234
127
Dr. Grozovici
Lizeanu
Maica Domnului
Dorin Pavel
Alexandru cel Bun
Cristea Mateescu
Petricani
Teiul Doamnei
Lăptari Tei
Brașoveni
arh. Grigore Ionescu
arh. Petre Antonescu
Oteșani
Cimitirul Reînvierea
Reînvierii
Mașina de Pâine
Șos. Colentina
Ziduri Moși
Șos. Ștefan cel Mare
233
M
Sg. N. Pamfil
B. Mumuleanu
Ghocei
V. Lascăr
Badea Cârțan
Radu de la Afumați
G
M
E

127
Institutul de medicină internă Doctor Nicolae Lupu / Institute of Internal Medicine

Şoseaua Ştefan cel Mare
1931. Arhitect George Negoescu

Construit în incinta spitalului Colentina, Institutul (vizibil din stradă) este un bun exemplu pentru felul în care limbajul cubist aplicat unei rezolvări funcţionale raţionaliste avansate a servit programele publice în domeniul sănătăţii. Spre deosebire de administraţie, care între 1920 şi 1940 a refuzat orice inovaţie şi a rămas la o variantă de neoromânesc tardiv, oferta modernistă de lumină, însorire, igienă, raţionalitate, felexibilitate a fost tolerată la noi – ca peste tot în Europa – pentru sanatorii, spitale, policlinici, maternităţi chiar în anii 1950, în perioada „realismului socialist".

Built on the grounds of Colentina Hospital, the Institute is a good example of how the cubist expression helped to resolve the functional challenges of the public health amenities. To the difference of administration buildings, that remained faithful to a rather labored version of neo-Romanian idiom, Modernism stressed rationalist solutions for lighting, exposure to sunshine, hygiene and flexibility thus appearing appropriate for schools and hospitals even in the 1950s, at the time of "socialist realism".

214
Cartierul Floreasca Housing Estate

1950–1960. Arhitecţii Corneliu Rădulescu et al.; Virgil Niţulescu et al.

O parcelare aşezată fericit în apropierea lacului la sfârşitul anilor 1930 (evocată în romanul „Bietul Ioanide" de George Călinescu) este preluată în 1950 pentru primul cartier de locuinţe colective. După completări fragmentare prin pavilioane unifamiliale (arhitect Mihaela Slomnescu, în Filaret şi Cotroceni) şi primele blocuri muncitoreşti în Calea Rahovei (1947, arhitect H.H. Georgescu) şi Ferentari (1948, arhitecţii Gh. Popov, H. Hornstein, V. Cristodulo), cartierul Floreasca consfinţeşte opţiunea pentru complexul de locuinţe ca soluţie pentru criza rezidenţială şi ca program prioritar al „transformării socialiste" a societăţii. Cartierul Floreasca (37 hectare, 11 000 locuitori) este un ambient conceput într-un institut de proiectare de stat. El marchează trecerea la densităţi mai mari şi un regim de înălţime sporit. În spiritul teoretic al unui urbanism normativ, păstrând formula curţilor rectangulare şi alinierii la aleile de circulaţie, construcţia cartierului a realizat concomitent locuinţele şi echipamentele colective, inclusiv un parc şi un cinematograf.

The parcelling near Floreasca Lake (developed initially at the end of the 1930s) is taken over in 1950 for the first collective housing quarter. There were few social housing projects in the years up to this date except for several small compounds, mostly continuing the prewar low-cost schemes, based on row- or semi-detached schemes. The Floreasca Quarter represented a turning point that confirmed the option for large collective housing areas as a solution to the residential crisis and a priority in the "socialist transformation of the society" programme. It marks the move to greater density and increased height. In the theoretical spirit of normative urbanism, retaining the pattern of rectangular courtyards and alignment with the roads, the quarter's constructions included housing and collective spaces, such as a park and a movie theatre.

215
Spitalul de copii şi Facultatea de drumuri şi poduri / Children's Hospital and School of Civil Engineering

Bulevardul Lacul Tei
1950. Arhitect Grigore Ionescu

Cunoscut multor generaţii de arhitecţi ca profesor de istoria arhitecturii naţionale, arhitectul Grigore Ionescu este autorul a puţine construcţii esenţiale pentru arhitectura secolului 20 în România. După sanatorii concepute şi realizate la sfârşitul anilor 1930, arhitectul proiectează după 1945 alte două programe – un cămin devenit spital de copii şi o clădire de învăţămînt universitar – o prelungire surprinzătoare a expresiei moderniste antebelice într-o perioadă intolerantă faţă de purismul raţionalist calificat „cosmopolit". După 1950 şi trei lucrări majore, Grigore Ionescu nu a mai proiectat edificii şi s-a izolat în viaţa de catedră şi cercetarea de istorie (preocupări începute în 1938 cu prima ediţie a „Istoriei arhitecturii româneşti" prefaţată de Nicolae Iorga). Scrierile sale sunt exemplare prin simţul critic niciodată trădat, justeţea şi calitatea analizelor şi informaţia impecabil documentată. Privind în urmă, astăzi putem doar presupune că profesorul Grigore Ionescu, caracter intransigent, incapabil de conformisme conjuncturale, a renunţat la o carieră de arhitect proiectant începută cu strălucire, din motive de natură etică.

Known by generations of architects as a Professor of National Architectural History, the Architect Grigore Ionescu designed in late 1930s a few buildings of uncontested significance for the evolution of Modern idiom in Romanian architecture. Later after the war, he worked on two projects, a children's hospital and an educational building sat in proximity. The author actuated the tenets of Modernist lessons. in a moment when rationalist esthetic purism was labelled „cosmopolitan", „alien" and thus unacceptable on ideological grounds. After 1950, the Architect never designed again and isolated himself in the study of the history of Architecture. We can only suppose that Professor Grigore Ionescu, by nature uncompromising, was unable to submit to conjunctures, and renounced a brilliant career begun as a modern architect for ethical reasons.

E

M

Doamnei

Moşi

F

233

Şoseaua Ştefan cel Mare - Lizeanu. Cinema Melodia / Apartments and Melodia Movie Theatre

1960. Arhitecţii Dinu Hariton, A. Căciulă, L. Anania et al.

Şoseaua Ştefan cel Mare (împreună cu Şoseaua Titulescu, bulevardele Iancu de Hunedoara, Mihai Bravu) face parte din traseul inelului principal de circulaţie care delimitează Bucureştiul moştenit din secolul 19. Începând cu sfârşitul anilor 1950, „inelul" a făcut obiectul unei operaţii urbanistice ce a inclus corectarea traseului, lărgirea amprizei pentru un trafic intens perimetral centrului şi formarea unei faţade coerente care să înlocuiască imaginea unei periferii sărăcăcioase. Pe segmentul Lizeanu-Obor curbura arterei este exprimată în alinierea clădirilor. Arhitecţii au dezvoltat o schemă care asociază o succesiune de „lame" de locuinţe colective cu opt etaje cu folosirea parterului blocurilor eventual extinse pentru dotările comunitare, inclusiv un cinematograf şi o policlinică – o soluţie diferită de marile ansambluri, unde dotările sunt parcate în clădiri specializate.

Ştefan cel Mare Boulevard is part of the main circulation ring that actually shows where lied the boundaries of the 19th century city. As of the end of the 1950s, the "ring" was part of an urban operation that included the correcting of its trajectory, the widening of the roadways for intensified traffic around the city's perimeter, and the building of coherent façades to replace the image of the poor periphery. The architects developed a scheme that combines a succession of longuish rectangular apartment blocks eight storeys high aligned to the slightly curved street and used the ground floors that extended in rear courtyard to dispose of essential neighbourhood services – health care, kindergarten, and the movie theatre Melodia that gave the name to the entire complex.

234

Circul (Circul de Stat) / Circus and Park

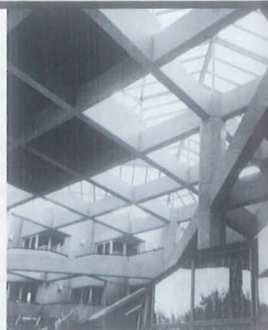
Şoseaua Ştefan cel Mare
1960. Arhitecţii Nicolae Porumbescu, Nicolae Pruncu, Constantin Rulea
1961. Parcul Circului. Arhitect Victor Donose

„Circul de Stat" continuă seria investiţiilor în edificiile de cultură (Casa Scânteii, Opera, mari instalaţii sportive, teatre şi cinematografe în cartiere muncitoreşti) curente în anii 1950 – un efort notabil justificat de preceptele utopice şi o pedagogie socială orientată spre „ridicarea culturală a maselor" îmbrăţişate în prima fază de tranziţie spre „socialismul real". Spre deosebire de programele care l-au precedat, cantonate într-un vocabular mixat, unde ordinul clasic este alăturat ornamentului brâncovenesc, Circul schimbă decis registrul estetic şi propune o prezenţă expresivă prin folosirea unei acoperiri în pânză ondulată de beton armat (mult exploatată în arhitectura internaţională) sprijinită pe stâlpi trataţi sculptural. Autorii au imprimat întregului un caracter liber şi poetic, rezultat al unei interesante conlucrări între soluţia tectonică, forma inginerească şi imaginea arhitecturală. Circul este situat în centrul unui interesant parc peisager. Autorul, arhitectul Victor Donose, a modelat un teren puţin generos pentru a crea un relief artificial. Aleea Circului (blocuri de locuinţe) – arhitect V. Agent pentru planul general, arhitecţii Sarina Cossa, Rodica Macry, Gheorghe Nădrag pentru proiectarea apartamentelor.

The once named "State Circus" continued to carry out a series of investments in cultural buildings common during the 1950s. The first transition phase to "real socialism" promoted utopian precepts of social education aimed at "bringing culture to the masses" that justified the notable effort directed towards public spaces and cultural amenities. The circus decisively changed the aesthetic registry current in the 1950s that attached local 17th century ornaments to classicized orders. Its presence owes its expression to the undulated cupola of precast reinforced concrete supported by sturdy sculptural pillars. The designers achieved a free and poetic look of the whole, result of a subtle blend of tectonic solution, engineering form, and architectural image. Beautifully landscaped park with an artificially created relief surrounded by apartment blocks.

262

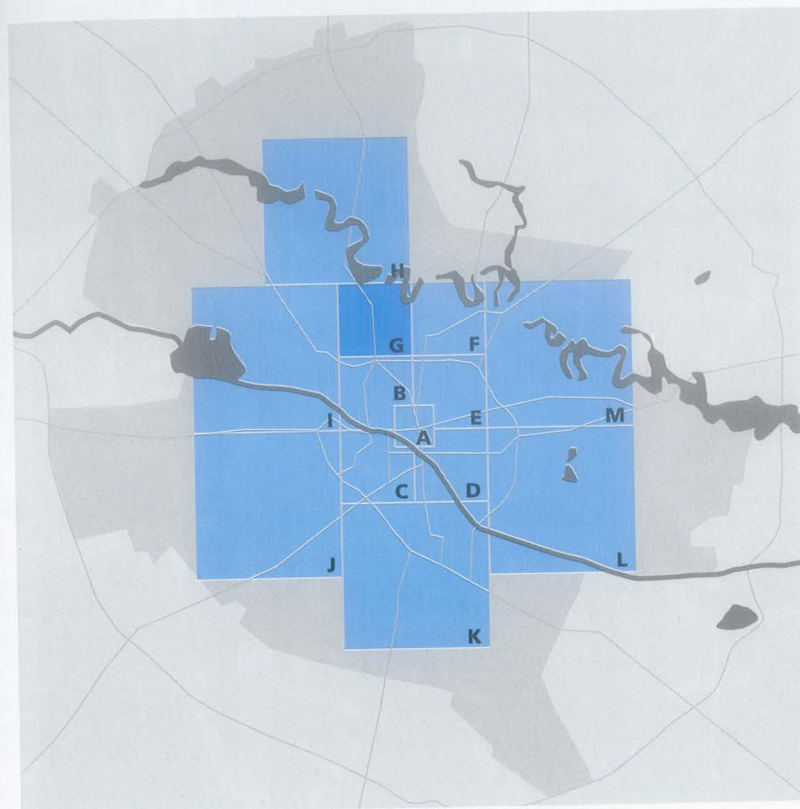
Minihotel - Student Parc

Strada Caroteni, strada Olteţului
1975–1980. Arhitecţii B.E. Popescu, Petre Ciută et al.

Ştrandul studenţesc şi instalaţiile recreative asociate fac parte dintr-un program de construcţii pentru tineret. Case de cultură, „ale ştiinţei şi tehnicii", „ale copiilor" au fost construite în oraşele importante. Ca în împrejurări istorice precedente, expuse unui control ideologic explicit (când expresia modernistă a fost admisă pentru sanatorii şi spitale de exemplu), experimentul şi originalitatea au fost finanţate relativ mai generos, invocându-se „promovarea tineretului". În perioada anilor 1980, într-un moment de degradare accentuată a construcţiei, programele pentru tineret au acomodat o deschidere către orientări şi atitudini stilistice în rezonanţă cu tendinţele internaţionale.

The "Student's" strand with pools and ancillary recreational facilities by Lake Tei are part of a construction programme for young people. At the time, cultural, "Youth Scientific and Technical" and "Children's" Centers were built in major cities. In the 1980s, at a moment of pronounced degradation of design standards and construction execution, youth programmes were allocated supplementary resources and proved more open to a variety of orientations and stylistic attitudes, in keeping with international trends.

G

Piaţa Victoriei, Bulevardul Titulescu, Bulevardul Iancu de Hunedoara, Şoseaua Kiseleff, Arcul de Triumf, Parcul Filipescu, Bulevardul Aviatorilor, Piaţa Charles de Gaulle, Parcul Herăstrău, Calea Dorobanţilor

H
B
I
F
Bd. Constantin Prezan
Piața Arcul de Triumf
Piața Charles de Gaulle
Bd. Aviatorilor
Bd. Primăverii
Bd. Mircea Eliade
Calea Dorobanților
Calea Floreasca
Șos. Kiseleff
Bd. Ion Mihalache
Piața Victoriei
Bd. Nicolae Titulescu
Bd. Iancu de Hunedoara
Bd. Lascăr Catargi
Șos. Ștefan cel Mare
Piața Dorobanților
Complexul sportiv Dinamo
Uruguay
Sontu
Alexandrina
Popa Savu
I. Cantacuzino
Emanoil Porumbaru
V. Drăghiceanu
Grigore Mora
Ing. Balș
Emil Pangratti
Muzeul Zambaccian
G. Demetriad
Arh. Ion Mincu
Tuberozelor
Gh. Brătianu
Arh. Șt. Burcuș
Gandhi
Docenților
Dorobanțul
Barbu Delavrancea
N. Ionescu
Armindenului
Herăstrău
Heleșteului
Crângului
Pușkin
Molière
Jean Monnet
Maxim Gorki
Amiral Bălescu
Lev Tolstoi
Pictor Rosenthal
Pictor Negulici
Pictor Iscovescu
Teheran
Av. M. Popa
Av. Jean Texier
Iuliu Tetrat
Starostescu
Șerban Petrescu
Av. Radu Beller
Av. Ștefan Protopopescu
Andrei Popovici
Comandor D. Darian
N. Constantinescu
George Călinescu
C. Aricescu
Pușul lui Zamfir
Bitolia
Av. T. Iliescu
Tudor Ștefan
Ștefan Negulescu
Av. M. Andreescu
Școala Floreasca
Tudor Vianu
H. Pitaru
Th. Aman
Chile
Ax. Uricaru
Hatmanul Arbore
Glinka
Rahmaninov
J.S. Bach
Cap. Bulugea
Gh. Bănciulescu
Turbinei
Andrei Mureșianu
E. Zola
Sofia
Ankara
Rabat
Aleea Alexandru
Modrogan
Venezuela
Atena
Varșovia
Paris
Praga
Belgrad
Londra
Washington
Roma
Bruxelles
Lisabona
Brazilia
Louis Blank
Argentina
Mexic
Monetăriei
Hagi Moscu
Dr. C. Caracaș
Dr. Iacob Felix
Scărlătescu
Polonă
Gr. Alexandrescu
V. Alecsandri
I. Bogdan
169 237 331 337 235 287 205 199 211 188 248 228 126 186 112 342 130 197 189 098 031 090 156 327 167 106 103 111 073 142 168 010 155 158 166 147 131 070 153 200 045 300 089 129 146 069 195 202 282 076 284 302 324
M

010

Restaurant (Bufetul de la Şosea)

Şoseaua Kiseleff
1889–1892. Arhitect Ion Mincu

Prin proiectului original, acest mic pavilion fusese destinat restaurantului românesc la Expoziţia Internaţională din 1889 de la Paris. S-a construit însă în 1892 la Bucureşti ca un „bufet la şosea". Înrudit prin vocabular ornamental cu Casa Lahovary, „bufetul" recurge însă la o volumetrie liberă, inspirată de arhitectura locală de munte: un parter peste un subasment cu intrarea în arc la „pivniţă", foişor cu stâlpişori de lemn şi arce în acoladă, scară protejată printr-o aripă ce descinde din acoperiş. O frumoasă friză de ceramică smălţuită cu tablete inscripţionate aminteşte de tratamentul de detaliu conceput de arhitect pentru Şcoala Centrală. În ultimele decenii, „Bufetul" a fost revizitat, restaurat şi extins în mai multe rânduri. Deşi fidele arhitecturii originale în faţadă, extinderile au intervenit în intenţiile autorului şi au modificat gabaritele şi volumul concepute de arhitect, iar recente amenajări interioare se îndepărtează de atmosfera imaginată de autor. O anexă nereuşită anulează accesul vizual la „Bufet" din intersecţie.

Owing to its original design, this small pavilion was meant to become the Romanian restaurant at the 1889 Paris World Exhibition. Instead, it was built in Bucharest in 1892 as "Kiseleff Roadside buffet". Its ornamentation is similar to that of Casa Lahovary, although the "buffet" indulges in a free and well balanced articulation of shapes, inspired by local mountain architecture: ground floor elevated above a subbasement, the veranda with slender wooden poles sustaining accolade-shaped arcature. The frieze is plated with glazed ceramic elements. "Old Romanian" lettering for the names of notable wineyards. Although respectful of initial vocabulary (to the exception of garden covered terraces), a long suite of additions and extensions changed the overall shape and dimensions of this gracious shed.

031

Soseaua Kiseleff Road

1900

Intrarea principală în oraş dinspre nord se face prin Şoseaua Kiseleff, o arteră largă cu alei laterale (pentru călăreţi) deschisă în 1832. Pe toată lungimea ei, între Piaţa Presei Libere şi Piaţa Victoriei, chiar dacă se percepe ca o penetraţie unitară dominată de arbori generoşi, „şoseaua" include trei segmente diferite. Între Piaţa Victoriei şi „Bufet" şoseaua e mărginită de primul parc public „de arhitect" din Bucureşti (1844, austriacul Wilhelm Mayer, revăzut de F. Rebhuhn). Parcul a fost substanţial modificat în timp. Au supravieţuit câţiva stejari seculari iar lacul şi peisajul romantic cu stânci de lângă Muzeul Geologic au fost recent refăcute dar aşteaptă o restaurare pe măsura proiectului original. În segmentul între „Bufet"" şi Arcul de Triumf au fost construite în primele decenii ale secolului reşedinţe de amploare (şi ocupare) princiară pe terenuri mari, retrase în grădini rămuroase. Şoseaua expune opţiunile estetice la început de secol ale clasei superioare în termeni de origine, dar şi de posesiuni, din societatea românească; neoromânesc decorativ, cu volumetrii libere şi variate (nr. 13-15. 1910, remodelare de arhitrectul Grigore Cerkez pentru o reşedinţă regală; nr. 35, 1902, casa cu atelier construită şi decorată de pictorul G.D. Mirea, abandonată, riscă să dispară; 1900, arhitect Toma Dobrescu), arhitectură de pitoresc regionalist cu ecouri *Art Nouveau.* Ultimul segment, între Arcul de Triumf şi Piaţa Presei Libere este peisager, cu intrări laterale spre Muzeul Satului, un complex sportiv (stadion, bazine descoperite de înot iniţial proiectate de Marcel Iancu, club de tenis), pavilioane de expoziţie. Inacccesibilă vizual dinspre bulevard – actuala reşedinţă a familiei regale la Bucureşti, Palatul Elisabeta (1938, arhitect Corneliu Marcu).

The main northern entry point into the city is along Kiseleff Road, a large artery with side alleys (for horse back riding at the time), opened in 1832. While it would appear to be a single homogeneous span dominated by large trees, the "Boulevard" is in fact made up of three distinct sections. The area between Victoriei Plaza and the "Buffet" borders is the first public park in Bucharest designed by an architect (1844, the Austrian Wilhelm Mayer, overseen later on by F. Rebhuhn). Along the second section between the "Buffet" and the Triumph Arch large princely residences were built in the first decades of the last century on generous pieces of land, set back in tree-laden gardens. One can find on the Boulevard a variety of esthetical choices evocative of the tastes and also of the resources of the upper class of Romanian society at the time. The last section, between the Triumph Arch and Presei Libere Plaza, is landscaped with side entrances to the Village Museum, a sporting complex (stadium, outdoor pools initially designed by Marcel Iancu/Janco, a tennis club), and exhibition pavilions. Invisible from the boulevard is the current residence of the royal family in Bucharest, Elisabeta Palace (1938, Architect Corneliu Marcu).

045

Şcoala comunală la Mavrogheni / Communal School

Strada Monetăriei 2
1906. Arhitect Giulio Magni

Arhitectul italian construieşte această şcoală în spiritul neoromânesc formulat de Ion Mincu în primele sale lucrări. O faţadă cu intarsii de ceramică smălţuită (intr-o cromatică inrudită cu „Bufetul" lui Ion Mincu) şi împrejmuirea de zidărie şi fier forjat contribue la prezenţa sa expresivă în penetraţia plantată de pe Şoseaua Kiseleff.

The Italian Architect built this school in the neo-Romanian spirit developed by Ion Mincu in his first works. The façade with enamelled ceramic intarsia (the chromatics resembles that of abutting Mincu's "Buffet") and its stone and wrought iron enclosure contribute to its expressive presence in the midst of the plantation along Kiseleff Road.

G

069
Muzeul Ţăranului Român (Muzeul Naţional) / Romanian Peasant Museum

Bulevardul Kiseleff 1
1912–1938. Arhitect Nicolae Ghika Budeşti
1965–1966. Corpul Filantropia. Mozaic de Jules Perahim
Din 2000 – lucrări de funcţionalizare a aripii posterioare

Muzeul Naţional, început în 1913, va fi parţial terminat în 1938 prin realizarea a trei aripi din proiectul iniţial al arhitectului Nicolae Ghika-Budeşti – sinteză la dimensiuni monumentale a arhitecturilor istorice din Valahia şi Moldova. Şarpantă de beton armat cu deschideri mari – 1915, inginer E. Prager. Lucrările vor continua după 1960, când curtea interioară va fi închisă pe latura vestică cu un volum monolitic peste un parter pe piloţi şi acoperiş cu ţiglă smălţuită. Odată cu întoarcerea clădirii la funcţia sa iniţială de depozitar al unor valoroase colecţii etnografice, în anii 1990 pictorul Horia Bernea a conceput soluţii de excepţională coerenţă şi subtilitate stilistică în utilizarea spaţiilor interioare şi expunerea colecţiilor de obiecte. Proiectat pe vegetaţia parcului din jur, accesibil vizual din Piaţa Victoriei şi pe Şoseaua Kiseleff, cu paramentul său caracteristic de cărămidă aparentă, volumetria amplă, decorul sobru, o execuţie excepţională şi calitatea remarcabilă a conceptului muzeal din interior, acest edificiu este un reper esenţial pentru arhitectura şi viaţa culturală a Bucureştiului.

Started in 1913, the National Museum was partially finished in 1938, with the completion of three wings from the original project – a synthesis of monumental proportions of historical Wallachian and Moldavian architecture. When the building returned in 1990 to its original purpose as a place in which valuable ethnographic collections are stored, the painter Horia Bernea devised stylistically subtle solutions to use the space and exhibit the collections. Projected against the vegetation of the nearby park, this building – with its characteristic red brick cladding, strong shapes and colourful roof and the outstanding quality of the museological display – is an essential architectural and cultural landmark in Bucharest.

G

070
Sediu de partid (Vila Brâncoveanu) / Headquarters of a Political Party

Bulevardul Aviatorilor / Aleea Modrogan
1913. Arhitect Roger H. Bolomey

În interiorul unei parcelări cu străzi în semilună (formula *crescent* este rară la Bucureşti), o grădină circulară înconjoară această vilă în cărămidă aparentă cu ancadramente de piatră. În volumetria fantezistă diversificată la limită unii exegeţi au văzut o simbioză între *fin de siècle* şi decorul neoromânesc.

A circular garden surrounds this brick building, with stone-framed windows and arches, which stands on a circular parcel of land. The streets run off in a crescent shape (rare in Bucharest). Some critics attributed the fantasising roofs and rich ornamentation of this house to an attempt of crossbreeding *fin de siècle* aesthetics with neo-Romanian decorative feeling.

073
Vilă / Villa

Strada Rabat 19
1914. Arhitect Cristofi Cerchez

Realizată la scurtă vreme după vila Minovici, casa din strada Rabat are o expresie diferită nu numai din pricina caracterului amplasamentului (o parcelare urbană ferm reglementată de norme de aliniere şi culpare) ci şi prin vocabularul arhitectural şi decorativ. Dacă vila Minovici trimite la arhitectura muntenească, aici avem un exemplu de regionalism balcanic, inspirat de exemple de secol 18 (tratarea colţului rotunjit şi susţinut de pilaştri plaţi, opoziţia dramatică între pereţii plini şi ferestrele parcimonioase de o proporţie specifică, foişor dimensionat ca o încăpere mare cu stâlpişori fragili, acoperiş de olane cu pantă lină). Arhitectul va realiza în această variantă stilistică o serie de case care au influenţat, fără îndoială, opţiunile mai târzii ale arhitecţilor Octav Doicescu sau H. Delavrancea în căutările unei expresii moderne ancorată în tradiţia locală.

Built shortly after Villa Minovici, that displays direct quotations from Valachian vernacular, the house on Rabat Street by the same Architect is an example of regional Romanticism inspired by 18th century Balkan architecture. Rounded corners accented by flat pilasters, dramatic contrast between full walls and sparse windows of particular form, veranda resembling a large room with small, fragile columns, hallow tile on gently sloping roof. The Architect will refine this stylistic line in several works that no doubt influenced such fellow architects as Doicescu or Delavrancea in their quest for a modern architectural expression that would be anchored in local tradition and sensitivity.

076
Aeroclubul Român (Reşedinţă burgheză) / Romanian Aviation Club

Bulevardul Lascăr Catargi 54
1916. Arhitect Duiliu Marcu

După mărturisirea autorului, această lucrare de tinereţe „de şcoala franceză" a constituit un moment important în cariera sa. Proiectarea şi execuţia unei clădiri cu faţade pretenţioase de piatră şi cu un finisaj bogat interior şi exterior i-a solicitat pricepere deosebită şi amănunţite studii de detaliu. Prin proiectul iniţial, arhitectul a amenajat la mansarda acestei „locuinţe burgheze" un etaj de birouri – o noutate în programul funcţional care se va răspândi odată cu influenţa crescută a profesiunilor liberale în anii 1930. Acoperişul a fost refăcut după un incendiu iar piatra de talie este acoperită în mare parte cu o tencuială puţin elegantă. După 1920, Duiliu Marcu va dezvolta, în lucrări esenţiale pentru arhitectura secolului 20, un convingător limbaj modernist însoţit de o constantă atenţie pentru detaliu.

According to the author, this "French School" work of his youth constituted an important moment in his career. The designing and construction of the building with a pretentious stone façade and rich indoor and outdoor finishing required extensive skills and fine study of detail. The roof was rebuilt after a fire, and the facade ashlars are now covered in coarse mortar. After 1920, Duiliu Marcu developed a convincing modernist expression, coupled with constant attention to detail, in essential 20th century architectural works.

089
Institutul şi Muzeul Geologic / Geological Institute & Museum

Şoseaua Kiseleff 2
1906–1924. Arhitect Victor G. Ştephănescu

Folosind o schemă de plan şi de volumetrie clasice pentru funcţia clădirii (corp central cu acces monumental, aripi laterale simetrice, gabarite importante, fenestraţie şi acoperiş ample), arhitectul adaugă încă un obiect la „districtul muzeelor" la intrarea Şoselei Kiseleff în Piaţa Victoriei (după muzeele de Istorie Naturală şi Muzeul Ţăranului Român). Arhitectura se inscrie în limbajul neoromânesc oficial, în spiritul iniţiat de Expoziţia naţională din 1906, la care Victor G. Ştephănescu contribuise substanţial. Captivante colecţii de minerale şi fosile geologice.

On a layout, with elevations and overall shape well adapted for the building's function, The Geological Institute is also home of a museum with comprehensive collections of minerals and fossils on display. The architecture, with its monumental entrance in the axis, symmetrical side wings, large size, varied fenestration and ample roof replicates the neo-Romanian structures designed by V. Ştephănescu for the National Exhibition of 1906. Together with the Museum of Natural History, 1906 and the Museum of the Romanian Peasant, 1913–1937 it forms a "Museum District" at the entrance from Kiseleff Road into Victoriei Square.

G

090
Vilă (Casa Sfinţescu) / Villa

Şoseaua Kiseleff
1925. Arhitect Toma Dobrescu

O formulă intermediară, specific bucureşteană, care tratează o locuinţă urbană ca un conac la ţară. Pavilion izolat retras foarte mult de la intersecţia străzilor cu o împrejmuire solidă, într-o grădiniţă umbrită. Un exemplu agreabil şi evocator pentru ambiţiile şi gusturile în materie domestică ale locuinţei orăşeneşti „în stil naţional" din anii 1920.

This villa could be seen as specific to Bucharest taste in living: an intermediary formula between an urban home and a country manor, in a shaded garden. An unpretentious and livable example in terms of magnitude, decoration, form and finishing of urban residence in "national style".

098
Vilă (Casa Mătăsaru) / Villa

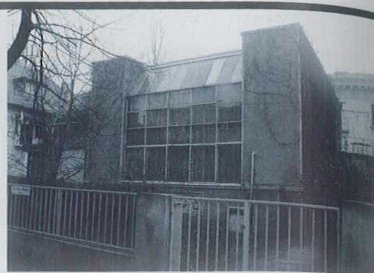
Strada Emanoil Porumbaru 12
1927. Arhitect Cristofi Cerchez

Arhitectura lui Cristofi Cerchez, ulterioară fazei „vila Minovici", propune pentru viaţa domestică un scenariu balcanic, parcă sugerat de „Isarlîkul" lui Ion Barbu. Casele sale albe, cu stucatură naivă, şi muchii rotunjite, pilaştri de colţ şi detalii de lemn întunecat păstrează o dimensionare agreabilă şi un cert caracter local, chiar când viaţa modernă închide cu sticlă superbul ceardac de la etaj.

In the works Cristofi Cerchez designed after Villa Minovici, he advances a different vocabulary, much closer linked with Balcanic ornamental sources and scenarios for domestic life. This white houses with naive stucco reliefs, rounded canting, and darkened wooden detail give a pleasant dimension and local character thereto.

103

Vilă (Atelierul sculptorului Cornel Medrea) / Villa (Formerly Studio of Sculptor Cornel Medrea)

Strada Andrei Mureşanu 2
1929. Arhitect Horia Creangă

Una din primele realizări ale lui Horia Creangă dupa ce îşi încheiase studiile la *École des Beaux Arts* din Paris. În volumul compact, cu doi piloni masivi încadrând o mare suprafaţă de sticlă, unii exegeţi au văzut – cu mult temei – un fior expresionist de forţă singular în opera arhitectului, ce va fi dominată de un pur şi consecvent ataşament la spiritul cubismului modernist.

This is one of Horia Creangă's first works after completing his education at *École des Beaux Arts* in Paris. Exegetes saw in this compact volume with two massive lateral piles framing a large glass surface an Expressionist tune singular in Creangă's work that will later be attached to consequential Cubist stylistics.

106

Şoseaua Kiseleff Road

1930

Deceniul al patrulea introduce în segmentul de mijloc al Şoselei elemente noi. Avansul stilismului modernist dar şi o anume democratizare a zonei sunt vizibile în apariţia unor echipamente urbane (Hotel Triumf, 1937, arhitect Petre Antonescu, un spital, arhitect Paul Smărăndescu sau sediul Ambasadei Federaţiei Ruse) dar şi în schimbarea tipologiei rezidenţiale. Locul reşedinţei, tratată ca un conac în peisaj, e luat de pavilioane şi parcele mai economice, faţadele se apropie de stradă. O replică de Renaştere florentină cu sgrafitto în faţadă (arhitect Alexandru Zaharia), numeroase pavilioane neoromâneşti bine executate, replici tardive de expresie *Beaux Arts* (vila Nicolae Titulescu) dar şi notabile prezenţe de modernism purist (arhitecţii Marcel Iancu, Rudolf Fraenkel).

The fourth decade introduces new elements into the middle section of the Boulevard, which partially modify the character of this district. The advancement of the modernist style and a certain democratisation of the area are visible with the appearance of other functions besides residences (as is the case of the large residential hotel built by the National Bank for its employees, clinics or athletic facilities). More economic small villas or residential compounds replace the stately mansions. The large gardens are devided in smaller plots, the density in the area grows and the facades are set closer to the street.

111

Institutul Cultural Român (Casa Malaxa) / Romanian Cultural Institute

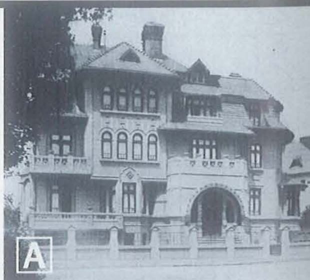
Aleea Alexandru 38
1930. Arhitect Petre Antonescu

La dorinţa comanditarului (industriaşul Nicolae Malaxa, descris de arhitect ca „amator de artă"), în programul acestei vile a fost introdusă o mare sală pentru expunerea obiectelor de artă, putând servi în acelaşi timp pentru producţii de muzică şi conferinţe. Interiorul surprinde prin contraste stranii între spaţiile generoase tratate într-un spirit monumental (o veritabilă uşă de catedrală – bronz masiv, cu casete în altorelief, scara principală, sala de audiţii) şi funcţiile secundare dimensionate foarte economic, cu multiple treceri înguste. Detaliere de faţadă în spiritul unui neoromânesc „clasic", cu un turn de colţ şi acoperiş mare de ceramică. Piatră de talie la soclu şi la elementele arhitecturale sculptate (coloane, profile).

This villa includes a large room for the exhibiting of art objects (in the brief for the project, Nicolae Malaxa, a wealthy industrialist is described as an "art amateur"), to serve also as a place for concerts and conferences. The interior is surprising, sharp contrasts oppose generous formal rooms and halls treated monumentally to the auxiliary functions, which are sparsely sized, crowded, with numerous narrow passages. The detailing of the façade is "classical" neo-Romanian in Antonescu's interpretation.

112

Vilă (Casa inginer N. Z. Popescu) Villa

Strada Barbu Delavrancea
1931. Arhitect I. Theodoru

O vilă de mari dimensiuni tratată într-un vocabular neoromânesc particular în care călătorii italieni întrevăd influenţe sau similitudini cu atmosfera creată de Gino Coppedè în cartierul roman care îi poartă numele. Ancadramente sculptate, volume poligonale, ferestre manieriste şi acoperişul foarte mare, toate bine lucrate, dau impresia mai curând de scenografie ficţională pentru un basm. Situată într-un degajament umbrit, faţada atât de modelată orientată spre nord nu capătă relieful dorit.

A large neo-Romanian villa in which Italian visitors recognize influences and similarities with the captivating atmosphere created by Gino Coppedè in the Rome quarter he designed at the turn of the century. Placed in a shadowy largo facing North, the villa's modelled façade loses its theatrical effect.

126

Bulevardul Aviatorilor Boulevard

Bulevardul Aviatorilor continuă spre nord Bulevardul Catargi printr-o formulă ambiguă, oscilând între un parc rezidenţial cu vile izolate de dimensiuni importante (servite de aleile laterale şi protejate de plantaţii) şi o arteră centrală largă. Ocupat în primele decenii ale secolului cu reşedinţe de parter înalt şi etaj, bulevardul a devenit în ultimul deceniu scena unei competiţii intense. Reglementările urbanistice s-au dovedit ineficace în faţa presiunii investiţiilor care au reformulat caracterul său. Percepută ca un perimetru de prestigiu (cartier al burgheziei afluente înainte de 1945 şi perimetru ocupat de nomenclatura statală – după) odată cu pieţele Victoriei şi Charles de Gaulle, bulevardul a mobilizat recent construcţia de bănci şi birouri, ridicând regimul de înălţime la 4–6 etaje pe arteră şi până la 17–20 etaje în cele două pieţe. Ampriza străzii şi vegetaţia abundentă au conservat imaginea de ansamblu a bulevardului şi admirabila perspectivă a Monumentul Eroilor Aerului (1935, de Lydia Kotzebue, Iosif Fekete). De aproape însă, vilele cu grădini par astăzi mai curând accidente pierdute între fronturi compacte şi parcele ocupate în exces de recenta arhitectură conjuncturală.

This Boulevard proceeds northward from Catargi Boulevard and is a combination of residential park with detached villas with a large central artery in the middle. Occupied in the first decades of the last century by residences one-two storeys high, the boulevard recently became attractive for the construction of banks and offices, raising the level of floors along the artery to between 4-6, and to 17-20 floors in the two large squares at each end. The lay of this street and the abundant vegetation have helped to preserve the overall picture of the boulevard and the admirable perspective of the monument dedicated to the memory of flier heroes, "Monumentul Eroilor Aerului" (1935, by Lydia Kotzebue, Iosif Fekete).

129

Parcul Filipescu Parcelling

Parcelarea de la estul Bulevardului Aviatorilor începe în 1911 şi va fi guvernată pe tot parcursul său de un bun plan general (trasee corecte de străzi, echipare completă şi o parcelare raţională) şi de reglementări urbanistice eficiente. Cumulate, ele au produs un convingător cartier înstărit, cu străzi plantate confortabile şi cu numeroase piaţete pentru un statuar adecvat (monumentul din Piaţa Quito sau statuia Monseniorului Vladimir Ghyka de Gheorghe Anghel). Intermediar ca densitate între centru şi atmosfera de oraş-grădină de pe Şoseaua Kiseleff, cu parcele de mărime medie, în Parcul Filipescu au fost construite vile solide, excelent finisate. Discutate în epocă şi recuperate acum, împrumuturile stilistice acoperă o mare diversitate, de la „chalet" elveţian la „casone" florentin, de la „neomauresc" la neoromânesc, *Art Déco* şi *Bauhaus* în stare pură. Imaginea de astăzi a acestui cartier cu prestigiu intact şi foarte căutat s-a format la sfârşitul anilor 1930. Din primele decenii ale secolului aici au lucrat toţi arhitecţii cunoscuţi, începând cu Cristofi Cerchez (1911, Aleea Modrogan 19; 1930, strada Rabat 9), Statie Ciortan (1920–1930, strada Andrei Mureşanu), Nicolae Ghika Budeşti (1925, strada Londra / strada Berna), Horia Creangă (1929, strada Andrei Mureşanu; 1930, strada Paris 56; 1932–1934, Aleea Alexandru 12 şi 15), Tiberiu Niga, H. Delavrancea, Marcel Iancu (1930, Strada Pictor Negulici 19, 1933–1937, strada Grigore Mora), Arghir Culina (1932–1933, strada Paris 47), Ion Boceanu (1934–1936, strada Atena 7 şi 7A), Octav Doicescu (1935-36, strada Emil Zola). Deocamdată inserţiile recente au păstrat scara intenţiei urbanistice iniţiale.

The division of land to the east of Aviatorilor Boulevard begins in 1911 and is governed for the duration by a good general plan (correct routing of streets, rational infrastructure, and correct dimensioning of construction plots) and by efficient urban regulations. The result is a sophisticated district of distinctive quality, with agreeable tree-lined streets and numerous small squares. With a density somewhere between that of the city centre and the garden city along Kiseleff Road, and average-sized parcels of land, solid, beautifully finished villas were constructed in Filipescu Park. The talk of the town at the time and gradually recovered now by their lawful proprietors, the styles of these villas range from Swiss "chalet" to Florentine "casone", from neo-Moorish to neo-Romanesque, *Art Déco* and pure *Bauhaus* sometimes stylistically incongruous but assuredly very comfortable and most of time truly charming.

130
Vilă (Casa Poru) / Villa
Strada Emil Porumbaru 16
1931. Arhitecţii A. Ghiaciu, Al. Iliescu

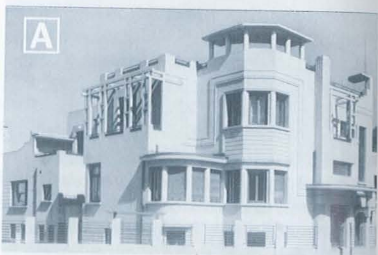

Dacă vila din strada Delavrancea sugerează doar o posibilă legătură, Casa Poru se înscrie evident în descendenţa lui Coppedè şi a arhitecturii sale „transtemporale". Sugestii venind din varii surse istorice şi regionale (mai ales italiene) – executate cu un meşteşug superlativ. Strada Porumbaru poate fi citită ca un text ilustrat de fazele prin care a trecut un perimetru iniţial fără mari ambiţii pentru a deveni unul din cele mai căutate şi sofisticate cartiere. Spre deosebire de Şoseaua Kiseleff şi Bulevardul Aviatorilor, de la început colonizate de construcţii prestigioase, terenurile intermediare au început prin a fi atribuite unor cartiere modeste, pentru construcţii de locuinţe ieftine susţinute de municipalitate. Dezvoltate coerent sub un regim eficace de norme urbanistice, odată cu avansul oraşului către nord, ele au fost încorporate în partea rezidenţială percepută astăzi ca cea mai luxoasă – de specialişti, de piaţa imobiliară şi de publicul bucureştean.

As with the previous example, Poru House, a work by a pair of architects in the vein of "transtemporal" architecture, is clearly influenced by the theories and the designs of Gino Coppedè, with hints of varying historic and regional sources, an interesting, persistent and imitated alternative to neo-Romanian and Modernist design in residential design. High degree of craftsmanship incorporated in good finish of materials. Now a much sought for area by promoters and public as well, the Porumbaru Street, to the difference of Kiseleff Road or Aviatorilor Boulevard, was first developed for low-cost housing promoted by the municipality under efficient urban regulations, to turn in 1930s into a sophisticated vicinity .

131
Vilă (Casa Prager) / Villa
Strada Paris 47
1931–1932. Arhitect Arghir Culina

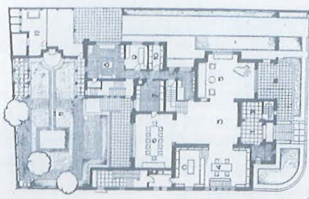
Înclinaţia arhitectului pentru *Art Déco*, convingătoare şi inspirată când a produs edificii de dimensiuni mari (hotelul Union, hotelul Ambasador), pare mai puţin evidentă în cazul acestui program fără intenţie monumentală. Vila lui E. Prager, inginer de structuri şi mare promotor imobiliar, este încărcată de detalii „reduse la scară" aparent pentru a evita nuditatea formelor moderniste care au inspirat croiala generală a arhitecturii. Vila e aşezată într-un rond care are în centru „Monumentul Aerului" – o carcasă sferică de metal, sculptura de F.L. Gove – prezenţă inteligentă şi bine dimensionată pentru spaţiul piaţetei.

Ths villa was the property of Emil Prager, energetic real estate promoter and noted structural engineer who calculated and built most of the important concrete and metal structures before the World War II . Designed by Arghir Culina (author of Ambasador Hotel among other large buildings), the façades are invaded by *Art Déco* detailing that seem "reduced to scale", most likely to avoid the nudity of modernistic forms. Sympathetic townscaping of the small square with the "Monument of the Air" – a metal artwork by sculptor F.L. Gove – in the centre.

142
Vilă (Casa inginer Buşilă) / Villa
Aleea Alexandru
1932–1933. Arhitect Duiliu Marcu

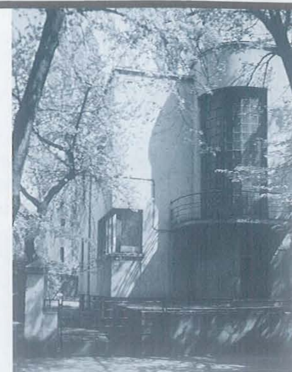

Expresia arhitecturală a faţadelor, în formularea autorului, realizează o notă locală, fără a se îndepărta de „concepţia de simplitate clasică" proprie operei sale. O compunere liberă a deschiderilor (rectangulare, arcade în plin cintru) pe un volum ferm în cărămidă aparentă este susţinută de un decor dozat cu multă prudenţă – ancadramente de piatră şi o subtilă friză din cărămizi decroşate din planul faţadei. Formaţia pariziană în spiritul *Beaux Arts* a autorului poate fi citită în preferinţa pentru accesorii de bronz şi fier forjat în faţadă şi interioare – într-o convingătoare interpretare *Art Déco*.

The architectural expression of the façades conveys a local note without straying from the "concept of classical simplicity". A firm volume in apparent brick cladding the compact layout of the interior functions. The exterior impression relies on warm brick colour, natural stone and a subtle frieze of cut-brick. Wrought iron and bronze fixtures in an *Art Déco* interpretation of author's experience of *Beau Arts* styling.

146
Vila (Casa Vâlcovici) / Villa
Strada Londra 44
1933. Arhitect Henrietta Delavrancea Gibory

Spre deosebire de multe exemple contemporane, în care influenţe *Art Déco* interferează în purismul cubist, consecvenţa modernistă a acestei vile aminteşte de lucrările unui Mallet-Stevens prin compoziţia francă de volume primare (cubul, forme decupate din cilindru) şi fereastra plasată pe colţul faţadei. Interiorul reglat de un plan compact, raţional şi dimensionat fără excese propune o interpretare 1930 a serei vitrate spre grădină – un spaţiu adesea inclus în reşedinţele bucureştene mai vechi. Vila a fost recent restaurată cu păstrarea distribuţiei originale a spaţiilor, a mobilierului fix şi unor detalii de finisaj.

The interior, regulated by a compact, rational and proportioned plan, without excesses, proposes a 1930 interpretation of a glass conservatory looking onto the garden, a space often included in older Bucharest residences. This beautiful house recently underwent an attentive rehabilitation.

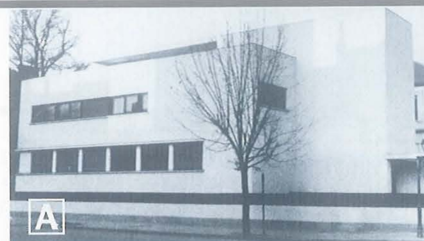
147
Vilă / Villa
Strada Paris
1933. Arhitect Horia Creangă

Într-o parcelare în plină construcţie cu vile de bună calitate afişând formule stilistice dintre cele mai neaşteptate, Horia Creangă introduce o atitudine modernistă de un purism stăpânit cu autoritate. Într-un volum cubic arhitectul înscrie un plan funcţional de locuinţă / birou duplex care se exprimă pe faţade prin decupaje geometrice în compoziţii abstracte.

The tenets of Creangă's architectural language are gathered here in a concentrated manner. The ascetically articulated block contains a functional duplex of an apartment with an office included in a cubic mass. Geometric cutouts in the façades treated as abstract compositions.

153
Vilă (Casa Elisabeta Cantacuzino) / Villa
Aleea Alexandru 15
1934. Arhitect Horia Creangă

Contextul acestei lucrări este dat de masiva arhitectură în principal neoromânească cu acoperişuri mari de ceramică, asemănător cu al altei vile pe aceeaşi stradă, realizată cu doi ani mai devreme, la numărul 12. La intersecţia a două străzi, pe un teren de dimensiuni pentru o „casă-vagon", Horia Creangă realizează una din operele sale de căpătâi. Arhitectul înscrie un plan de o claritate fără cusur, cu o separare netă pe etaje între zonele diurnă şi nocturnă, în două corpuri în paralelipiped, inegale, deplasate unul faţă de celălalt, legate în interior printr-o scară continuă care urcă în lungul peretelui de nord. Terasa superioară – acum închisă, alterând imaginea casei – era amenajată pentru o generoasă extindere în aer liber a locuirii. Remarcabilă prin puritate cubistă – copertina-semnal de la intrare.

In a setting surrounded by large neo-Romanian mansions, the Architect developed a flawless, lapidary design of balanced proportions and compact, clear dimensioning. The interior layout relies upon the separation between levels of daylight and night time activities, placed in two parallelepiped shapes displaced one against another, connected inside by a continuous stairway which runs along the entire northern wall. The upper terrace (now enclosed after an improper alteration) was designed to provide an open-air extension. The entry is emphasized by a projecting element of impeccable cubist design.

155
Vilă / Villa
Aleea Alexandru 41
1934. Arhitect Tiberiu Niga

La vremea acestei lucrări, Tiberiu Niga începea printr-o interesantă lucrare o carieră care se va dovedi notabilă. Vila din Aleea Alexandru este una din primele lucrări ale arhitectului realizate la Bucureşti şi se aşează – prin program, dimensionare şi funcţionalitate – în clasa lucrărilor contemporane (şi vecine în Parcul Filipescu), cu totul comparabilă cu construcţiile din apropiere ale unor confraţi afirmaţi deja în profesiune: Creangă, Boceanu sau D. Marcu. Deşi de un cubism riguros, arhitectura lui Niga încorporează şi elemente de ornament *Art Déco* (aici prin interpretarea grilajelor la ferestre desfiinţate între timp, ca o liniatură ritmată). Registrul de ferestre al etajului creează, într-o vedere frontală, iluzia unei dale masive suspendată în aer deasupra casei.

The villa along Alexandru Alley is one of the first works by this Architect, similar to other buildings in the area by several consecrated architects. Accomplished development of the brief for a single-family house in a cube of reduced dimensions. The sharply cut windows of the upper floor run across the entire width of the façade under a floating horizontal attic underlined, in the initial design, by horizontal metal grill (inappropriately removed).

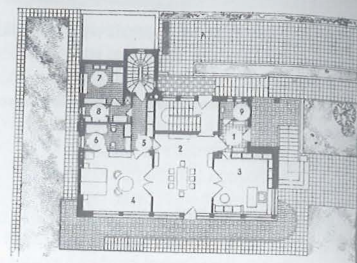
156
Vilă / Villa

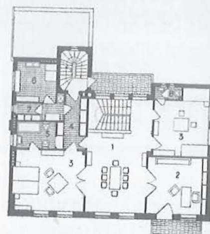
Bulevardul Aviatorilor 36
1934. Arhitect Duiliu Marcu

Asemeni altor colegi de generaţie, arhitectul adoptă aici o atitudine radicală faţă de vecinătăţi, în care, la vremea construcţiei, dominau modele paseiste (1912, Casa Filipescu, arhitect R. Bolomey; 1913, Casa Manu, arhitect Grigore Cerkez; 1920; 1915, Casa General Florescu, Bulevardul Aviatorilor 24, arhitect Ion D. Hârjeu; 1927, Casa Arnold Peter, arhitect Paul Smărăndescu) dar respectă disciplina prescrisă de reglementările urbanistice. Această vilă cubică, în cărămidă aparentă, cu accente de tencuială lisă albă instalată direct pe gazonul unei parcele de dimensiuni standard pune în lumină distanţarea autorului de arhitectura de factură eclectică sau regionalistă exersată înainte în favoarea limbajului pur raţionalist în care se va exprima pe parcursul următorilor ani. Planul acestui duplex sintetizează un concept devenit normă pentru locuirea clasei medii a profesiunilor liberale.

The Architect adopted a radical design compared to that found in a neighbourhood, which at the time of construction was colonized by rather outdated pastiches of various styles. With this work, the author takes his distance from eclectic and regionalist expression to favour cubist approach that he used throughout the subsequent few years. Placed in recess to the street on a simple grass surface, the discreet brick cube with white plastered window reveals its qualities in the interiors and their relations to the garden. The brief of the house is characteristic for the moment, when the dwellings of this type also included an office for the owner, most often exercising a liberal profession.

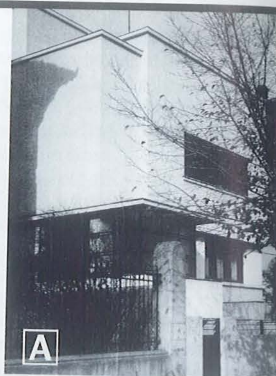

158
Două vile / Two villas

Strada Atena 7 şi 7A
1934–1936. Arhitect Ion Boceanu

Fidel interesului pentru tratarea sculpturală a volumelor, arhitectul decupează cu decizie un colţ întreg şi disimulează sub un vitraj cu sprosuri rectangulare stâlpul de colţ – un mod de a dramatiza volumetria sculpturală a casei printr-o sugestie antistructurală la care cubismul a recurs (ferestre în „cornier", benzi continue vitrate etc.). Nu este singura secvenţă de două vile desenate de acelaşi autor pe această stradă; la numerele 16 şi 18 se află alte două, concepute de Gheorghe Simotta.

The Architect cuts out an entire corner and dissimulates the corner column under a glass plating to dramatize the sculptural mass of the house.

166
Vilă / Villa

Strada Atena 18
1935. Arhitect Gheorghe Simotta

Reşedinţele proiectate de Gheorghe Simotta se deosebesc de soluţiile cubiste propuse de Horia Creangă, T. Niga sau H. Delavrancea în Parcul Filipescu. Acastă vilă are dimensiuni mari, cu spaţii pentru reprezentare (saloane, săli de masă, birouri) generoase, încăperi înalte, finisaje elaborate eventual opulente, anexe complete, garaje pentru mai multe automobile. Ca şi alte lucrări ale arhitectului, avem aici a face cu ample reşedinţe urbane construite de familii afluente, în alcătuirea cărora se combină modernismul planului cu o expresie care elimină temele estetice ale cubismului în favoarea unei ornamentaţii bogate, executată cu fineţe.

The residences designed by Gheorghe Simotta are unlike the cubist ones. The villas, built by affluent families, are ample urban residences that combine Modernism with an expression which eliminates the esthetic theme of Cubism in favour of rich, finely executed ornamentation of neo-byzantine inspiration.

167
Monumentul Aviatorilor Monument

Bulevardul Aviatorilor
1935. Sculptorii Lydia Kotzebue, Iosif Fekete

La egală distanţă de Piaţa Victoriei şi Piaţa Charles de Gaulle, în axul Bulevardului Aviatorilor, una din cele mai împlinite – dacă nu cea mai împlinită – prezenţă de artă monumentală în spaţiu deschis. Monumentul Aviatorilor – un obelisc ce combină un volum geometric de granit masiv cu statuarul realist de un modelaj reţinut, egal eficace în vedere imediată şi în perspective foarte lungi – este impecabil dimensionat. Să sperăm că raportul atât de convingător al monumentului cu spaţiul înconjurător va fi protejat de lărgimea bulevardului şi somptuoasa vegetaţie aliniată, chiar dacă fronturile construite se vor ridica mult în înălţime. O alee perpendiculară pe bulevard la Monumentul Aviatorilor (strada Arhitect Ion Mincu) evocă persistent, poate prin transferuri intermediate de artişti şi meşteşugari italeni, atmosfera cartierului Coppedè din Roma.

One of the most accomplished, if not the most accomplished monumental art piece in the open air of this city. The Aviatorilor Monument – oeuvre of a collaboration between a woman-sculptor and an artist skilled in bronze and stone works – is an obelisk that combines its remarkably pondered geometric shape rendered in massive granite stones with a bronze statuary of stylised realism. One can only hope that the ebullient development of the area will not interfere with the sumptuous vegetation of the monument's background even if the new frontage will become essentially taller.

168
Vilă / Villa

Strada Emil Zola
1935–1936. Arhitect Octav Doicescu

Un exemplu semnificativ pentru opera arhitectului, la intersecţia între mişcarea modernistă (mai ales prin înnoirea conceptului de locuire) şi căutarea unei expresii cu rădăcini în tradiţia locală, în rezonanţă cu spiritul rural în spaţiul balcanic şi mediteranean. Clasată ca o variantă a şcolii naţionale, arhitectura lui Octav Doicescu, adaptată unei vieţi mai sofisticate şi mai afluente decât în cartierul Bordei, se deosebeşte esenţial de manierismele neoromâneşti ale anilor 1930 şi se înscrie în „linia genetică" care i-a inspirat uneori pe mai vârstnicii Cristofi Cerchez, A. Clavel sau H. Delavrancea. O arhitectură fără artificii, de o rigoare funcţională care a rezistat timpului, consecventă în folosirea structurii şi materialelor – totul reţinut într-un registru minimalist care nu e însă niciodată sărăcăcios.

A significant example of the Architect's work, a cross between the Modernist movement and a search for expression with traditionally local roots, in keeping with the rural spirit of the Balkan and Mediterranean spaces.

169
Arcul de triumf / Triumph Arch

Şoseaua Kiseleff
1935–1936. Arhitect Petre Antonescu

Monumentul actual este urmaşul în material definitiv al unor arce provizorii. Primul a fost construit la rondul de la „Bufet" pentru a primi trupele revenite din Războiul de Independenţă în 1878. Următorul, tot de Petre Antonescu, în 1922 celebrează efortul militar din primul război mondial, apariţia României Mari şi încoronarea regelui Ferdinand I şi a reginei Maria. Linia generală a fost reluată în actuala structură definitivă în zidărie masivă de piatră pe un schelet de beton armat, de proporţii şi modenatură clasică, care accentuează la limită imaginea de soliditate. Neoromânesc prin program, Arcul de Triumf este apropiat de limbajul oficial al modernismului clasicizant al epocii. În 1990 au fost restaurate inscripţiile şi sculptura originală, demontate în 1948 (portretele regale de Alexandru Călinescu, altoreliefurile alegorice de sculptorii Mac Constantinescu, C. Baraschi, Ion Jalea, M. Onofrei şi C. Medrea).

The present monument celebrates the military effort of the First World War, the creation of Greater Romania, and the coronation of King Ferdinand I and Queen Marie. The definite structure is massive stone walls on a reinforced concrete structure, of classical proportion and outline, which fully accentuates the feeling of solidity. The design is neo-Romanian. After 1990 the original altorelievos, allegorical inscriptions and sculptures (portraits of the royals), removed in 1948, have been restored.

186

Strada Grigore Mora Street

Strada Grigore Mora ilustrează calitățile conceptului urbanistic și reglementărilor administrative care au încurajat formarea, în anii 1930, a acestei vecinătăți – afluentă fără a fi ostentativă, funcțională și coerentă cu toată diversitatea arhitecturii. Modificarea drastică a regimului de construcție acum în curs nu este neașteptată. Marcel Iancu a proiectat imobilul Bazaltin în 1935 ca un semnal anunțând că aici se va construi în viitor pe înălțime, iar turnul Televiziunii (anii 1970) a confirmat această tendință. Pe străzile Grigore Mora, Pangrati și Dorobanți de câțiva ani se investește energic în clădiri înalte care orientează utilizarea terenului, prin densități, înălțimi și funcțiuni, spre caracteristicile unui *downtown* – zonă de mare densitate populată de activități de afaceri dinamice.

Grigore Mora Street is an illustration of urban concept qualities and administrative regulations that encouraged the formation of this neighbourhood in the 1930s. Over the past few years, the Grigore Mora, Pangrati and Dorobanți Streets have been subjected to vigorous investments in tall buildings to make use of space and offer functionality. This areas is tending to become a veritable downtown, an area of major density dominated by dynamic business activities.

188

Vilă (Casa Reich) / Villa

Strada Grigore Mora 39
1938. Arhitect Marcel Iancu

În imediata apropiere, la numărul 36, o vilă timpurie de Marcel Iancu (1931, vila Wexler) – un volum aproape cubic cu decupaje în fațadă, acum modificate. Mai târzie, amplă și luxoasă, vila Reich, pe partea opusă a străzii, tot de Marcel Iancu, are o copertină perforată (amintind de detalii similare în lucrările de André Lurçat) care adaugă, prin jocul de umbră, o textură ambiguă la o fațadă care contează pe contraste nete între zidul plin și ferestrele întunecate. A. Sartoris a selectat cele două vile pe strada Grigore Mora – vila Reich și vila Wexler – pentru ilustrarea cărților sale despre „arhitectura rațională" europeană, publicate în Italia în 1932 și 1937. Un imobil de apartamente de Radu Dudescu (1938, la numărul 27).

This villa has a perforated overhang (reminiscent of similar detail in the work of André Lurçat) which, with its play of shadows, adds ambiguous texture to a façade that counts on the clear contrasts between the full wall and the darkened windows. A. Sartoris selected both the Reich House and the Wexler House (36 Grigore Mora st.) to illustrate his late1930s book on "Rational Architecture".

189

Hotel Triumf (Imobil cu apartamente BNR) / Hotel

Șoseaua Kiseleff
1937. Arhitect Petre Antonescu

Arhitectul Petre Antonescu denumește lucrarea sa „imobilul cu apartamente" al BNR. Planul acestui pavilion monolit cu un element central a servit un program social „de corporație". Banca Națională a finanțat construirea unor apartamente pentru funcționarii săi „familiști" – o parte din parter și cele două etaje – și „nefamiliști" – la mansardă. Spațiul central era ocupat cu funcții comunitare: sală de recepții, spații pentru petreceri și reuniunile de familie ale locatarilor, cu anexele necesare. „O arhitectură simplă – scrie autorul despre soluția sa – realizată în cărămidă aparentă și inspirată de cele mai bune tradiții ale arhitecturii vechi românești a fost folosită pentru a da expresie de liniște și simplitate, care s-a considerat convenabilă unei asemenea clădiri". Retras de la bulevard în mijlocul unei vaste grădini, acum funcționează ca hotel. Retușuri neavenite au acoperit cu vopseluri materiale naturale (granitul de soclu, piatră, cărămidă în fațadă).

Architect Petre Antonescu named his work the "BNR Apartment Building". The plan of this pavilion, with a central element, served a corporate social programme. The National Bank financed the construction of apartments for its employees. The central space served as community areas, including a reception hall, areas for parties and family reunions for the inhabitants, and annexes.

195

Palatul Victoria - Sediul guvernului României (Ministerul de Externe) / Victoria Palace - Headquarters of the Romanian Government

Piața Victoriei
1937–1944, 1947. Arhitect Duiliu Marcu

Acum sediu al guvernului României, palatul Victoria a fost proiectat pentru Ministerul de Externe. Un exemplu dintre cele mai expresive pentru spiritul arhitecturii edificiilor publice de la sfârșitul anilor '40. Un corp monolit oferă pieței o fațadă orizontală cu două plinuri laterale între care se desfășoară pe 70 m. o ordonanță de pilaștri colosali cu un portic în arcade la parter. Sincron cu estetica modernismului neoclasicist sau cu arhitectura mussoliniană, prezența monumentală a palatului Victoria este inserată în spațiul vast dar aleatoriu ca organizare urbană al pieței în așteptarea unei viitoare sistematizări. Arhitectul a avut în vedere o altfel de imagine și a propus, la vremea studiului pentru palat, și un proiect urban de organizare a acestui loc important pe axa nord-sud. Avariată în 1944, fațada a fost refăcută în marmură de Carrara dar fără panourile în altorelief (sculptor Mac Constantinescu). Finisaje în materiale nobile întrețin atmosfera oficială a interioarelor. În 2003 o vie polemică a pus în discuție designul copertinei metalice adăugate recent la fațada principală. La origine, intrarea de onoare era pusă organic în evidență prin stemele sculptate deasupra a trei arce din axul clădirii.

Victoria Palace, presently serving as headquarters of the Romanian Government, was designed for the Ministry of Foreign Affairs. This is one of the most expressive examples of the spirit of public edifice architecture of the end of the 1940s. A monolithic building provides the square a horizontal façade, and two lateral solid sides, between which one finds a 70-metre ordering of collosal pilasters with an arched portico on the ground floor.

197

Vilă / Villa

Șoseaua Kiseleff / Strada Sergent Dorobanțu
1937–1938. Arhitect Rudolf Fraenkel

O prezență franc mediteraneană, nu numai prin volumele parcă tăiate într-un bloc monolit sau acoperișul cu olane fără cornișă cât prin „întoarcerea" încăperilor active ale locuirii spre un patio interior amintind de vilele romane de la Pompei. Nu sunt multe vile moderniste care afișează un acoperiș în pante – cele mai multe disimulează o șarpantă obișnuită după un atic înalt pentru a se conforma uneia din prescripțiile obligatorii ale cubismului corbusianist – acoperire în terasă plată. În imediata apropiere – vila Chihăescu (azi reședință diplomatică) mai timpurie, de arhitect Marcel Iancu (1930, Șoseaua Kiseleff 49).

A clearly Mediterranean presence, not only in terms of volumes virtually cut into a monolithic block or the shingle roof with no cornice, but also of the "facing" of the home's active interior spaces onto the interior patio, a clear reminder of Roman villas in Pompei.

199

Vilă (Vila Hermina Hassner) / Villa

Strada Pictor Iscovescu 32
1937. Arhitect Marcel Iancu

Un volum cu tăieturi strict cubiste extinde la etaj planul locuinței printr-o mare terasă în aer liber, în continuarea circulației verticale și spațiului de zi. Un perete cu perforații care protejează terasa de stradă introduce în fațadă o cadență rapidă, în contrast cu celelalte deschideri ample, „cumulate". Fațada principală (plasată inițial după un grilaj scund și aerat) se găsește acum după o nepotrivită împrejmuire recent refăcută.

A volume devoid of accidents with a strictly Cubist design extends the plan of the home along the first floor with a large open-air balcony, carrying on the vertical lines and the daylight space. The main façade (initially placed behind a short and airy grating) is at present hidden behind a recently restored framework.

200
Institutul de Istorie Universală / Institute of General History

Bulevardul Aviatorilor 1-3
1938. Arhitect Petre Antonescu

Pe un teren ce se desfăşoară „mai mult în faţadă decât în adâncime", cu un program relativ restrâns, Petre Antonescu, un arhitect altfel prolix, propune o formă simplificată de neoclasicism fără a renunţa la un rapel istoric, folsind fondul mural de la peristilul de intrare pentru picturi în frescă (Olga Greceanu) care, spune autorul, „amintesc de un element obişnuit de împodobire la pridvoare vechi de arhitectură românească".

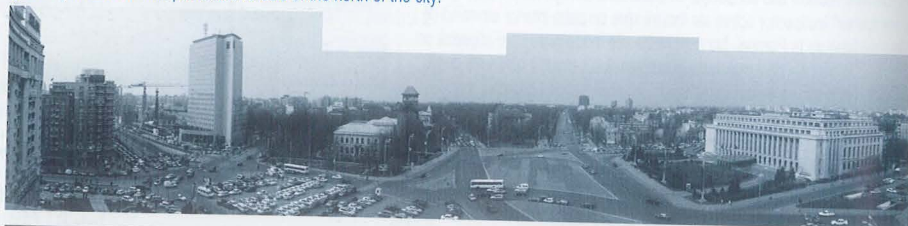
Petre Antonescu proposes a simplified form of Neo-Classicism, without foregoing an historic recurrent, using walls that form the entrance mural background for fresco paintings (Olga Greceanu). These are "reminiscent of an ordinary element of decoration in old Romanian architectural porches", as the author explained it once.

202
Piaţa Victoriei Square

Piaţa Victoriei a primit acest nume de-abia în 1878, deşi a apărut pe harta Bucureştiului odată cu Şoseaua Kiseleff, în 1831. Nod esenţial în avansul oraşului către nord, este o piaţă de formă neregulată şi cu fronturi „neterminate", ca atâtea alte locuri centrale. Aici circulaţia se distribuie între arterele majore ale reţelei orăşeneşti – „inelul principal" (bulevardele Titulescu – Ştefan cel Mare) şi direcţia nord-sud (Calea Victoriei – Kiseleff, Bulevardul Aviatorilor – Lascăr Catargi). Piaţa e controlată de sediul monumental al guvernului (arhitect Duiliu Marcu,1938) şi de fronturi masive de clădiri de birouri (1989, finisate după 1990). Gruparea de muzee pe latura de nord e cuprinsă în terminaţia unei viguroase penetraţii plantate legate de parcurile şi pădurile din nordul oraşului. Primul concurs important de urbanism după 1990 a căutat soluţii pentru acest loc. Proiectele jurizate sub preşedinţia arhitectului Şerban Cantacuzino au fost expuse scrutinului bucureştenilor într-un cort instalat în piaţă.

Victoria Square was named such only in 1878 although it appeared on the map of Bucharest at the same time as Şoseaua Kiseleff in 1831. This primary hub for the northward advancement of the city, is an irregularly-formed square with incomplete frontages, similar to other central areas. The square is dominated by the monumental headquarters of the government (Architect Duiliu Marcu,1938) and the massive façades of office buildings (1989, completed after 1990). The grouping of museums on the northern side is immersed in the greenery linked with the parks and forests of the north of the city.

205
Bloc de locuinţe (Imobilul Arapu) / Apartment Building

Strada Pictor Iscovescu
1938–1939. Arhitect Henrieta Delavrancea Gibory

În imediata apropiere a Pieţei Charles de Gaulle – acest imobil de Henrieta Delavrancea grupează apartamente simple şi duplex ce se apropie prin suprafaţă şi organizare interioară de standardul de vilă familială. Iar pe desfăşurarea concavă a faţadei (tratată în spiritul căutărilor de autenticitate ale momentului) se sprijină, la bifurcaţia unor străzi cu arbori mari, o mică piaţetă – într-un demers integrat, care include în confortul rezidenţei calitatea vecinătăţii stradale. Nu este singurul bloc din această zonă în care, odată cu amenajarea parcului Herăstrău şi ocuparea parcelelor de vile, au fost realizate construcţii înalte de aparamente în zona din jurul pieţei circulare, ca imobilul Bazaltin (1935, arhitect Marcel Iancu, Piaţa Charles de Gaulle).

Henrieta Delavrancea grouped together simple and duplex apartments resembling family style villas in terms of surfaces and interior organization. A small square extends along the full concave expanse of the façade (treated in the spirit of search for authenticity of the moment), at the fork of two tree-lined streets – thus promoting a comprehensive visio on the quality of a residential neighbourhood.

211
Complexul sportiv Floreasca Sports Complex

Calea Floreasca
1949. Arhitecţii Titus Evolceanu, Sofia Ungureanu

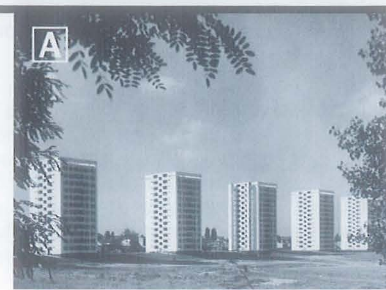

Un bazin acoperit şi o sală pentru jocuri sportive – spaţii cu deschideri mari – au fost rezolvate de cei doi arhitecţi printr-o curajoasă şi economică acoperire în ferme tridimensionale de lemn. „Floreasca" ilustrează continuitatea temelor moderniste în prima fază a reconstrucţiei postbelice şi, totodată, preocupările „construcţiei socialiste" la începuturile sale pentru echipamente colective (culturale, sportive). Experienţa anilor 1930, când arhitecţii au contribuit la designul construcţiilor cu planuri libere şi deschideri mari cerute de industrie, a fost aici transferată, ca şi la Pavilionul „H" din parcul Herăstrău, la un program cu caracter social.

A relatively large-span spaces for a pool and a gym were covered by the architects with a courageous and economic roof suspended by three-dimensional wooden arches. "Floreasca" illustrates the continuity of modernist themes in the first phase of post-war reconstruction, and simultaneously, of the preoccupations of "socialist construction" at its beginnings for collective spaces (cultural, sports).

228
Blocurile-turn Floreasca Towers

Calea Floreasca
1959–1960. IPB, arhitect V. Agent

După asanarea suficient de brutală a „gropii Floreasca", pe terenul eliberat s-a amenajat un parc şi patinoarul artificial în aer liber. Pe taluzul fostei gropi (în anii 1950 aici era un *bidonville* cu oameni foarte săraci, care au fost evacuaţi în forţă), o succesiune de cinci blocuri-turn de 12 nivele cu locuinţe realizate în cofraj glisant, o tehnică folosită doar în industrie la vremea aceea. Una din operaţiile de construcţie rezidenţială de dimensiuni medii care a ocupat un teren interesant într-o zonă de prestigiu, contemporană lansării marilor ansambluri periferice.

A succession of five buildings, 12-floor apartment towers, stands on the embankment of a former shantytown with very poor inhabitants that had been brutally evicted from the area. This is one of a series of medium-size residential developments located on an interesting piece of land in a prestigious area, and is contemporary with the launching of major periferal residential compounds.

235
Vilă (Vile Nord-Gospodăria de partid) / Villa

Şoseaua Aviatorilor
1960. Arhitect Sebastian Moraru

Referinţele pentru această vilă (de o convingătoare arhitectură lapidară, impecabil dimensionată şi executată) nu pot fi găsite în publicaţiile perioadei. Vile personale, destinate nomenclaturii de vârf, vizibile în zonă (bulevardele Aviatorilor şi Primăverii, strada Molière), nu au fost incluse nici în expoziţii profesionale, în reviste sau cărţi despre arhitectura socialistă a Bucureştiului.

The points of reference for this house (of a convincing, lapidary architecture, impeccably dimensioned and executed) are missing from specialized journals. Numerous personal villas were built in the area for the top people of the nomenclature, and while visible, these were not covered or commented upon in reference books.

237
Ansamblu rezidenţial Arcul de Triumf Condominium

Şoseaua Kiseleff, Mareşal Prezan, strada Docenţilor
1960–1970. Arhitect Leon Garcia

Într-o aşezare cât se poate de agreabilă – pe soseaua Kiseleff lângă Arcul de Triumf – un ansamblu rezidenţial cu apartamente „de bloc" de program special construite pentru înalţii funcţionari (de rang secundar) ai sistemului politic. Un plan general cu bare de 2-3 nivele în dispoziţie liberă în teren la densităţi reduse, mari spaţii plantate protejate de împrejmuire, locuinţe spaţioase, chiar luxoase, generos vitrate, cu terase mari, totul în afara normelor obligatorii de suprafeţe, cu număr redus de unităţi pe palier, finisaje speciale. Un proiect care părăseşte cu decizie şi realismul socialist dar şi uniformismul construcţiei de masă, ezitând între vilă privată şi apartamente de imobil cubist din anii 1930. Un exerciţiu de standarde *middle class* – burghez! – design, execuţie şi materiale de bună calitate, într-o epocă aparent opusă programatic oricărei diferenţieri sociale dar care anunţă apetitul de exclusivitate şi aroganţa de mai târziu ale nomenclaturii.

Set in a most pleasant location, along Kiseleff Boulevard, not far from the Triumph Arch, is a residential "block-style" apartment building cocondominium that was part of a special programme devised for prominent civil servants (secondary rank) of the political system. This exercise in middle class "bourgeois" way of dwelling , with a design, execution and materials of good quality, developed in a period programmatically opposed to any social differentiation, announces the future appetite for exclusivity and arrogance of the nomenclature.

248

Televiziunea Română / Romanian Television

Calea Dorobanţi
1968–1970. Arhitecţii Tiberiu Ricci, Teodor Iacoban, Maria Căciulă et al.; inginerii A. Cişmigiu, Traian Popp

Complexul televiziunii (realizat pe un teren generos într-un cartier de vile) compune studiourile plate, tratate pavilionar cu un volum înalt de birouri cu platforma pentru instalaţia de antene. „Televiziunea" modifică printr-o intervenţie de proporţii textura urbană fragmentată a cartierului, preia iniţiativa volumetrică a lui Marcel Iancu (1935, imobilul Bazaltin, Piaţa Charles de Gaulle) şi anunţă concentrarea de clădiri de birouri de multe nivele în plin elan în anii 2000.

The television complex includes flat studios treated pavilion-like with a high volume of offices and a platform for the antennas. The proportion of the "Television" modifies the fragmented urban texture of the quarter.

282

Frontul de sud Piaţa Victoriei Southern Frontage

Imobile de locuinţe cu parter şi mezanin comercial.
1987–1989

Expresiv exemplu de soluţii tip Potemkin la care au recurs întreprinderile de construcţii constrânse de ritmul infernal al şantierelor, limitarea resurselor şi exigenţele grăbite ale liderului. Către sfârşitul lui 1989, doar faţadele vizibile pentru convoiul oficial de maşinila ale celor două blocuri pe latura de sud a pieţei fuseseră finisate. Aceste faţade ascundeau o pădure de stâlpi, grinzi masive şi planşee nude, cu o tramă rigidă, care a făcut dificilă adaptarea lor la standarde decente pentru birourile numeroaselor companii atrase aici după 1990 de prestigiul locului.

A good example of the Potemkin type solution. By the end of 1989 only the façades of the two buildings along the southern frontage of the square, visible to the official motorcades, had been completed. These façades hid a rigid bare structural grid designed initially for apartments, making difficult their adaptation to the requirements of the companies attracted after 1990 to this prestigious area.

284

Showroom Automobile

Strada Buzeşti
1990. Arhitecţii Marius Turcu, Florin Alexandrescu

Cei doi – atunci tineri – arhitecţi (printre primii dacă nu chiar primii care au înfiinţat un parteneriat profesional privat, independent de marile institute de proiectare) au folosit dispoziţiile unei ordonanţe administrative ce simplifica mult formalităţile de autorizare pentru construcţii temporare, definite drept construcţii care pot fi demontate într-un termen foarte scurt . Acesta a fost punctul de plecare al acestui pavilion pentru un *showroom* asamblat din elemente de metal – o construcţie „provizorie" care a păstrat şi astăzi o bună ţinută.

The two architects used the provisions of an administrative ordinance that greatly simplified the authorization process for temporary constructions. This was the point of departure for this showroom, an assemblage of prefabricated metal parts - a "provisional" construction that has retained a fine line even today.

287

Cartierul Primăverii şi economia liberă / Primăverii Area and the Free Market

Formarea pieţei imobiliare după evenimentele din decembrie 1989 a urmat un curs alert. Noul context economic a pus în circulaţie factori noi, cum ar fi valoarea diferenţiată după zone a terenurilor şi construcţiilor. După Centrul Civic (considerat o zonă prestigioasă şi cu clădiri rezistente la mişcări seismice), cartierul protipendadei politice din nordul oraşului a fost asaltat de primul val de tranzacţii imobiliare mai mult sau mai puţin legale. Rezultatul a fost o dezvoltare întâmplătoare, care a mizat pe ridicarea regimului de înălţime, o ocupare intensă la sol (atingând 70-80%) şi materiale cu statut de modernitate (pereţi cortină, piatră sau ceramică de import etc.). În absenţa unor reglementări urbanistice adaptate tranzacţiilor pe o piaţă liberalizată, tendinţa speculativă a anulat multe din calităţile iniţiale ale zonei – caracterul exclusiv, regimul redus de înălţime, vile private, prezenţa vegetaţiei, ocuparea moderată a parcelelor.

The formation of a real estate market, following the December 1989 events, has followed an active course. The value of land and constructions came to light therewith. After the Civic Centre (considered prestigious and safe) the northern quarter of the city of formerly destined to the political elite was part of the first wave of more or less legal, quasi-liberal real estate transactions. This resulted in a chance development, which staked on an increased height allowance, intensive occupation of the ground (70-80%) and imported construction materials. Without rational urban regulations, the speculative trends cancelled many of the initial qualities of the area, including the exclusive nature, a prohibition against excessive height, private villas, the presence of vegetation, and moderate occupation of parcels of land.

300

Clopotniţa Mavrogheni Bell Tower

Strada Monetăriei
1993. Clopotniţa – arhitecţii Horea Gavriş, Marius Marcu Lapadat

Prima porţiune a străzii în continuarea şcolii lui Giulio Magni expune exerciţii interesante de contextualizare. Clopotniţa bisericii Mavrogheni preia proporţiile şi forma generală prin împrumut istoric direct dar interpretează detaliul în spiritul unui design minimal, care mărturiseşte cu francheţe procedurile artizanale de construcţie folosite. Crucea de pe coronamentul clopotniţei de Horia Bernea. Îngusta parcelă alăturată este interesant valorificată de o construcţie nouă (nr.6, 2000, arhitect Dan Marin).

The Mavrogheni Church bell takes on the general proportions and form by way of a direct historic loan, but interpretes the detailing in the spirit of a minimalist design, which testifies with frankness to the artisanal construction procedures used. The cross on the bell's cupola – by Horia Bernea.

302

Recarosare / Makeover

Calea Victoriei 155
1997. Arhitect Constantin Ciurea

O bancă nou înfiinţată a instalat una din sucursalele sale într-un parter / mezanin recarosat al unuia din ultimele imobile ridicate înainte de 1990 în Piaţa Victoriei. Arhitectul a ales o strategie de confruntare când a remodelat parţial faţada (design, materiale) în contrast flagrant cu stilistica „ceauşistă" ce a supravieţuit în restul clădirii. Piaţa Victoriei a fost şi rămâne o destinaţie preferenţială de instituţii puternice, dornice de maximă vizibilitate. Ca şi în pieţele Charles de Gaulle şi Presei Libere, aici se anunţă o erupţie de zgârie-nori pentru afaceri, în contradicţie cu tradiţionalele propuneri ale urbanismului normativ - de a păstra caracterul monumental al pieţei, dar temperat ca înălţime, înscris în penetraţia plantată din lungul bulevardelor Kiseleff şi Aviatorilor.

A large bank choose to install one of its subsidiaries on lower floors of an apartment structure in Victoriei Square where construction stopped in 1989. The architect entrusted with the makeover chose a confrontational expression when designing a portion of the façade (and the corresponding interiors) in flagrant contrast with the „Ceauşist" treatment of the rest. Victoriei Plaza was and will probably remain a coveted location for ambitious institutions. As with the Charles de Gaulle and Presa Liberă Squares, one witneses here an energetic outburst of high rise office building, that departs from the previus urban planning scenarios that envisioned to conserve the park-like green character of the area.

324

Imobilul Europe House Building

Bulevardul Lascăr Catargi 51-53
2001–2002. Arhitect Vladimir Arsene et al.

Un imobil supus simultan regimului de front dar şi situaţiei „ de colţ" la o interseţie dificilă sub un unghi ascuţit. În dialog la distanţă cu imobilul Malaxa, Europa House realizează o prezenţă nouă în prelungirea segmentului mediu al bulevardelor nord-sud dominat de arhitectura anilor 1930. Arhitectura propune o formulă deschisă de interacţiune cu strada printr-un *parvis* generos şi o succesiune de magazine şi servicii publice la parter, un gest care ţine de o filozofie a inserţiei urbane în care se întrezăreşte experienţa new-yorkeză a autorului, diferită de capsularea ritoasă a multor imobile de birouri recent construite.

In its long-distance dialogue with the Malaxa Building on Magheru Boulevard, the Europa House Building realizes a 21st century presence by extending the average segment of the north-south boulevard. The architecture proposes an open formula of interaction with the street by way of a generous parvis and a succession of stores and services open to the public on the ground floor.

327

Bloc, apartamente de standard înalt / Luxury Flats

Strada Barbu Delavrancea
2002. Arhitecţii Dana Gheţea, Delia Jerca, Bogdan Dicu et al.

Un bloc de locuinţe sofisticate, sofisticat el însuşi prin tăietura energică a volumului, exciziile nete ale logiilor şi raporturi controlate între plinuri albe şi deschideri adânci. Rectangularitate consecventă, deschideri mari, materiale contrastante. Această lucrare, datorată unor arhitecţi mai tineri, trimite explicit la atmosfera cubismului anilor 1930 în exemplele lui cele mai bune.

This is a plain, energetically shaped block of luxury flats that derives its presence from the cubic mass with cutouts of profound loggias and precise proportions of plain white walls and openings. Consequential rectangularity, very large openings, and contrasting materials. This work of a group of younger authors explicitly sends to the atmosphere of 1930s modernist architectures.

331
Piaţa Charles de Gaulle Square

„Saltul" în înălţime în nordul oraşului a început în anii 1930 prin imobilul Bazaltin (arhitect Marcel Iancu, 1935; Piaţa Charles de Gaulle nr. 4) şi a continuat în anii 1970 prin turnul de birouri al Televiziunii. Confirmând tendinţa spre formarea unui nucleu cu activităţi diversificate în nord, investiţii recente în clădiri înalte conturează începutul unui *downtown* foarte solicitat, cu presiuni tot mai mari asupra folosirii terenurilor – o concentrare de birouri care intră cu forţă în competiţie cu Piaţa Victoriei şi Piaţa Presei Libere.

The "jump" to height in the northern part of the city begun in the 1930s (Bazaltin Building, architect Marcel Iancu 1935; Charles de Gaulle Square, nr.4) and continued in the 1970s with the tower of the Romanian Television. Confirming the trend towards the coagulation of a nucleus with diversified business activities in the northern part of the city, recent investments in tall buildings are leading to the formation of a downtown which has forcefully entered into competition with Victoriei and Presei Libere Squares.

337
Centrul Internaţional / International Business Centre

Piaţa Charles de Gaulle
2003–2005. Arhitect Vladimir Arsene et al.

Arhitectura acestui imobil a împrumutat de la antecedentele istoriei recente a pieţei volumetria masivă iniţiată de corpul de birouri al Televiziunii. Au contribuit, probabil, la soluţia construită prescripţiile de urbanism care, ca în multe cazuri învecinate, au acceptat o ocupare aproape integrală a solului în încercarea de a limita o izbucnire exagerată în înălţime şi a proteja atmosfera peisajeră din vecinătate. Această clădire masivă şi înaltă – susţinută de inverstitori puternici – adjudecă evoluţiile recente care, după 1990, reconsideră din rădăcini funcţia tradiţional rezidenţială a zonei. Terenurile din Cartierul Primăverii, Calea Dorobanţi, Bulevardul Aviatorilor şi Piaţa Charles de Gaulle sunt tot mai căutate pentru construcţii înalte de birouri.

This massive and tall building confirms the trend, sustained by powerful investors, that reconsiders from the roots the traditionally residential function of this area. The parcels of land of the Primăverii quarter, Calea Dorobanţi, Aviatorilor Boulevard, and Charles de Gaulle Square are ever more sought after for the construction of tall office buildings.

G

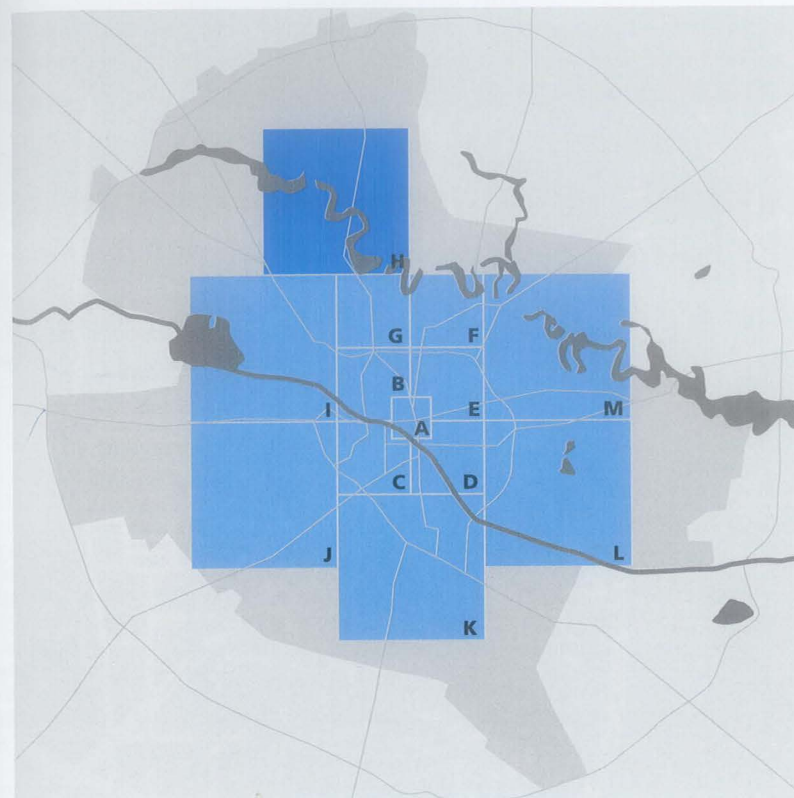
342
Birouri, apartamente de standing înalt / Offices, Luxury Apartments

Strada Docenţilor
2004. Arhitect B.O. Adrian

În parcul rezidenţial Arcul de Triumf (1960–1970), în apropierea hotelului Triumf, acest imobil mixt de apartamente şi birouri propune o inteligentă folosire a unei jumătăţi de nivel sub cota solului pentru a da amploare de duplex secţiunii de la parter. O arhitectură de calitate, în curentul din ce în ce mai clar conturat care prelungeşte tematica stilistică a cubismului din anii 1930 printr-o sensibilă acordare la contemporaneitate.

This mixed building housing apartments and offices in the Arcul de Triumf residential park (1960 –1970), not far from the Triumf Hotel, proposes an intelligent use of half a level below the ground to give duplex depth to a section of the ground floor. A quality piece of architecture, in an increasingly visible current which extends the stylistic Cubist theme of the 1930s through a sensitive rendering of contemporaneity.

H

H

Piaţa Presei Libere, Şoseaua Bucureşti-Ploieşti, Piaţa Minovici, Muzeul Satului, Băneasa, Lacul Herăstrău, Şoseaua Nordului

Şos. Ghorghe Ionescu Siseşti
Şos. Bucureşti - Ploieşti
Bd. Ion Ionescu de la Brad
317
207
Bd. Aerogării
Bd. Ficusului
Horia Măcelariu
Elena Văcărescu
Şos. Străuleşti
303
316
178
289
190
048
343
328
Şt. Burileanu
Nicolae Caramfil
Av. Al. Şerbănescu
Smaranda Brăescu
Elena Caragiani
Borşa
Băiculeşti
Tipografilor
212
Parcului
Bd. Poligrafiei
258
Şos. Pipera
Şos. Nordului
193
210
Piaţa Presei Libere
315
240
290
Piaţa Montreal
Bd. Expoziţiei
179
Şos. Kiseleff
132
Bd. Mărăşti
Bd. Aviatorilor
Bd. Mircea Eliade
183
201
Bd. Primăverii

I

G

048

Muzeul de artă populară Doctor Minovici (Vila cu clopoței) / Folk Art Museum

Strada Dr. N. Minovici 1
1906–1907. Arhitect Cristofi Cerchez

Vila a fost desenată pentru colecția de ceramică populară a Doctorului Minovici, un savant pasionat de folclorul românesc. Arhitectura asociază forme proprii reședințelor fortificate boierești cu expresia caselor țărănești din Valahia subcarpatică. Volumetria liberă cu un subasment masiv, foișorul, decupajul de fațadă atestă rezonanțe certe între spiritul *Art Nouveau* european și căutările unei stilistici neoromânești. Contribuția unor meșteșuguri de artă (lemn, frescă, fier, ceramică, piatră sculptată) apropie această arhitectură de modernismul catalan de la 1900. Situată la intrarea în oraș, vila cu desenul ei particular este un semnal vizual expresiv pentru prezența spiritului local în arhitectura Bucureștiului. Dacă lucrări de conservare întârzie, această arhitectură de certă grație și caracter riscă să nu mai poată fi salvată.

The villa was designed to house the collection of folk ceramics assembled by Doctor N. Minovici, a scientist and connoisseur of Romanian folklore. The architecture of the "Villa with bells" as Bucharesters know it, is interesting because of its association with forms borrowed from fortified aristocratic residences as well as from peasant houses of Sub-Carpathian Region of Wallachia. Located at the entrance into the city, is a suggestive example of a specific orientation of neo-Romanian spirit that incorporates a certain Art Nouveau feeling in the free composition of the façades. If restoration is delayed, this indisputably graceful building and its artful original detailing and interior decoration could be irremediably damaged by sheer decay.

132

Academia de Științe Agricole / Academy of Agricultural Sciences

Șoseaua General Averescu
1931–1933. Arhitecții Fl. Stănculescu, L. Peternelli, Leonida Plămădeală
1937. Cămine – arhitecții Radu Udroiu, Fl. Stănculescu

Contemporană proiectelor pentru Cetatea Universitară din centrul orașului, Academia de Științe Agricole a fost construită pe un teren generos ca un campus anglo-saxon, unde studiul universitar, cercetarea fundamentală și cea experimentală sunt flancate de locuire și serviciile indispensabile ei. Prin proiect – arată autorii – arhitecții au ales o înfățișare exterioară și interioară de instituție științifică sobră, luminoasă, fără ornamentații și cât mai complet înzestrată, un fel de „uzină" pentru pregătirea viitorilor agronomi. Mai puțin cunoscută decât Facultatea de Drept din centru, arhitectura Academiei de Științe Agricole anticipează orientarea spre monumentalul de inspirație clasică de la sfârșitul deceniului fără a renunța la prescripțiile raționalismului modern pentru procesul academic. În 1975, după proiectul arhitectului Sebastian Moraru în campus este inserat Institutul de Îmbunătățiri Funciare. Institutul Agronomic a jucat rolul unei locomotive în dezvoltarea ulterioară a zonei, așa cum au făcut învățământul de medicină în Cotroceni și Institutului Politehnic în anii '70 în vestul orașului. Și arhitecții își construiesc aici mici vile. Florea Stănculescu – pe strada Sandu Aldea 73, „locuința vieții sale" iar Ion Boceanu – pe strada Av. Stâlpeanu 13.

Contemporary with the projects for the University Citadel of the centre of the city, the Institute of Agronomy was conceived much as an Anglo-Saxon campus, combining university studies and fundamental and experimental research with housing and all indispensable services. The architects chose to endow the exterior and interior of this scientific institution with restraint, no ornamentation, concentrating on correct dimensioning, good lighting, and up-to-date equipment and facilities, making it a "factory" – as one of the designers put it once – for the education of future agronomists. The architecture is an early example of the return to a more classical treatment of modern themes that will prevail by the end of 1930s.

178

„Piața Minovici" Square

Accesul în „Piața Minovici" dinspre nord se face pe sub un pasaj inferior de cale ferată (1935) – o dală de travertin într-un tratament arhitectural expresiv prelungind clădirea Gării Regale și peronul oficial (1936, arhitect Duiliu Marcu, în colaborare cu Nicolae Nedelescu). Gara Regală are o prezență dimensionată cu sensibilitate, cu o poziție dominantă în piață, și se înscrie fără dificultate într-un front delimitat de o vegetație luxoasă și „Vila cu clopoței". Fântâna Miorița (1936, arhitect Octav Doicescu, sculptor Milița Petrașcu) plasată în axul arterei și „fațada" de travertin a podului de cale ferată sunt în restaurare.

For the traveller entering the city from the North, this airy square opens suddenly, after the road passes under a railroad bridge. Here stands the Royal Station (1936), the red-roofed "Villa with bells" and the Mioritza Fountain (1936, a collaborative work by Architect O. Doicescu and artist Militza Petrașcu) dedicated to the shepherd-hero of a folk legend and his tragic death. The Fountain and the travertine facing of the railroad bridge (good design of the 1930s that should be preserved) are under restoration.

G

28

H

179

Muzeul Satului / Museum of the Village

Şoseaua Kiseleff
1936. Şcoala de sociologie şi Profesorul Dimitrie Gusti

Deschis în 1936, Muzeul Satului încorporează cercetările şcolii de sociologie condusă de Dimitrie Gusti şi ale campaniilor de cercetare şi achiziţii ale echipei sale. Muzeul expune o colecţie (în creştere) de arhitectură. Tehnica de dezmembrare şi reconstrucţie a caselor a reprodus cu fidelitate nu numai alcătuirea şi formele gospodăriilor săteşti, ale bisericilor şi instalaţiilor vernaculare ci şi tehnologiile de construcţie şi interiorul tradiţional. Intrat în conştiinţa publică, Muzeul Satului se constituie în partea vizibilă a efortului intelectualităţii ştiinţifice interbelice, europene prin convingeri, metode de studiu şi rezultate, de a recupera valorile perene al artei constructive locale. Iar pentru evoluţia arhitecturii şi a căutărilor unei expresii moderne ancorată în geniul locului, exemplele admirabile selectate de sociologi au jucat un rol esenţial. Extinderea şi întreţinerea muzeului ar putea evalua starea actuală a amenajării de ambient, tratării aleilor şi instalaţiilor secundare, inevitabile într-un loc turistic atât de frecventat.

The Museum of the Village, opened in 1936, is the oeuvre of the sociologist Dimitrie Gusti and of the team of enthusiastic scientists that worked with him. This is an open-air museum dedicated to vernacular architecture and households. Techniques of disassembling, transportation and reconstruction of peasant houses and their surroundings, of village churches and technical installations were devised along with an attentive landscaping of the museum's premises. The Museum of the Village is an eloquent testimony of the efforts of inter-war intelligentsia and scientific community to allay the knowledge and understanding of tradition with the needs and aspirations of a modernizing society. New items are added to the collections.

183

Parcul Herăstrău (Parcul Naţional Carol al II-lea) Park

1936–1939. Prima fază de amenajare
1952–1953. „Parcul Stalin de cultură şi odihnă"

Loc preferat de vilegiatură în secolul 18, perimetrul unde se află acum Fântâna Mioriţa, Mănăstirea Caşin, Arcul de Triumf şi actuala Piaţă Charles de Gaulle devine un vast parc public după asanarea lacului în anii 1890 şi lucrările din anii 1936 –1939 . Amenajarea modernă e datorată iniţiativelor urbane legate de programele sociale de sport şi recuperare în aer liber (ANEF, festivităţile Lunii Bucureştiului începând din 1936, Muzeul Satului, Ştrandul Kiseleff) încurajate de Regele Carol al II-lea. Ele sancţionează expansiunea preferenţială a Bucureştiului, spre nord – foarte energică până astăzi. Din această primă etapă se păstrează planimetria generală a segmentului de sud al parcului şi restaurantul Pescăruş (1939, arhitecţii Horia Creangă, Haralamb Georgescu, Mihai Ricci, Stere Niculescu), piesă interesantă de arhitectură, dar trecută prin multiple extinderi, reconstrucţii şi adaptări mai mult decât discutabile. În 1952–1953 parcul extins pe partea opusă a lacului a devenit „de cultură şi odihnă", a înglobat cluburile de yachting şi a fost echipat cu platformă de distracţie populară cu o roată ca în Prater. De câţiva ani încoace o colonizare excesivă cu restaurante către lac a schimbat caracterul promenadei.

Since 18th century, the area around the lakes, forests and marshes was a destination for out-door walks and campestral parties. With the expansion of the city northwards, after the regularization of the Herăstrău lake (1890) the area between Mioriţa Fountain, Caşin Church and Charles de Gaulle Square became a vast public park. The actual image of the area was shaped in mid 1930s, mainly due to the interest of King Carol II for sporting endeavours and outdoors exercise and for promoting them as part of a modern way of living. Beautiful landscape, infrastructure works, urban planning, luxury residential areas and popular events contributed to establish the character of this part of the city and to sanction the drive northwards of Bucharest's development in following decennials. Pescăruş Restaurant was built within this programme (1939, architect Horia Creangă et al., essentially altered since). In early 1950s, the park changed its name into "Stalin Park for Culture and Recreation" and extended along Nordului Road. In the past years the lake's shore, until then the domain of yachting clubs (some of pre-war remarkable design) and peaceful strolls, is overrun by noisy pubs crowding in improvised sheds.

190

Muzeul de artă europeană / Museum of European Art

Strada Dr. Minovici
1937. Arhitect Enzo Canella

Pentru colecţia sa de cărţi, pictură, gravuri, mobile şi obiecte de artă, proprietarul-colecţionar a imaginat, împreună cu arhitectul E. Canella, un colaj de elemente de arhitectură engleză de epocă Tudoriană. Detalii (ancadramente, tâmplărie, feronerie, vitrouri) originale au fost încorporate în structura de zidărie aparentă. Hall-ul central pe două nivele se deschide spre o grădină şi Vila „cu clopoţei" alăturată.

Another member or the Minovici family entrusted the Architect Enzo Canella with a brief for a house that should also shelter his collection of books, engravings, and precious period furniture. Together they imagined a small mansion in Tudor style incorporating in the careful brick rendering of the façades several original pieces of stonework (on the crest, ornamental finishing, cornices, chimneys). Beautiful interiors and a charming rear garden next to Minovici Folk Art Museum.

193

Club Nautic / Nautical Club

Parcul Herăstrau
1937–1939, 1945. Arhitect Octav Doicescu

Critica şi istoriografia de arhitectură au văzut de la început în Pavilionul nautic, una din operele majore ale arhitectului şi o contribuţie substanţială la căutările unei autenticităţi moderne conectată la sensibilitatea tradiţională în materie de formă şi compoziţie arhitecturală. Pavilionul, acum părăsit, cu structura şi detaliile de lemn fragilizate la limită de infiltraţii, pare destinat unei dispariţii apropiate. Ar fi o altă pierdere ce s-ar alătura numeroaselor intervenţii brutale care erodează destinul postum al operei acestui mare arhitect.

From the very start, architectural critics and historiographers considered this nautical pavilion in Herăstrău Park to be one of the author's great architectural works. Furthermore they considered this a major contribution in the search for modern authenticity coupled with traditional sensitivity. The pavilion is now abandoned. This could become another loss to join the numerous other brutal operations that have posthumously eroded the work of this great Architect.

201

Ansamblul rezidential UCB Bordei / Housing estate

Străzile Herăstrău, Heleşteului, Crângului
1938–1939. Arhitect Octav Doicescu

Un perimetru rectangular a fost urbanizat printr-o operaţie extensivă. În „Parcelarea Bordei", iniţiată de Uzinele Comunale pentru cadrele tehnice, Octav Doicescu a dozat cu ştiinţă, modernitatea organizării interioare şi caracterul local al expresiei estetice. Această certă contribuţie a secolului 20 la patrimoniul Bucureştiului, dispare sub ochii noştri, condamnată de „modernizări" grăbite. Parcelele au fost ocupate de extinderi vorace care anulează echilibrul măsurat al cartierului, materialele naturale sunt înlocuite cu substitute inestetice. Cu atât mai preţioase – rarele reabilitări fidele spiritului locului, ce par să rămână excepţii al căror exemplu nu este urmat.

A residential compound built by the Communal Gas and Electricity Company for its white-collar employees. Economic single family duplex semi- and detached houses in a setting reminding the garden city theories. The whole operation has been designed and supervised by Octav Doicescu, starting with the streets layout, land parcelling and house sizing and ending with street pavement and fence's dsign. The design illustrates the architect's quest for conciliating a modern living style with an atmosphere of authenticity inspired by traditional rural culture. The existing regulations failed to protect a perimeter that was exemplary in many respects: character, urban planning, architectural concept and social content.

207

Aerogara Băneasa Airport

1944–1947. Arhitecţii Nicolae Bădescu, Cleopatra Alifanti, Mircea Alifanti, Ascanio Damian, T. Iconomu, Pompiliu Macovei, Al. Şerbescu

Reconstrucţia postbelică a început prin investiţia în această aerogară, anticipând deschiderea – contrazisă de istorie – spre un continent pacificat. Arhitecţii care au proiectat eleganta lui formă erau tineri, la început de carieră. Chiar dacă referinţa formală la elicea unui avion (un corp central circular cu trei aripi dispuse radial) poate părea prea explicită, aeroportul Băneasa rămâne un semnal expresiv la intrarea dinspre nord în Bucureşti. Zborurile comerciale de la Aeroportul Băneasa au fost lansate în 1919 de o companie aviatică franco-română.

This is the first investment into a public facility after the end of the World War II. Building in the first rate a gate to the wide world can be seen as a sign of hopes people put in the opening towards a pacified continent, a feeling contradicted by subsequent events. The architects were young at the time, all of them just beginning their carriers. The Y-shaped layout makes too a literal reference to an aircraft propeller. Nevertheless it is expressive and makes an attractive signal at the gates of the city. A French-Romanian company launched commercial flights from Băneasa Airfield in 1919.

210

Pavilionul „H" Pavilion

Parcul Herăstrău – Piaţa Presei Libere
1949. Arhitecţii Dimitrie Gusti, H. Stern, Ascanio Damian

Aşezat pe un taluz pe malul lacului Herăstrău, pavilionul se dezvoltă pe un plan cu accesul principal în supantă şi sala principală la nivelul inferior. Forma acoperirii ilustrează modul cum un concept structural poate participa la expresia arhitecturii. Critica ideologizată a vremii a acuzat pavilionul de „puternice influenţe cosmopolite". Acum pavilionul este ocupat cu un fel de târg „cu amănuntul" şi ar putea fi ţinta unor interese comerciale de extindere sau chiar înlocuire. Ar putea fi suprimată o contribuţie dintre cele mai interesante la arhitectura secolului 20, realizată cu mijloace minimale în pofida intoleranţei ideologice faţă de modernitate.

One of the finest achievements of Bucharest architecture in post-war years. Set on a slope on lake Herastrău shore, an astute plan incorporates the shape of the ground into a large exhibition space with an entrance gallery connected to the main floor through a wide ramp, all under a three-dimensional cover structure of wood and metal. Its undulated poetical line is now an intrinsic part of the park's landscape. Criticized by period authorities for showing "heavy cosmopolitanistic influences". Nowadays, the superb space within the pavilion is fragmented in small commercial cubicles and one can only hope that it will be preserved.

212
Casa Presei Libere (Casa Scânteii) / Free Press House

Piaţa Presei Libere 1
1948–1955. Arhitecţii Nicolae Bădescu, Horia Maicu, Marcel Locar, Mircea Alifanti et al.

Realizată şi prin subscripţie publică pentru a putea fi asemuită Ateneului Român, „Casa Scânteii" anunţă printr-un edificiu monumental intrarea „realismului socialist" în Bucureşti. După o primă soluţie „cosmopolită", „formalistă", respinsă de consultanţii sovietici, echipa condusă de arhitectul Horia Maicu adoptă volumetria simetrică, cu un corp central marcat de o spiră – decalcată după clădirile administrative moscovite ca replici ale turnurilor Kremlinului. „Socialistă în conţinut", Casa Scânteii trebuia să încorporeze „în formă" referinţe naţionale. Au fost invocate, ca surse, incintele mănăstirilor din Moldova, schitul Cornetu (pentru intrări la turnurile laterale); elemente de arhitectură românească „unde e evidentă influenţa clasicismului rus"; Mogoşoaia, Cozia, Văcăreşti, bolţile de la Potlogi, interioarele de la schitul Balamuci. Rezultatul are un corp central mai puţin înalt, comparat cu palatul similar din Varşovia. Familiaritatea cu lecţia clasică, o anume consecvenţă în stilismul decorativ şi finisaje de ţinută deosebesc Casa Scânteii de ornamentica aleatorie de la „Casa Poporului".

Named after Scânteia – Communist Party official information daily – the monumental Scânteia House sealed the fate of Romanian architecture. For almost a decade, after severe reprimands against modern architecture as bourgeois, thus unacceptable for the new society, the centralized censorship reoriented the aesthetic approach toward "Socialist Realism". After the Soviet advisors rejected a first variant for Scânteia House for being "cosmopolitan", and "formalist", a large team led by architect Horia Maicu (professor, who will serve as the Architect in Chief of Bucharest for many years) revised the whole philosophy of the solution. The designers resorted to a stiff scheme disposing lower wings around a central taller building crowned by a spire, calqued on Moscow administrative high-rise structures. Scânteia House was meant to wrap the "socialist content" into "national form" of profuse ornamentation (masterfully executed) replicating various historic examples – mostly taken from medieval churches and monasteries. However anachronistic, the Scânteia House denotes a good knowledge of classical composition, of decorative vocabulary and finishing techniques that differs sharply from the aleatory decoration of the "House of the People."

240
Pavilionul Central. Târgul Internaţional Bucureşti (Pavilionul EREN) / Bucharest International Fair Main Pavilion

Piaţa Presei Libere
1963–1965. Arhitecţii Ascanio Damian, Mircea Enescu, Vera Hariton; inginer Dan Mateescu

Conceptul pe un plan circular cu două rânduri de galerii pe circumferinţă şi acoperit cu o structură metalică tridimensională cu o deschidere de 93 m diametru, pavilionul a fost construit pe locul hipodromului din Bucureşti, după demolarea tribunei (arhitect I.D. Berindey, 1905). La început izolat în mijlocul unui spaţiu vag amenajat, este acum centrul unui perimetru dens populat cu pavilioane temporare. Cupola a fost refacută după colapsul în 1964 al structurii iniţiale (provocat de o încarcare asimetrică cu zăpadă), replica unui proiect ceh. Aici au loc târguri dintre cele mai diferite – de la cele de carte până la evenimente automobilistice.

A large circular pavilion (93 m. in diameter) took the place where Bucharest horse racetrack and its interesting stand (1905, Architect I.D. Berindey) stood once. Covered by a three-dimensional rigid cupola that replaced a more flexile structure that collapsed after a heavy snowfall. In time, the large compound around the main pavilion was developed into a commercial fair area where variegated events are organized – from book fairs to international automobile shows.

258
Grup de hoteluri / Hotels

Bulevardul Poligrafiei
1974. Hotelurile Turist şi Parc – Arhitecţii Dinu Gheorghiu, Gabriel Tureanu, Gabriel Iordănescu; Hotel Crowne Plaza (Flora) – Şerban Manolescu, Gabriel Tureanu, Alexandru Motoc

În anii 1970 o politică economică mai flexibilă a încurajat consumul şi turismul. S-au alocat astfel fonduri pentru hoteluri, în speţă cele de lângă Târgul Internaţional Bucureşti. Hotelurile Turist şi Parc sunt modelate în spiritul unui brutalism temperat. La hotelul Flora (recarosat între timp) registrul stilistic este diferit, schimbat cu o soluţie joasă, în pavilioane pe plan circular, în jurul unor curţi interioare peisagizate.

In mid 1970s, the state economy adopted a more flexible orientation and some resources went to developing tourism. The hotels next to International fair were destined not only to host the visitors but served also as a training center for tourist industry. Turist and Parc Hotels are tall structures echoing the brutalist aesthetics of the moment. By contrary, Flora Hotel (which has been refurbished since) proposes a low-rise unfolding around an inner landscaped garden.

H

289
„Satul francez"/ "The French Village"

Şoseaua Nordului
1992. Arhitect Iuliana Bogoescu (planul general)

„Satul francez" este primul ansamblu rezidenţial realizat după 1990 pe un plan general care a organizat o parcelare de vile unifamiliale, izolate sau cuplate, standardizate în jurul unui club central. Un condominium rezidenţial exclusiv, cu un gard protejat de agenţi de pază şi acces controlat – o noutate la vremea sa – a devenit între timp o formulă multiplicată de atunci mai ales în nordul oraşului.

The „French Village" is the first housing condominium of detached or semidetached family houses disposed around a central club and service center. Sheltered behind a guarded fence, it was an absolute novelty in early 1990 that multiplied since in many other similar developments.

290
Hotel

Bulevardul Expoziţiei
1992–1994. Arhitecţii Nicolae Ţarălungă, Ruxandra Fotino, V. Vion et al.

Hotelul de cinci stele şi World Trade Center adiacent - cu săli pentru evenimente, conferinţe şi un *shopping mall* – a fost prima investiţie străină vizibilă în spaţiul Bucureştiului. Proiectul aparţine unei echipe bucureştene cu colaborarea firmei investitoare. Chiar dacă locul a părut excentric faţă de oraş pentru un hotel de standard înalt, tendinţa ulterioară către multiplicarea evenimnentelor terţiare (birouri, târguri, servicii) în jurul TIB şi Casei Presei Libere îl plasează într-o zonă care, probabil, se va dezvolta cu energie în viitor. O perspectivă din parcul Herăstrău peste lac asociază siluetele Casei Presei şi hotelului.

The Hotel (the first post-1990 foreign investment of certain size in Bucharest) and the adjacent World Trade Center and commercial mall were designed by Bucharest architects under the supervision of the investing company. At the time, the emplacement chosen (near International Fair area and Free Press House) was judged too eccentric to the city's core. Now its part of a business area that is ebulliently growing.

303
Intrarea „La Mesteceni" / "Birch Trees" Impasse

Strada Grigore Gafencu
1997–2001. Arhitecţii Al. Beldiman, D. Butică, Moise Mathe et al.

Operaţie imobiliară de „developer", cu vile (apartamente cuplate, grupate) de standing înalt destinate închirierii. În apropierea lacului Floreasca, într-o zonă în dezvoltare rapidă suficient de întâmplătoare, acest grup de vile se distinge printr-o intenţie clară de disciplină urbană, design integrat al ambientului şi prin culorile primare saturate folosite la finisajul de faţadă. Tratarea cromatică nu e singurul semnal prin care autorii au propus trimiteri istorice la avangarda anilor 1920 dar şi la forme de locuire proprii Bucureştilor. Organizarea apartamentelor include luminatoare pentru living (ca în reşedinţele de la 1900) iar organizarea vecinătăţii preia formula de „intrare" prin alinierea la o alee interioară cu o ritmică fermă în care raportul între terenul liber şi cel construit este stăpânit cu autoritate. Mulţi mesteceni în micile grădinile private.

One of the first residential developments (eagerly duplicated since) that relied on an arrangement of smaller dwelling units along a closed alley. The aim was to keep the buildings as low as possible and achieve a compact urban character while incorporating small private gardens. Located in an area in expansive and rather chaotic development, the layout of "La Mesteceni" estate and the architecture of individual buildings incorporate the authors' ideas about some features of the Bucharest way of dwelling they consider persistent and characteristic: the arrangement of several structures with 2-4 apartments around a *cul-de-sac*, large living areas with sky-lit ceilings, open air terraces and small gardens with birch trees. The chromatic treatment of the façades quotes the Bauhaus lessons about saturated primary colors.

315
Terasele „provizorii" / "Disposable" Terraces

Malul nordic al Lacului Herăstrău – Şoseaua Nordului

Pe malul opus restaurantului Pescăruş – locul monden al anilor 1940 – o colonie de restaurante şi terase (unele luxoase) metamorfozate din berării improvizate. Promenada cluburilor de yachting şi tenis amenajată odată cu „Luna Bucureştilor" din 1938 este acum perimetrul „teraselor cu fitze" ale jet-set-ului bucureştean. Stilisme conjuncturale. Rămâne deschisă problema modului cum a fost extras din parc şi ocupat cu construcţii un peisaj protejat al Bucureştiului.

At the Eastern end of Herăstrău Park, in the vicinity of new exclusive residential compounds, fancy restaurants on the lake's front, replace gradually the yachting and tennis clubs of the 1930s the quiet promenade and the popular joints that spread here immedialtely after 1990. The protected landscape is no more there.

H

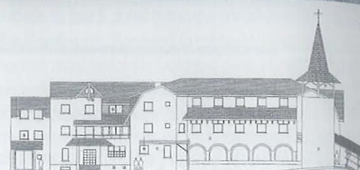
316

Mănăstirea romano-catolică a Sfintei Familii / Roman Chatolic Church

Şoseaua Jiului 37
2000–2004. Autori: stareţul mănăstirii Père Mathieu, arhitecţii Teofil Radocea, Doina Crainic et al., copii, artişti plastici, membrii congregaţiei, muncitori, meşteşugari de cartier

Mănăstirea Sfintei Familii funcţionează într-un cartier proletar prin tradiţie. Capela, chiliile, spaţiile pentru activităţi comunitare şi cele administrative au încorporat câteva modeste construcţii preexistente. Construcţia complexului s-a făcut cu materiale simple în tehnici de construcţie manuale iar proiectarea şi realizarea proiectului a urmat o cale neconvenţională, prin adaptări, extinderi şi interpretări la care au participat şi arhitecţi, designeri şi artişti plastici dar şi, cu egală contribuţie, stareţul şi membrii congregaţiei, copii, meşteri de cartier sau de ţară. Mănăstirea adăposteşte programe sociale şi culturale pentru locuitorii cartierului.

Located in a working class neighbourhood, the Chapel of the Monastery together with living accommodation and spaces for common activities, administrative and domestic offices integrated several modest existing buildings into the monastery's compound. Relying on simple materials and manual craft ship, the design and the construction unfold in an unconventional way, alloying gradual additions. The process involves architects work, parishers, children, craftsmen and notorious artists contributions. The Monastery hosts a programme of social and cultural activities for the people of the neighbourhood.

317

Cartierul Băneasa Lac Residential Parc

Strada Gârlei – Strada Madrigalului

La mijlocul anilor 1990, la vremea lansării operaţiei „Lake View condominium" (un şir de vile - „tip" unifamiliale pe malul lacului, arhitect Nicolae Moldovan), locul era înconjurat de un cartier mai degrabă sărăcăcios, puţin atrăgător. Promotorii au intuit corect potenţialul zonei, acum ocupată de vile. Un regim de densitate mai rarefiat, străzi preexistente cu ampriză normală şi unele reşedinţe interesante (datorate arhitecţilor Dan Butică, Dan Marin, Florin Adamescu) diferenţiază perimetrul Gârlei-Madrigalului de alte cartiere exclusive, unde terenul este ocupat în exces, fără un plan urbanistic raţional.

H

In mid 1990, then the first condominium developed on lakeshore, this was a rather squalid neighborhood. The developers foresaw the potential of the place and now this is a coveted destination for individual villas, many of them showing quality architecture. To the difference of excessively dense Şoseaua Nordului Compounds, here the newly arrived dwellers enjoy wider streets (inherited from interwar urban regulations) and bigger gardens.

328

Mobilier si accesorii de interior / Showroom

Şoseaua Fabrica de Glucoză
1998. Arhitect Florin Medvedovici et al.; ingineri S. Toba, H. Kober

Apreciat ca o reuşită a noii arhitecturi tehnologice-comerciale de la periferia oraşului, semn al deschiderii economiei către o piaţă liberă şi concurenţială. O banală hală industrială a fost supusă unui lifting arhitectural generalizat ce pune în evidenţă printr-o geometrie şi cromatică promoţională, caracterul utilitar şi dinamic al clădirii.

A trivial "socialist" industrial structure on the outskirts of the city underwent a generalized architectural lifting being transformed into a flashy show hall for furniture. Critics noticed the dynamic geometry and strong colors as a distinctive feature of the new technological-commercial architecture of showrooms and hypermarkets linked with the development of the free market and economic competition.

343

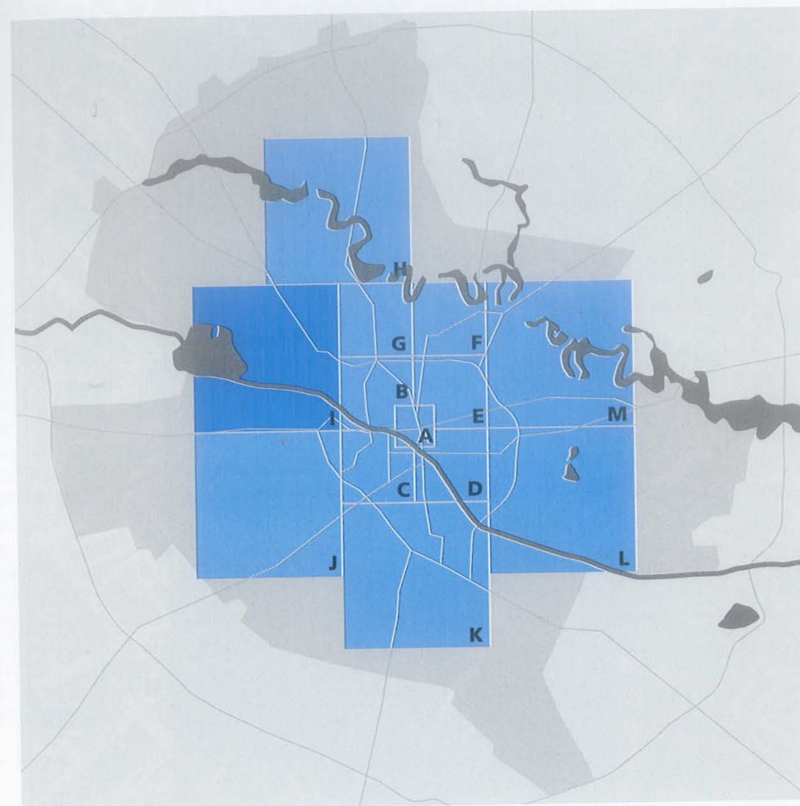
Tranziţie şi gentrificare urbană / Urban Gentrification

Cartierul Şoseaua Nordului

Peisajul agreabil şi prestigiul necontestat pot explica preţurile în creştere pentru terenuri şi construcţii practicate în zonă. Produs al tranziţiei, gentrificarea cartierului de pe Şoseaua Nordului avansează fără o planificare urbanistică de perspectivă. Pe o parcelare haotică, vile şi blocuri „de superstanding" – unele dintre ele reuşite arhitecturale – împing ocuparea terenului la limită. Un peisaj suprarealist, cu o calitate a vecinătăţii cu totul discutabilă, ce ar trebui să frâneze ascensiunea valorilor imobiliare.

The pleasant landscape and the status of an exclusive neighbourhood may explain the vertiginous rise of real estate value along Nordului Road. A direct outcome of the transition to a liberal market economy, the gentrification in this area advances in absence of an urban planning scheme and of an authority able to enforce its rules. The result is a surrealistic conglomerate of large luxury residences and apartment blocks (some showing good design) that shove the chaotic land occupation to its limits.

I

I

Gara de Nord, Cotroceni, Grădina Botanică, Cartierul Griviţa, Splaiul Independenţei, Bulevardul Ion Mihalache

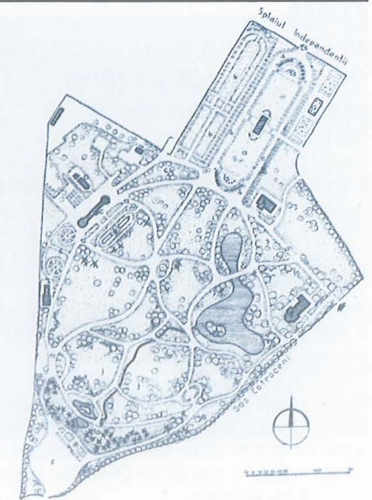
H
G
B
J
Bd. Ion Mihalache
Alexandru Constantinescu
Calea Griviței
Calea Giulești
Calea Crângași
Șos. Virtuții
Șos. Orhideelor
Bd. Regiei
Calea Plevnei
Splaiul Independenței
Bd. Vasile Milea
Șos. Cotroceni
Bd. Iuliu Maniu
Bd. Eroilor Sanitari
Dr. Gh. Marinescu
Constantin Noica
Știrbei Vodă
Bd. Dinicu Golescu
Bd. I. G. Duca
Bd. Al. I. Cuza
Bd. Nicolae Titulescu
Bd. Banu Manta
Bd. Mareșal Averescu
Șos. Kiseleff
Mărăști
Turda
Ștrandul Dâmbovița
191
108
239
227
225
154
064
259
099
019
323
160
159
252
238
301
194
004
150
029
263
013
176
305
198

004
Gradina Botanică / Botanical Garden

Şoseaua Cotroceni
1884–1885. Prof. Dr. Dimitrie Brândză

După începuturi în actuala piaţă a Universităţii (1860–1866, sub îngrijirea arhitectului Al. Orăscu) şi în grădina Cotroceni (datorată botanistului Ulrich Hoffman), la iniţiativa savantului D. Brândză începe în 1884–1885 amenajarea actualei grădini botanice. Alături de parcul Palatului Cotroceni şi campusul Universităţii Politehnice, Grădina Botanică fixează caracterul dominant peisager în această parte din vestul oraşului. În anii 1930 în Grădină (posesoarea unei interesante colecţii botanice) a fost construit un restaurant (acum folosit de administraţia grădinii) şi locuinţe minimale pentru personal (arhitect O. Doicescu), exemple timpurii de raţionalism modernist cu tentă regionalistă, teme pe care arhitectul le va dezvolta în creaţia sa de mai târziu.

The initial development in 1884–1885 of today's Botanical Garden followed attempts in the present Universităţii Square (1860–1866, directed by Architect Al. Orăscu) and in Cotroceni garden (under the direction of Botanist Ulrich Hoffman), at the initiative of Scientist D. Brandză. Situated near Cotroceni Palace Park and the Polytechnical University campus, the Botanical Garden sets the dominant character of the landscape in this western part of the city.

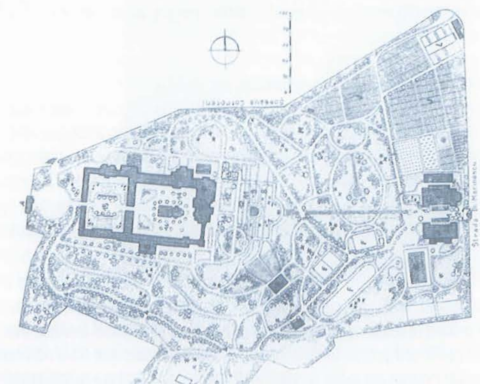

013
Parcul şi Palatul Cotroceni Park and Palace

Şoseaua Cotroceni
1893–1900. Arhitecţii Paul Gottereau, Grigore Cerkez; arhitect peisagist – F. Rebhuhn
1977–1989. Arhitecţii Nicolae Vlădescu, Constantin Rulea, Nicolae Rădulescu

Incinta mănăstirii Cotroceni – întemeiată în 1679 de domnitorul Şerban Cantacuzino – a devenit reşedinţa principelui moştenitor al României după 1893, odată cu o reconstrucţie cuprinzătoare care a conservat biserica şi o parte din chilii. Prima intervenţie (1893, arhitect Paul Gottereau) a acomodat funcţiile reşedinţei princiare într-o aripă cu două nivele pe un plan foarte alungit (dictat de planimetria preexistentă a incintei istorice) şi tratat în gustul *Beaux Arts* al epocii. Extinderea palatului prin aripa de nord (1895–1900, arhitect Grigore Cerkez) va juca un rol esenţial în destinul expresiei neoromâneşti în arhitectura deceniilor care au urmat. Încurajat de viitoarea regină Maria, arhitectul foloseşte un idiom naţional nu numai în ornamentică şi detaliu dar şi în organizarea şi tipologia spaţiilor arhitecturale. Relaţia cu grădina, esenţială pentru locuirea tradiţională, este tratată ca un element central al unei compoziţii libere. Arhitectul inaugurează citatul istoric când adaugă palatului o replică a „Foişorului lui Dionisie" de la Mănăstirea Hurezu. Interioarele şi mobilierul poartă marca indelibilă a gustului şi imaginaţiei principesei Maria. „La înaltă dorinţă" (în expresia profesorului Grigore Ionescu), interesul pentru formele istorice locale se apropie de modernitatea estetică a curentului *Art Nouveau* – ceea ce va pune curentul neoromânesc în rezonanţă cu avangarda şi cu viziunile regionalist-romantice în arhitectura europeană a perioadei. Incinta fostei mănăstiri a fost închisă în 1977–1989 de un ultim corp de reprezentare, care preia liniile principale ale aripii de est. Odată cu şantierul a fost demantelată biserica mănăstirii. Au putut fi conservate părţi din frescele interioare şi unele detalii de piatră, incluse acum într-o reconstrucţie parţială (2004, arhitect Nicolae Vlădescu). Parcul (în care a supravieţuit un fragment din vechea pădure) foloseşte o faleză naturală pe care peisagistul F. Rebhuhn a organizat, odată cu construcţia palatului, un peisaj romantic în terase.

The Cotroceni Monastery, established in 1679 by Prince Şerban Cantacuzino, became the residence of Romania's crown prince after 1893 when major reconstruction took place. The church and a portion of the monastery cells were preserved by the first reconstruction and extension in1893, by Architect Paul Gottereau. The next extension of the palace with the addition of the northern wing (1895–1900, Architect Grigore Cerkez) played a significant role in the destiny of neo-Romanian architecture for decades to come. Encouraged by the future Queen Marie, the Architect made use of a national idiom in the ornamentation and detail, and in the organization and typology of architectural space.The closing in of the interior courtyard of the former monastery took place in 1977–1989 by the addition of a last wing mostly occupied with ceremonial spaces, which took on the main lines of the eastern wing. The monastery's church was dismantled at that time. Portions of the interior frescoes and some stone details were preserved, used in the partial present-day reconstruction (2004, Architect Nicolae Vlădescu).The park (in which a small part of the old forest survives) makes use of a natural embankment. Landscape Architect F. Rebhuhn organized a romantic terraced landscape at the time of the first construction of the palace.

019

Perimetrul Gării de Nord / Central Station and Surroundings

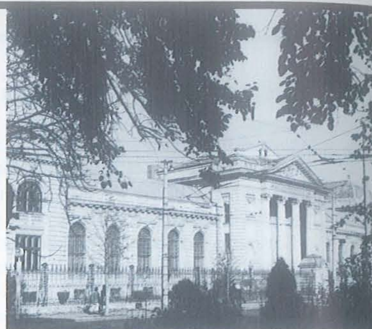
Calea Griviței, Bulevardul I.G. Duca

Gara principală a Bucureștiului a fost construită în 1872. În peroanele și holul central s-a păstrat structura metalică inițială. Gara de Nord a adus cu sine coagularea rapidă a unei importante zone industriale și a cartierului proletar din jur. Clădirea Școlii naționale de poduri și șosele (devenită în 1920 Școala Politehnică din București) se va construi în imediata apropiere (1885, arhitecții Lecomte de Nouy și Cassien Bernard, strada Polizu-Calea Griviței). Monumentul eroilor CFR din piața gării – de sculptorii Cornel Medrea, Ion Jalea și arhitectul Radu Dudescu. Vechiul cartier din fața gării a fost radical restructurat în viziunea urbanismului raționalist al *Chartei de la Atena*. Declanșată odată cu Palatul CFR (început în 1934), această operațiune a continuat în anii 1960 odată cu realizarea unor lungi fronturi frânte, articulate prin unghiuri drepte (arhitect A. Ghinescu).

Bucharest's main railway station was built in 1872. The initial metal structure has been retained on the platforms and main hall. Gara de Nord brought with it the rapid coagulation of an important industrial zone and the surrounding proletarian quarter. The old quarter in front of the railway station was radically restructured according to rationalist tenets of Charte d'Athenes urbanism. This operation, initiated at once with the CFR Palace (begun in 1934), was continued in the 1960s with the addition of long, broken frontals, accentuated by right angles.

029

Universitatea de Medicină și Farmacie Carol Davila / University of Medicine and Pharmacology

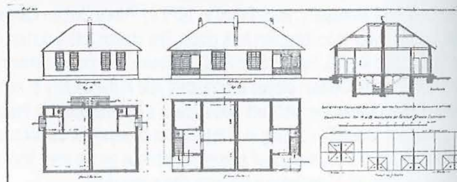
Bulevardul Eroilor Sanitari
1899–1903. Arhitect Louis Blanc

Întemeiată în 1856, Facultatea de Medicină se instalează în 1903 în această clădire concepută pentru învățământul medical. Compoziția *Beaux Arts* cu referință neoclasică a fațadelor continuă prin portico-ul cu coloane corintice în interiorul rezervat funcțiilor de reprezentare (muzeu, bibliotecă, sală de consiliu). Statuia fondatorului școlii, doctorul Carol Davila – de Karl Storck. Lucrări masive de consolidare și restaurare au fost necesare după cutremurul din 1977. „Facultatea de Medicină", amplasată odată cu Grădina Botanică (inițial, anexă a învățământului medical), a încurajat o dezvoltare specializată a zonei pe parcursul întregului secol 20. Prezența monumentală a Universității articulează fragmente urbane diferite încadrate de o vegetație atotprezentă: cartierul Cotroceni (cu străzi purtând numele unor medici), institute de cercetare medicală (anii '30), spitalul clinic și Universitatea Politehnică (anii '70).

The School of Medicine, which came into being in 1856, was settled in this building designed for medical studies in 1903. Its simultaneous establishment with the Botanical Garden (originally a medical studies annex) encouraged further development in the area: the Cotroceni quarter (with streets named after several doctors), medical research institutes (1930s), Municipal hospital and clinic and the Technological University (1970s).

064

Locuințe ieftine / Low Cost Social Housing

1911

În 1910, la București, din totalul de 80 000 locuințe 27 000 aveau o singură încăpere iar 14 700 familii locuiau în condiții considerate atunci „mizerabile". Percepția situației dramatice pentru un segment semnificativ din populația orașului a încurajat promovarea unei legislații sociale în domeniul locuirii. A fost astfel constituit un sistem de aranjamente financiare care au făcut posibilă construcția de locuințe ieftine din resurse publice și private. Construcția de locuințe minimale a început prin vitalizarea unor terenuri libere, prin parcelare, trasare de străzi și echipare cu utilități urbane și dublată de construcția unor echipamente sociale – școli, atenee populare, dispensare. Biserica Floreasca (Calea Dorobanților 168, 1915, arhitect Nicu Bilargiu, pictură de Olga Greceanu) a fost ridicată odată cu parcelările pentru cartierele noi pe Calea Dorobanți și Șoseaua Floreasca. Prima fază a programului destinat „populației nevoiașe" a fost lansată în 1911 la inițiativa primăriei. Arhitectul Ernest Doneaud a întocmit proiectele pentru patru tipuri de case sociale din parcelările Lânăriei, Clucerului. Locuințele ieftine (programul a continuat până la sfârșitul anilor 1930) realizate în sistem pavilionar sau cuplat, simplex sau duplex, mai ales cele din cartierele devenite zone elegante din nordul orașului, sunt percepute astăzi ca vile, căutate și reabilitate, de multe ori prin ocuparea la limită a parcelelor foarte economice pe care au fost construite.

In the Bucharest of 1910 some 27,000 of the total of 80,000 homes had a single room, and 14,700 families lived in what was then considered "wretched" conditions. The understanding of the dramatic situation of a significant segment of the city's population led to the promotion of social housing legislation. A system of financial facilities was set up to make possible the construction of affordable housing with public and private resources. Especially in quarters that have now become elegant areas in the northern part of the city, these small popular houses are today considered valuable villas that are rehabilitable.

099

Primăria secorului 1 (Primăria „de Verde") / District's 1 City Hall

Strada Banu Manta 9
1927–1936. Arhitecții N. Georgescu, G. Cristinel

Colaborarea între cei doi arhitecți diferiți prin respective traiectorii stilistice (Nicu Georgescu – înclinat spre *Art Déco*, G. Cristinel – autorul unor programe monumentale în expresie neoromânească precum mausoleul de la Mărășești sau Catedrala din Cluj) a produs acest edificiu de primărie în care formula curentă de sediu administrativ instalată de școlile naționale europene se combină cu referințele la palatul comunal de renaștere italiană, aici îmbrăcate într-un veșmânt ornamenal românesc. Primăria controlează o piață acum delimitată de fronturi continue de 8 nivele – locuințe colective construite în anii 1980. Un oficiu poștal din seria programelor publice rezolvate în limbaj clasicist de Octav Doicescu în 1947. Formula volumetrică a Primăriei „de verde" a influențat într-o anumită măsură estetica sediilor administrative ale unor orașe importante realizate în perioada postbelică.

The collaboration of these two architects, whose stylistic trajectory was very different, produced an edifice serving as City Hall, that quotes the features of an italian Renaissance Signoria, here sporting national Romanian ornamentation. The City Hall dominates a square which is presently delimited by the continuous 8-storey frontages of collective housing built in the 1980s.

108

Cartierul Grivița-Giulești Quarter

Dezvoltat odată cu Gara de Nord ca zonă industrială legată de transporturile feroviare, cartierul a devenit sinonimul suburbiei proletare și al culturii „ceferiste" de cartier. De la 1880 încoace evoluția urbană în această zonă a reflectat și a secondat opțiunile de modernizare și industrializare în capitala României. Săracă mahala muncitorească, cartierul a primit importante investiții industriale de stat în prima parte a secolului (după 1880 la Atelierele Grivița CFR au lucrat mai mulți arhitecți, vezi Stația electrică, arhitecții Maria Cotescu, Alexandru Tănăsescu, 1935). Aici se construiesc locuințe ieftine „muncitorești" în anii 1920 (cartierul Steaua) și echipamente sociale (școli, licee, un teatru, stadion; biserica Grivița, 1926–1931, arhitect C. Pomponiu, Calea Griviței 218 este una din cele mai mari biserici de cartier). Socotit reprezentant al segmentului radical al clasei muncitoare, inițiator al mișcărilor sociale din anii 1930, în cartier se implantează prima operație de modernizare după 1945, ghidată de spiritul transformării urbane „realist socialiste" (în Cartierul Bucureștii Noi). Platforma Grivița va deveni în anii 1970–1980 o locomotivă a industrializării forțate (legate de construcția de utilaj pentru petrochimie). Construcție masivă de locuințe colective – extinsă în etape succesive până în anii 1980 către cartierele Giulești și Crângași. O mișcare sportivă de tradiție s-a dezvoltat în jurul clubului de fotbal Rapid.

Developed simultaneously with the northern train station, Gara de Nord, as a railroad transportation industrial area , this district became synonymous with proletarian suburbia and district "railroad" culture. Since 1880 the urban evolution of this district reflected and seconded the options to modernize and industrialize Romania's capital. The district, a poor working class slum, was awarded important state industrial investments in the first half of the century. The Grivița Platform was turned into a forced industrial engine (linked to the construction of petrochemical machinery) from 1970–1980. Massive construction of collective housing followed, expanded in successive stages until the 1980s into the Giulești and Crângași districts. A traditional sporting movement developed around the Rapid team football club.

150

Institutul de igienă publică / Institute of Public Hygiene

Strada Leonte Anastasievici
1933–1939. Arhitect Henrieta Delavrancea Gibory

Fundația Rockefeller care a finanțat, până în 1946, programe sociale în România, este la originea acestei comenzi de proporții, încredințate unei femei-arhitect. În cartierul din preajma Universității de Medicină, în lungul unei străzi liniștite, arhitecta a proiectat un plan de mare simplitate și eficacitate – o bară cu intrare centrală și funcțiuni didactice (auditoriu, săli de conferințe, bibliotecă), birouri și laboratoare cu dublu tract și circulații verticale în extremități care valorifică pe deplin oferta raționalismului modernist. Institutul de igienă publică se învecinează cu Centrul de antropologie și cu un interesant turn de apă, 1927, două lucrări semnate, la rândul lor, de o femeie-arhitect, Virginia Andreescu Haret.

The Rockefeller Foundation, which financed social programmes until 1946, commissioned this large project which was entrusted to a woman Architect. The Architect designed a very simple and efficient building near the School of Medicine.

154

Locuințe ieftine / Low cost housing

Strada Clucerului
1934. Arhitect I.D. Trajanescu

Construcția locuințelor sociale se diversifică după 1931 când intră în vigoare o legislație mai nunațată. În ultimii ani antebelici locuințele ieftine adoptă aranjamente de plan și urbanistice mai evoluate (duplex, cuplate, înșiruite, colective), casele sunt mai spațioase și bine echipate sanitar. În ceea ce privește tratarea arhitecturală, cartierele ieftine reproduc, de cele mai multe ori, formula tradiționalistă inițială, cu acoperișuri de ceramică cu streașină, ferestre înalte și sugestii de arce în fațadă.

The construction of social housing was diversified after 1931 when legislation in this regard became more nuanced. In the last years between the two World Wars, houses became more spacious and had better plumbing while remaining faithful in most cases (with the exception of some compounds designed by Modernist architects) to a conservative stand in terms of inner layout and façade treatment that reproduced a traditional scheme of a simple volume with tile roof, wooden eaves and suggestion of arches.

159

Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului (Palatul CFR) / Ministry of Transport, Constructions and Tourism

Bulevardul Dinicu Golescu, Gara de Nord
1934–1940; 1944–1952. Arhitecții Duiliu Marcu, P.Em. Miclescu, Șt. Călugăreanu, Teonic Săvulescu; inginerii I. Călin, E. Revici

O lucrare foarte amplă pe un program public finanțat de stat (cu un volum construit de 370 000 m.c. și 13 900 m.p. pe o structură de oțel sudat încastrată în beton). Amplasamentul a fost degajat în urma unor repetate studii și decizii urbanistice, legate de continuarea arterei inelare principale a capitalei. Conceptul general al palatului a fost formulat în primele variante și datează din anii 1934–1936. Construcția începută în 1938 va fi întreruptă de război și încheiată în 1952. Calcule avansate de fundare, de rezistență și echiparea tehnologică a edificiului au fost –în expresia lui D. Marcu – cele mai moderne la vremea lor. Coordonatorul principal al proiectului a ales o formă în plan și o volumetrie simplă, reglată explicit de axe de simetrie. Corpul principal cu 11 nivele e tratat ca un panou continuu de ferestre între pilaștrii dezvoltați de 9 nivele și se sprijină pe un stilobat cu arcatură la parter și un excepțional element monumental de granit cenușiu care reinterpretează porțiunea fațadei principale ce conține accesul principal. Arhitectura anunță orientarea către un modernism clasicizat ales de Duiliu Marcu pentru comenzile de mari edificii publice pe care le va proiecta în continuare (Palatul CAM, Academia Militară). Cadrul urban al palatului are înfățișarea de astăzi din anii 1960, când spațiul pieței a fost delimitat de fronturi continue de blocuri (arhitect Aurel Ghinescu). Prin dimensiune și situare, piața (pol de primă importanță în structura orașului) – devenită un parc invadat de o vegetație debordantă – se află în centrul unor dezbateri vii. Pentru că are nevoie de o viziune și un concept al dezvoltării de anvergură, un concurs internațional de urbanism ar putea fi pasul prim pentru deciziile care vor decide viitorul acestui segment al orașului.

An ample state-financed public programme building (with a built mass of 370,000 cubic metres in a total surface of 13,900 sqm on a soldered steel structure embedded in concrete). The placement was cleared following several urban studies and decisions. The palace's current urban framework dates back to 1960, when the space of the square was delimited by continuous building frontages. An international urban competition could be the first step in terms of plans to be decided for the future of this part of the city.

160

Gara de Nord - Intrarea Dinicu Golescu / Central North Station - Golescu Entrance

1935. Arhitect Victor G. Ștephănescu

În opera arhitectului, portalul spre Bulevardul Dinicu Golescu al Gării de Nord introduce un element neașteptat. Victor G. Ștephănescu este cunoscut ca autorul unor programe oficiale în limbaj neoromânesc monumental. El a proiectat aici un peristil de ordin doric, ce ar putea fi apropiat de noul clasicism al lui Peter Behrens, de exemplu. În ecou, Duiliu Marcu a marcat în granit masiv elementul central al Palatului CFR – o referință voită dar greu de citit prin perdeaua de verdeață a parcului. Piața delimitată de cele două monumnetale prezențe promite un potențial arhitectural și urbanistic excepțional ignorat astăzi.

Victor G. Stephănescu is known as the designer of several official monumental neo-Romanian buildings. Here he designed a Doric peristyle, echoing the New Classicism of Peter Behrens. Duiliu Marcu, the architect of CFR Palace that stands opposite to the Central Station, used in his design for the main entrance the same dark gray granite – an aesthetical refference now difficult to perceive because of fully grown vegetation of the greeen sqare in between.

176

Biserica Sfântul Elefterie Nou Christian Orthodox Church

Strada Sfântul Elefterie 6
1936–1942. Arhitect Constantin Iotzu

Bisericile ortodoxe construite la București după proiecte de arhitect, după 1920 mai ales, au adus o contribuție notabilă la vocabularul național în arhitectură prin interpretarea modelului bizantin în forme neoromânești. Noile biserici au amplificat forma tradițională la dimensiuni monumentale. La Sfântul Elefterie Nou – în centrul cartierului Cotroceni în construcție în anii 1930 – arhitectul controlează cu remarcabilă știință multiplele probleme pe care edificiul le pune, începând cu dimensiunea și orientarea canonică a edificiului la paramentul de piatră și cărămidă aparentă cu variații de textură. Întrerupte în timpul războiului, lucrările la finisajul interior au fost continuate până în anii 1970. Consolidări după 1977. Monumentul Eroilor sanitari din Piața Elefterie –1931, sculptorul Rafaelo Romanelli, arhitect Statie Ciortan.

The contribution of Orthodox Churches designed by architects, especially after 1920 contributed largely to the consolidation of national architectural vocabulary – a direction followed up to nowadays by church design. To the difference of parish churches traditionally modest in size, the new places of worship aggrandized the dimensions to monumental proportions, as is the case of Saint Elefterie Church. The architect designed a convincing textured-brick and stone structure and controlled with authority the difficulties resulting from the orientation of the site and the requirements of canonical positioning eastwards of the altar apse. Interior finishing continued until end of 1970s.

191

Biserica Mănăstirea Cașin Christian Orthodox Church

Bulevardul Mărăști 16

1937–1938. 1946–1959. Arhitect D. Ionescu Berechet;
Structura – inginerii Aurel Beliș, Toader Mihail;
Iconostasul – I. Dumitriu Bârlad, C. Baraschi, Mihai Wagner

Proiectul acestei biserici ample (800 m.p. la sol, 50 m. înălțime) a fost încredințat lui D. Ionescu Berechet, autorul mai multor edificii de cult în spiritul monumentalismului neoromânesc. Cu un soclu înalt, volumul bisericii cu turle, unele torsionate, e precedat de un parvis cu trepte de marmură. Interiorul – parțial finisat. Reglementările urbanistice din anii '30 au deschis aici artere cu trasee lineare și ampriză generoasă ce acced către o posibilă piață. Caracterul verde al zonei, regimul cartierului de vile și funcțiunile sociale (orfelinatul Sfânta Ecaterina, 1900, arhitect I.D. Berindey; spitalul Elias, 1934, arhitect Radu Dudescu) din preajmă au conservat calmul acestui loc, inițiativele de construcție preferă Piața Charles de Gaulle, ocolind (deocamdată) potențialul său.

As with the case of Elefterie Church and Cotroceni Quarter, Cașin Monastery was erected in late 1930 in an area in rapid development and gentrification. D. Ionescu Berechet authored the Church's imposing presence in the vein of monumental neo-Romanian style he was reputed for. Placed on a high stilobate with marble stairs leading to a decorated parvis, the massive volume supports several torsaded turrets. Stable reinforced concrete structure that resisted correctly to earthquakes. Interiors – partially completed.

194

Căminul 303 (Grajdurile regale) / Students Compound

Șoseaua Cotroceni
1937–1940. Arhitecții Nicolae Nenciulescu, Al. Iosif, Gh. Lungu

Un careu cu mici turnuri de colț, săli de manej și curți pentru exercițiii ecvestre tratat într-o manieră italienizantă, cu sculptură în travertin încastrată pe panourile pline ale arhitecturii. A fost transformat în anii 1950 într-un campus studențesc.

The Royal stables – an installation of maneges for equestrian exercises, horse stables and services grouped in pavilions with corner rounded „bastions" around a large square inner courtyard treated in the manner of Italian regionalism, the sculptural bas-reliefs included. Turned into student's dorms in early 1950s.

198

Vilă / Villa

Strada Victor Babeș 1
1938. Arhitect Jean Văleanu

O soluție de evidentă eficacitate stilistică pe un teren mic de formă dificilă. Unghiul ascuțit la stradă a fost folosit de arhitect pentru a accentua imaginea de navă – o asociere invocată nu odată de arhitectura modernistă. Detalii *Art Déco* de calitate.

An astute solution of real aesthetical efficiency on a site of impossible form, with an acute angle facing the small square. The architect exploited the setting and blended *Art Déco* touches into a firm cubist design. Grey terrasit rendering of the façade.

225

Ansamblu de blocuri (Miciurin) Ensemble

Bulevardul Mareşal Averescu 1-15
1961. Arhitect Leon Garcia

Contemporan cu blocurile-vile dela Arcul de Triumf, ansamblul de locuinţe „Miciurin" a apărut în vecinătatea Spitalului Elias, a vilelor din parcul Bonaparte şi a unor instituţii specializate de geodezie. Opt blocuri-bară cu apartamente de două şi trei camere, acces lateral printr-o scară cu o singură rampă şi paliere confortabile bine luminate natural. Deşi aliniate la o arteră importantă, dispoziţia blocurilor (unele franc oblic faţă de axul străzii) şi parterul cu locuinţe imită poziţionarea liberă în teren a urbanismului de „mare ansamblu", la fel de ambiguu ca în cazul Magistralei Nord-Sud. Finisaje economice, execuţie îngrijită.

This small residential complex of eighth stories bars was built around the same time with Arcul de Triumf compound and designed by the same architect as an economic collective housing project. One to three-rooms minimal apartments, lateral entrance, and pleasant well lit staircase and better rendering of the façades. Even aligned to a busy street, this rhythmic sequence of bars reminds the prescriptions of Chartes d'Athenes.

227

Restructurare pe Calea Griviţei Reconstruction

1958–1965. Arhitecţii Virgil Niţulescu, Cleopatra Alifanti, Mircea Bercovici, Renzo Cărăuşu, N. Spirescu, Cristina Neagu, W. Juster et al..

Începută în Bucureştii Noi, reconstrucţia pe Calea Griviţei continuă cu realizarea unor fronturi continui pe toată lungimea la nord de Gară – formulă repetată în anii 1970 şi pe alte artere mari (1 Mai, Dorobanţi, Pantelimon etc.). Frontul de 8-10 etaje (cu un accent de 18 nivele) încorporează serviciile comunitare de tip „microraion" în parterul blocurilor – în dorinţa de a recupera caracterul urban, animat, public al străzii, pierdut în ansamblurile mari cu plan liber.

After a soviet-type "Kvartal" built at its Northern end, the reconstruction of Griviţa Road is expanded all the way along from Central Station – a formula pursued in the 1970s with the fronts of other radial large arteries. The new road front unfolds as a succession of 8-10 stories apartment blocks with an 18 stories-high accent. Community services (commerce, movie theatre, health care) are placed on ground floors.

238

Complexul studenţesc Regie Students Campus

Splaiul Independenţei
1961–1964. Arhitecţii Horia Maicu, Ignace Şerban, Romeo Belea, Al. Kontza, N. Opreanu, Spiridon Spirescu, Adrian Berindei, Tudor Dumitraşcu

Odată cu programele culturii de masă, statul socialist a investit într-o primă perioadă cu prioritate în instituţii de învăţământ. Construcţia campusurilor universitare (multe în alte oraşe mari) face parte din politica anilor 1960–1970 care a susţinut egalizarea şanselor în accesul la educaţie superioară. Complexul din Regie pune în circulaţie – pentru blocul social al Universităţii din Bucureşti (cămine, cantină, servicii sociale) – un plan general liber, bine studiat, echilibrat, şi o arhitectură de cert „şaizecism", cu totul compatibilă cu ce se întâmpla pe scena internaţională. Piesa centrală a complexului, fosta cantină, a devenit sediu al Facultăţii de Filozofie.

The student campus Regie (dorms, a large refectory with kitchen, social services) followed up the investments in higher education facilities of 1960s. Firm composition of free standing residential blocks disposed in a green area around the central volume of the social services building (recently restructured into Department of Philosophy class building). The architecture is definitely "of the sixties", congruent with international trends of the moment, attentive to urban composition and to detailing as well.

239

Turnul de testat ascensoare / Test tower for elevators

Cartierul Griviţa
1972. Arhitect Corneliu Borcoman; inginerii Gh. Negoiţă, V. Guran, E. Pajor, D. Macovei

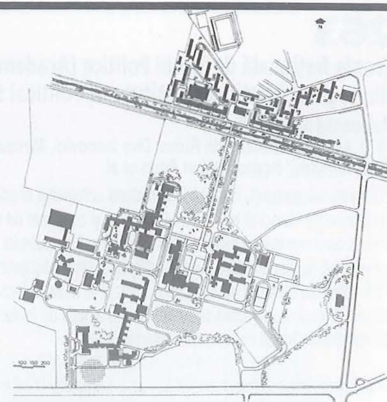
La intrarea în Bucureşti prin Gara de Nord, standul de testat ascensoare nu trece neobservat. O structură sculpturală verticală foarte zveltă (90 m. înălţime pe o secţiune de 400 m.p.) conţine 6 puţuri de testat ascensoare şi laboratoarele pentru măsurători şi experimente. O fundaţie specială şi o rezistenţă verticală extrem de solicitată (gravitaţie, seismicitate, presiunea vântului) au pus probleme de concepţie inginerească de o factură aparte. Dacă se ignoră coşurile de termocentrale, turnul este cea mai înaltă construcţie industrială „locuită" din Bucureşti.

Visible from the train when entering the city, this tall (90 m. high) and slender tower is an industrial installation for testing and evaluation of elevators destined to high-rise building. Special foundation conditions and complex safety requirements (as for earthquakes, wind pressure, vibrations) demanded ingenious engineering solutions and adapted calculus techniques. The tallest industrial building in Bucharest after power producing plants chimneys.

252

Universitatea Politehnică / Technological University

Bulevardul Iuliu Maniu – Splaiul Independenţei
1968–1972. Arhitecţii Octav Doicescu, Paraschiva Iubu, Carol Hacker, Ştefan Lungu, Petre Swoboda, Ion Podocea, Victor Aslan, Toader Panait, Aurel Teodorescu, Costin Pastia

Ultima lucrare improtantă a profesorului Octav Doicescu, secondat de o echipă din care au făcut parte mulţi dintre discipolii săi. Politehnica ocupă terenul liber (achiziţionat de Şcoala de Poduri şi Şosele cu un secol înainte) traversat de o denivelare, între Splai şi platforma industrială „Semănătoarea". Este un campus dezvoltat *ex novo*, imaginat ca o platformă pentru formaţie profesională, cercetare de vârf şi producţie pilot în ramurile principale ale industriei şi tehnologiei. Proiectul şi construcţia Politehnicii au dezvoltat un demers de ansamblu apropiat de ceea ce făcuseră în aceeaşi perioadă Denis Lasdun la Universitatea din West-Anglia, James Stirling la Leicester sau Vittorio Gregotti la Universitatea din Calabria, printre altii. Pavilioanele specialităţilor tehnologice sunt distribuite în interiorul campusului în subunităţi distincte în jurul rectoratului. Cupola sa „flotantă" a circulat în anii 1970 drept emblemă a noului Bucureşti. În pofida marginalizării sale, arhitectura din România făcea dovada unei maturităţi capabilă de sincronii de substanţă cu spiritul şi problematica modernităţii la mijlocul secolului.

The last work by professor Octav Doicescu seconded by a large group of devoted disciples. The land for a new "Polytechnic" (the "old" compounds are near Central Station) purchased by the school of Civil Engineering a century before is traversed by an embankment in the western end of the city. The entire compound was developed *ex novo* as a base for education, fundamental and applied research, and experimental production. The whole and the component buildings stay proof to an undeniable maturity of the architectural process, able to show, despite decennia long marginalisation, a genuine synchronism with the problematique of modernity at mid-century.

259

Ansamblu de locuinţe şi servicii (Complexul 1 Mai) / Residential Compound

Bulevardul Ion Mihalache
1974–1979. Arhitect Alexandru Beldiman; inginer Dragoş Badea

Arhitectul a profitat de existenţa unor rezerve de teren pentru a înlocui o desfăşurare lineară de blocuri-ecran printr-o compoziţie liberă, asociind volume joase pentru comerţ şi servicii cu bare a căror înălţime descreşte la joncţiunea cu vechiul cartier. Restructurarea a pătruns în adâncime spre strada Clucerului, în efortul de a constitui o trecere gradată între „nou" şi „vechi", format în principal din locuinţe joase, economice, antebelice – o problemă care, de multe ori, a rămas în afara atenţiei proiectanţilor. Preocupat în egală măsură de efectul de formă, autorul a reuşit o imagine dinamică, sculptată, cu evidentă intenţie monumentală dar încălzită de cărămida aparentă care flatează un orizontalism de sorginte modernistă. Politica de restructurare prin mobilarea arterelor de penetraţie a introdus operaţii urbane masive în centrul oraşului. A fost precedată de demolări ale fronturilor tradiţionale, uneori cu pierderi greu de recuperat. Arterele radiale Calea Moşilor, Calea Dorobanţi, Bulevardul Lacul Tei, Colentina, Pantelimon, Iancului, au fost lărgite, iar flancurile – construite cu precădere în sistem „canion", lăsând în spatele blocurilor fâşii reziduale din oraşul vechi care nu au reuşit încă să găsească o cale spre vitalizare urbană şi socială.

When designing this complex, the architect took advantage of the land available in vicinity in order to develop a scheme that could possibly reconcile the high-rise urban frontage facing a busy avenue with the old quarter (a housing estate built in the 1930s of low cost family dwellings) in the rear. The architectural expression on the avenue continuous front is strong and sculptural, warmed by red brick cladding, to the difference of the rear part, where blocks of gradually descending heights follow a freestanding scheme. The "1st of May" (as it was named at the time) compound (including stores, large commercial surfaces, services, apartment blocks of various heights) could be seen as a successful answer to the discrepancy between the linear high-rise front and the low-rise quarters. In many other cases built at about the same time (on Calea Moşilor, Dorobanţi, Lacul Tei, Colentina, Pantelimon), behind exhaustive "canion-like" redevelopment of the fronts along radial arteries residual fragments of the old neighborhoods are still there.

263

Şcoala Naţională de Studii Politice (Academia Ştefan Gheorghiu) / National Institute of Political Studies

Bulevardul Iuliu Maniu 1
1975. Arhitecţii Constantin Rulea, Dan Ioanovici, Mircea Anania, Octav Dimitriu; inginer Traian Popp et al.

O operaţie de proporţii, înscrisă în caracterul universitar al zonei iniţiat de Facultatea de Medicină la începutul secolului şi confirmat de noua Politehnică. Natura demonstrativă a programului iniţial (formarea cadrelor partidului comunist şi administraţiei) a permis arhitecţilor un studiu serios al planului şi al unei elaborate tratări în volum. Critica a văzut în această lucrare un moment interesant pentru orientarea către un lirism dramatic de factură post-expresionistă, înrudit cu variantele internaţionale.

This large campus (designed initially as a university-level training center for functionaries of Communist Party and State Administration) at the junction of Genial and Maniu Boulevards forms, together with the nearby University of Medicine and Technological University one of the strongholds of higher education in Bucharest. Architectural criticism praises the post-expressionist dramatic lyricism of the architecture, the qualities of the floor plans and the interesting engineering reactions to the functional demands.

301

Facultatea de Filozofie a Universităţii - Conversie / Department of Phylosophy Building - Conversion

Complexul Regie
1960–1961. Arhitecţii Horia Maicu, Romeo Belea, H. Novac
1997–2000. Conversie

Piesa centrală din Regie – o cantină de volum paralelipedic simplu şi aerat, un exemplu de bună arhitectură „şaizecistă" – a fost raţional funcţionalizată, păstrând aerul şi detaliile „istorice". Planul iniţial, organizat în jurul unei săli centrale cu anexe perimetrale a fost interpretat fără dificultate pentru amfiteatre şi săli de curs.

A student's canteen built in 1960s as center-piece to Regie Campus accommodates now – after a thorough conversion – the Department of Philosophy of the University of Bucharest. The initial function and the structural frame of the building allowed this rational transformation into amphitheaters and classrooms.

305

Opera Center

Piaţa Elefterie, strada Costache Negri
1998. Arhitect Dorin Ştefan et al.

Opera Center e plasat la confluenţa mai multor ţesuturi urbane diferite – „cartierul" institutelor biologice cu prezenţa lui studioasă, aerul urban bine conturat şi o cornişă fermă, Piaţa Elefterie şi porţiunea veche a Cotrocenilor – o vecinătate cu case printre arbori mari, formată la 1900. Biserica Sfântul Elefterie Nou adaugă o cromatică pregnantă la care Opera Center a făcut o referire explicită. Soluţia a reuşit să negocieze între condiţionări dintre cele mai diferite - de la restricţiile de natură economică ale investitorului internaţional la caracterul contrastant al formaţiilor urbane din vecinătate.

This new office building stands at the confluence of three contrasting urban patterns, in between the disciplined riverbank front, the open Square around the Elefterie Church and the old section of Cotroceni quarter. The architecture of Opera Center avoids the technical aridity of many office buildings to put forth a successful rapprochement between factors of various natures – from economic restraints to the contrasting character of the surroundings. The chosen chromatic game resonates with the Church's parament.

323

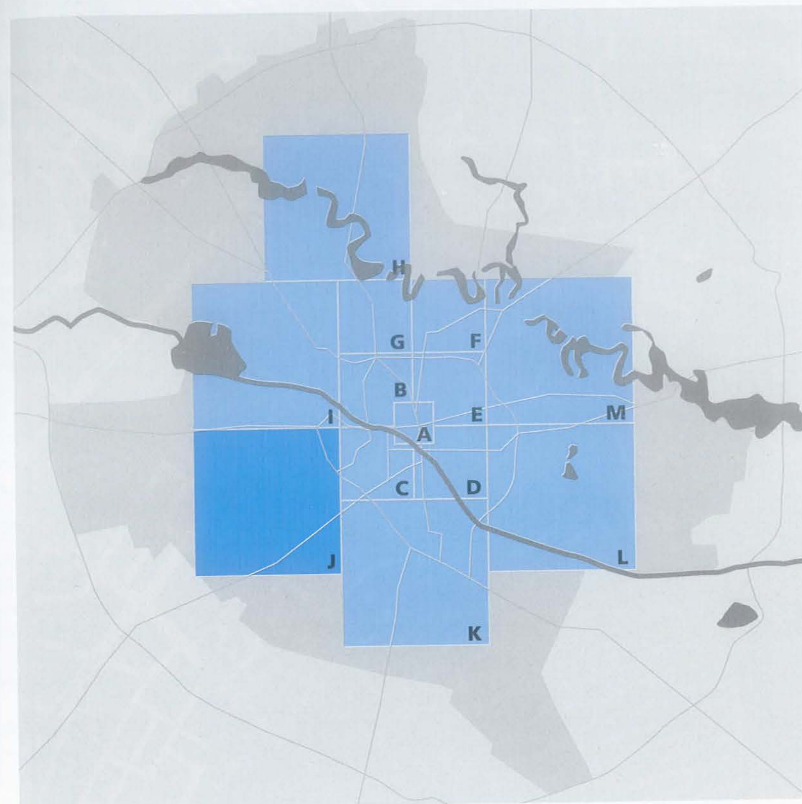
Hoteluri reamenajate / Reconditioned Hotels

Calea Griviţei
2002–2003. Recarosarea unui hotel (Hotel Nord) – arhitect Petre Ciuta

După 1990, mai multe hoteluri centrale au fost preluate de lanţuri hoteliere internaţionale, recarosate şi amenajate în acord cu standardele comerciale internaţionale de clasare. Refacerea hotelului Nord a înlocuit arhitectura iniţială interesant modelată (1970, arhitect S. Arvanitache) cu o faţadă-cortină. Athenée Palace a fost restaurat parţial iar aripa Calea Victoriei (1965, arhitect Nicolae Pruncu) – recarosată radical. Hotelul Dorobanţi (proiectul iniţial, 1973, arhitect Virgil Niţulescu), după câţiva ani în şantier, remodelat de o firmă internaţională, are acum un înveliş lucitor.

Several international hotel chains took over the refurbishment of "socialist" hotels following the international standards of the trade. Façades treated to curtain walls or shiny finishing in new materials (sometimes at the expense of interesting 1970s design), interior thoroughgoing refurbishment, new services (spa, fitness, conference rooms) were added.

J

Cotroceni, Academia Militară, Cartierul Drumul Taberei

I
C
K
216
192
217
083
224
Bd. Timişoara
Bd. Vasile Milea
Bd. Geniului
Bd. Eroilor
Şos. Panduri
Drumul Taberei
Braşov
Sibiu
Compozitorilor
Calea 13 Septembrie
Drumul Sării
Bd. T. Vladimirescu
Progresului
Mihail Sebastian
Calea Rahovei
Calea Ferentarilor
Antiaeriană
Şos. Sălaj
Şos. Buc-Măgurele

083

Cartierul Cotroceni Quarter

Odată cu amenajarea mănăstirii Cotroceni ca reşedinţă a principelui moştenitor, amenajarea Grădinii Botanice şi construcţia Facultăţii de Medicină, oraşul s-a extins spre vest printr-o zonă rezidenţială preferată de universitari şi membrii profesiunilor liberale. Aşezat pe un teren cu un relief accidentat de o faleză naturală, cartierul se desfăşoară în evantai pe un plan regulator care a impus un raport eficace între ampriza străzilor, dimensiunea loturilor şi regimul ocupării la sol. Este o vecinătate agreabilă, cu arbori omniprezenţi – un parc cu vile de dimesiuni relativ mici, multe cu două sau trei apartamente. În colecţia heteroclită de tratări stilistice, Horia Creangă (1936, strada Iatropol 15), Tiberiu Niga (1935, strada dr. Lister 44), Jean Văleanu (1937, strada Victor Babeş 1) au proiectat locuinţe interesante de dimensiuni mici în arhitectură modernistă.

With the conversion of Cotroceni Monastery into the residence of the Crown Prince, the development of the Botanical Garden, and the construction of the School of Medicine, the city spread westward to become a residential area preferred by university professors, lawyers, medical doctors, and freelancers. The quarter is set on an area geographically broken by a natural embankment and is a pleasant neighbourhood, with a multitude of trees. A park with relatively small villas, many of which have two or three apartments and display a variety of styles including the work of noted architects of the Modernist movement. Interesting new villas built in recent years.

192

Academia Militară / Army Academy

Piaţa Eroilor
1937–1939.
Arhitect Duiliu Marcu

Asemenea Facultăţii de Medicină sau Academiei de Studii Agricole, Academia Militară a declanşat un proces urbanistic extins la un un perimetru considerabil, cu rezonanţă în structura esenţială a oraşului. Pe cornişa Dâmboviţei, Duiliu Marcu a răspuns temei (cu o dublă simbolică, academică şi militară) printr-o soluţie clasică – corp central şi o dispoziţie simetrică de stricte corpuri funcţionale. Operaţiile ulterioare au amplificat tratarea monumentală prin grupul sculptural de mari dimensiuni (sculptorii Zoe Băicoianu, Marius Butunoiu), piaţa vastă şi esplanada plantată care face legătura cu centrul oraşului. Cu o aliniere minoră de blocuri de locuinţe (anii 1960) şi o circulaţie de tranzit către marile cartiere din vestul oraşului, acest loc conceput cu certă anvergură şi „terminat" într-o măsură importantă este, cu excepţia unor festivităţi speciale, lipsit de animaţie şi nu pare a atrage pentru moment alte investiţii decât vile şi mici imobile de birouri.

The University of Medicine contributed greatly to the de development of the Cotroceni area, much as did the Academy of Agricultural Sciences at the northern end of the City. The same long lasting impact in changing the urban pattern of the Panduri area could be linked with the construction of the Army Academy compound in late 1930s. The project was entrusted to Duiliu Marcu, who chose a classical disposition of lower wings with a domineering central element sat on a natural promontory in the axis of the ceremonial esplanade (bordered by a rather unassuming sequence of apartment buildings in early 1960s). The symbolic statuary is also o post-war contribution.

216

Locuinţe muncitoreşti / Worker Dwellings

Strada Ana Davila
1950. Arhitecţii Mihaela Slomnescu, Vlad Iliescu, Dan Ioanovici; inginer D. Badea

În prima fază postbelică, programul construcţiei rezidenţiale, preluat de stat, ezită încă între continuarea parcelărilor în spiritul oraşului grădină şi formula „locuinţelor ieftine" parter-etaj cuplate şi înşiruite, eventual grupate în blocuri mici. Mihaela Slomnescu şi colegii săi realizează această grupare de mici dimensiuni în 1950, urmată de o operaţie similară în Filaret, pe strada Ion Scorţaru. În acelaşi spirit, Octav Doicescu proiectează gruparea de locuinţe minimale de la Băneasa. În continuare, această direcţie va fi treptat abandonată şi, după 1960, ansamblul de locuinţe colective în blocuri înalte în ansambluri de dimensiunile unor noi oraşe va deveni singura formă de dezvoltare rezidenţială.

Part of the fist phase of post-war reconstruction, this group of houses intended for workers in the area is an extension of pre-war low cost housing. Several such operations were filled in the traditional urban fabric before the state social housing programme was oriented exclusively towards high-rise collective structures.

217
Ansamblu rezidențial / Residential Compound

Șoseaua Panduri
1950. Arhitecții I. Novițchi, C. Ionescu, C. Hacker, A. Șerbescu

Contemporan cu micile blocuri din strada Ana Davila, acest ansamblu rezidențial pentru cadre militare a urmat prescripțiile unui concept urbanistic implantat sub controlul și consultanța unor consilieri sovietici. Cunoscut sub denumirea de „kvartal al coloneilor" (*kvartal* – termen probabil împrumutat din vocabularul programelor socialiste din Europa anilor 1920), ansamblul din Panduri este constituit din blocuri de p+4 nivele așezate simetric în jurul unor curți rectangulare unde se accede prin portaluri monumentale – la rândul său reminiscență a scenariului de fortificație proletară propusă de construcția de locuințe în „Viena Roșie". Bine executate, amintind de Palazzo-uri de Renaștere, cu arbori mari în curțile generoase cu bazine ornamentale, sunt apreciate pentru ambianță de anume ținută.

The apartments (intended for high-ranking army officers thus titled "colonels' kvartal") are organized in blocks around spacious inner courtyards. Designed under the supervision of Soviet advisers following the official scheme of socialist urban planning that borrowed some of its basic tenets from Red Vienna or German Werkbund (cloistered compounds, a certain monumentalism, entrance gates etc). "Realist socialist" architecture with Renaissance detailing, good proportions and careful façade rendering.

224
Cartierul Drumul Taberei Quarter

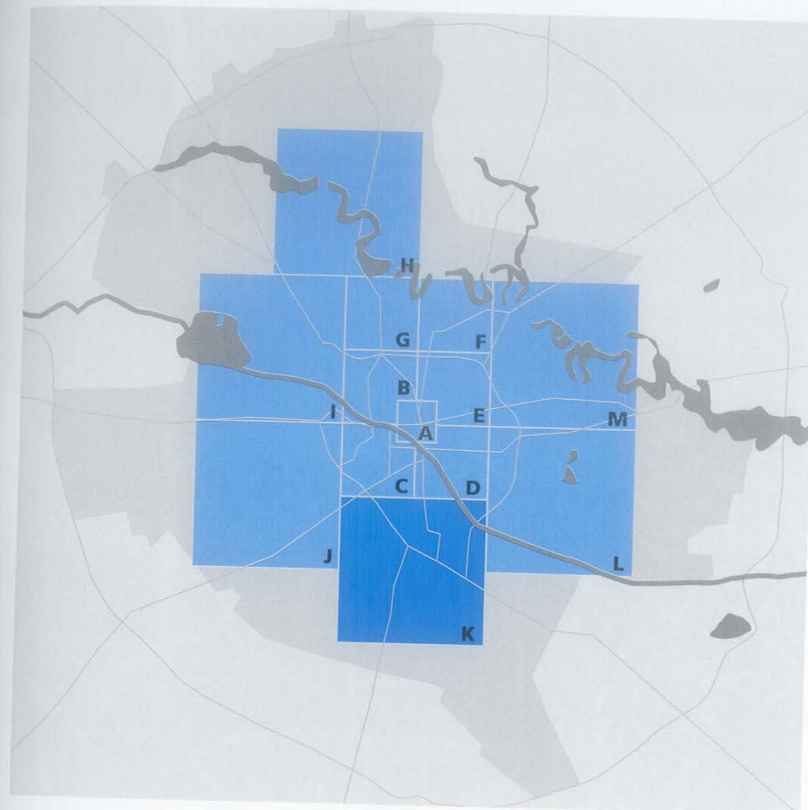
1955–1970. Planul general, echipare urbanistică – arhitecții Dinu Hariton, Gheorghe Culea, Gheorghe Nădrag, Constantin Rulea, I. Gianichian. Locuințe – arhitecții Ionela Trișcu, Irina Veres, Silvia Stratu

Opțiunea politică pentru industrializarea intensivă a avut un corolar urbanistic direct – transferul unor populații importante din mediul rural la oraș. La mijlocul anilor 1950 politica construcției rezidențiale își schimbă deci dimensiunea. De la operații reduse (500 apartamente în Bulevardul Muncii, Vatra Luminoasă sau Șoseaua Panduri, cu pavilioane mici sau blocuri parter și două-trei nivele) se trece la construcția de masă în blocuri înalte (150 000 locuitori în Drumul Taberei). Sistemul "kvartalului" este abandonat în favoarea diviziunii ansamblurilor mari în „microraioane". Aceste subunități urbanistice grupează în jurul unor centre/complexe de echipamente sociale blocuri cu dispunere liberă în teren, izolate de circulația majoră, cu acces direct la spațiile plantate interstițiale. Orașul se extinde pe terenurile dintre tentaculele tradiționale în lungul arterelor de penetrație. Marile ansambluri construite în anii 1960–1970 au respectat conceptul teoretic care a guvernat construcția socială de locuințe colective în întreaga Europă în aceeași perioadă: dimensionare normată economică, densități ponderate, construcția conjugată a locuințelor și echipamentelor comunitare (instituții pentru copii, educație, sănătate, parcuri, comerț). Planul apartamentelor (două și trei camere), suprafețe minimale și caracterul uniform al soluțiilor exprimă – arhitectural – obiectivul egalizării sociale propriu scenariului comunist de modernizare socială.

By mid-1950s the intensive industrialization drove large number of new workers to the cities, thus changing essentially the scale of social housing requirements. The "kvartal" scheme is abandoned in favour of large satellite cities, some with several hundred thousands inhabitants built on undeveloped land between the tentacles of old Bucharest. The general planning for the new "housing ensembles" were in keeping with the state of the art around the continent – economic dimensioning, balanced densities, conjoint realization of fully equipped collective housing and urban and social infrastructures (for children, schooling, commerce, parks, health care and cultural events). The social equalization as main objective of the socialist construction put its indelible mark on the whole programme.

J

K

K

Parcul Carol, Parcul Tineretului, Bellu, Calea Văcărești

C
D
J
L
307
011
042
047
264
109
280
Progresului
Şos. Viilor
Cal. Şerban Vodă
Calea Văcăreşti
Bd. Tineretului
Şos. Mihai Bra
Calea Ferentarilor
Bd. Pieptănari
Şos. Olteniţei
Şos. Giurgiului
Prelungirea Ferentarilor
Bd. Constantin Brâncoveanu
Nitu Vasile
Şos. Berceni
Bd. Al. Obregia

011

Dealul Filaretului Hill

Loc tradițional de petrecere populară, cartierul Filaretului era prețuit pentru izvoare de apă, crânguri verzi și un relief cu coline. Odată cu construcția la 1869 a gării de cale ferată (prima din București), Filaretul se va dezvolta ca zonă industrială. Clădirea gării (o interesantă structură de metal), Fabrica de bere Bragadiru (repusă în funcțiune) sau Fabrica de chibrituri fac parte dintr-un cartier industrial și proletar unde s-au construit și echipamente sociale: casa de cultură Bragadiru (cca 1900) sau un „hotel pentru lucrători" (1924, arhitect Jean Pompilian, strada Dr. Istrati) cu locuințe, cantină și bucătării, sală de lectură și biliard. În 1935–1936 arhitectul Radu Dudescu a realizat aici o clădire industrială de bună factură modernistă pentru Monetăria Națională. Și gara și multe clădiri de arhelogie industrială se degradează în așteptarea unor investiții care să valorifice interesantul potențial al zonei.

The Filaret Quarter was a traditional site for popular festivities, cherished for its springs, verdant groves, and hilly landscape. The area turned into an industrial park with the 1869 construction of the railroad station (the first in Bucharest). The station's metal structure, the Bragadiru beer factory (back in operation), and the match factory are all part of an industrial archeological compound, home also to several period social projects (a workers' club and apartment block).

042

Parcul Carol Park

Piața 11 iunie
1905–1906. Arhitect peisagist Edouard Redont

Pentru a sărbători 25 de ani de la încoronarea principelui Carol I ca rege al României, „parcul rustic municipal" instalat în 1894 pe un teren înverzit dar mlăștinos din Filaret a fost reamenajat pentru „Expoziția jubiliară și națională". Concepția peisageră a parcului datorată urbanistului francez E. Redont s-a conservat în mare parte. Din construcțiile realizate în 1906 s-au păstrat Biserica Cuțitul de Argint, Arenele Romane (arhitect Leonida Negrescu), Uzina Electrică Filaret, mici pavilioane și fântâni, turnul de apă tratat ca un fragment medieval „de pe vremea lui Țepeș" (arhitect Scarlat Petculescu). Grupul statuar al „giganților" (sculptorii Dimitrie Paciurea, Vasile Miron) a supraviețuit pe un alt amplasament, dar dezmembrat. Mormântul Eroului Necunoscut a fost așezat pe aleea principală în 1923, mutat în 1958 și a revenit în parc în 1991. În 1935 în Parcul Carol a avut loc „Luna Bucureștiului". Fântâna cu zodiac din piața circulară (1938, arhitect Octav Doicescu, sculptor Mac Constantinescu) a fost realizată cu acest prilej. Axa principală a parcului și peisajul romantic de sub cornișă au suferit cele mai drastice modificari în anii 60, odată cu lucrările la un monumentul votiv al conducătorilor comuniști (1958–1961, arhitecții Horia Maicu, Nicolae Cucu, Irina Popovici pentru stereotomie). O recentă polemică a pus în discuție incontestabila valoare arhitecturală a acestui monument în contrast cu programul său ideologic.

The "rustic municipal park" established in 1894 on the green but swampy land of Filaret was redesigned for the "Jubilee and National Exhibition" to celebrate the 25th anniversary of the coronation of Prince Carol I as King of Romania. The park's landscape concept by French urban designer E. Redont was preserved for the most part. Still standing from the 1906 constructions are the Cuțitul de Argint Church, the Roman Arena, the Filaret Electrical Plant, a few small pavilions and fountains, and the water tower treated as a medieval fragment "dating back to the time of Prince Țepeș". The park's main axis and its romantic landscape below the corniche underwent the most drastic modifications in the 1960s, carried out at the same time with construction of the votive monument of the communist leadership. A recent polemic put under scrutiny the undisputable architectural interest of the red-and-black arched structure against its debatable ideological destination.

K

047
Biserica Cuţitul de Argint Christian Orthodox Church
Strada Cuţitul de Argint
1906–1907. Arhitect N. Ghika-Budeşti, asistat de G. Sterian

Admirabil proporţionată, realizată cu excelentul meşteşug caracteristic pentru opera arhitectului (zidării de piatră şi cărămidă aparentă cu decor de ocniţe suprapuse) biserica a trecut cu strălucire examenul unui secol de existenţă. Replică a unei biserici moldoveneşti de secol 16, construită pentru expoziţia jubiliară din 1906, ea se bucură încă de o perspectivă avantajoasă din interiorul Parcului Carol, deşi acum accesul din parc a fost obturat. Din stradă însă imaginea şi prezenţa sa sunt anulate de o împrejmuire de prefabricate brute de beton şi de o curte amenajată fără sensibilitate pentru valoarea arhitecturii şi interesul istoric.

Admirably proportioned, and executed with the excellent skill characteristic of the architect's work (stone and brick walls inlaid with decorative niches) this Church has brilliantly passed the test of time. This church is a replica of a Moldavian church of the 16th century, built for the Jubilee Exhibition in 1906.

109
Cimitirul Bellu Cemetery
Calea Şerban Vodă 249

Până în 1859 când a fost înfiinţat primul cimitir urban (pe calea Şerban Vodă – arteră istorică pentru accesul în oraş dispre sud) sepulturile erau adăpostite de curţile bisericilor parohiale. Cimitirul Bellu a devenit locul de îngropăciune pentru mulţi iluştri oameni ai României. Aici au construit edicule funerare arhitecţii Ion Mincu, Albert Galleron, Arta Cerchez, Statie Ciortan, Paul Smărăndescu, George Cristinel. Printre numeroşii autori ai statuarului – Storck, Celine Emilian, Ion Georgescu, Dimitrie Paciurea, Miliţa Petraşcu. În acelaşi perimetru, pe locul unor mari grădini, au fost instalate alături de primul cimitir creştin ortodox un cimitir catolic, unul evanghelic, cel militar, un cimitir israelit. În 1952 geamia (arhitect V.Gh. Ştephănescu, expo 1906 din Parcul Carol) a fost reconstruită în apropiere, în Piaţa Pieptănari. O biserică nouă (1990–1995, arhitecţii I. Popescu Greaca şi Irina Popovici) este înconjurată de mormintele celor morţi în evenimentele din decembrie 1989.

Until mid 1800s, graveyards were housed on the premises of the parochial churches. After its establishment in 1859, Bellu Cemetery – the first urban cemetery – became a place where illustrious Romanians were laid to rest. Next to Bellu Christian Orthodox cemetery, one finds too a Catholic, Protestant, military and Jewish cemeteries. A new church built in early 1990 is surrounded by the graves of those who perished during the bloody confrontations in December 1989.

264
Parcul Tineretului Park
Piaţa Şincai, Calea Şerban Vodă
1965–1975. Arhitect de peisaj Victor Donose
1975–1980. Sala Polivalentă – arhitecţii Cezar Lăzărescu, Gabriel Cristea; inginerii Nicolae Laszlo, Constantin Pavelescu, Dorin Lazăr
1985. Palatul Copiilor – arhitecţii Gheorghe Nădrag, Dinu Hariton, Gheorghe Verona, Viorel Hurduc et al.

După Parcul Circului, o altă amenajare peisajeră va susţine transformarea urbană, de data aceasta la sudul Pieţei Şincai. Terenul, altădată cunoscut ca „Valea Plângerii", inundabil, ocupat de un *bidonville* cu populaţie marginală, în extremă sărăcie, va fi urbanizat printr-o operaţie drastică care a inclus modernizarea reţelei de circulaţie, depoluare, construirea unui cartier de locuinţe şi a unor echipamente sociale mari. Programul, precedat de evacuarea „gropii" şi locuitorilor ei, a făcut parte dintr-o campanie cu o componentă politică şi propagandistică. Pe faleza naturală care străbate parcul a rămas – dezafectat – primul Crematoriu Uman (1923–1931, după un plan iniţial de Duiliu Marcu, terminat de I. Trajanescu). Odată cu brutalitatea deplasării locuitoirilor, dincolo de calitatea arhitecturii (în declin, afectată de regimul de economii şi termene de execuţie imposibile) şi de critica densităţilor practicate în noul cartier, amenajarea parcului a schimbat microclimatul zonei şi bilanţul „verde" al oraşului. Odată cu parcul au fost realizate Sala Polivalentă, construită într-un timp record, cu o acoperire suspendată pe cable, şi Palatul Copiilor – cu o volumetrie interesantă.

Until mid 1960s, the large park at the southern end of North-south Boulevard was known as the "Weeping Valley", a very large slum periodically flooded, densely inhabited by poor, and marginalized people. The reconstruction of the area was conducted with an iron fist and included the hasty evacuation and demolition of the shantytown, modernization of the traffic system, development of the residential "Tineretului" (Young People's) Ensemble and the creation of the large park. A natural terrace with a slope was integrated into the architectural landscaping. The Park bettered considerably the previously arid and dusty microclimate of the zone and extended the green surfaces of the city. Soon after the park, the multipurpose large hall for sporting events and concerts and the "Children s Place" were built.

K

280
Restructurarea Cartierului Văcăreşti / Radical Restructuring of Văcăreşti Area
1986–1987. Demolarea mănăstirii

Când a fost demolată în 1986-1987, Mănăstirea Văcăreşti (1722, ctitoria principelui Nicolae Mavrocordat, important centru de cultură pentru sud-estul european) trecuse printr-un studiu istoric şi arheologic aprofundat. Proiectul de restaurare, reabilitare şi conversiune într-un centru de artă feudală (arhitect Liana Bilciurescu) era în stadiu avansat de execuţie iar pe şantierul – denumit „al tineretului" – s-a lucrat până în preajma distrugerii. Locul Mănăstirii a fost ocupat de un colos de beton – fundaţiile pentru „Centrul Consiliului Naţional al Democraţiei Muncitoreşti" cu o sală de congrese pentru 50 000 (cincizeci de mii!) participanţi. Un relief modificat de un baraj pentru un lac artificial şi interminabile lupte juridice generate de retrocedarea proprietăţilor şi un spaţiu rezidual halucinant este ceea ce a rămas din această operaţie absurdă.

The Văcăreşti Monastery (established and built by Prince Mavrocordat in 1722 to become one of the important centers of culture in this part of the Continent, celebrated for its library) was demolished in two phases during the winter 1986–1987, with only small fragments of precious frescoes and sculptural decoration being saved. At that time, extensive restoration works were in progress. No reason has been given for that decision, as the Monastery stood far away from the area designated for the New Civic Center Project. On the cleared site, precisely where the Monastery stood, the foundations for a Congress Hall to seat 50.000 participants were laid and are still there. A drastically altered landscape, a dam for an artificial lake and the abandoned foundations are all left behind this senseless operation. The people who lost their property in the area are still struggling to obtain a rational settlement.

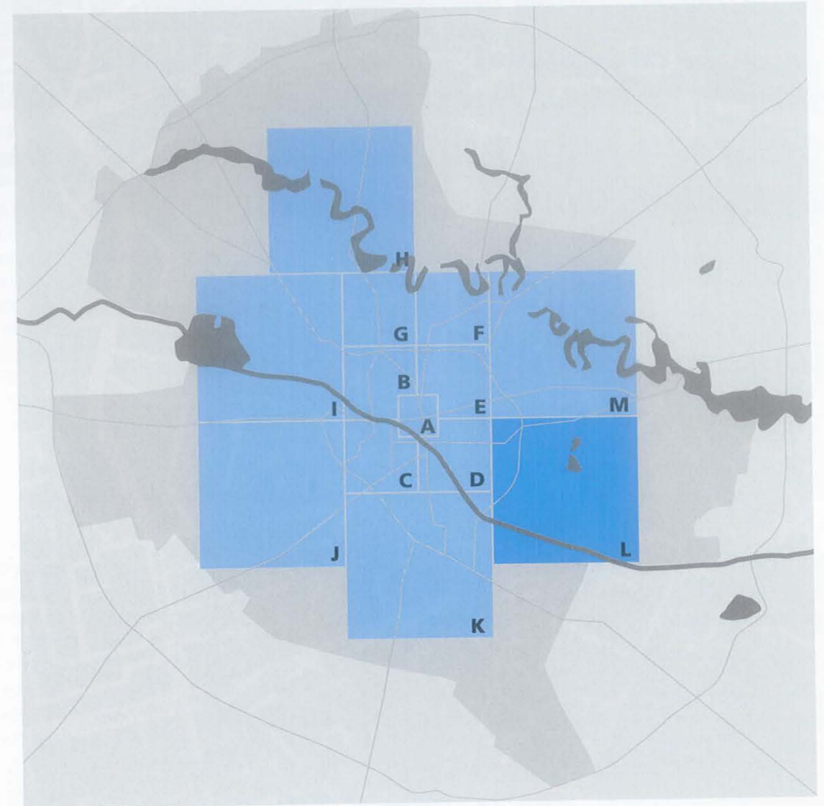
307
Industrie farmaceutică / Pharmaceutical Labs
Strada Candiano Popescu
1998-2000. Arhitect Mihai Cocheci

Extindere într-o veche unitate de producţie. Un corp de clădire cu secţiune elipsoidală ridicat pe stâlpi înclinaţi sugerează o abordare *high tech* care să satisfacă standardele severe din industria farmaceutică actuală.

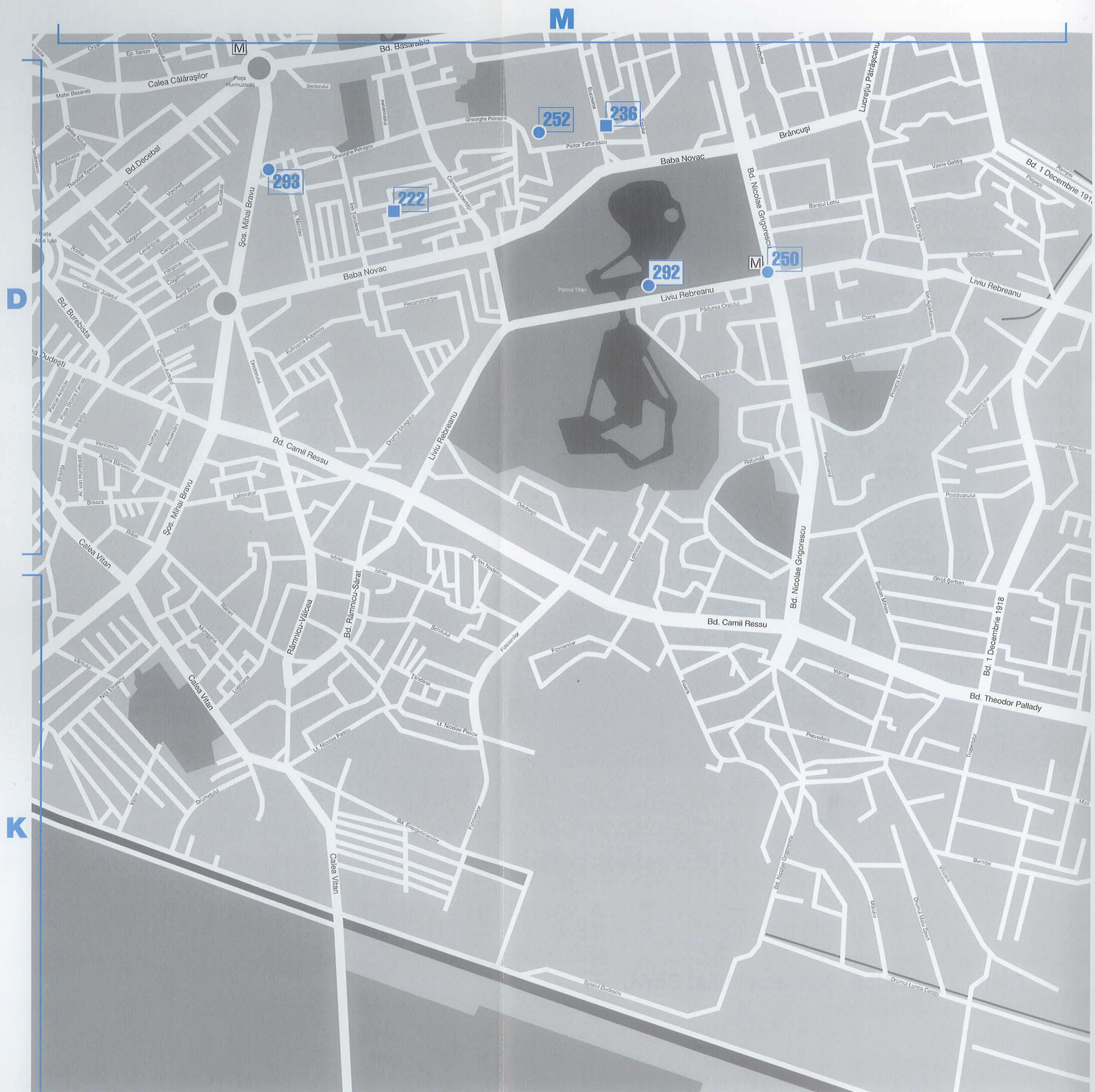
On the premises of an old industrial plant, an extension for labs and offices. An ellipse-shaped volume elevated on slant pillars suggests a high-tech approach, congruent with the severe standards and requirements in vigor in pharmaceutical industry.

K

L

Titan - Balta Albă, Şoseaua Mihai Bravu

M
D
K
Bd. Basarabia
Calea Călăraşilor
Piaţa Hurmuzachi
Bd. Decebal
Şos. Mihai Bravu
Baba Novac
Liviu Rebreanu
Bd. Nicolae Grigorescu
Brâncuşi
Lucreţiu Pătrăşcanu
Bd. 1 Decembrie 1918
Bd. Camil Ressu
Bd. Burebista
Calea Vitan
Bd. Râmnicu-Sărat
Râmnicu-Vâlcea
Bd. Theodor Pallady
Parcul Titan
Dudeşti
252
236
293
222
292
250

222
Cartierul Cățelu Cluster

Șoseaua Câmpia Libertății
1954–1956. Arhitect Tiberiu Niga

Criticii prețuiesc acest mic cartier (cu mici blocuri parter cu unul-două nivele și case înșiruite sau cuplate parter și etaj) pentru încercarea de a reconcilia spiritul urban cu arhitectura tradițională. Scări exterioare acoperite, polate, portice, logii, galerii: suntem în fața unei reluări a formulei propuse de Octav Doicescu la Cartierul UCB de la Bordei, dar cu locuințe de dimensiuni minimale, greu adaptabile așteptărilor moderne. Astăzi micul cartier prețuit de istorici este de nerecunoscut. Casele se degradează, sau sunt „modernizate", modificate și mărite în toate direcțiile, invădand aleile.

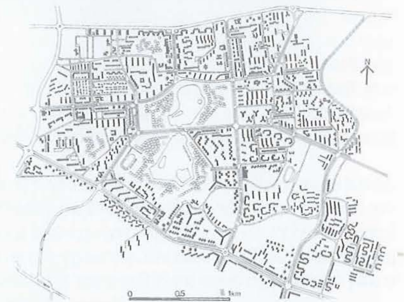
Another essay to conciliate the urban culture with the traditional way of living, echoing Doicescu's scheme for Bordei compound. A cluster of individual minimal one-two stories dwellings for those working in the nearby factories. Sensitive design quoting folkloric architecture (loggias, verandas, exterior stairways, ceramic roofing) disappears rapidly under the reconstruction of houses in an attempt to enlarge the minimal flats at the expense of small gardens or even public space.

236
Ansamblul Titan–Balta Albă Ensemble

1960–1980. Arhitecții Nicolae Kepeș, Nicolae Porumbescu, Ana Keszeg, Margareta Dâmboianu, Ion Moscu (planul general)

Prin politici statale, transpuse în planuri generale care aveau de rezolvat afluxul de populație nouă, extinderea spațială a capitalei prin „orașele-dormitor" a însoțit industrializarea accelerată și formarea unor mari platforme industriale. În estul orașului, în jurul nucleului antebelic al uzinelor Malaxa s-a format bastionul industriei grele „23 August" și a fost implantat, pe terenuri libere între tentaculele din lungul arterelor de penetrație, cartierul Titan–Balta Albă. Privit ca o entitate autonomă cu 450 000 locuitori ,ar putea fi socotit al doilea oraș al României, după Bucureștiul propriu-zis. Orașele-dormitor au în spate un efort de concepție și proiectare de dimensiuni la fel de mari, care poate fi comparat fără complexe cu operații similare și contemporane din lume (politica franceză a metropolelor de echilibru, orașele noi din Anglia sau expansiunile urbane din Olanda), fondate de filozofia urbanistică a Cartei de la Atena sau a ultimelor congrese CIAM și Team X.

The political decisions of the early 1960 to step up the industrialization process and the formation of large industrial parks on the outskirts of the city greatly influenced both the demand for new housing and the corresponding planning options. The state housing policies (the state being the sole developer in a centralized economy) abandoned the small-scale operations and the formal issues associated with them and were reoriented towards huge high-rise districts. Titan Balta Alba Ensemble developed at the eastern end of the city together with "23 of August" industrial platform and was designed to accommodate 450.000 inhabitants, thus becoming the "second" in size "city" of the country. Planned *ex novo* in keeping with the theories of Chartes of d'Athenes and with contemporary developments of the same type in Netherlands or France for instance.

Proiecte-tip de școli / Standardized Design for Schools

În prima etapă „utopică" a ansamblurilor foarte mari (anii 1960–1970, Titan, Drumul Taberei) cu așezare liberă a blocurilor în spații plantate, prescripțiile urbanismului raționalist au fost urmate la literă, mai ales în ce privește rețeaua de creșe, grădinițe, școli și licee. Un institut specializat a realizat proiectele pentru aceste echipamente sociale. Odată cu trecerea la densități mari în lungul arterelor acest program a fost abandonat.

In 1960-1970, the planning of very large compounds of high-rise detached apartment structures disposed freely in green spaces included the construction of (standardized, designed by a specialized institution) schools, kindergarten and nurseries, conforming literally to rationalist urban schemes and prescriptions. This programme was abandoned when investment in social housing was reoriented towards frontages along important traffic roads.

L

250

Metroul. Sistematizarea Dâmboviței / The Subway System and the Dâmbovitza Canal

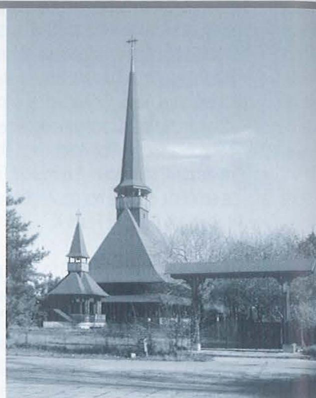
Stația de metrou Titan
1982. Arhitecții Ion Podocea, Ion Pătrașcu, Doina Tănăsescu; inginer Sucri Baubec et al.

După o primă fază de studiu în anii 1950 – decalcată după lucrările metroului moscovit – rămasă fără urmări, prima linie de metrou, deschisă în 1979, face parte din seria „marilor lucrări" publice ale anilor 1970–1980 declanșate odată cu noul centru civic – prilej constant de tratare propagandistică. Metroul a răspuns nevoilor unui oraș cu 2 milioane de locuitori în care grupuri numeroase de locuitori au pendulat între platformele industriale și noile cartiere de locuit, toate așezate perimetral. Deși studii speciale au propus alte trasee, o decizie politică a impus sistematizarea cursului Dâmboviței odată cu construcția primei linii, în conjuncție cu lucrările la Centrul Civic. Printre stațiile de metrou, multe marcate de intenții decorative în materiale ce au suportat greu uzura timpului, stația Titan se distinge prin transpunerea francă a ingineriei instalației subterane în estetica acestui spațiu clar și bine dimensionat.

The large scale operation that covered the Dâmbovitza River with an artificial canal in a concrete bed developed concomitantly with the construction of the first metro line, linking the large industrial parks situated at the opposite ends (Eastern and Western) of the city. This is the second project for a subway system, after the 1950s initiative (calqued on Moscow metro, never carried out). The Titan Station with its franc transposition of the engineering concept into architectural treatment endured well the passage of time.

292

Biserica de lemn / Wooden Church

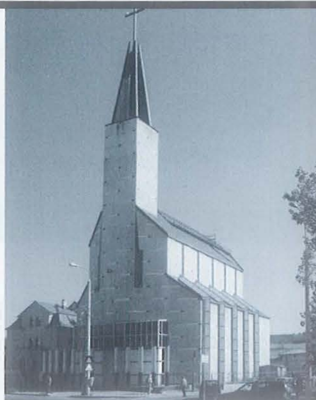
1992. Parcul Titan

Un grupul de arhitecți din generația seniorilor din jurul lui Constantin Joja, atașați ideii de arhitectură românească autentică (Anghel Marcu, Nicolae Goga) au militat cu energie, începând cu 1990, pentru construcția de biserici noi și au propus instalarea unor replici ale bisericilor maramureșene de lemn. În arhiva arhitectului Constantin Joja există studii pentru așezarea unei biserici de lemn cu spiră în fața Teatrului Național. Deși contestată prin argumente de natură istorică, urbanistică și teoretică, ideea a fost preluată nu numai în București dar și de alte parohii, chiar de români din străinătate, o răspândire încurajată și de „prefabricarea" tradițională și montajul rapid în sit. Biserica din Parcul Titan nu e singura din oraș. Îndată ce a fost construită, a devenit centrul unei active vieți religioase și comunitare din cel mai întins cartier de blocuri și este acum neîncăpătoare pentru cei ce vin la slujbă duminică de duminică.

Several senior architects grouped around Constantin Joja, architect, writer, restorer who theorized the definition of authentic Romanian architecture, proposed and promoted with energy, after changes of 1990, the idea of building around the city churches replicating wooden structures with tall spires from Maramuresh. The proposal was widely discussed in professional circles. The idea became increasingly popular and several churches were built not only in Bucharest and around this country but also by congregations of Romanians living abroad.

293

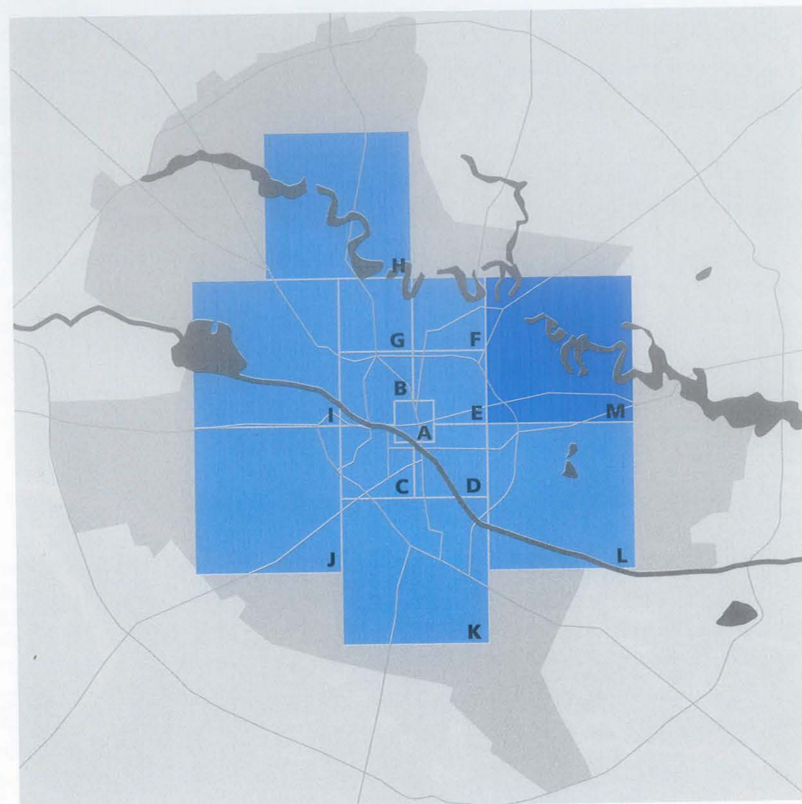
Biserica romano- și greco-catolică Sfânta Cruce / Roman- and Greek-Catholic Church of the Holly Cross

Șoseaua Mihai Bravu 259
1992-1998. Arhitect Tiberiu Boitan; inginer Dragoș Badea

Prin prezența pe o arteră importantă, perspectiva foarte lungă și silueta turlei ascuțite ce semnalează o inflexiune a traseului, biserica amintește de Bărăția de pe Bulevardul Brătianu. Arhitectul a avut de rezolvat un program complex, în care volumul principal (o interpretare a unei *Hallenkirche* transilvănene) este flancat de un centru comunitar și cultural.

Placed on a slight curve of a large artery, allowing a long distance perspective, the silhouette and the urban insertion of this Church (flanked by a cultural centre) evokes the Bărăția Church on Brătianu Boulevard.

M

Vatra Luminoasă, Stadionul Național, Șoseaua Fundeni, Șoseaua Colentina, Bulevardul Muncii, Uzinele Faur

F
E
L
Şos. Colentina
Doamna Ghica
Luntrei
Arh. Ion Berindei
Cremeniţa
Dobrici
Sinaia
274
308
Maior V. Băcilă
Radovanu
Pescarilor
Baloţului
Şos. Fundeni
Porolissum
Corabia
Silvia
Podul Neagului
Heliade între Vii
Deleanu Drăguşin
Doamna Ghica
Paharnicul Turturea
Ziduri între Vii
Zorilor
335
Ziduri Moşi
Bd. Gării Obor
Şos. Electronicii
Baicului
Bd. Ferdinand I
Căminului
Semnalului
Baicului
Fântânica
Şos. Fundeni
Şos. Dobroieşti
Ritmului
Şos. Pantelimon
Avrig
Elev Ştefănescu
Lt. Sachelarie Visarion
Şos. Iancului
273
Şos. Pantelimon
Mr. Ciaudiu Laurenţiu
Gheorghe Folescu
Bd. Pierre de Coubertin
Măgura Vulturilor
Lungulețu
Şos. Mihai Bravu
C. Zlătescu
Agricultorilor
Vatra Luminoasă
Teodor Nedelea
Tony Bulandra
Bd. Chişinău
Şos. Morarilor
Şos. Vergului
Matei Voievod
Lt. Victor Manu
Călin Oltoi
203
Vitejiei
218
Stadionul Naţional "Lia Manoliu"
Pescăruşului
Cernăuţi
Bd. Basarabia
Maior Ion Coravu
Tepeş Vodă
Ciobanului
Bd. Basarabia
Frunzei
Agricultorilor
Teleajen
A. Paulescu
107
Parcul Naţional
329
Bd. Basarabia
Bârsei
Lucreţiu Pătrăşcanu
149
Orzari
Ep. Radu
Piaţa Hurmuzachi
Bd. Basarabia
223
Horbote
M

107

Parcelarea „arhitecților" / "Architects" Parcelling

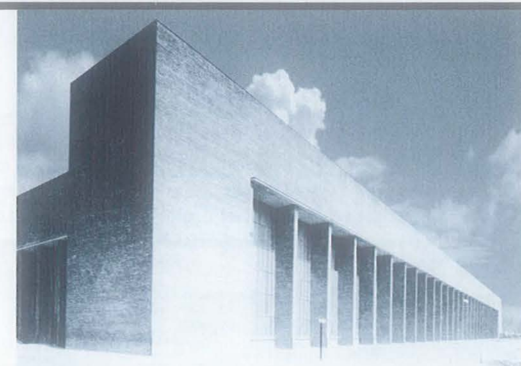

Extinderea programului de locuințe sociale la est de Șoseaua Mihai Bravu a început în anii 1920 prin parcelarea Călărași. Două inele ovale concentrice și câteva străzi au primit nume de arhitecți. Pe parcele economice, familii de funcționari și alți profesioniști au construit locuințe de dimesiuni modeste dar variate și decorative. Pe parcursul deceniilor care au urmat până la sfârșitul anilor 1940, urmând o schemă urbanistică raționalistă, au fost construite locuințe de standard mediu în vile cuplate sau înșiruite. După 1945 scenariul început a fost continuat în vecinătate prin locuințe muncitorești în sistem pavilionar sau cuplat și prin primele cvartale realist-socialiste.

The expansion of the social housing project to the east of Șoseaua Mihai Bravu began in the 1920s with the Călărași Compound, where two concentric rings and several streets were named after architects. Medium-standard semidetached or row houses were built over the next decades in the area, until the end of the 1940s by the addition of new housing for the workers.

149

Uzinele FAUR (Atelierele Malaxa) / Steelworks

Bulevardul Basarabia
1932–1937. Arhitect Horia Creangă

Coperarea între Nicolae Malaxa, important om de afaceri și arhitectul Horia Creangă a început înainte de 1930, când arhitectul amplifică și reface fațadele unor hale ale „Atelierelor Malaxa". Între 1932 și 1937 Creangă va proiecta la comanda lui Malaxa poarta de intrare în uzină (dispărută), o suită de hale industriale și laboratoare, printre care Fabrica de țevi – un volum monolit de 60 000 mp acoperită prin ferme de metal pe zidărie portantă, cu mari suprafețe vitrate, luminare zenitală și finisaj în cărămidă aparentă. Viziunea lui Creangă asupra arhitecturii industriale a exercitat o influență vizibilă și poate fi identificată pe platforma Faur în numeroase alte clădiri industriale de producție construite până curând.

The working relationship between Nicolae Malaxa, a bold entrepreneur and the architect Horia Creangă started in early 1930. The architect designed several industrial structures for Malaxa Works, among them the pipe factory – a volume of 60,000 sq.m. covered by a metal structure reposing on bearing brick walls. Horia Creangă's vision had a notable influence on the architecture of industrial spaces in subsequent decades. His seminal approach can be identified not only around FAUR (former Malaxa) industrial park but also in many other places.

203

Cartierul Vatra Luminoasă Housing Cluster

1933–1940. Arhitecții I. Hanciu, N. Aprihăneanu
1937. Arhitect Horia Creangă

În anii 1930 arhitecții au contribuit, prin experiment, căutări teoretice și operă construită, la formularea în spirit democratic a unei oferte moderne de locuire urbană la costuri austere. În perspectivă istorică, spiritul stilului internațional, mai puțin incisiv la București în registrul avangardist, a intervenit substanțial în raționalizarea modului de locuire. Mișcarea modernistă a folosit cadrul creat de legislația „locuințelor ieftine" pentru a construi un cartier (Vatra Luminoasă) – pe loturi de cca 100-250 m.p., cu străzi bine dimensionate, un mic parc comunitar, rezervă pentru echipamente comerciale, școală și bibliotecă publică. Statistic vorbind, situația generală a locuirii sociale în București a rămas la un stadiu premodern după aceste operații, dar grupările de locuințe bine proiectate de arhitecți și diseminate în oraș au introdus în conștiința publică modele rezidențiale și standarde de igienă și calitate cu autoritate și astăzi. Reconstrucția postbelică va adăuga cartierului locuințe înșiruite și blocuri cu puține niveluri (1954–1958, arhitecții Nicolae Sburcu, Z. Grundl).

Looking backward to the architectural scene in 1930s, one will notice a particularity of Modernist presence in this city. Less pugnacious in terms of Avant-garde statements, the architects attached to "International Style" expression intervened substantially in redefining the terms of dwelling habits and standards. The architects put at good use the existing legislation concerning the social housing and designed a cluster of low cost dwellings on minimal plots (150-200 sq. m.) in semidetached or one-family continuous duplexes. Well-proportioned street network and a block for community services, a school, and a public library set a precedent followed during the first phase of post-war reconstruction but abandoned shortly afterwards.

M

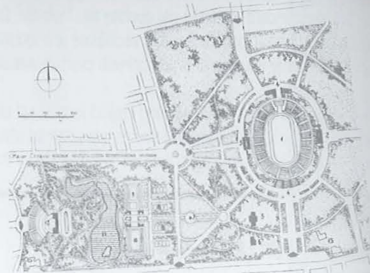
218

Parcul şi Stadionul Naţional „Lia Manoliu" (Complexul cultural-sportiv 23 August) / Park and Athletic Stadium

Bulevardul Basarabia
1950–1953. Stadionul – arhitecţii Gheorghe Filipeanu, W. Juster; inginer G. Aznavorian
1953. Teatrul de vară 23 August – arhitect A. Dâmboianu

Una din cele mai mari investiţii în Bucureştiul imediat postbelic, încurajată de un festival internaţional „al tineretului şi studenţilor" dar şi de practica reparatorie proprie fazei iniţiale a „socialismului real" predicând accesul la cultură, sporturi şi loisir sănătos al maselor muncitoare. Stadionul pentru 100 000 spectatori a fost o performanţă tehnică la vremea lui. Investiţiile în instalaţii sportive şi de spectacol vor continua, aşa că parcul poate fi privit şi ca o expoziţie a opţiunilor stilistice succedate de şaizeci de ani încoace – de la referinţele la teatrul antic în aer liber, renaşterea italiană, decor „realist-socialist" cu citate din arhitectura locală de secol XVII-XVIII, trecând prin funcţionalismul simplificat al anilor 1970 la peretele-cortină de secol 21.

One of the first major investment in a public programme, taking its roots simultaneously from Bucharest hosting in 1953 an international youth festival and by the practice that prevailed in the first phase of "real socialism" that promoted general access of the masses to sports and culture and collective recreational activities. Taking into account the moment of its realization, the stadium comprising a complete playground for soccer and athletic competitions arena and 100.000 seats, is a remarkable technological achievement. In time several other buildings extended the sporting complex, making the National Park and its sporting facilities a good theme park for the successive stylistic moods in Bucharest architecture over the past 50 years, from "socialist realism" to year 2000 architecture.

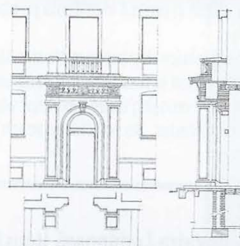
223

Ansamblul Bulevardul Muncii Ensemble

1954–1958. 1960. Arhitecţii T. Niga, B. Gumuşdian, I. Antonescu, A Dâmboianu, N. Vlădescu

„Cvartalele" din Bulevardul Muncii urmează la literă prescripţiile teoretice ale urbanismului sovietic, în finisaje mai economice decât în „Cvartalul Coloneilor" din Şoseaua Panduri. Curţi rectangulare cu blocuri de apartamente (parter cu trei nivele, două sau trei camere, patru apartamente la scară). La fel ca în Bucureştii Noi, gruparea de blocuri a acompaniat construcţia de echipamente sociale (aici sportive din „Parcul cultural sportiv 23 August").

The „Kvartals" (large *cour-d'honneur* with entrance archeways in the axis) are loyal to Soviet-type urbanistic prescriptions but in a more economic variant than the "Colonels' Kvartal". Contemporary with the works for the National Park and Stadium.

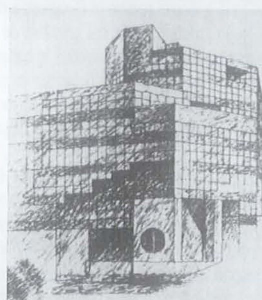
273

Imobil de birouri (Postăvăria Română) / Office Building

Strada Morarilor
1982–1984. Arhitecţii Zoltan Takacs, Viorel Simion, Gheorghe Dogaru; inginer Al. Cişmigiu

O realizare admirată la vremea sa pentru volumetria generală (la intersecţia a două artere importante într-o zonă cu caracter industrial) dar şi pentru extinderea detalierii prin demersuri specifice design-ului. Exteriorul, tratat ca „perete cortină" de sticlă şi metal, plasează „Postăvăria Română" – deşi contemporană cu estetica greoaie promovată la „centrul Civic" – în linia unor proiecte care, prin afilierea la programul industrial, au reuşit neaşteptate sincronii cu stilismele internaţionale.

This extension of an industrial structure was acclaimed at the time of its construction for its audacious architectural conception and innovative detailing. In a moment when the façades in the Civic Center under construction were treated to an over decorated "skin" with post modernist suggestions, the designers of this energetically moulded corner-volume wrapped in a curtain wall resorted to an aesthetics synchronous with some international developments using the industrial character of the building and its surroundings.

M

274

Casă Parohială la Biserica Sfântul Anton / Roman Catholic Church. Parish Building

Strada Magnoliei 113 / strada Predeal (Colentina)
1982-1984. Arhitect Peter Derer

Casa parohială a Bisericii romano-catolice Sfântul Anton a fost realizată pe un teren parcimonios, în apropierea bifurcaţiei Şoseaua Colentina şi Bulevardul Lacul Tei. Arhitectul şi-a asumat responsabilitatea unui program neobişnuit dacă nu subversiv, într-o perioadă când au fost demolate, unul după altul, numeroase efidicii de cult din Bucureşti.

Set in the rear yard of an interesting *Art Déco* Church, the community center of the parish was designed and built in a moment when many worship places were demolished to make space for the Civic Center construction.

308

Zone reziduale în tranziţie / Transition in Rezidual Zones

Cartierul Colentina

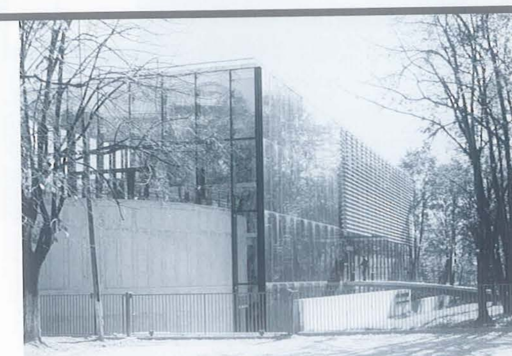
Nu numai Centrul Civic a produs vaste fragmente reziduale, în care evoluţia urbană a fost practic îngheţată timp de decenii. În spatele canioanelor create de „placarea" pe arterele mari (Colentina, Iancului, Moşilor, Pantelimon) au vegetat porţiuni întinse de periferie cu parcele şi case tradiţionale, unele cu caracter de-a dreptul rural. În Colentina reluarea tradiţiei istorice de activism industrios se traduce în investiţii numeroase de mici dimensiuni care extind sau înlocuiesc casele vechi cu construcţii pentru ateliere, comerţ şi mic business.

It is not the "Civic Center" alone that generated large areas of residual urban fragments where any improvements have been frozen for decennia. In the rear of high-rise canyons build on main radial streets, small houses on traditional parcelling along secondary streets remained practically in a vegetative state. After 1990, in Colentina, an area with a tradition of industrious activism, people started investing in small businesses that extend, transform or replace the old houses.

329

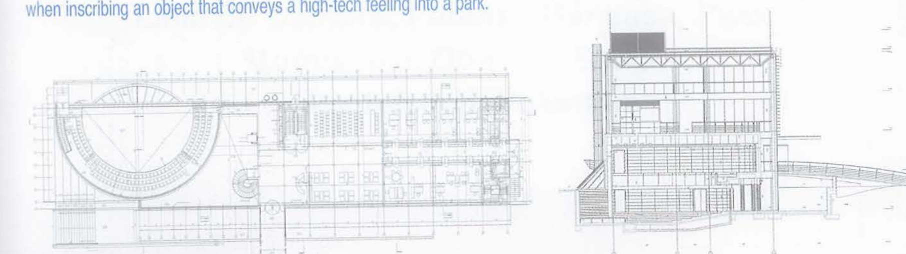
Casa Fotbalului / House of Soccer

Parcul Naţional
2002–2004. Arhitecţii Emil Barbu Popescu, Dragoş Perju, Remus Hârşan, Nemes Karoly

Un plan riguros organizează în jurul unui atrium aerat o sală de sedinţe în semicerc, cafeteria şi birouri. Construcţia – un volum-bară – e animată de contrastul între suprafeţe vitrate, betonul aparent şi o cadenţă vie de *bris-soleil* striate orizontal. Casa Fotbalului este ultimul venit în parcul sportiv înfiinţat cu 50 de ani în urmă. O dimensionare bine judecată şi o legătură organică cu ambientul au rezolvat cu eleganţă înscrierea unui obiect de sugestie tehnicistă într-un peisaj plantat.

The main functions of this structure – a meeting room in semicircle, a cafeteria and offices – are disposed around an airy atrium. The rectangular volume treated to apparent concrete walls, with large bay windows and horizontal blinds found elegant architectural answers when inscribing an object that conveys a high-tech feeling into a park.

M

335

Restaurarea Bisericii Fundenii Doamnei / Restoration of 17th Century Church

Şoseaua Fundeni

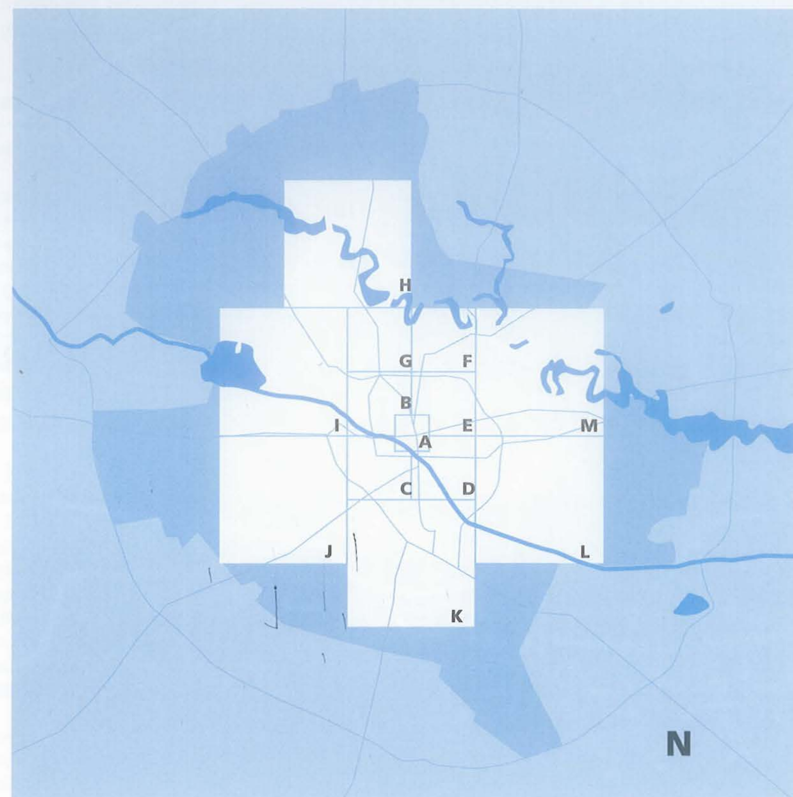

În ghidul Bucureştiului publicat în 1938, profesorul Grigore Ionescu evoca vecinătăţile bisericii zidită la sfârşitul anilor 1600: o aşezare nici sat nici oraş, cu oameni nevoiaşi şi case urâte, pe malul unei mlaştini lângă un drum nepietruit. Între timp lacul a fost asanat, drumul a devenit o şosea ocolitoare cu un traseu pitoresc. Consolidarea începută a bisericii care ajunsese în pragul ruinei, este un gest salutar într-o zonă devenită în ultimii ani activă economic şi interesantă pentru afaceri. Urmează partea cea mai delicată a restaurării acestei „zidiri – spune Grigore Ionescu – a cărei frumuseţe discretă stă în decorul faţadelor" – panouri de stuc de o surprinzătoare ingenuitate şi fineţe.

In an annotated architectural guide of the city published in 1938, professor G. Ionescu, its author described the surroundings of charming Funding Church (adorned with unique stucco panels in the façades) as a place intermediary between a poor village and a city periphery, with poor people labouring the marshy fields. Now the church founds itself on the exterior traffic ring, in a rapidly developing area. The church, almost in ruins a few years ago, underwent a structural consolidation and is now facing the most delicate task – the restoration of the stucco panels imitating the design of an Oriental carpet.

M

N

Linia de Centură, Pădurea Băneasa, Pipera, Mogoşoaia, Otopeni, Snagov, Pantelimon, Voluntari

N

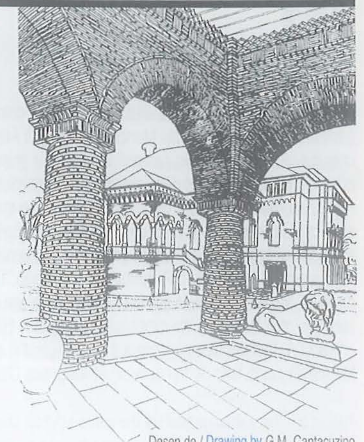

338
148
Snagov
251
319
Otopeni
270
318
Mogoşoaia
320
085
322
110
295
325
281
319
Voluntari
344
245
221
244
Pantelimon
272
Jilava

085

Restaurarea Palatului Mogoşoaia Palace Restoration - Rehabilitation

1925–1930. Arhitecţii Domenico Rupolo şi G.M. Cantacuzino
2000. Lucrări de reabilitare – arhitect Alexandra Kiliman Juvara

Construirea la 1700 a acestei locuinţe domneşti de vară de către Domnul Constantin Brâncoveanu a avut efecte de lungă durată asupra formării Bucureştiului modern. Cu acest prilej, între oraşul vechi pe malul Dâmboviţei la sud şi noua reşedinţă estivală din nord a fost deschisă o „Cale" nouă ce va deveni un fel de spină dorsală a oraşului, cu un traseu modelat de denivelările reliefului. „Podul Mogoşoaiei" îşi schimbă denumirea, după 1880, în Calea Victoriei. Palatul Mogoşoaia a inaugurat fără îndoială avansul oraşului – care continuă şi astăzi – spre zonele peisagere din nord iar reşedinţa princiară, aşezată liber în mijlocul unei grădini, a influenţat formarea zonelor rezidenţiale de calitate până în anii 1940. Palatul, anexele şi parcul au fost restaurate pentru locuire în perioada 1925–1930 cu contribuţia arhitecţilor Domenico Rupolo şi G.M. Cantacuzino. Desfacerea tencuielilor şi expunerea faţadelor şi unele extinderi la anexe au creat imaginea actuală. Lucrări recente de cercetare şi reabilitare pentru un aşezământ cultural – conduse de arhitect Alexandra Kiliman Juvara.

Desen de / Drawing by G.M. Cantacuzino

The construction (in fact a reconstruction of several older structures) by Prince Constantin Brâncoveanu in 1700 of this summer palace for his own use, followed by the opening of Calea Mogoşoaiei (that became after 1880 Calea Victoriei) linking it to the town palace exerted an important and long-standing effect on Bucharest's modernization. In 1925–1930, the palace, its annexes and the park underwent a series of restoration works. The architects G.M. Cantacuzino and Domenico Rupolo removed the plaster covering of the facades and exposed the brickwork thus establishing their current image. Recent research and rehabilitation works – by architect Alexandra Kiliman Juvara.

110

Restaurantul din Pădurea Băneasa Forest Restaurant

Aleea Privighetorilor
1930. Arhitect Octav Doicescu

În pădurea Băneasa devenită parc public în 1921, Octav Doicescu construieşte în materiale modeste, dintre cele mai obişnuite, unele recuperate din demolări, un restaurant care va face dată în istoria expresiei neoromâneşti în contemporaneitate. La data realizării, restaurantul din pădure propunea o imagine de factură modernă (în ce priveşte dimensiunle, repartizarea funcţiilor, relaţia cu peisajul, simplitate, materiale) care să încorporeze un spirit regional purificat, eliberat de manierismele unei ornamentaţii adesea banale. Deşi expus mereu unor extinderi, adăugiri şi modificări, pavilionul degajă încă nobleţea împlinită a proiectului original.

This restaurant built in the Băneasa forest (a public park since 1921) allies a modern perception of architectural task (in terms of function, structure, dimensions, the relation with the outdoors, and its simplicity) with a purified vision of *genius loci*, freed from the mannerisms and commonplace ornamentation of current neo-Romanian stylistic. A cogent and sensitive answer to the period's efforts to decant a modern architectural idiom marked by national authenticity.

148

Club nautic (Clubul Societăţii Gaz-Electra) / Yacht Club

Parcul Snagov
1932. Arhitect Octav Doicescu

Lacul Snagov a fost asanat în1929, când a început amenajarea pădurii ca parc public, zonă de vilegiatură şi reşedinţe secundare apropiată de Bucureşti, semn al interesului clasei de mijloc în ascensiune pentru exerciţiul sportiv şi recreaţia în aer liber. Octav Doicescu a proiectat şi construit, în aceeaşi perioadă, două cluburi sportive.. Exegeţii au comparat clubul Gaz-Electra cu realizările notorii ale şcolii Bauhaus şi ale lui Walter Gropius în particular şi consideră această clădire drept una din cele mai semnificative prezenţe ale şcolii moderniste în România.

Snagov Lake was diked in 1929 as work began to turn the forest into a public park, and an area with holiday homes in the vicinity of Bucharest. Critics compared the former Gaz-Electra Club with Bauhaus School constructions, and consider this building to be one of the most significant of the Romanian Modernist School.

M

N

221
Cartierul Bucureştii Noi Quarter
1953–1958

Bucureştii Noi este o operaţie urbană cu caracter demonstrativ (contemporană cu Bulevardul Muncii şi Parcul „23 August" din estul oraşului). Plasat în nord, în cartierul ceferiştilor – grup social considerat de mitologia comunistă drept detaşament de avangardă al mişcării proletare. Pentru acelaşi festival internaţional de tineret, s-au construit în 1953, în spirit clasic dar în materiale comune (gips pentru capitele, plafoane cu mulurație renascentistă pe suport de stuf etc.) cinematograful „Înfrăţirea între popoare" (arhitecţii N. Porumbescu, D. Bacalu, Tr. Stănescu) şi Teatrul de Vară „Nicolae Bălcescu" (arhitect P. Em. Miclescu în colaborare cu V.D. Marinescu), totul într-un spaţiu verde, în continuarea vechiului parc Basilescu din jurul bisericii de cartier (1910?, arhitect George Mandrea). Ansamblul de locuinţe din preajmă (1954-1958, arhitecţii A. Iotzu, V. Aslan) formează nucleul „realist socialist" al unei operaţii de construcţie de blocuri în lungul penetraţiei Bucureştii Noi (desfăşurată timp de trei decenii) pe lungimea Căii Griviţei până la Gara de Nord.

This is another urban project (of the same kind as The Muncii Boulevard in the eastern end of the city) linked with the International Youth Festival of 1953, sat in the railroad workers (the avant-garde of the proletarian revolutionary movement – in the communist mythology) neighbourhoods. The same brand of „socialist realistic" architecture was adorned housing blocks, a cinema (now a theatre) and an open-air theatrical arena with Renaissance and classical ornaments executed in common materials: load-bearing brick walls, stucco for mouldings, columns, capitals etc. The housing compound is the first phase in a long-standing operation that extended over several decades along the whole of the Calea Griviţei.

244
Platforma industrială Pipera Industrial Park
1964. Arhitecţii I. Enescu, I. Gălăşanu, Mircea Enescu, V. Polizu, Mario Smighelschi

Situată în nordul oraşului, în apropierea lacurilor, platforma Pipera a fost creată pentru industria de vârf şi de fineţe tehnologică – electronică, tehnică video, computere. Fabrica de calculatoare (1965, arhitecţii Victor Hagiu, Lorin Ignătescu) devenise la mijlocul anilor 1960 emblema ambiţiei de modernizare a economiei din România. În anii 1970 un cartier nou – al Aviaţiei – a făcut legătura cu o altă platformă de elită – cea a industriei aeronautice din Băneasa. Amplasarea marilor platforme şi specializarea lor era stabilită prin decizie politică, inclusă în planul general al oraşului şi dezvoltată în studii şi proiecte urbanistice. Crearea platformelor a urmărit simultan o specializare avansată şi o distribuţie egală în oraş şi a fost însoţită de mari lucrări de infrastructură şi construcţie de locuinţe. Astfel, în estul Bucureştiului s-a dezvoltat industria de metalurgie şi construcţii de maşini grele (prin extinderea Uzinelor Malaxa). În vest, zona industrială Militari era destinată accesoriilor pentru construcţia de locuinţe, prefabricate, industrie uşoară, iar Platforma IMGB – construcţiei de maşini grele. Zona „Griviţa Roşie" preia construcţia de utilaj chimic. În deceniul anilor 1960, concepţia şi proiectarea platformelor industriale se face şi în institutele orientate spre proiecte civile (Proiect Bucureşti, IPCT, ISCAS), dar şi în institute de proiectare tehnologică specializate, cu departamente mari de urbanism şi arhitectură. Unele şi-au construit sedii proprii în centrul oraşului (industria alimentară, uşoară, instalaţii agroindustriale, automatizări, energetică).

The development of Pipera Industrial Park started in mid 1960 following a strategic decision by the Communist party and the State to embark on rapid modernization and expansion of industrial sector through high-tech branches. Such decisions were immediately incorporated in the City's General Development Plan. Electronics, computers and video equipment plants were built in Pipera, subsequently expanding northwards with the Băneasa Park for aeronautical industry. The development of industrial parks (planned by specialized design institutes) aimed at a clear specialization and even distribution of major industrial employers within City s boundaries: heavy machine manufacturers – in the eastern and southern part, petrochemical equipment in north-eastern part, building materials and fixtures – in the western part, high-tech in the northern part.

245
Hala de expoziţii industriale / Industrial Showroom
Şoseaua Pipera
1967. Arhitect Nicolae Vasilescu

Un spaţiu de expoziţie industrială acoperit cu o pânză hiperboloidală de beton cu deschidere relativ mare. Exemplu de demers sculptural asociat unui concept ingineresc ce ilustrează o direcţie caracteristică pentru perioadă. Interesul internaţional pentru spaţii mari, proliferarea expoziţiilor, tehnicile de acoperire cu pânze subţiri de beton armat şi entuziasmul pentru posibilităţile lor expresive au fost folosite la săli de sport şi de expoziţie, aeroporturi, gări dar şi ca accente de reduse dimensiuni – copertine, coronamente la blocuri.

A concrete hyperboloidal form on short massive corner piers shelters a free space for exhibiting industrial products. An example of a sculptural approach associated to the engineering concept, illustrative of period's interest for large halls destined to sporting events, airports, railroad stations but also as small-scale accents marking the entrances or roofing coronations of various buildings.

N

251
Aeroportul Internaţional Henri Coandă / Bucharest International Airport
Otopeni. DN1 Bucureşti-Ploieşti
1970. Arhitecţii Cezar Lăzărescu, Gabriel Cristea, Ştefan Steblea et al.

Criticii clasează Aeroportul ca un exemplu de funcţionalism liric caracteristic pentru anii 1970 – categorie în care pot fi incluse Institutul Politehnic sauTeleviziunea Română dar şi ansamblul Amfiteatru de la Neptun (arhitecţii Şerban Manolescu, Radu Manăilă, 1972) , centrele administrative de la Baia Mare şi Bistriţa (respectiv 1970 şi 1973, arhitect Mircea Alifanti et al.), sau Teatrul de la Târgu Mureş (arhitect Constantin Săvescu et al., 1972). După 1990, corpul iniţial a fost încorporat în extinderi şi adaptări (lucrări care continuă), devenite inevitabile odată cu creşterea traficului aerian şi standardizarea avansată a organizării unui aeroport internaţional.

The International Airport Henri Coandă (named after the internationally known scientist and designer of revolutionary aircrafts and spaceships) is seen by some critics as an expressive example of lyrical functionalism that prevailed in 1970s. Today the initial distinctively sculptural structure is included in extensions, new terminals and servicing facilities of a strictly functional character.

270
Sistematizarea socialistă a satelor / Socialist Systematization of Rural Settlements
Otopeni
Anii 1980. Şoseaua Bucureşti - Ploieşti, km. 10-14

Reorganizarea integrală a spaţiului rural, cu anihilarea autonomiei economice şi simbolice a gospodăriei ţărăneşti individuale a fost una din obsesiile „socialismului multilateral dezvoltat" din România. „Sistematizarea satelor" ar fi trebuit să se încheie în anul 2000 prin reducerea drastică a numărului de sate, restrângerea vetrelor, mutarea ţăranilor în locuinţe colective cu loturi de 250 m.p. şi organizarea unor centre „agro-industriale". Chiar dacă a atins puţine sate, legislaţia şi politica de sistematizare rurală a contribuit esenţial la declinul aşezărilor săteşti. Executat cu energie mai ales în câteva comune din jurul Bucureştiului, programul a avut două feţe - o faţă oficială (centrul comunei Otopeni, tratat într-o arhitectură mai îngrijită) şi o faţă „obişnuită", de o brutalitate şi un simplism inumane.

To reform of the rural space (by reducing the number of villages, replacing individual houses by collective ones, development of "agro-industrial" production centers etc.) so as to annihilate the economic and symbolic authonomy of the peasantry has been one of the obsessions of Romanian brand of "real socialism". The plan devised to be completed by year 2000 was put at work around Bucharest in two variants – a more elaborated one, that could be seen in Otopeni – and a ordinary one, south of Bucharest, where its inhumane brutal aspects could be observed.

272
Hotel. Conversia Mânastirii Pantelimon / Monastery Converted into a Hotel
Şoseaua Pantelimon
1980-1987. Arhitect Mihai Nicolescu

Conversia mănăstirii şi „ospedalului" Pantelimon – (1735, ctitorie a domnitorului Grigorie al II-lea Ghica, refăcut în 1868 la stăruinţa lui Carol Davila) în hotel poartă marca ofensivei concertate de la mijlocul anilor 1980 împotriva prezenţei simbolice a bisericilor. Contemporană cu eliberarea terenului pentru „Centrul Civic", amenajarea de la Pantelimon, executată cu grijă pentru valoarea ansamblului şi pentru peisajul de pe malul lacului, a început având biserica în centru, dar a fost încheiată prin demolarea ei în 1987.

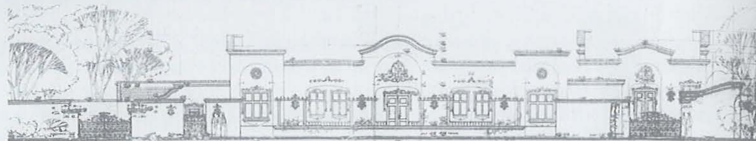
The project to convert the 18th century Pantelimon Monastery (that also comprised a public hospital) into a hotel began as a restoration operation sensitive to the character of this ensemble set in pristine environment and to the value of its architectural components. The Church that once stood in the middle has been erased in 1987, under the dispositions of the policy that resulted in the demolition of many worship places around the city during the mid-1980s.

N

281
Club (Restaurantul La Doi Cocoşi) / Club & Restaurant
Şoseaua DN1A
1985. Arhitecţii Ion Barabaş, Paul Georgescu, Vasile Marcu

Turismul şi comerţul au devenit în anii 1980 un refugiu pentru proiectarea de mici dimensiuni, contextuală, legată de peisaj, de tradiţii constructive şi forme istorice – o conjunctură izolată de controlul birocratic asupra expresiei pentru instituţiile politice şi administrative şi de restricţiile economice din construcţia de locuinţe de masă. Au contribuit la această conjunctură caracterul periferic al programelor cu destinaţia de „odihnă şi recreere", o anume diversitate a investitorilor, programe mici dar realizate cu fonduri mai generoase. „Doi cocoşi" ilustrează această direcţie, care a folosit atmosfera rustică – pereţi văruiţi, acoperişuri de olane, stuf sau şindrilă, forme libere, cerdacuri, pergole, fier forjat, referinţe balcanice – în efortul de a reface legătura cu căutările din anii 1930 ale unui vocabular romantic local.

This restaurant (now titled "club") is suggestive of the special status enjoyed by the design of small-scale facilities for tourism, sports and leisure that eluded the mainstream of bureaucratic control of architectural expression. With its rustic atmosphere, vernacular materials, verandas, and artistic crafts contribution, the place "By Two Roosters" attempts to take up with the 1930s search of a romantic feeling with a tinge of Balkanian flavour.

295
Gentrificare ad-hoc / Ad-hoc Gentrification
Cartierul Iancu Nicolae

Încă în plin elan, cartierul Iancu Nicolae se extinde prin adiţionarea unor operaţii imobiliare fără un plan prealabil de dezvoltare. O urbanizare ad-hoc a pus în mişcare tranzacţii lucrative cu terenuri şi construcţii de vile pe un dispozitiv urbanistic inadecvat, cu o parcelare arbitrară, multe loturi înguste la stradă dar adânci. Aici se formează rapid o suburbie rezidenţială eventual claustrată – complet necunoscută în timpul socialismului centralizat. Dezvoltat prin proceduri spontane, în care reşedinţele palaţiale se învecinează cu condominiumuri economice de mici vile-tip sau alinieri înghesuite de reşedinţe eclectice, la rândul lor tipizate, ocupând la limită terenul încă puţin plantat.

An energetic drive toward the pleasant woody landscape and an ad-hoc residential suburban development on free (formerly agricultural) land devoid of a planned urban infrastructure of roads produced this incoherent landscape through addition of separate real estate ventures. Large estates with pretentious mansions alternate with clusters of identical small villas and condominiums (sometimes strings of identical supposedly palatial residences) on narrow plots with accesses in *cul-de-sac*.

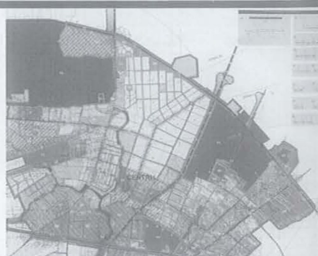
318
"Otopeni Strip"

„Fâşia Otopeni" – "Otopeni Strip" a crescut din 1990 încoace ca un fragment - vizual mai mult decât spaţial – specific tranziţiei, catalizat de iniţiative spontane. Terenurile retrocedate după demolările pentru sistematizarea socialistă au schimbat proprietarii, preţurile au crescut. Mica, cea mai mică şi marea iniţiativă de afaceri se învecinează fără complexe de-a lungul îngustei „fâşii": panouri publicitare din ce în ce mai mari, benzinării, fast-food, platforme pentru plante de grădină, reprezentanţe pentru automobile de lux sau second-hand, hoteluri, o grotă din pişcoturi de trotuar, "water-park", "cash and carry" cu mari parcaje, covrigării, anvelope, schelete de forme insolite abandonate.

From 1990 on, the "Otopeni Strip" is growing into a mostly visual event tightly linked with the transition to a free market. The land along the high-way (confiscated in 1980s during the Otopeni "socialist systematisation") went back to its owners, changed hands and increased manifolds its value. Small and big business coexist and compete for a place on the narrow strip, where colours, bigger and bigger publicity panels, good cultured architecture, abandoned skeletons and stormy, boisterous roadside signals amalgamate in a colourful always changing succession.

319
Oraşul nou Voluntari / Voluntari New Town
2004. PUG – arhitect Constantin Enache et al.

Voluntari este primul oraş nou care se formează ca parte a „Marelui Bucureşti" în interiorul liniei istorice de centură. Planul general formulează un răspuns la presiunea spontană a gentrificării zonei peisagere din nord şi la dezvoltarea urbană *ex novo* pe o parcelare preexistentă de exploatări agricole. După experienţa extinderii ad-hoc în cartierul Iancu Nicolae, PUG Voluntari propune un plan regulator.

This is the fist New Town to be developed as part of "Greater Bucharest" within the boundary of city's railroad belt. The General Plan for the City of Voluntari attempts to implement urban regulations derived from a planning scheme to the spontaneous gentrification (that started ad-hoc in Iancu Nicolae Area) of the pleasant landscaped area north of historic Bucharest (previously occupied by agricultural farms).

N

320
Auto Service & Showroom
Otopeni. Şoseaua Bucureşti-Ploieşti
2000. Arhitecţii Ovidiu Grigorescu, Adrian Ioanchiş

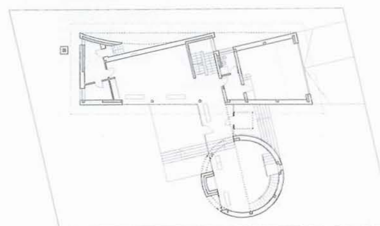
Showroom pentru o cunoscută marcă de automobile, program apărut în România după 1990. Oferă o imagine elegantă, la standarde internaţionale, corect perceptibilă de pe parcursul şoselei DN1 la Otopeni.

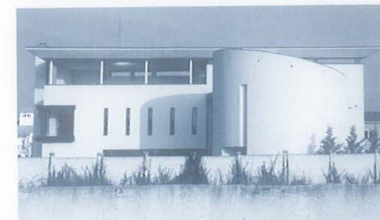
Showroom for a renowned car brand – a programme unknown in Romania until 1990. An elegant image, conforming to international standards. Correct view from the highway.

322
Vilă / Villa
Cartierul Voluntari
2000. Arhitect Radu Teacă

Locuinţă unifamilială cu o compoziţie de volume bine studiată, care propune o soluţie pentru reconcilierea vederii spectaculoase spre pădure cu orientarea nord a acesteia. Limbaj arhitectural sofisticat şi în acelaşi timp minimal. Proiect premiat într-un prestigios concurs european de arhitectură.

One-family house displaying an interesting articulation of volumes that conciliated a spectacular view towards a forest with its northern orientation. Sophisticated architectural idiom that remained restrained and minimal. This project won an award in an esteemed European contest.

325
Vilă / Villa
Strada Iancu Nicolae
2000. Arhitecţii Florin şi Iulia Stanciu

Locuinţă pentru o singură familie care contrastează prin austeritate şi lipsa de ostentaţie cu imensa majoritate a locuinţelor din zona în care este situată. Evoluând în limitele unui regulament de urbanism constrângător şi pe un teren de construcţie foarte îngust, arhitecţii creează un volum care, privit din exterior pare aproape capsulat, în timp ce înăuntru este inundat de lumină, datorită unui luminator în planşeul superior.

One family house, austere and unostentatious, in flagrant contrast to the majority of houses in the neighbourhood. The volume imagined by the architects (in reaction to the constrains of the planning permit and a very narrow plot) looks almost entirely capsulate from outside while the interior is flooded with light coming through a sky dome.

338
Centrul Olimpic / Olympic Centre
Snagov
2002. Arhitect Constantin Ciurea

Una din cele mai spectaculoase investiţii de după 1989, stabilind noi standarde de execuţie şi contribuind prin aceasta la micşorarea decalajului între modul de a construi în România şi în Europa. Iniţial imaginată ca centru de perfecţionare pentru una din băncile româneşti deţinute de stat. Volumetrie curajos croită, cu utilizarea unor materiale de calitate, beneficiază de o locaţie foarte agreabilă pe malul lacului Snagov.

One of the most spectacular buildings of post 1989 period, showing improved standards of design and execution thus helping to narrow the gap between Romanian and European building practice. Boldly cut volumes, good materials. Conceived as a training centre of one of state-owned Romanian banks, the centre is sat in a pleasant location on Snagov Lake shore.

N

344

Birouri şi showroom pentru automobile / Offices and Car Showroom

Şoseaua Pipera
2003–2004. Arhitect Constantin Ciurea et al.; inginer Traian Popp

Corp de birouri adiacent unui *showroom* proiectat de echipa lui Constantin Ciurea ca un cilindru robust cu şase nivele. O arhitectură ghidată de dorinţa de a fixa pentru corporaţia pe care o reprezintă o imagine de excelenţă şi *high tech*. Un sistem structural curajos permite degajarea parterului de orice elemente intermediare de sprijin. Corpurile de expunere pentru firme de automobile sunt adaptări ale unor proiecte de corporaţie construite şi în alte capitale.

Representing a prestigious corporation, the architecture of this robust cylinder 6 floors high was imagined in a high-tech mode. Audacious structural design freed the ground floor of any intermediary load-bearing pillar. The adjacent exhibition halls are adaptations (especially to seismic conditions) of company's standard structures build also elsewhere.

N

Tabel cronologic / Chronological list

În cronologia care urmează, exemplele cuprinse în compendiu au fost ordonate în funcţie de anul de debut al proiectului sau construcţiei (specificat în coloana „anul"). Rarele inconsecvenţe au fost generate de paginarea materialului în cuprinsul compendiului. Exemplele sunt listate sub denumirea sau funcţia lor actuală. Sub denumirea iniţială, exemplele pot fi identificate şi localizate în indexul alfabetic.

This chronology is organized following the year of inception of the project or that of the construction of each item. The rare slight inversions resulted from the book's layout. The items are listed under their actual name or function. The alphabetic index catalogues also the known initial names or functions of the items.

An / Year	Exemplu / Specimen	Arhitect / Architect	Carou / Map	Număr / Number
	1880-1900			
	Piaţa 21 Decembrie „Marea Intersecţie"		A	001
1883	Palatul BNR	Cassien-Bernard	A	002
1884	Catedrala Romano-Catolică Sfântul Iosif	Friedrich von Schmidt et al.	B	003
1884	Grădina Botanică	Prof. Dr. Dimitrie Brândză	I	004
	Zona Industrială Lemaître		D	005
1885	Anexa spitalului Cantacuzino	Ion Mincu	E	006
1886	Ateneul Român	Albert Galleron	B	007
	Lipscănia. Vechiul cartier comercial		A	008
1890	Districtul bancar		A	009
1889	Restaurant	Ion Mincu	G	010
1890	Dealul Filaretului		K	011
1890	Colegiul Şcoala Centrală	Ion Mincu	E	012
1893	Parcul şi Palatul Cotroceni		I	013
1890	Pasajul Macca -Villacrosse	Felix Xenopol	A	014
	Bulevardul Regina Elisabeta		B	015
1891	Biblioteca Centrală Universitară	Paul Gottereau	B	016
1890	Palatul de Justiţie	Albert Ballu, Ion Mincu	A	017
1897	Comitetul Olimpic Român	A. Clavel	E	018
	Gara de Nord		I	019
1894	Muzeul Naţional de Istorie	Alexandru Săvulescu	A	020
1895	Ministerul Agriculturii	Louis Blanc	A	021
1892	Muzeul Pompierilor	George Mandrea	E	022
1900	Palatul CEC	Paul Gottereau	A	023
1896	Hala Traian	Giulio Magni	E	024
1898	Muzeul Naţional George Enescu	I.D. Berindey	B	025
1899	Biserica Elenă	A. Lardel	E	026
1900	Strada Stavropoleos		A	027
1899	Mănăstirea Stavropoleos. Restaurare	Ion Mincu	A	028
1899	Universitatea „Carol Davila"	Louis Blanc	I	029
	Strada Batiştei la 1900		E	030
	1900-1920			
	Şoseaua Kiseleff la 1900		G	031
	Piaţa Universităţii		A	032
	Strada Biserica Amzei		B	033
1900	Ordinul Arhitecţilor din România	Ion Mincu	B	034
	Piaţa Romană		B	035
1900	Nunţiatura Apostolică	Giulio Magni	B	036
1900	Biserica Sfântul Silvestru	P. Petricu	E	037
	Calea Dorobanţi la 1900		B	038
1902	Centrul UNESCO CEPES	Petre Antonescu	B	039
	Dealul Mitropoliei		C	040
1903	Palatul Patriarhiei	Dimitrie Maimarolu	C	041
1905	Parcul Carol	Edouard Redont	K	042
1903	Biserica Rusă	V.A. Preobrajenschi	A	043
1906	Casa „Paciurea"	N. Paciurea ?	E	044
1906	Şcoala Generală Spiru Haret	Giulio Magni	G	045
1906	Casino şi restaurant (Casa Vernescu)	Ion Mincu	B	046
1906	Biserica Cuţitul de Argint	N. Ghika -Budeşti	K	047
1906	Muzeul de artă populară Doctor Minovici	Cristofi Cerchez	H	048
1908	Fondurile Speciale ale Bibliotecii Naţionale	Petre Antonescu	B	049
1906	Primăria Municipiului Bucureşti	Petre Antonescu	B	050
1908	Biserica Sfântul Vasile - Polonă	N. Ghika Budeşti	E	051
1910	Vilă	Petre Antonescu	B	052

An / Year	Exemplu / Specimen	Arhitect / Architect	Carou / Map	Număr / Number
1910	Casa „Mița Biciclista"	N.C. Mihăescu	B	053
1910 (1845)	Grădina Cișmigiu. Reamenajare	F. Rebhuhn (W. Mayer)	B	054
1910	Institutul de Istoria Artei	Grigore Cerkez, Al. Clavel	B	055
1910	Bancă – str. Lipscani	Necunoscut	A	056
	Bulevardul Lascăr Catargi		B	057
1910	Cercul Militar Național	Dimitrie Maimarolu	A	058
1910	Centrul de Studii Avansate	N. Ghika-Budești	B	059
1911	Vilă	Paul Smărăndescu	B	060
1912	Biserica Luterană. Reconstrucție	E. Schmidt, H. Seevald jr.	B	061
1911	Birouri de firmă	Grigore Cerkez	B	062
1911	Biserica Armenească	Dimitrie Maimarolu	E	063
1910	Programul de locuințe ieftine		I	064
1912	Casa Corpului Didactic	Constantin Iotzu	B	065
	Cartierul Mântuleasa		E	066
1912	Muzeul Storck	Al. Clavel	B	067
1912	UAUIM - „Școala veche"	Grigore Cerkez, Iorgu Ciortan	A	068
1912	Muzeul Țăranului Român	N. Ghika Budești	G	069
1913	Birouri	Roger H. Bolomey	G	070
1913	Biserica Anglicană	Victor Gh. Ștephănescu	B	071
1914	Casa Oamenilor de știință	I.D. Berindey	B	072
1914	Vilă	Cristofi Cerchez	G	073
1914	Restaurant	Petre Antonescu	C	074
1914	Ministerul de interne	Statie Ciortan	C	075
1915	Aeroclubul Român	Duiliu Marcu	G	076
1915	Biserica Italiană	Mario Stoppa	B	077
1915	Bancă (Banca Marmorosch Blank)	Petre Antonescu	A	078

1920-1940

An / Year	Exemplu / Specimen	Arhitect / Architect	Carou / Map	Număr / Number
1922	Administrație financiară	Statie Ciortan	B	079
	Bulevardul Carol la Piața Rosetti		A	080
1922	Institutul Goethe	I.D. Berindey	B	081
1926	Teatrul Bulandra.	Ion Trajanescu	B	082
	Cartierul Cotroceni		J	083
1920	Școala generală		D	084
1925	Restaurarea Palatului Mogoșoaia	D. Rupolo, G.M.Cantacuzino,Al.Kiliman	N	085
1923	Sucursala BNR	G.M.Cantacuzino	A	086
1900	Institutele de științe biologice	Louis Blanc et al.	B	087
1921	Universitatea din București.	N. Ghika Budești	A	088
1906	Institutul Geologic	Victor Gh. Ștephănescu	G	089
1925	Vilă	Const. Dobrescu	G	090
1923	Sediu de firmă	Arghir Culina	B	091
1925	Sediul AGIR	Petre Antonescu	B	092
1926	Imobil cu farmacie	Statie Ciortan	E	093
1926	Clădirile „cu gloriete"	P. Antonescu, P. Smărăndescu	A	094
1926	Birouri de firmă	H. Delavrancea Gibory	E	095
1926	Colegiul Național Cantemir Vodă	M. V. Haret Andreescu, N. Stănescu	E	096
1930	Birouri, redacții de ziare	Paul Smărăndescu	B	097
1927	Vilă	Cristofi Cerchez	G	098
1927	Primăria secorului 1	N. Georgescu, G. Cristinel	I	099
1928	Imobil de raport	Arghir Culina	A	100
1928	Magazinul Universal Victoria	Herman Clejan	A	101
1929	Imobile de birouri	Arghir Culina	A	102
1929	Vilă	Horia Creangă	G	103
1929	Ministerul de justiție	Constantin Iotzu	B	104
	Parcelarea Ioanid		E	105
	Șos. Kiseleff după 1930		G	106
1920	„Parcelarea Arhitecților"		M	107
	Cartierele Grivița și Giulești		I	108
1930	Cimitirul Bellu		K	109
1930	Restaurantul din Pădurea Băneasa	Octav Doicescu	N	110
1930	Institutul Cultural Român	Petre Antonescu	G	111
	Bul. Aviatorilor		G	112
1937	Imobil de apartamente	State Baloșin	B	113
1934	Birouri, hotel de apartamente	Herman Clejan	B	114
1937	Imobil de apartamente	Ion Boceanu	B	115
1937	Hotel Ambasador	Arghir Culina	B	116
1929	Blocul Patria	Horia Creangă et al.	B	117
1935	Imobil polivalent	Duiliu Marcu	B	118

An / Year	Exemplu / Specimen	Arhitect / Architect	Carou / Map	Număr / Number
1937	Blocul Leonida	Ion Giurgea	B	119
1932 (1866)	Templul Coral. Reconstrucție	I. Leoveanu et al. (Enderle, G. Freiwald)	A	120
1933	Imobil de locuințe	State Baloșin	B	121
1935	Imobil de apartamente	Horia Creangă, H. Georgescu	B	122
1934	Hotel Lido	Ernest Doneaud	B	123
1937	Imobil locuințe și birouri	Paul Smărăndescu	B	124
1938	Sediul UGIR	Const. Moșinschi	B	125
	Parcul Filipescu		G	126
1931	Institutul de Medicină internă Dr. Lupu	George Newgoescu	F	127
1931	Birouri	Marcel Iancu	E	128
1931	Vilă	I.Theodoru	G	129
1931	Vilă	A. Ghiaciu, Al Iliescu	G	130
1931	Vilă	Arghir Culina	G	131
1931	Academia de științe Agricole	Florea Stănculescu et al	H	132
1930	Birouri	G.M. Cantacuzino	B	133
1932	Imobil cu două apartamente	Horia Creangă	E	134
1937	Imobil de apartamente	George Negoescu	A	135
1929	Palatul Telefoanelor	W. Froy, L. Weeks, E.van Saanen-Algi	A	136
1936	Imobil de birouri	R.Fraenkel, Dem.Săvulescu et al.	A	137
	„Piațeta Kretzulescu"		B	138
1936	Bloc	George Negoescu	B	139
1938	Senatul României, Ministere	Emil Nădejde	B	140
1930	Muzeul Național de Artă	Nicolae Nenciulescu	B	141
1932	Vilă	Duiliu Marcu	G	142
1932	ARCUB	Radu Culcer, I.D. Rosu	E	143
1932	Palatul Mitropolitan	Gheorghe Simotta	C	144
1932	Casa cu armură	Inginer Al. Dimitriu	E	145
1932	Vilă	H. Delavrancea Gibory	G	146
1932	Vilă	Horia Creangă	G	147
1932	Club nautic	Octav Doicescu	N	148
1932	Uzinele FAUR	Horia Creangă	M	149
1933	Institutul de igienă publică	H. Delavrancea Gibory	I	150
1934	Bloc cu apartamente	Marcel Locar	E	151
1934	Sala de sport a Colegiului Spiru Haret	Roger Bolomey	E	152
1934	Vilă	Horia Creangă	G	153
1934	Cartierul Clucerului	I.D. Trajanescu	I	154
1934	Vilă	Tiberiu Niga	G	155
1934	Vilă	Duiliu Marcu	G	156
1934	Imobil de birouri	G.M. Cantacuzino	A	157
1934	Vilă	Ion Boceanu	G	158
1934	Ministerul Transporturilor	Duiliu Marcu et al.	I	159
1935?	Gara de Nord - Intrarea Dinicu Golescu	V. Gh. Ștephănescu	I	160
1933	Universitatea din București. Rectoratul	Petre Antonescu	B	161
1935	Teatrul Ion Creangă	Nicu Georgescu	B	162
	Arborii orașului		B	163
	Bulevardul Dacia la Dorobanți		B	164
	Piața Lahovary în anii 1930		B	165
1935	Vilă	Gheorghe Simotta	G	166
1935	Monumentul Aviatorilor	Lydia Kotzebue, I. Fekete, sculptori	G	167
1935	Vilă	Octav Doicescu	G	168
1935	Arcul de triumf	Petre Antonescu	G	169
1935	Blocul AGIR	Richard Bordenache	B	170
1935 (1911)	Hotel (Athenée Palace)	Duiliu Marcu (Théophile Bradeau)	B	171
1936	Bloc de locuințe	Tiberiu Niga	E	172
1936	Imobil de apartamente	Tiberiu Niga	B	173
1934	Mic bloc de apartamente	Marcel Iancu	A	174
1936	Imobil de apartamente	Nicolae Cucu	A	175
1936	Biserica Sfântul Elefterie Nou	Constantin Iotzu	I	176
1936	Imobil plurifuncțional	Horia Creangă	B	177
	„Piața Minovici"		H	178
1936	Muzeul Satului	Dimitrie Gusti. Școala de sociologie	H	179
1936	Biblioteca Academiei	Duiliu Marcu	B	180
1936	Ansamblu de mici blocuri de apartamente		D	181
1936	Birouri, apartamente	I.Davidescu, N. Cucu	B	182
1936	Parcul Herăstrău		H	183
1936	Ministerul Industriilor	Duiliu Marcu	B	184
	Bulevardul Brătianu		A	185
	Strada Grigore Mora		G	186

An / Year	Exemplu / Specimen	Arhitect / Architect	Carou / Map	Număr / Number
1937	Casa Tătărescu	Ion Giurgea	B	187
1938	Vilă	Marcel Iancu	G	188
1937	Hotel Triumf	Petre Antonescu	G	189
1937	Muzeul de artă europeană - Minovici	Enzo Canella	H	190
1937	Biserica Mănăstirea Cașin	N. Ionescu Berechet	I	191
1937	Academia Militară	Duiliu Marcu	J	192
1937	Club Nautic	Octav Doicescu	G	193
1937	Căminul 303 (Grajdurile regale)	N.Nenciulescu, Gh. Lungu et al.	I	194
1937	Palatul Victoria - Sediul guvernului României	Duiliu Marcu	G	195
1937	Halele Obor	Horia Creangă, H. Georgescu	E	196
1937	Vilă	R. Fraenkel	G	197
1938	Vilă	Jean Văleanu	I	198
1937	Vilă	Marcel Iancu	G	199
1938	Institutul de Istorie Universală	Petre Antonescu	G	200
1938	Ansamblul rezidențial UCB Bordei	Octav Doicescu	H	201
	Piața Victoriei după 1940		G	202
1933	Locuințe de standard mediu	I. Hanciu et al, Horia Creangă	M	203
1939	Vilă	Nicolae Cucu	B	204
1938	Bloc de locuințe	H. Delavrancea Gibory	G	205
	„Piațeta Doamnei"		A	206

1945-1989

1945	Aerogara Băneasa	Nicolae Bădescu et al.	H	207
1945	Două imobile de birouri	G.M. Cantacuzino	A	208
1953	Bloc de locuințe	Nicolae Nedelescu	A	209
1949	Pavilionul „H"	G. Gusti, A. Damian, H. Stern	H	210
1949	Complexul sportiv Floreasca	T. Evolceanu, Sofia Unfureanu	G	211
1948	Casa Presei Libere	Horia Maicu et al.	H	212
	„Piațeta Colecțiilor" în anii 1950		B	213
1950	Cartierul Floreasca	C. Rădulescu, V. Nițulescu et al	F	214
1950	Spitalul de copii „Emilia Irza"	Grigore Ionescu	F	215
1950	Locuințe muncitorești	M. Slomnescu et al.	J	216
1950	Ansamblu de locuit tip „kvartal"	I. Novițchi et al.	J	217
1950	Parcul și Stadionul Național „Lia Manoliu"	Gh. Filipeanu, W. Juster et al.	M	218
1952	Spitalul Polizu	I. M. Enescu	B	219
1952	Opera Națională	Octav Doicescu et al.	B	220
1953	Cartierul Bucureștii Noi	N. Porumbescu, P.Em. Miclescu	N	221
1954	Cartierul Cățelu	Tiberiu Niga	L	222
1954	Ansamblul Bul. Muncii	Tiberiu Niga et al.	M	223
1955	Cartierul Drumul Taberei .	Dinu Hariton et al.	J	224
1961	Ansamblu de blocuri	Leon Garcia	I	225
1957	Sala Palatului. Ansamblul de locuințe	Horia Maicu, T. Niga et al	B	226
1958	Calea Griviței. Restructurarea fronturilor	Virgil Nițulescu et al.	I	227
1959	Blocuri-turn	V. Agent	G	228
1959	Bloc-plomba	Virgil Nițulescu, A. Iosif	B	229
1960	Palatul Radiodifuziunii	Tiberiu Ricci et al.	B	230
1960.	Magistrala Nord-Sud	B. Cotaru et al.	D	231
	Piața Națiunile Unite		C	232
1960	Complexul Lizeanu-Melodia	Dinu Hariton et al.	F	233
1960	Circul de Stat	N.Porumbescu, C. Rulea et al.	F	234
1960	Vilă	Sebastian Moraru	G	235
1960	Cartierul Titan Balta Albă	Nicolae Kepeș et al.	L	236
1960	Absamblu rezidenațial	Leon Garcia	G	237
1961	Complexul Studențesc-Regie	H. Maicu, Ig. Șerban, R.Belea et al.	I	238
1972	Turnul-stand ascensoare	Corneliu Borcoman et al.	I	239
1963	Târgul Internațional București	A. Damian, M. Enescu et al.	H	240
1968	Hotel Intercontinental	Dinu Hariton et al.	A	241
1964	Teatrul Național	Horia Maicu et al.	A	242
1965	Birouri, institute de cercetare-dezvoltare	Leon Garcia, P. Vernescu et al	B	243
	Platforma industrială Pipera		N	244
1967	Hala de expoziții industriale	N. Vasilescu	N	245
1967	ASE-Aripa Dorobanți	Cleopatra Alifanti et al.	B	246
1968	UAUIM-„școala nouă"	Elena Voinescu et al.	A	247
1968	Televiziunea Română	Tiberiu Ricci et al.	G	248
1970	Curtea Sticlarilor. Restaurarea Hotel Fieschi	Nicolae Pruncu et al.	A	249
1970	Statia de metrou Titan	Ion Podocea	L	250
1972	Aeroportul Internațional Henri Coandă	Cezar Lăzărescu et al.	N	251
1970	Universitatea Politehnică	Octav Doicescu et al.	I	252

An / Year	Exemplu / Specimen	Arhitect / Architect	Carou / Map	Număr / Number
1972	Hanul lui Manuc. Restaurare	Constantin Joja et al.	A	253
1972	Rezervația arheologică de la Curtea Veche.	Nicolae Pruncu et al.	A	254
1972	Magazinul Cocor	F. Marinescu	A	255
1973	Restaurarea Casei Melic	Eugen Chefneux	E	256
1973	Hanul cu tei. Restaurare	Constantin Joja et al.	A	257
1974	Grup de hoteluri	Dinu Gheorghiu et al.	H	258
1974	Blocuri de locuințe	A. Beldiman et al.	I	259
1975	Galeria Căminul Artei	Romeo Simiraș	A	260
1975.	Magazinul Muzica. Interioare	Ion Oroveanu	A	261
1975	Minihotel la Student Parc	B.E. Popescu, P. Ciută et al.	F	262
1975	Școala Națională de Studii Politice	Const. Rulea et al.	I	263
1975	Parcul Tineretului		K	264
1977	Magazinul Unirea	Gheorghe Leahu et al.	A	265
1977	Cutremurul. Proiectul pentru Centru Civic		C	266
1981	Restaurarea Bisericii Sf. Gheorghe Nou	Ștefan Balș	A	267
1976	Complexul Bucur Obor	Mircea Săndulescu et al.	E	268
1978	Blocul Dunărea	Gheorghe Nădrag et al.	A	269
1980	Sistematizarea socialistă a satelor		N	270
1980	Eliberarea terenului pentru Centrul Civic		C	271
1980	Hotel - Conversia Mânăstirii Pantelimon	Mihai Nicolescu et al.	N	272
1984	Imobil de birouri („Postăvăria Română")	Tacacs Zoltan et al.	M	273
1982	Casa Parohială Biserica Sf. Anton	Petre Derer	M	274
1984	Palatul Parlamentului		C	275
1980	„Ferecarea" bisericilor		D	276
1980	Sistematizarea Pieței Unirii		C	277
1980	„Calea Victoriei Socialismului"		D	278
1980	Remodelarea Mânăstirii Antim		C	279
1980	Restructurarea cartierului Văcărești.		K	280
1985	Club	Ion Barabaș et al.	N	281
1988	Două blocuri		G	282

1990 - 2004

1990	Inghețarea șantierelor		D	283
1990	Showroom - Ford Automobile	M. Turcu, F. Alexandrescu	G	284
1990	„Noul Centru Civic" după 1989		C	285
1990 -	Studii pentru reabilitarea Lipscăniei		A	286
	Cartierul Primăverii nou		G	287
1991	Birouri, aoartamente	M. Turcu, H. Alexandrescu	B	288
1992	„Satul Francez"	Iuliana Bogoescu	H	289
1992	Hotel, Bulevardul Expoziției	N. Țărălungă et al	H	290
1992	Modernizarea caselor 1900		E	291
1992	Biserica de lemn		L	292
1992	Biserica Sfânta Cruce	Tiberiu Boitan et al.	L	293
1993	Mindbank	Vladimir Arsene et al.	B	294
1993	Gentrificare ad-hoc. Cartierul Iancu Nicolae		N	295
1993	Reconstrucția Bisericii Sfântul Spiridon Vechi		C	296
1994	Bucharest Financial Plaza	Ruxandra Fotino et al.	A	297
1995	Concursul internațional București 2000		C	298
1997	Agentie CEC	Șerban Sturdza	D	299
1997	Clopotnița Așezământului Mavrogheni	H. Gavriș, M. Marcu Lapadat	G	300
1997 (1960)	Facultatea de Filozofie a Universității	Refuncționalizare (H. Maicu, R. Belea)	I	301
1997	Birouri. Recarosare parțială	Constantin Ciurea	G	302
1997	Intrarea La Mesteceni	A. Beldiman et al.	H	303
1999	Sediu de firmă	Constantin Ciurea	B	304
1998	Imobilul Opera Center	Dorin Stefan et al.	I	305
1998	Camera de comerț	Adrian Spirescu et al.	D	306
1998	Laboratoare, birouri	Mihai Cocheci	K	307
	Zone reziduale în tranziție		M	308
1998	Concursul Piața Revoluției		B	309
1999	Restaurarea Casei Capșa	Adina Dinescu	A	310
1999	Concursuri pentru Catedrala Patriarhală		D	311
2000	Birouri bancare – conversie	Zoltan Tacacs	A	312
2000	Restaurant în casă veche		E	313
2000	Mall. Conversia „circului foamei"		D	314
2000	Restaurantele „provizorii"		H	315
2000	Mănăstirea romano-catolică a Sfintei Familii		H	316
2000	Cartierul Băneasa Lac		H	317
	„Otopeni strip"		N	318

An / Year	Exemplu / Specimen	Arhitect / Architect	Carou / Map	Număr / Number
2000	Orașul nou Voluntari		N	319
2000	Autosevice și showroom	Constantin Ciurea	N	320
2002	Showroom în hală industrială	Cătălina Preda	D	321
2000	Vilă	Radu Teacă	N	322
200	Recarosări de hoteluri. Hotel Ibis		I	323
2001	Imobilul Europe House	Vladimir Arsene et al.	G	324
2001	Vilă	Florin & Iulia Stanciu	N	325
2002	Barul TWICE	Dorin Ștefan	A	326
2002	Bloc apartamente	Delia Jerca et al.	G	327
2002	Showroom. Converse	Florin Medvedovici et al.	H	328
2002	Casa Fotbalului	B. E. Popescu et al.	M	329
2002	Muzeul Național de artă contemporană.	Adrian Spirescu et al.	C	330
	Piața Charles de Gaulle		G	331
2003	Birouri	Dan Marin, Zeno Bogdănescu	B	332
2003	Amenajare. Librăria Cărturești	Șerban Sturdza	B	333
2003	Birouri	Dragoș Perju et al.	D	334
2003	Restaurarea Bisericii Fundenii Doamnei		M	335
2003	Imobil de birouri	Vladimir Arsene et al.	B	336
2003	Centrul Internațional	Vladimir Arsene et al.	G	337
2002	Centrul Olimpic	Constantin Ciurea	N	338
2003	Birouri Calea Stirbey Vodă	A. Beldiman et al.	B	339
2003	Imobil de birouri	Dorin Ștefan et al.	B	340
1999	Hotel Majestic	Alexandru Beldiman et al.	A	341
2004	Birouri, apartamente	B.O. Adrian	G	342
	Cartierul Nordului – Urban Sprawl		H	343
2002	Birouri și showroom pentru automobile	O. Grigorescu, A. Ioanchiș	N	344

Index clădiri / Index of items

Acest indice este organizat în ordine alfabetică și include denumirile / funcțiile actuale ale exemplelor precum și denumirile / funcțiile inițiale (dacă unde sunt cunoscute) scrise cu caractere italice și localizarea lor în carte (carou și număr de ordine).

This index lists in alphabetical order the contemporary name/function of the items and – if known – their initial name / function in italics, along with the location of each item (map, number).

D

E

F

G

H

I

L

M

N

O

P

Index autori / Index of authors

Bibliografie selectivă / Selected Readings

Antonescu, Petre *Clădiri, Construcţii, Proiecte şi Studii.* Editura Tehnică Bucureşti 1963

Berindei, Dan, Alexandru Cebuc, Paul Cernovodeanu et al, *Istoria oraşului Bucureşti,* Muzeul de istorie al oraşului Bucureşti, 1965

Caffé, Mihail *Arhitectul „Ion Mincu"* Editura Ştiinţifică Bucureşti 1960

Cantacuzino, G. M. *Despre o estetică a reconstrucţiei,* Cartea Românească Bucureşti 1947

Ciortan, Statie *Studii şi realizări de arhitectură românească,* Institutul Marvan Bucureşti 1940

Constantin Paul, *Dicţionar universal al arhitecţilor,* Editura ştiinţifică şi enciclopedică Bucureşti 1986

Creangă Horia, Octav Doicescu, Marcel Iancu *Către o arhitectură a Bucureştiului* Editura Tribuna Edilitară 1935

Curinschi Vorona, Gheorghe *Istoria Arhitecturii în România.* Editura Tehnică, Bucureşti 1981

Giurescu, Constantin C. *Istoria Bucureştilor* Editura Sport-Turism, Bucureşti 1979

Harhoiu, Dana *Bucureşti, un oraş între Orient şi Occident,* Editura Simetria ARCUB, 2001

Ionescu, Grigore *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor,* Editura Academiei RSR Bucureşti 1982

Ionescu, Grigore *Bucureşti, oraşul şi monumnetele sale,* Editura Tehnică, *1956*

Ionescu, Grigore *BUCUREŞTI. Ghid istoric şi artistic* , Editura Fundaţiilor Regale, Bucureşti, 1938

Ionescu, Grigore *Istoria Arhitecturii Româneşti,* Editura Cartea Românească, Bucureşti 1937

Lascu, Nicolae *Legislaţie şi dezvoltare urbană. Bucureşti 1831-1952.* Institutul de Arhitectură „Ion Mincu", Bucureşti 1977

Lăzărescu Cezar, Gabriel Cristea, Elena Lăzărescu *Arhitectura românească în imagini,* Editura Meridiane, Bucureşti 1972

Lupu, Mircea *Şcoli naţionale în arhitectură,* Editura Tehnică, Bucureşti 1977

Machedon, Luminiţa, Scoffham, Ernie *Romanian Modernism . The Architecture of Bucharest 1920-1940,* MIT Press Cambridge Mass. 1999

Marcu, Duiliu *ARHITECTURĂ,* Editura Tehnică, Bucureşti 1946, 1960

Marcus, R. *Parcuri şi grădini din România,* Editura Tehnică Bucureşti 1958

Olteanu, Radu *Bucureştii în date şi întâmplări,* Editura Paideia 2002

Oprea Petre, *Itinerar inedit prin case vechi din Bucureşti,* Editura Sport-Turism, Bucureşti 1986

Paul Constantin *Arta 1900 în România,* Editura Meridiane, Bucureşti 1972

Popescu, Carmen, *Le style national roumain 1881-1945,* Presses Universitaires de Rennes / Editura Simetria, 2004

Prager Emil, *Construcţii executate între 1925-1933*

Săsărman Gheorghe (editor) *Gândirea estetică în arhitectura românească,* Editura Meridiane, Bucureşti 1983

Sion Miliţa, Irina Patrulius, *Gheorghe Simotta, arhitect,* Editura Simetria Bucureşti, 2003

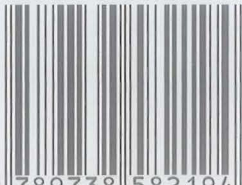
Smărăndescu, Paul *Lucrări de arhitectură 1907-1942,* Universul Bucureşti 1942

*** *Centenar Marcel Iancu, Catalogul Expoziţiei,* Editura Simetria Bucureşti 1996

*** *1892-1992 Centenar Horia Creangă, Catalogul Expoziţiei,* UAR Bucureşti 1993

*** Revista *Arhitectura (Arhitectură şi construcţii, Arhitectura R.P.R., R.S.R.),* Revista Societăţii Arhitecţilor din România (Uniunii Arhitecţilor România) 1906-2005

*** Revista *Urbanismul* 1932-1937

ISBN 973-85821-9-9
9 789738 582194